ส่วนที่ 1
สภาพทั่วไปของจังหวัดชัยภูมิ

ข้อมูลสภาพทั่วไปของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

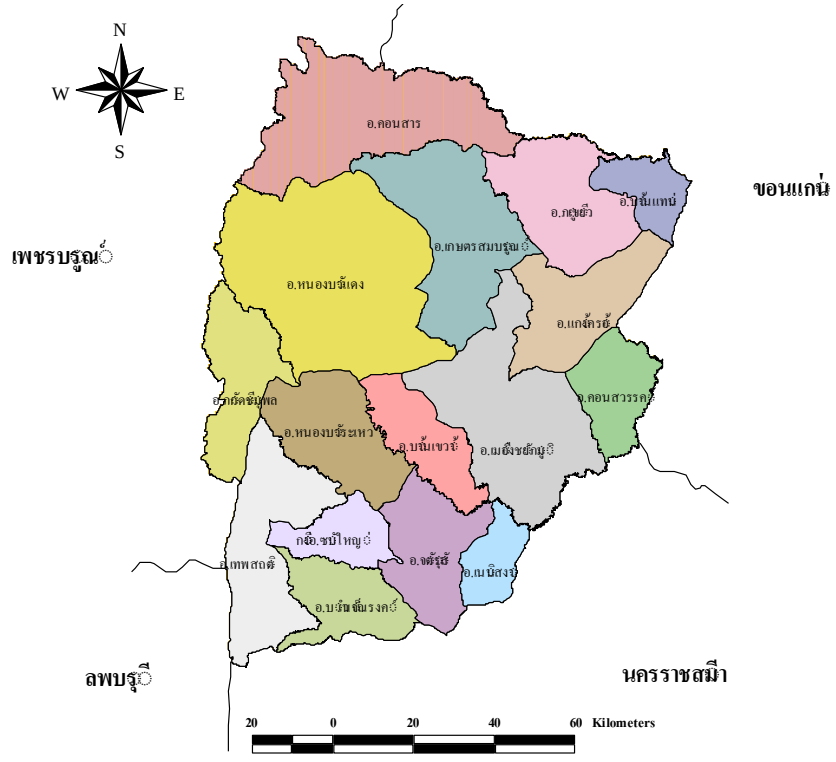
1. ด้านกายภาพ

1.1 ขนาดและที่ตั้ง

จังหวัดชัยภูมิตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือบริเวณใจกลางของประเทศ เส้นรุ้งที่ 15 องศาเหนือ เส้นแวงที่ 102 องศาตะวันออก สูงจากระดับน้ำทะเล 631 ฟุต ห่างจากกรุงเทพมหานคร โดยทางรถยนต์ 332 กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ 12,778.3 ตารางกิโลเมตร หรือ 7,986,429 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 7.6 ของพื้นที่ทั้งหมดของภาค และร้อยละ 2.5 ของพื้นที่ทั้งประเทศ มีเนื้อที่ใหญ่เป็นอันดับ 3 ของภาค และใหญ่เป็นอันดับ 7 ของประเทศ มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ จังหวัดขอนแก่น และเพชรบูรณ์
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ จังหวัดขอนแก่น และนครราชสีมา
ทิศใต้	ติดต่อกับ จังหวัดนครราชสีมา
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ จังหวัดลพบุรี และเพชรบูรณ์

แผนที่แสดงที่ตั้งและอาณาเขต

1.2 ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปประกอบด้วยป่าไม้และภูเขาร้อยละ 50 ของพื้นที่จังหวัด นอกนั้นเป็นที่ราบสูง บริเวณตอนกลางของจังหวัดเป็นพื้นที่ราบ มีพื้นที่ป่าไม้และเทือกเขาตั้งเรียงรายจากทิศตะวันออกสู่ทิศตะวันตก ประกอบด้วยเทือกเขาสำคัญ ได้แก่ ภูอีเฒ่า ภูแลนคา และภูพังเหย ซึ่งมีลักษณะและจำนวนพื้นที่ดังนี้

ตารางแสดงลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดชัยภูมิ

ที่	ลักษณะภูมิประเทศ	จำนวนพื้นที่ (ไร่)	ร้อยละ
1.	ภูเขาและป่าไม้	4,026,616	50.42
2.	ที่ราบลุ่ม	3,603,994	45.13
3.	ที่ราบสูงนอกเขตป่าไม้	252,413	3.16
4.	พื้นน้ำ	63,431	0.79
5.	เนื้อที่ดินดาน ดินเลนใช้ประโยชน์ไม่ได้	39,975	0.50
รวมเนื้อที่ทั้งหมด		**7,986,429**	**100.00**

จังหวัดชัยภูมิ สามารถแบ่งภูมิประเทศของจังหวัดออกได้เป็น 3 ลักษณะคือ

พื้นที่ราบในฝั่งแม่น้ำ มีความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 0 – 300 เมตร ได้แก่บริเวณพื้นที่ราบเรียบ ความลาดเอียงของพื้นที่อยู่ระหว่างร้อยละ0 - 2 ซึ่งมีพื้นที่ประมาณร้อยละ 13 ได้แก่พื้นที่ราบลุ่มแม่น้ำชีในเขตอำเภอเมืองชัยภูมิ อำเภอคอนสวรรค์ อำเภอบ้านเขว้า อำเภอบำเหน็จณรงค์ อำเภอจัตุรัส อำเภอเนินสง่า บริเวณนี้จะเป็นที่ราบน้ำท่วมถึง

พื้นที่ลูกคลื่นลอนต่ำ อยู่ตอนกลางของพื้นที่จังหวัด เป็นแนวยาวตามทิศเหนือ-ใต้ ตามแนวเทือกเขาดงพญาเย็น มีความสูงประมาณ 300 – 500 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลางได้แก่ พื้นที่บางส่วนในเขตอำเภอเมืองชัยภูมิ อำเภอหนองบัวระเหว อำเภอบ้านเขว้า อำเภอแก้งคร้อ อำเภอเทพสถิต อำเภอบำเหน็จณรงค์ อำเภอเกษตรสมบูรณ์และอำเภอบ้านแท่น

พื้นที่สูงและภูเขา สภาพภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ลอนลึกและภูเขา ในเขตเทือกเขาดงพญาเย็น มีความสูงตั้งแต่ 500 – มากกว่า 1,000 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง ได้แก่ พื้นที่บางส่วนของอำเภอหนองบัวระเหว อำเภอเทพสถิต อำเภอคอนสาร อำเภอเกษตรสมบูรณ์ อำเภอหนองบัวแดง อำเภอภูเขียว อำเภอแก้งคร้อ อำเภอภักดีชุมพล อำเภอซับใหญ่ และพื้นที่ทางตอนเหนือของอำเภอเมืองชัยภูมิ

1.3 สภาพภูมิอากาศ

จังหวัดชัยภูมิมีลักษณะอากาศร้อนชื้น อยู่ในภูมิอากาศแบบมรสุมเขตร้อนมีฤดู 3 ฤดู โดยระยะเวลาในแต่ละฤดูอาจคลาดเคลื่อนไปตามสภาพดินฟ้าอากาศของแต่ละปี มีอากาศหนาวจัดในฤดูหนาว ร้อนจัดในฤดูร้อน และช่วงฝนสลับกับช่วงแห้งแล้งแตกต่างกันอย่างชัดเจนตามห้วงเวลาตามฤดูกาล ดังนี้

ฤดูหนาว ประมาณเดือน พฤศจิกายน – กุมภาพันธ์

ฤดูร้อน ประมาณเดือน มีนาคม – พฤษภาคม

ฤดูฝน ประมาณเดือน มิถุนายน – ตุลาคม

2. ด้านการปกครอง การบริหารและประชากร

2.1 โครงสร้างการบริหารราชการระดับจังหวัด

จังหวัดชัยภูมิ มีรูปแบบการปกครองและการบริหารราชการ 3 ส่วน คือ

1. ราชการบริหารส่วนกลาง มีส่วนราชการส่วนกลางตั้งหน่วยงานปฏิบัติหน้าที่ในจังหวัด จำนวน 46 หน่วยงาน

2. ราชการบริหารส่วนภูมิภาค มีส่วนราชการส่วนภูมิภาคประจำจังหวัด จำนวน 35 หน่วยงาน แบ่งการปกครองออกเป็น 16 อำเภอ 124 ตำบล 1,617 หมู่บ้าน 28 ชุมชน ประกอบด้วย

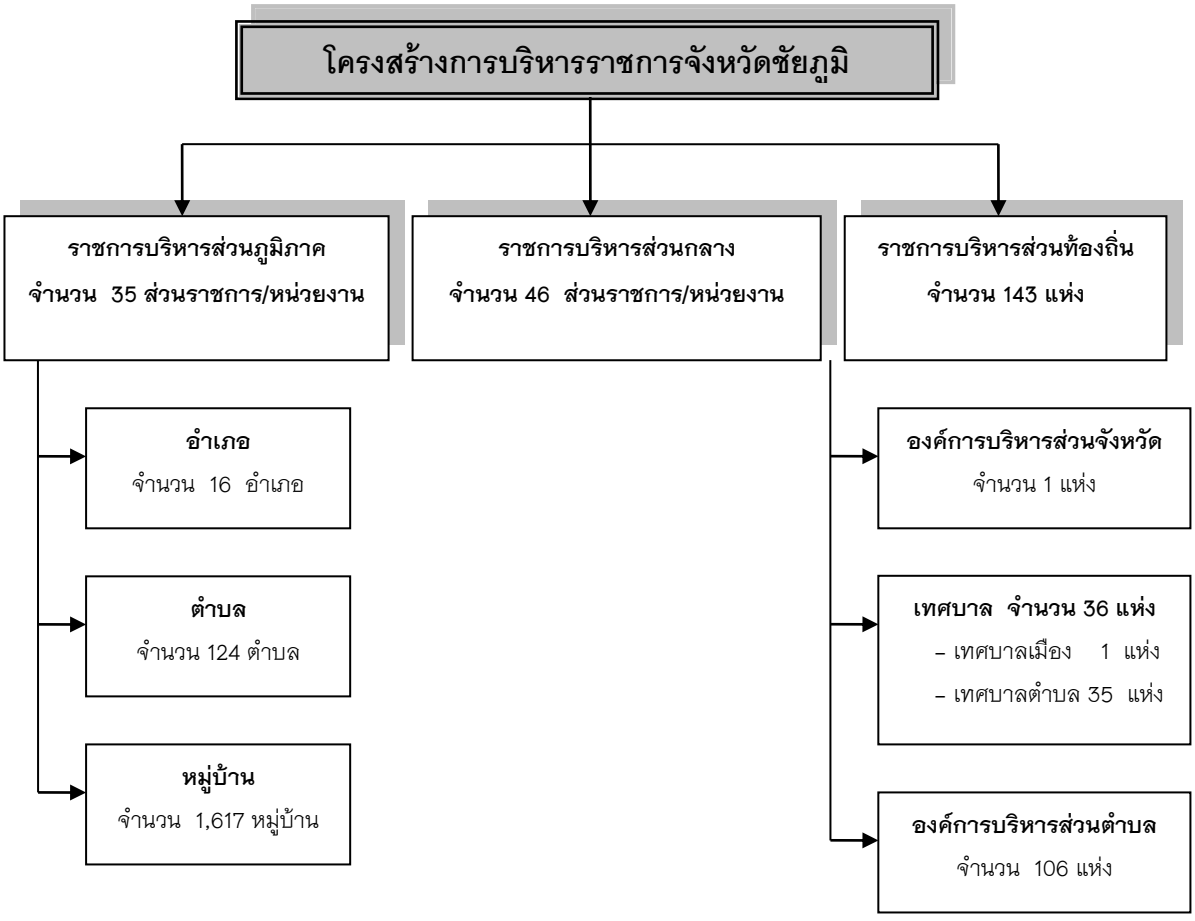
(1) อำเภอเมืองชัยภูมิ (2) อำเภอภูเขียว

(3) อำเภอจัตุรัส (4) อำเภอแก้งคร้อ

(5) อำเภอเกษตรสมบูรณ์ (6) อำเภอหนองบัวแดง
(7) อำเภอคอนสาร (8) อำเภอบ้านเขว้า
(9) อำเภอคอนสวรรค์ (10) อำเภอบำเหน็จณรงค์
(11) อำเภอเทพสถิต (12) อำเภอบ้านแท่น
(13) อำเภอหนองบัวระเหว (14) อำเภอภักดีชุมพล
(15) อำเภอเนินสง่า (16) อำเภอซับใหญ่

3. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 143 แห่ง ประกอบด้วย

3.1 องค์การบริหารส่วนจังหวัด	1	แห่ง
3.2 เทศบาล	36	แห่ง
- เทศบาลเมือง	1	แห่ง
- เทศบาลตำบล	35	แห่ง
3.3 องค์การบริหารส่วนตำบล	106	แห่ง

2.2 ประชากรและโครงสร้างประชากร

ข้อมูลประชากรของสำนักงานกลางทะเบียนราษฎร์ กระทรวงมหาดไทย ณ เดือนธันวาคม 2558 จังหวัดชัยภูมิ มีประชากรทั้งสิ้น 1,138,252 คน มีจำนวนบ้านทั้งสิ้น 370,000 หลังคาเรือน และความหนาแน่นของประชากร โดยเฉลี่ยทั้งจังหวัด 88.98 คนต่อตารางกิโลเมตร

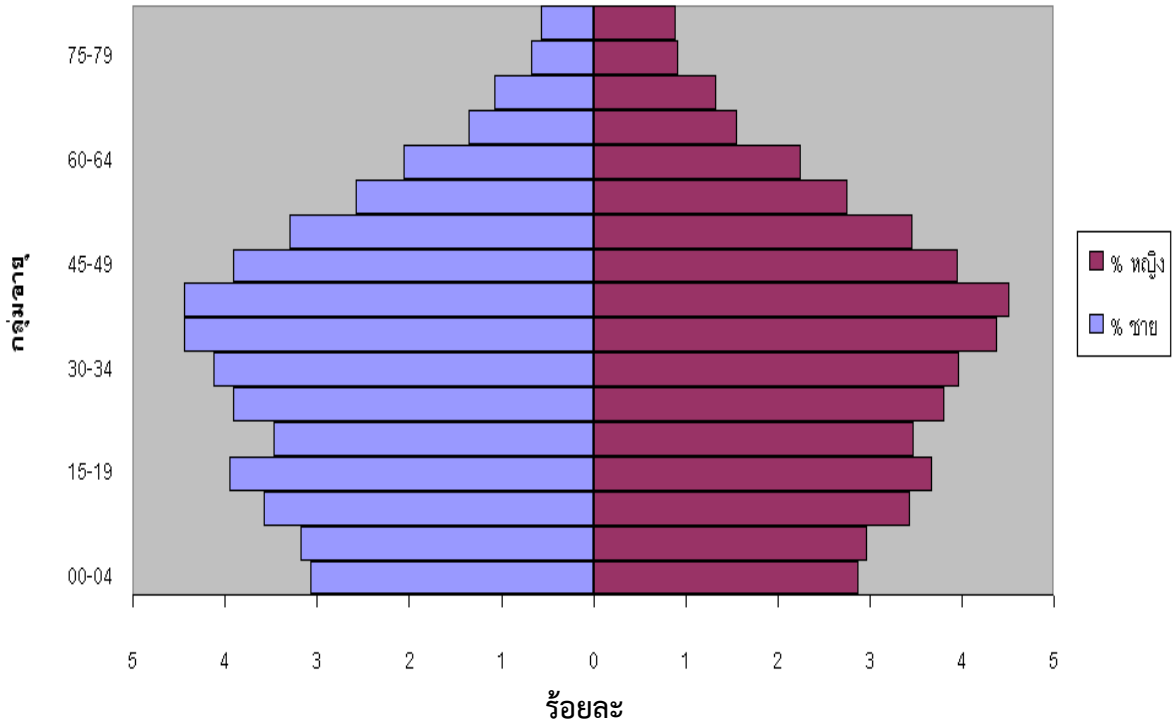
จำนวนประชากร จำแนกรายอำเภอ

ที่	อำเภอ/กิ่งอำเภอ	พื้นที่	ระยะทาง (กม.)	จำนวน			ประชากร (คน)		
				หมู่บ้าน	ตำบล	ครัวเรือน	ชาย	หญิง	รวม
1.	เมืองชัยภูมิ	1,169.898	1	224	19	53,143	67,581	69,819	137,400
2	บ้านเขว้า	544.315	13	88	6	17,282	21,410	21,417	42,827
3	คอนสวรรค์	468.147	38	103	9	20,468	24,714	24,927	49,641
4.	เกษตรสมบูรณ์	1,418.967	102	144	11	31,328	50,390	50,488	100,878
5.	หนองบัวแดง	2,215.459	49	130	8	30,836	46,455	45,637	92,092
6.	จัตุรัส	647.031	38	119	9	26,665	33,960	35,660	69,620
7.	บำเหน็จณรงค์	560.300	58	95	7	17,212	20,653	20,774	41,549
8	หนองบัวระเหว	841.782	33	58	5	14,149	16,500	15,996	32,496
9.	เทพสถิต	875.604	105	92	5	25,589	33,288	32,291	65,579
10	ภูเขียว	801.757	78	155	11	36,428	55,661	56,498	112,159
11	บ้านแท่น	308.707	92	66	5	14,507	20,674	20,875	41,549
12	แก้งคร้อ	582.196	45	126	10	26,736	36,926	36,662	73,588
13	คอนสาร	966.665	125	85	8	21,049	28,862	28,773	57,635
14	ภักดีชุมพล	900.456	85	47	4	14,384	15,801	15,187	30,988
15	เนินสง่า	222.003	30	48	4	11,485	12,981	13,099	26,080

16	ซับใหญ่	225.000	55	37	3	8,679	7,784	7,380	15,164
รวม		**12,778.287**	**-**	**1,617**	**124**	**370,000**	**565,687**	**572,565**	**1,138,252**

หมายเหตุ : สำนักงานกลางทะเบียนราษฎร์ กระทรวงมหาดไทย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558

โครงสร้างประชากรของจังหวัดชัยภูมิ

เมื่อนำข้อมูลประชากรของจังหวัดชัยภูมิมาวิเคราะห์ตามช่วงชั้นอายุแล้ว พบว่าโครงสร้างประชากรของจังหวัดชัยภูมิเป็นรูปปิรามิดแบบรวงผึ้ง แสดงให้เห็นว่าประชากรของจังหวัดมีอัตราเด็กแรกเกิด 0 – 4 ปีต่ำ และอัตราการตายเด็กแรกเกิดถึงวัยแรงงานต่ำ ในขณะที่ประชากรวัยแรงงานช่วงอายุ 30 – 44 ปี มีจำนวนมาก ซึ่งถือเป็นประชากรวัยแรงงานที่จะสร้างมูลค่าและผลผลิตให้กับจังหวัดในระยะ 15 ปีข้างหน้า

สำหรับในระยะ 20 ปีข้างหน้า โครงสร้างประชากรจังหวัดชัยภูมิจะประสบปัญหาประชากรวัยแรงงานน้อยลง และมีประชากรอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไปสูงขึ้น ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อแรงงานในภาคอุตสาหกรรมเป็นหลัก เนื่องจากเป็นภาคการผลิตที่ใช้แรงงานในช่วงอายุดังกล่าว ส่วนภาคการเกษตรอาจไม่มากเท่าที่ควร ลักษณะโครงสร้างประชากรเช่นนี้จะส่งผลให้ขาดกำลังแรงงานเพื่อสร้างผลผลิต และขยายเศรษฐกิจ ในขณะที่ประชากรวัยสูงอายุเพิ่มสูงขึ้นจะเป็นภาระต่องบประมาณของรัฐเพิ่มขึ้นในการจัดสวัสดิการและดูแลสุขภาพของประชากรสูงอายุ

3. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

3.1 การคมนาคม

จังหวัดชัยภูมิมีเส้นทางคมนาคมติดต่อกับจังหวัดต่าง ๆ ทั้งภายในภาคตะวันออกเฉียงเหนือภาคกลาง ภาคเหนือ และภายในจังหวัดได้โดยสะดวกทั้งทางรถยนต์และทางรถไฟ หากเดินทางโดยรถยนต์สามารถใช้เส้นทางสายหลักที่สำคัญของจังหวัดคือ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 201 สีคิ้ว - ชัยภูมิ - ชุมแพ ใช้เชื่อมระหว่างภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนและตอนล่าง ส่วนเส้นทางคมนาคมระหว่างอำเภอกับอำเภอภายในจังหวัดเป็นถนนลาดยาง อยู่ในความรับผิดชอบของกรมทางหลวงทำให้การติดต่อระหว่างอำเภอเป็นไปอย่างสะดวกสบาย ส่วนการคมนาคมจากอำเภอถึงตำบล หมู่บ้าน เป็นถนนสายรองของสำนักงานทางหลวงชนบท บางส่วนยังเป็นถนนลูกรัง สามารถใช้ติดต่อคมนาคมอย่างสะดวกในหน้าแล้ง สำหรับฤดูฝนยังมีความลำบากอยู่มาก สำหรับระยะทางระหว่างอำเภอเมืองกับอำเภอต่าง ๆ แสดงตามตารางดังนี้

ระยะทางระหว่างอำเภอเมืองชัยภูมิกับอำเภอต่าง ๆ ของจังหวัดชัยภูมิ

ที่	อำเภอ	ระยะทาง (กม.)	ที่	อำเภอ	ระยะทาง (กม.)
1.	บ้านเขว้า	13	9.	ภูเขียว	77
2.	เนินสง่า	30	10.	บ้านแท่น	81
3.	หนองบัวระเหว	33	11.	ภักดีชุมพล	85
4.	คอนสวรรค์	38	12.	เกษตรสมบูรณ์	90
5.	จัตุรัส	39	13.	เทพสถิต	105
6.	แก้งคร้อ	45	14.	คอนสาร	125
7.	หนองบัวแดง	53	15.	ซับใหญ่	55
8.	บำเหน็จณรงค์	58			

3.2 การไฟฟ้า จังหวัดชัยภูมิ มีการใช้กระแสไฟฟ้า 350 ล้านยูนิต โดยมีขอบเขตการรับกระแสไฟฟ้าจากแหล่งผลิต ดังนี้

3.2.1 กระแสไฟฟ้าจากการไฟฟ้าฝ่ายผลิตที่เขื่อนจุฬาภรณ์ ตำบลทุ่งลุยลาย อำภอคอนสาร ซึ่งเป็นอ่างเก็บน้ำผลิตไฟฟ้าด้วยพลังน้ำ เก็บน้ำได้ 188 ล้านลูกบาศก์เมตร มีเครื่องกำเนิดไฟฟ้า 2 เครื่อง กำลังผลิต 40,000 กิโลวัตต์ให้กำลังงานไฟฟ้าเฉลี่ยปีละ 57 ล้านกิโลวัตต์/ชั่วโมง

3.2.2 กระแสไฟฟ้าจากสถานีจ่ายไฟฟ้าย่อย อำเภอเมืองพล จังหวัดขอนแก่น

3.2.3 กระแสไฟฟ้าจากสถานีจ่ายไฟฟ้าย่อยอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น

3.2.4 กระแสไฟฟ้าย่อยจากจังหวัดนครราชสีมา

3.3 การประปา

จังหวัดชัยภูมิ มีสำนักงานประปา จำนวน 5 แห่งคือ สำนักงานประปาชัยภูมิ สำนักงานประปาจัตุรัส สำนักงานประปาแก้งคร้อ สำนักงานประปาภูเขียว และสำนักงานประปาหนองบัวแดง การให้บริการของการประปาส่วนภูมิภาคส่วนใหญ่จะมีเฉพาะในเขตชุมชน เช่น ในเขตเทศบาลเมืองชัยภูมิ เขตเทศบาลตำบล และหมู่บ้านที่มีประชากรหนาแน่น สำนักงานประปาทั้งหมด มีกำลังการผลิตรวมทั้งสิ้น 19,468,800 ลบ.ม. สามารถผลิตน้ำได้ 13,666,523 ลูกบาศก์เมตร มีจำนวนผู้ใช้น้ำทั้งสิ้น 51,758 ราย

3.4 การสื่อสาร

จังหวัดชัยภูมิ มีที่ทำการไปรษณีย์ 16 แห่ง ซึ่งกระจายอยู่ทุกอำเภอ (ยกเว้นอำเภอเนินสง่าและอำเภอซับใหญ่) มีจำนวนไปรษณีย์ภัณฑ์รวมทั้งสิ้น 3,730,002 ชิ้น มีเลขหมายโทรศัพท์ของบริษัท ทศท คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) รวม 27,520 เลขหมาย และมีเลขหมายที่มีผู้เช่า 21,705 เลขหมาย มีสถานีวิทยุ 4 แห่ง คือ สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย สถานีวิทยุ จส.5 ของกรมทหารสื่อสาร สถานีวิทยุ อสมท.ชัยภูมิ และสถานีวิทยุ ตชด.ชัยภูมิ นอกจากนี้ยังมีบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ของผู้ให้บริการ 3 เครือข่าย คือบริษัท AIS จำกัด (มหาชน) เครือข่ายของบริษัท DTAC จำกัด และเครือข่ายของบริษัท ทรู คอร์ปอเรชั่น จำกัด ครอบคลุมพื้นที่ทั้งจังหวัด

4. ด้านเศรษฐกิจ

จังหวัดชัยภูมิมีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) ในปี 2557 มีมูลค่า 55,383 ล้านบาท มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมเฉลี่ยต่อหัว (Per capital GPP) 57,774 บาท โดยรายได้ส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับสาขาการเกษตร

ผลิตภัณฑ์มวลรวมตามราคาประจำปี (GPP) จังหวัดชัยภูมิ

สาขาการผลิต	2552	2553	2554	2555	2556	2557

เกษตรกรรม	**9,195**	**11,233**	**13,976**	**17,075**	**19,692**	**16,947**
เกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้	8,982	11,011	13,755	16,845	19,413	16,637
ประมง	213	222	221	230	278	311
นอกภาคเกษตรกรรม	**30,569**	**32,292**	**35,016**	**37,232**	**38,409**	**38,436**
เหมืองแร่และเหมืองหิน	84	86	111	103	105	83
อุตสาหกรรม	7,155	8,321	8,684	7,564	7,616	7,808
การไฟฟ้า แก๊ส และการประปา	852	867	892	996	1,114	1,215
การก่อสร้าง	2,588	1,570	1,948	1,967	2,008	1,926
การขนส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน	3,925	4,286	4,705	5,279	5,706	5,788
โรงแรมและภัตตาคาร	60	75	62	50	68	55
การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคม	1,569	1,438	1,389	1,452	1,371	1,329
ตัวกลางทางการเงิน	1,929	2,215	2,265	2,612	3,044	3,348
บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การใช้เช่า และบริการทางธุรกิจ	2,061	2,330	2,411	2,829	3,032	2,696
การบริหารราชการ การป้องกันประเทศและการประกันสังคมภาคบังคับ	2,336	2,738	3,046	3,388	2,692	1,864
การศึกษา	6,138	6,580	7,600	8,779	9,365	9,809
การบริการด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์	1,179	1,128	1,241	1,368	1,432	1,502
สาขาการให้บริการชุมชน สังคม และบริการส่วนบุคคล	604	565	631	724	777	782
ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	88	95	33	122	79	231
ผลิตภัณฑ์จังหวัด	**39,764**	**43,525**	**48,992**	**54,306**	**58,100**	**55,383**
ผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว (บาท)	**40,580**	**45,178**	**50,884**	**56,468**	**60,508**	**57,774**
ประชากร (1,000 คน)	**980**	**963**	**963**	**962**	**960**	**959**

4.1 การประกอบอาชีพ

อาชีพของชาวจังหวัดชัยภูมิเป็นการประกอบอาชีพในภาคเกษตรกรรมประมาณร้อยละ 60.30 อาชีพที่สำคัญได้แก่การทำนา ทำไร่และทำสวนผลไม้ยืนต้น มีการปลูกพืชผักผลไม้สวนครัวและไม้ประดับอยู่บ้างและมีการประกอบอาชีพนอกภาคเกษตรกรรมประมาณร้อย 39.70

4.2 การใช้ประโยชน์ที่ดิน

จังหวัดชัยภูมิมีพื้นที่ทั้งหมด 7,986,429 ไร่ สภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินของจังหวัดชัยภูมิประกอบด้วย พื้นที่เพื่อการเกษตร 3,404,483 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 42.63 พื้นที่ป่าไม้ภูเขา 2,340,500 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 29.31

4.3 พืชเศรษฐกิจ

พืชเศรษฐกิจที่สำคัญและทำรายได้ให้กับจังหวัดชัยภูมิได้แก่ข้าวนาปี ข้าวนาปรัง อ้อยโรงงาน มันสำปะหลัง ยางพารา ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ พริกและการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม เป็นต้น โดยมีผลผลิตดังนี้

- ข้าวเปลือกทุกชนิด (ยกเว้นข้าวหอมมะลิ)

ข้าวทั่วไป	ปี พ.ศ.		
	2556	2557	2558
พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	1,183,636	1,102,149	808,949
ผลผลิตต่อไร่ (กก./ไร่)	489.21	411.11	490
ผลผลิต (ตัน)	579,046	453,104	396,385
ราคาเฉลี่ย/ตัน (บาท)	14,740	8,000	9,857
มูลค่ารวม (ล้านบาท)	8,535,151	3,624,537	3,907
จำนวนเกษตรกร (ราย)	85,142	81,097	92,435

- ข้าวเปลือกหอมมะลิ

ข้าวหอมมะลิ	ปี พ.ศ.		
	2556	2557	2558
พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	806,443	748,265	773,067
ผลผลิตต่อไร่ (กก./ไร่)	463.02	380.05	432
ผลผลิต (ตัน)	373,399	284,378	333,887
ราคาเฉลี่ย/ตัน (บาท)	15,630	12,000	12,556
มูลค่ารวม (ล้านบาท)	5,836,231	3,412,537	4,192,000
จำนวนเกษตรกร (ราย)	68,596	75,694	81,009

- มันสำปะหลัง

มันสำปะหลัง	ปี พ.ศ.		
	2556	2557	2558
พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	422,766	666,841	780,915
ผลผลิตต่อไร่ (กก./ไร่)	3,456	3,600	3,721
ผลผลิต (ตัน)	1,404,786	2,400,627	2,904,784
ราคาเฉลี่ย/ตัน (บาท)	2,200	2,250	2,550
มูลค่ารวม (ล้านบาท)	3,040	5,401	7,409
จำนวนเกษตรกร (ราย)	37,055	38,240	40,452

- อ้อยโรงงาน

อ้อย	ปี พ.ศ.		
	2556	2557	2558
พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	660,755	668,625	630,854
พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	654,700	662,400	630,854

ผลผลิตต่อไร่ (กก./ไร่)	16,162	22,109	12,698
ผลผลิต (ตัน)	10,581,497	14,645,534	8,010,417
ราคาเฉลี่ย/ตัน (บาท)	1,098	1,100	1,060
มูลค่ารวม (ล้านบาท)	11,618	16,110	8,491
จำนวนเกษตรกร (ราย)	34,080	36,620	33,203

- ยางพารา

ยางพารา	ปี พ.ศ.		
	2556	2557	2558
พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	453,096	130,697	132,123
เนื้อที่กรีดยาง (ไร่)	52,045	53,281	72,296
ผลผลิต (ตัน)	90,619	23,525	8,675
ผลผลิตต่อไร่ (กก./ไร่)	200	180	160
ราคาเฉลี่ย/ตัน (บาท)	43,280	29,950	68,000
มูลค่ารวม (ล้านบาท)	3,921	704	590
จำนวนเกษตรกร (ราย)	10,248	9,234	6,474

4.4 การอุตสาหกรรม

จังหวัดชัยภูมิมีจำนวนโรงงานทั้งสิ้น 625 โรง มีเงินลงทุนรวม 265,120,000 ล้านบาท จำนวนคนงาน 27,500 คน สำหรับการส่งเสริมการลงทุนจังหวัดชัยภูมิเป็นจังหวัดที่ฐานการประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก การประกอบอาชีพอุตสาหกรรมจะต้องใช้เงินลงทุนสูงและจะต้องมีประสบการณ์ในการประกอบอุตสาหกรรม การขาดแคลนวัตถุดิบและช่างฝีมือแรงงานเฉพาะด้านเช่นด้านสิ่งทอและด้านการออกแบบ เป็นต้น

ประเภท/สาขาอุตสาหกรรม	พ.ศ. 2556		พ.ศ. 2557		พ.ศ. 2558	
	แห่ง	เงินทุน (ลบ.)	แห่ง	เงินทุน (ลบ.)	แห่ง	เงินทุน (ลบ.)
1. การเกษตร	117	2,336,094,117	129	3,962,005,011	126	5,050,132,488.07
2. อาหาร	36	1,400,783,514	40	1,436,633,514	41	5,435,011,514.00
3. เครื่องดื่ม	5	806,180,000	5	806,180,000	6	806,180,000.00
4. สิ่งทอ	9	296,119,000	9	296,119,000	7	65,719,000.00
5. เครื่องแต่งกาย	13	727,265,000	13	727,265,000	11	703,614,000.00
6. เครื่องหนัง						
7. ไม้และผลิตภัณฑ์ไม้	32	348,360,058	36	401,660,058	36	465,660,058.00
8เฟอร์นิเจอร์และ เครื่องเรือน	7	10,309,334	8	12,659,344	8	12,429,344.00

9. กระดาษและผลิตภัณฑ์จากกระดาษ	5	220,630,000	7	242,880,000	7	242,880,000.00
10. สิ่งพิมพ์	3	36,725,000	3	36,725,000	3	36,725,000.00
11. เคมี	4	13,275,000	4	13,275,000	5	42,000,000.00
12. ปิโตรเคมีและผลิตภัณฑ์	6	221,905,000	9	390,905,000	10	390,905,000.00
13. ยาง	3	77,831,000	3	77,831,000	4	282,781,000.00
14. พลาสติก	28	149,505,229	30	153,769,229	28	136,289,000.00
15. อโลหะ	97	374,452,500	109	548,182,500	112	515,494,500.00
16. โลหะ						
17. ผลิตภัณฑ์โลหะ	54	87,073,265	55	92,773,265	55	143,658,064.00
18. เครื่องจักรกล	69	118,778,400	71	129,578,400	69	1116,888,900.00
19. ไฟฟ้า	1	2,650,000	1	2,650,000	1	2,650,000.00
20. ขนส่ง	30	162,700,700	32	296,700,700	42	718,551,700.00
21. อื่นๆ	52	18,439,849,500	57	18,502,349,500	50	12,559,311,000.00

4.5 การพาณิชย์

ธุรกิจการค้าภายในจังหวัดส่วนใหญ่เป็นธุรกิจขนาดย่อมมีทุนดำเนินงานน้อย ในปี 2557 มีการจดทะเบียนนิติบุคคลตั้งใหม่ทั้งสิ้น 103 ราย ประกอบกับมีลักษณะเป็นเมืองที่ขนาบข้างด้วยจังหวัดใหญ่ คือจังหวัดนครราชสีมาและขอนแก่น ทำให้การขยายตัวทางเศรษฐกิจเป็นไปอย่างช้า ๆ จังหวัดชัยภูมิเป็นแหล่งผลิตสินค้าทางการเกษตรเป็นหลัก สินค้าส่งออกจึงเป็นผลิตผลทางการเกษตรเกือบทั้งสิ้น รองลงมาคือสินค้าอุตสาหกรรม และภาคค้าส่งค้าปลีก การขยายตัวทางเศรษฐกิจจึงขึ้นอยู่กับปริมาณและระดับราคาผลผลิตทางการเกษตร

4.6 การท่องเที่ยว

จังหวัดชัยภูมิมีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ 44 แห่ง แบ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ 26 แห่ง เช่น น้ำตก ภูเขา ป่าไม้ และถ้ำต่าง ๆ แหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุและโบราณสถาน 12 แห่งเช่น ปรางค์กู่ ภูพระ ภูแฝด และพระพุทธรูปสมัยทราวดี เป็นต้น และแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม 6 แห่ง ดังนี้

ธรรมชาติ	ประวัติศาสตร์ โบราณคดี และศาสนา	ศิลปวัฒนธรรมและอื่นๆ

1. อุทยานแห่งชาติตาดโตน 2. น้ำตกผาเอียง 3. น้ำตกตาดฟ้า 4. อุทยานแห่งชาติป่าหินงาม 5. น้ำตกเทพพนา 6. น้ำตกเทพประทาน 7. เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูเขียว 8. ทุ่งกะมัง 9. เขื่อนจุฬาภรณ์ 10. สวนรุกขชาติน้ำผุดทัพลาว 11. น้ำผุดนาวงเดือน 12. น้ำผุดหินลาด 13. ถ้ำแก้ว 14. ถ้ำประทุม	15. ถ้ำวัวแดง 16. ถ้ำพระ 17. เขตห้ามล่าสัตว์ป่าหนองแวง 18. ผาเก้ง 19. อุทยานแห่งชาติไทรทอง 20. อุทยานแห่งชาติภูแลนคา 21. บึงละหาน 22. ถ้ำผามอง 23. ภูตะเภา 24. เขื่อนห้วยกุ่ม 25. ถ้ำประกายเพชร 26. ถ้ำบนเขาพญาฝ่อ	1. อนุสาวรีย์พระยาภักดีชุมพล(แล) 2. ศาลเจ้าพ่อพญาแล 3. ปรางค์กู่ 4. ภูแฝด (รอยพระบาท) 5. ภูพระ (พระเจ้าตื้อ) 6. ใบเสมา (วัดกุดโง้ง) 7. สระหงส์ 8. กู่แดง 9. พระธาตุหนองสามหมื่น 10. พระใหญ่และใบเสมา วัดคอนสวรรค์ 11. พระแท่นบัลลังก์ 12. พระธาตุกุดจอก	1. หมู่บ้านทอผ้าไหม บ้านเขว้า 2. ศูนย์รวมไม้ดัดบ้านแข้ 3. ศูนย์รวมผลิตภัณฑ์ผ้าขิด 4. บ้านค่าย (หมู่บ้านช้าง) 5. ประเพณีรำผีฟ้า 6. หมู่บ้านชาวบน

รายงานของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยในปี พ.ศ. 2558 จังหวัดชัยภูมิ มีจำนวนนักท่องเที่ยว/ผู้มาเยือน จำนวน 1,418,833 คน และมีรายได้จากการท่องเที่ยว 1,467.85 ล้านบาท

ด้านการท่องเที่ยว	ปี พ.ศ.		
	2556	2557	2558
นักท่องเที่ยว (คน)	1,289,672	1,321,065	1,418,833
- ชาวไทย	1,281,735	1,313,150	1,410,613
- ชาวต่างประเทศ	7,937	7,915	8,220
โรงแรม/ที่พัก (แห่ง)	115	120	130
ห้องพัก (ห้อง)	2,903	3,000	2395
ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อคนต่อวัน ของจังหวัด (บาท)	650	670	695.15
รายได้ (ล้านบาท)	1,265	1,298.37	1,467.85

4.7 แรงงาน

จังหวัดชัยภูมิมีประชากรที่อยู่ในกำลังแรงงาน จำนวน 535,290 คน คิดเป็นร้อยละ 60.61 ของประชากรรวม มีงานทำ 530,690 คน คิดเป็นร้อยละ 99.91 ของกำลังแรงงานทั้งหมด มีกำลังแรงงานที่ว่างงาน 4,600 คน คิดเป็นร้อยละ 0.9 แรงงานส่วนใหญ่ประกอบอาชีพในภาคเกษตรกรรมเป็นหลัก ประมาณร้อยละ 69.90 และประกอบอาชีพนอกภาคเกษตรกรรมร้อยละ 30.10 สถานประกอบการในจังหวัดส่วนใหญ่เป็นสถานประกอบการขนาดเล็กและมีลักษณะเป็นระบบครอบครัวมากกว่า นอกจากนี้ยังมีการจ้างงานอย่างอื่นเช่น ผู้ไปทำงานต่างประเทศ เป็นต้น

ประเภทแรงงาน	ปี พ.ศ.		
	2556	2557	2558
จำนวนแรงงาน (คนไทย)	685,526	535,290	521,155
- ที่มีงานทำ	684,432	530,690	509,084
- ว่างงาน	1,094	4,600	3,609

อัตราการว่างงาน	0.2	0.9	0.70
จำนวนแรงงาน (ต่างด้าว) ที่จดทะเบียนแล้ว	668	1,607	1,241

5. ด้านสังคม

5.1 การศึกษา

จังหวัดชัยภูมิจัดการศึกษาทั้งสองรูปแบบคือการศึกษาในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียนตั้งแต่ก่อนประถมศึกษาไปจนถึงระดับอุดมศึกษา จากข้อมูลปี พ.ศ. 2558 จังหวัดชัยภูมิมีสถานศึกษาตั้งอยู่ในจังหวัดทุกสังกัดจำนวน 752 แห่ง มีจำนวนนักเรียนที่จบการศึกษาและเข้าสู่ภาคแรงงาน จำนวน 1,206 คน

5.2 การศาสนา

ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ส่วนศาสนาอื่นมีบ้างเล็กน้อยจำนวนไม่มากนัก สำหรับความเชื่อถือประเพณีสมัยก่อนยังคงมีอยู่ตามชนบทและมีอิทธิพลทางจิตใจของประชาชนในแถบนั้น ๆ เช่นการแห่นางแมวขอฝน บุญพระเวส บุญบั้งไฟ บุญข้าวจี่ เป็นต้น

5.3 การสาธารณสุข

จังหวัดชัยภูมิมีโรงพยาบาลรัฐ จำนวน 16 แห่ง และโรงพยาบาลชุมชน 167 แห่ง นอกจากนั้นยังมีโรงพยาลส่งเสริมสุขภาพตำบล หมู่บ้าน สถานพยาบาลของเอกชนและร้านขายยา การให้บริการสาธารณสุขยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้ป่วยภายในจังหวัดโดยเฉพาะท้องถิ่นชนบททั่วไป ในปี พ.ศ. 2558 จังหวัดมีแพทย์ จำนวน 156 คน พยาบาล 1,632 คน

6.ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

6.1 แหล่งน้ำ

จังหวัดชัยภูมิมีแหล่งน้ำธรรมชาติและแหล่งน้ำชลประทานที่สำคัญ สรุปได้ดังนี้

1. แหล่งน้ำธรรมชาติ

จังหวัดชัยภูมิ เป็นแหล่งกำเนิดต้นน้ำลำธารและลำน้ำย่อยหลายสายที่ก่อให้เกิดลำน้ำสำคัญ ได้แก่

(1.1) *ลำน้ำชี* ต้นน้ำอยู่บริเวณเทือกเขาพญาฝ่อ ในเขตอำเภอหนองบัวแดง ไหลผ่านอำเภอหนองบัวระเหว บ้านเขว้า จัตุรัส เนินสง่า เมืองชัยภูมิ คอนสวรรค์

(1.2) *ลำน้ำพรม* ต้นน้ำอยู่บริเวณเทือกเขาพญาฝ่อ ในเขตอำเภอคอนสาร ไหลผ่านอำเภอคอนสาร เกษตรสมบูรณ์ ภูเขียว และอำเภอบ้านแท่น ไหลลงเขื่อนอุบลรัตน์ เป็นเส้นแบ่งเขตระหว่างจังหวัดชัยภูมิ และจังหวัดขอนแก่น

(1.3) *ลำคันฉู* ไหลผ่านอำเภอบำเหน็จณรงค์ จัตุรัส และอำเภอเมืองชัยภูมิ

(1.4) *ลำน้ำเชิญ* ไหลผ่านอำเภอคอนสาร และอำเภอภูเขียว

(1.5) *ลำชีลอง* ไหลผ่านอำเภอเมืองชัยภูมิ และอำเภอบ้านเขว้า

(1.6) *ลำปะทาว* ไหลผ่านอำเภอเมืองชัยภูมิ

(1.7) *ลำสามหมอ* ไหลผ่านอำเภอแก้งคร้อ และอำเภอคอนสวรรค์

(1.8) *ลำน้ำกล่ำ* ไหลผ่านอำเภอคอนสวรรค์ ไปลงลำน้ำชี

2. แหล่งน้ำชลประทาน แหล่งน้ำชลประทานที่อยู่ภายในจังหวัด ประกอบด้วย

2.1 เขื่อนเพื่อประโยชน์ด้านพลังงานและเกษตรกรรม

- *เขื่อนจุฬาภรณ์* ตั้งอยู่ในเขตอำเภอคอนสาร มีปริมาณเก็บกักน้ำ 163.75 ล้านลูกบาศก์เมตร

- *เขื่อนลำปะทาว* ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมืองชัยภูมิ และอำเภอแก้งคร้อ มีปริมาณเก็บกักน้ำ 44 ล้านลูกบาศก์เมตร

- *เขื่อนหินทิ้งห้วยกุ่ม* ในเขตอำเภอเกษตรสมบูรณ์ เก็บกักน้ำเพื่อการเกษตร เก็บกักน้ำได้ 20.23 ล้านลูกบาศก์เมตร

2.2 *ชลประทานขนาดกลาง (อ่างเก็บน้ำ) เพื่อการเกษตรและการบริโภค-อุปโภค* มีจำนวน 14 แห่ง ในเขตอำเภอเมืองชัยภูมิ จัตุรัส บ้านเขว้า ภูเขียว เกษตรสมบูรณ์ บำเหน็จณรงค์ เทพสถิต และอำเภอซับใหญ่ รวมพื้นที่ชลประทานทั้งหมด 187,298 ไร่

2.3 *ชลประทานขนาดเล็ก (อ่างเก็บน้ำหรือฝายน้ำล้น)* ได้แก่โครงการอ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก เหมือง ฝายน้ำล้น ที่กระจายอยู่ทั่วจังหวัดตามแหล่งน้ำธรรมชาติ ซึ่งสามารถกักเก็บน้ำได้ ประมาณ 47.72 ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่รับประโยชน์ 181,909 ไร่

6.2 ทรัพยากรป่าไม้

จังหวัดชัยภูมิมีพื้นที่ทั้งสิ้น 7,986,429 ไร่ ในปี 2558 มีทรัพยากรป่าไม้/ประเภทป่าไม้ ดังนี้ ป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน 2,664,839 ไร่ อุทยานแห่งชาติ จำนวน 724,806 ไร่ และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า จำนวน 255,000 ไร่ รวมทั้งสิ้น 3,645,451 ไร่นอกจากนี้จังหวัดชัยภูมิยังมีเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและอุทยานแห่งชาติ จำนวน 6 แห่ง สภาพป่าไม้ของจังหวัดชัยภูมิถือได้ว่ามีสภาพป่าที่สมบูรณ์แห่งหนึ่งของประเทศไทยและเป็นต้นกำเนิดแม่น้ำสายสำคัญเช่น แม่น้ำชี แม่น้ำเชิญ ลำสะพุง ลำปะทาว โปร่งขุนเพชร และลำธารต่าง ๆ อีกจำนวนมาก

6.3 ทรัพยากรดิน

วัตถุต้นกำเนิดบริเวณจังหวัดชัยภูมิ ส่วนใหญ่เป็นดินที่เกิดจากพวกตะกอนที่ถูกน้ำพัดพามาทับถมกันนาน และมีการเปลี่ยนแปลงทางธรณีสัณฐานโดยกระบวนการชะล้างและปรับระดับพื้นที่ทำให้พื้นที่มีความสูงแตกต่างกัน ดินบางส่วนเกิดจากการพังและสลายตัวของหินส่วนใหญ่เป็นบริเวณภูเขาและที่ลาดเชิงเขา

สรุปผลการพัฒนาจังหวัดชัยภูมิตามแผนการพัฒนาจังหวัดที่ผ่านมา

1.สรุปผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาจังหวัด พ.ศ.2557-2560

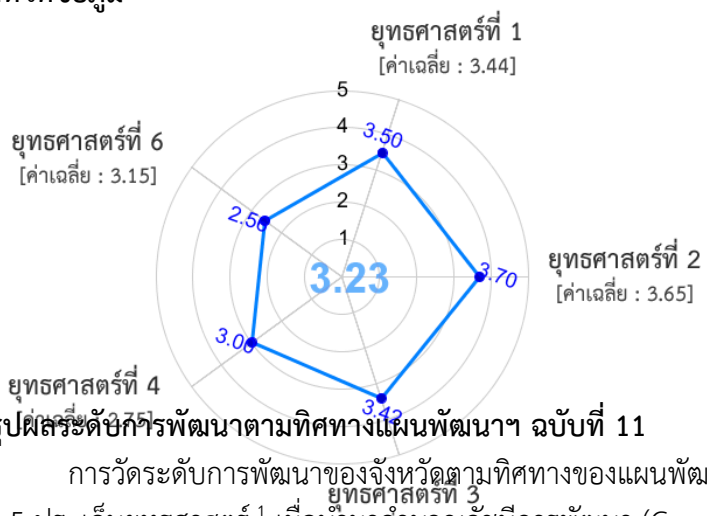
จากการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดชัยภูมิ ระยะที่ 2 พ.ศ.2557 – 2560 ซึ่งประกอบด้วย 4 ประเด็นยุทธศาสตร์ จำแนกเป็นประเด็นยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555 - 2559) เมื่อพิจารณาจากตัวชี้วัดที่สำคัญ พบว่า จังหวัดชัยภูมิมีอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจเฉลี่ย 5 ปีย้อนหลังเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.44 ต่อปีโดยโครงสร้างเศรษฐกิจที่สำคัญประกอบด้วยภาคเกษตรร้อยละ 34 ภาคอุตสาหกรรมร้อยละ 13 และภาคบริการและอื่นๆ ร้อยละ 53 โดยมีพื้นที่เกษตร 3.4 ล้านไร่ มีสินค้าเกษตรสำคัญของจังหวัด ได้แก่ ข้าว สาขาอุตสาหกรรมมีจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมรวมกว่า 1,700 โรงงาน รายได้เฉลี่ยของจังหวัดเท่ากับ 60,992 บาท/คน/ปี ซึ่งต่ำกว่ารายได้เฉลี่ยของประเทศ ด้านการท่องเที่ยวแม้ไม่ใช่สาขาสร้างรายได้หลักของจังหวัดแต่มีรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น โดย ณ ปี 2557 มีรายได้รวม 5,281 ล้านบาท อย่างไรก็ตามยังพบปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคม โดยมีสัดส่วนคนจนร้อยละ 15.83 เส้นความยากจนอยู่ที่ระดับ 2,250 บาท/คน/ปี ด้านแรงงานยังมีอัตราการว่างงานอยู่ที่ร้อยละ 0.30 ด้านทรัพยากรธรรมชาติมีพื้นที่ป่าไม้เพิ่มขึ้นเล็กน้อย มีปริมาณน้ำต้นทุนที่เพียงพอต่อความต้องการใช้น้ำ ด้านสิ่งแวดล้อมมีการจัดการที่ดีทำให้ปริมาณขยะลดลง มีสัดส่วนปริมาณขยะที่นำกลับมาใช้ใหม่เพียงร้อยละ 22.78 มีสัดส่วนปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่อมูลค่าเศรษฐกิจจังหวัดลดลง แต่ยังสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ และคุณภาพน้ำถึงแม้อยู่ในเกณฑ์พอใช้แต่ค่าคะแนนลดลงต่อเนื่อง

จากข้อมูลการวัดระดับการพัฒนาข้างต้น ในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด พ.ศ.2561-2564 จังหวัดจึงให้ความสำคัญกับการรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจด้านการเกษตรอย่างต่อเนื่องเพราะเป็นสาขาหลักที่สร้างรายได้ให้กับคนในจังหวัด รวมถึงให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาด้านความเหลื่อมล้ำที่มีเกิดขึ้นลดสัดส่วนคนจน ลดอัตราการว่างให้เหลือ 0 พร้อมทั้งรักษาระดับความอุดมสมบูรณ์เพิ่มพื้นที่ป่า เพื่อให้มีปริมาณน้ำเพียงพอต่อไป และเพิ่มสัดส่วนการนำขยะกลับไปใช้ใหม่ให้สูงขึ้น เพื่อให้คุณภาพชีวิตของคนในจังหวัดก้าวหน้าควบคู่ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ

จังหวัด	ดัชนีรวม
ชัยภูมิ	3.23
ค่ากลาง 76 จังหวัด	3.21
ช่วงคะแนนการพัฒนา :	
4.50 – 5.00 : ดีมาก	
4.00 – 4.49 : ดี	
3.00 – 3.99 : ปานกลาง	
2.50 – 2.99 : ต้องพัฒนา	

สรุปผลระดับการพัฒนาตามทิศทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 ดัชนีการพัฒนา (Composite Index) ปี 2557 จังหวัดชัยภูมิ

0 – 2.49 : ต้องพัฒนาอย่างเร่งด่วน

สรุปผลระดับการพัฒนาตามทิศทางแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11

การวัดระดับการพัฒนาของจังหวัดตามทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 ใน 5 ประเด็นยุทธศาสตร์ [1] เมื่อนำมาคำนวณดัชนีการพัฒนา (Composite Index) ณ ปี 2557 จังหวัดชัยภูมิได้คะแนนรวมเท่ากับ 3.23 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้หากพิจารณารายประเด็นยุทธศาสตร์ สามารถสรุปได้ดังนี้

- ยุทธ์ศาสตร์ที่ 1 : การสร้างความเป็นธรรมในสังคม ได้คะแนนเท่ากับ 3.50 อยู่ในระดับปานกลาง โดยตัวชี้วัดที่ต้องให้ความสำคัญในการพัฒนา คือ ค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคด้านรายได้ (Gini coefficient)
- ยุทธศาสตร์ที่ 2 : การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน ได้คะแนนเท่ากับ 3.70 อยู่ในระดับปานกลาง โดยตัวชี้วัดที่ต้องให้ความสำคัญในการพัฒนา คือ อัตราเพิ่มของการเจ็บป่วยด้วยโรคหัวใจ เบาหวาน หลอดเลือดสมอง ความดันโลหิตสูง และมะเร็ง
- ยุทธศาสตร์ที่ 3 : ความเข้มแข็งภาคเกษตร ความมั่นคงของอาหารและพลังงาน ได้คะแนนเท่ากับ 3.42 อยู่ในระดับปานกลาง โดยตัวชี้วัดที่ต้องให้ความสำคัญในการพัฒนา คือ สัดส่วนปริมาณเงินกู้ยืมต่อรายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตร
- ยุทธศาสตร์ที่ 4 : การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน ได้คะแนนเท่ากับ 3.00 อยู่ในระดับปานกลาง โดยตัวชี้วัดที่ต้องให้ความสำคัญในการ คือ อัตราเงินเฟ้อ
- ยุทธศาสตร์ที่ 6 : การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ได้คะแนนเท่ากับ 2.56 อยู่ในระดับต้องพัฒนา โดยตัวชี้วัดที่ต้องให้ความสำคัญในการพัฒนา คือ สัดส่วนประชากรผู้ประสบอุทกภัย

สรุปผลระดับการพัฒนาตามทิศทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 รายตัวชี้วัด ปี 2557 ของจังหวัดชัยภูมิ

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด (* : ตัวชี้วัดอ่านค่าแบบผกผัน ▲ : ตัวชี้วัดร่วมระดับจังหวัดของ สศช.)	ค่าเป้าหมาย	ค่าเฉลี่ย 76 จว.	ชัยภูมิ ค่าสถิติ	ชัยภูมิ ค่าลำดับ	หน่วย
ยุทธศาสตร์ที่ 1: การสร้างความเป็นธรรมในสังคม	▲ * ค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคด้านรายได้ (Gini coefficient)	ลดลง	0.298	0.358	63	คะแนน Gini (0-1)
	สัดส่วนแรงงานเพศหญิงต่อประชากรวัยแรงงาน	เพิ่มขึ้น	44.64	44.94	36	ร้อยละ
	* อัตราพึ่งพิง	ลดลง	48.42	48.67	38	ร้อยละ
	คนอายุ 15-60 ปีเต็ม มีอาชีพและมีรายได้ (ตัวชี้วัด จปฐ)	95	97.94	98.38	24	ร้อยละ
	คนอายุมากกว่า 60 ปีเต็มขึ้นไป มีอาชีพและมีรายได้ (ตัวชี้วัด จปฐ)	90	93.65	96.68	17	ร้อยละ
	สัดส่วนประชากรในการเข้าถึงสวัสดิการ (ความครอบคลุมหลักประกันสุขภาพ)	เพิ่มขึ้น	99.84	99.84	41	ร้อยละ
	สัดส่วนประชากรผู้ไปใช้สิทธิประกันสุขภาพ	เพิ่มขึ้น	18.70	16.76	50	ร้อยละ
	สัดส่วนผู้หญิงในระดับบริหารหรือในระดับการตัดสินใจ	เพิ่มขึ้น	29.07	22.52	55	ร้อยละ
	* จำนวนคดีที่รับแจ้งต่อประชากรแสนคน	ลดลง	100	42	4	คดีต่อปชก.แสนคน
	สัดส่วนจำนวนคดีที่จับกุมได้ต่อคดีที่รับแจ้ง	เพิ่มขึ้น	58.63	86.31	4	ร้อยละ
	* สัดส่วนคนยากจนด้านอาหาร ต่อคนยากจนทั้งหมด	ลดลง	6.60	0.64	26	ร้อยละ
	* สัดส่วนนักเรียนด้อยโอกาสต่อนักเรียนทั้งหมด	ลดลง	75.76	81.00	53	ร้อยละ
	จำนวนนักเรียนพิการเรียนร่วมเฉลี่ยต่อโรงเรียน	เพิ่มขึ้น	5.93	6.48	24	คนต่อโรงเรียน
	คนพิการได้รับการดูแลจากคนในครัวเรือน ชุมชน หรือภาครัฐ (ตัวชี้วัด จปฐ)	100	99.69	99.87	22	ร้อยละ
ยุทธศาสตร์ที่ 2: การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน	* อัตรามารดาที่มีอายุน้อยกว่า 15 ปี	ลดลง	0.63	0.56	28	ต่อหญิงวัยเดียวกันพันคน
	อัตราการเกิดมีชีพ	เพิ่มขึ้น	11.60	8.47	63	ต่อปชก.พันคน
	สัดส่วนอายุยืน (ตั้งแต่ 80 ปีขึ้นไป)	เพิ่มขึ้น	2.00	1.93	45	ร้อยละ
	* อัตราผู้ป่วยทางสุขภาพจิต	ลดลง	2,370.74	259.39	2	ต่อปชก.แสนคน
	คะแนนเฉลี่ยสติปัญญา (IQ) เด็กนักเรียน	100	98.77	96.16	61	คะแนน
	▲ ปีการศึกษาเฉลี่ยของคนไทย	12	7.94	7.70	46	ปี
	ระดับคะแนนเฉลี่ย O-Net	50	40.37	38.63	59	ร้อยละ
	จำนวนองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยเฉลี่ยต่อหมู่บ้าน (ตัวชี้วัด กชช.2ค.)	เพิ่มขึ้น	42	65	7	คนต่อหมู่บ้าน
	* อัตราเพิ่มของการเจ็บป่วยด้วยโรคหัวใจ เบาหวาน หลอดเลือดสมอง ความดันโลหิตสูง และมะเร็ง	ลดลง	3.38	11.71	73	ร้อยละ
	* อัตราการบริโภคยาสูบ (ตัวชี้วัด จปฐ)	ไม่เกิน 10	6.99	8.89	61	ร้อยละ
	* อัตราการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ตัวชี้วัด จปฐ)	ไม่เกิน 10	4.87	6.53	62	ร้อยละ
	คนในครัวเรือนกินอาหารถูกสุขลักษณะ ปลอดภัยและได้มาตรฐาน(ตัวชี้วัด จปฐ)	95	98.04	98.64	43	ร้อยละ
	คนในครัวเรือนมีการใช้ยาเพื่อบำบัดบรรเทาอาการเจ็บป่วยเบื้องต้นอย่างเหมาะสม(ตัวชี้วัดจปฐ)	100	98.44	98.89	40	ร้อยละ
	คนอายุ 35 ปีขึ้นไปได้รับการตรวจสุขภาพประจำปีเพื่อตรวจคัดกรองความเสี่ยงต่อโรค(ตัวชี้วัด จปฐ)	75	96.81	96.23	58	ร้อยละ
	คนอายุ 6 ปีขึ้นไปออกกำลังกายอย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 วันๆละ 30 นาที (ตัวชี้วัด จปฐ)	90	99.58	99.93	12	ร้อยละ
	* อัตราเด็กที่อยู่ในการคุ้มประพฤติ	ลดลง	1.09	0.61	17	ต่อเด็กเยาวชนพันคน
	* อัตราเหตุการณ์ความรุนแรงในครอบครัว	ลดลง	3.69	3.11	46	อัตราต่อแสนครัวเรือน
	จำนวนศูนย์การเรียนรู้ชุมชนต่อจำนวนหมู่บ้าน (ตัวชี้วัด กชช. 2ค.)	เพิ่มขึ้น	55.72	57.62	28	ร้อยละ
	จำนวนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่อจำนวนหมู่บ้าน (ตัวชี้วัด กชช. 2ค.)	เพิ่มขึ้น	41.65	47.90	16	ร้อยละ
	คนอายุ 6 ปีขึ้นไปปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง (ตัวชี้วัด จปฐ)	100	99.21	99.73	17	ร้อยละ
	คนในครัวเรือนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมเพื่อประโยชน์ชุมชน(ตัวชี้วัด จปฐ)	100	98.60	99.74	12	ร้อยละ
ยุทธศาสตร์ที่ 3: ความเข้มแข็งภาคเกษตร ความมั่นคงของอาหาร และพลังงาน	สัดส่วนมูลค่าสินค้าเกษตรต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	ไม่ต่ำกว่า 16	10.91	22.66	31	ร้อยละ
	สัดส่วนมูลค่าสินค้าอุตสาหกรรมเกษตรต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	ไม่ต่ำกว่า 16	12.84	40.25	17	ร้อยละ
	ผลผลิตสินค้าเกษตรสำคัญต่อไร่	เพิ่มขึ้น	1,709	3092	10	กก.ต่อไร่
	อัตราการเพิ่มของผลผลิตเฉลี่ย	เพิ่มขึ้น	2.44	8.13	12	ร้อยละ
	สัดส่วนฟาร์มที่ได้รับการรับรองมาตรฐานฟาร์ม (GAP) ต่อจำนวนฟาร์มทั้งหมด	เพิ่มขึ้น	1.56	0.46	58	ร้อยละ
	จน.โรงงาน/สปก.ผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GMP/HACCP	เพิ่มขึ้น	13	2	48	แห่ง
	สัดส่วนรายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตรต่อรายได้เงินสดสุทธิของครัวเรือนเกษตร	เพิ่มขึ้น	33.57	4.68	73	ร้อยละ
	* สัดส่วนหนี้เสียต่อปริมาณเงินให้กู้ยืม (NPLs/ Loan)	ลดลง	3.04	2.07	19	ร้อยละ
	* สัดส่วนปริมาณเงินกู้ยืมต่อรายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตร	ลดลง	128.67	1,265.32	74	ร้อยละ
	สัดส่วนหนี้ในระบบต่อหนี้ทั้งหมด	เพิ่มขึ้น	97.82	98.87	32	ร้อยละ
	อัตราการเพิ่มของจำนวนเกษตรกรในพื้นที่	เพิ่มขึ้น	(0.52)	-6.14	51	ร้อยละ
	สัดส่วนปริมาณพืชพลังงานต่อสินค้าเกษตรทั้งหมด	เพิ่มขึ้น	79.32	92.8	6	ร้อยละ
ยุทธศาสตร์ที่ 4: การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การผลิตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน	สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาเกษตรต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	ไม่ต่ำกว่า 16	10.91	22.66	31	ร้อยละ
	สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาอุตสาหกรรมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	ไม่ต่ำกว่า 16	37.08	15.41	32	ร้อยละ
	▲ อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	เพิ่มขึ้น	1.34	0.9	42	ร้อยละ
	อัตราเงินเฟ้อ	ไม่เกิน 3.5	2.312	0.91	75	ร้อยละ
	▲ ผลิตภาพแรงงานเฉลี่ย	เพิ่มขึ้น	379,406	1234343.47	6	บาท/คน/ปี
	สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาบริการต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	ไม่ต่ำกว่า 50	24.09	21.37	52	ร้อยละ
	สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์สาขาขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าและคมนาคมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	เพิ่มขึ้น	5.17	2.35	51	ร้อยละ
	ปริมาณการใช้น้ำมันดีเซล	เพิ่มขึ้น	192,398	126198.52	35	พันลิตร
	ปริมาณการใช้พลังงานทดแทน	เพิ่มขึ้น	74,709	38323	43	พันลิตร
	* ปริมาณการใช้พลังงานไฟฟ้าเฉลี่ยต่อราย	ลดลง	7,058.93	1756.76	2	กิโลวัตต์-ชั่วโมง/ราย
ยุทธศาสตร์ที่ 6: การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน	พื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัด	เพิ่มขึ้น	31.71	30.01	26	ร้อยละ
	พื้นที่ป่าอนุรักษ์	คงที่/เพิ่มขึ้น	544,915	1618034.5	7	ไร่
	ครัวเรือนมีน้ำใช้เพียงพอตลอดปี (ตัวชี้วัด จปฐ.)	95	99.55	99.88	14	ร้อยละ
	หมู่บ้านมีน้ำใช้เพื่อการเกษตรเพียงพอตลอดปี (ตัวชี้วัด กชช. 2ค.)	เพิ่มขึ้น	47.19	31.22	65	ร้อยละ
	พื้นที่ชลประทาน	เพิ่มขึ้น	398,126	239636	46	ไร่
	ปริมาณน้ำต้นทุนเพียงพอต่อประชากร	เพิ่มขึ้น	171.54	84.00	17	ล้าน ลบ.ม.
	* สัดส่วนประชากรผู้ประสบอุทกภัย	ลดลง	10.02	25.49	69	ร้อยละ
	ผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำผิวดิน (WQI)	มากกว่า 60	66	62	46	คะแนน WQI (0-100)
	▲ * ปริมาณขยะมูลฝอย	ลดลง	802.36	1,072.00	58	ตันต่อวัน
	สัดส่วนขยะมูลฝอยที่นำกลับมาใช้ใหม่	ไม่น้อยกว่า 30	19.06	22.78	29	ร้อยละ
	* ร้อยละของมูลค่าความเสียหายทางเศรษฐกิจที่เกิดจากภัยธรรมชาติต่อ GPP	ลดลง	0.10	0.15	62	ร้อยละ
	* สัดส่วนการปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่อ GPP	ลดลง	20.60	39.61	58	ตันต่อล้านบาท

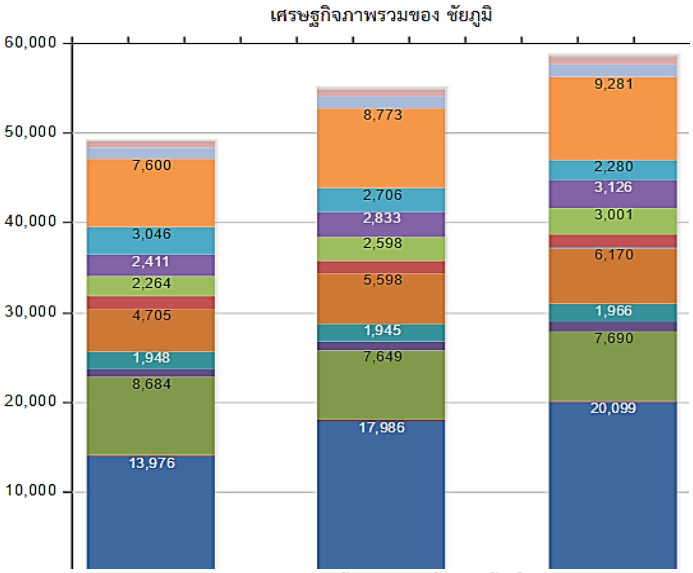
หมายเหตุ: จังหวัดชัยภูมิไม่มีข้อมูลตัวชี้วัดพื้นที่ป่าชายเลน คุณภาพน้ำทะเลชายฝั่ง และดัชนีคุณภาพอากาศ

สรุปผลระดับการพัฒนาตามประเด็นยุทธศาสตร์ของจังหวัดชัยภูมิ

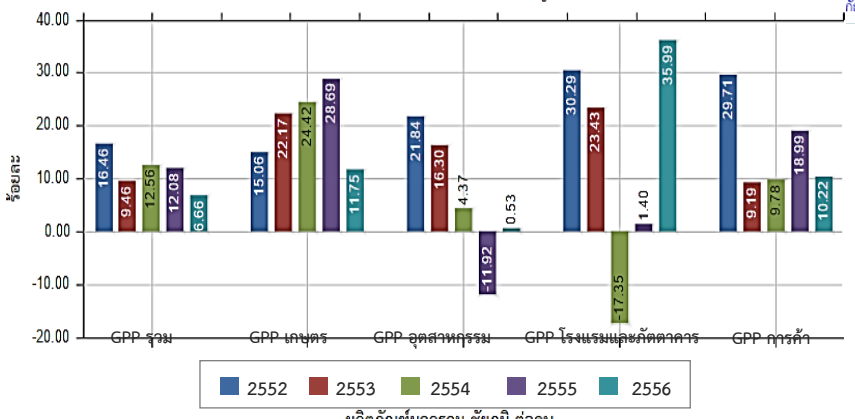
- **ด้านเศรษฐกิจ**

ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด (พ.ศ. 2557 - 2560) ด้านเศรษฐกิจ **ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1** การพัฒนาขีดความสามารถในการผลิต การจัดการสินค้าและบริการสร้างมูลค่าเพิ่ม อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน **ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2** การพัฒนาการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน โดยจากข้อมูลสถิติตัวชี้วัดด้านเศรษฐกิจที่สำคัญ แสดงผลการติดตามการพัฒนาของจังหวัด ได้ดังนี้

1) เศรษฐกิจภาพรวม มูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัดรายสาขา ณ ราคาประจำปี (ล้านบาท)

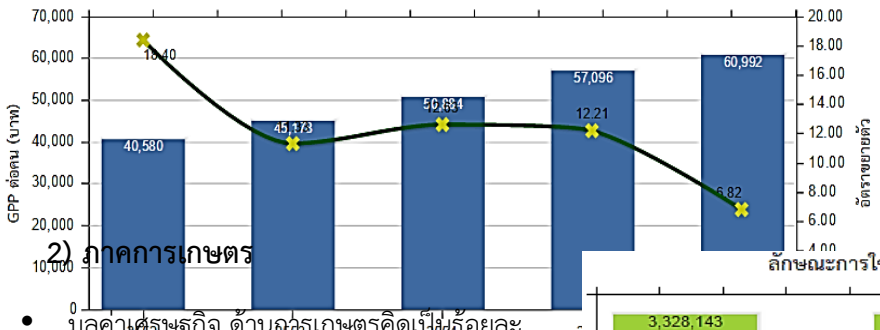
ข้อมูล GPP เศรษฐกิจภาพรวม	2554	2555	2556
ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	33	122	79
การให้บริการด้านชุมชน สังคมและบริการส่วนบุคคลอื่นๆ	631	723	775
การบริการด้านสุขภาพและสังคม	1,241	1,351	1,420
การศึกษา	7,600	8,773	9,281
การบริหารราชการและการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ	3,046	2,706	2,280
บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทางธุรกิจ	2,411	2,833	3,126
ตัวกลางทางการเงิน	2,264	2,598	3,001
การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคม	1,389	1,457	1,375
โรงแรมและภัตตาคาร	62	63	85
การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน	4,705	5,598	6,170
การก่อสร้าง	1,948	1,945	1,966
การไฟฟ้า แก๊ส และการประปา	892	996	1,112
อุตสาหกรรม	8,684	7,649	7,690
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	111	111	106
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดชัยภูมิ	49,292	54,158	58,565

- ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) มีมูลค่าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี โดยในปี 2556 มีมูลค่าเท่ากับ 58,565 ล้านบาท ขยายตัวลดลงร้อยละ 6.66 จากปีก่อนหน้า และมีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อหัวประชากรอยู่ที่ 60,992 บาท/คน/ปี
- มูลค่าเศรษฐกิจ 3 ลำดับแรก ได้แก่

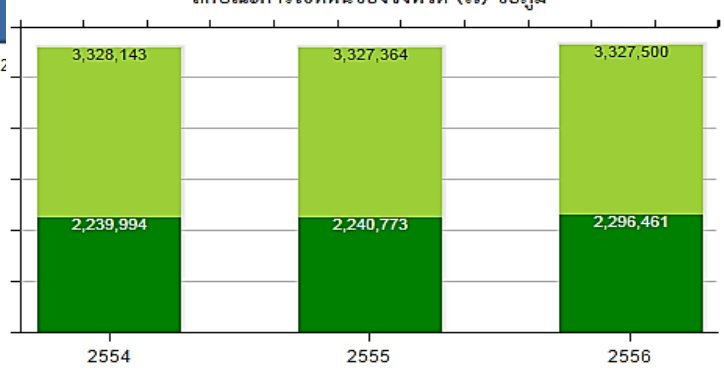
1) ภาคเกษตร (เกษตรกรรมและประมง)
2) ภาคบริการ (สาขาการศึกษา)
3) ภาคอุตสาหกรรม

- จากอัตราการขยายตัวจาก 4 ด้านสำคัญ (เกษตร อุตสาหกรรม ท่องเที่ยว และการค้า) พบว่า จากปี 2555 มาปี 2556 ด้านเกษตรหดตัว ด้านการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นสูงมาก และด้านการค้ามีการขยายตัว

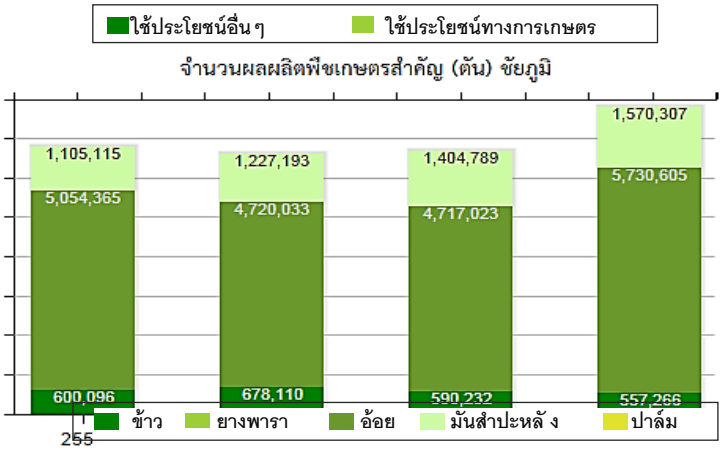

2) ภาคการเกษตร

- มูลค่าเศรษฐกิจ ด้านภาคเกษตรคิดเป็นร้อยละ 34 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด
- เนื้อที่ใช้เพื่อการเกษตรเฉลี่ยประมาณ 33 ล้านไร่ ซึ่งพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่นาข้าว

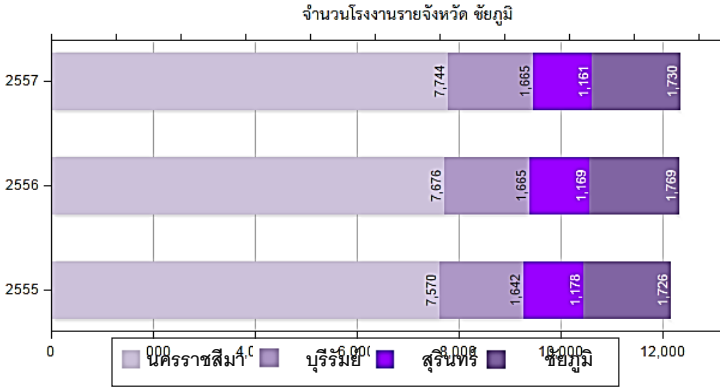

- ด้านผลผลิตของ 5 พืชเศรษฐกิจหลักที่สำคัญของประเทศ คือ อ้อย มัน สำปะหลัง และข้าว ตามลำดับ ทั้งนี้ มีผลผลิตรวมเพิ่มขึ้นทุกปี

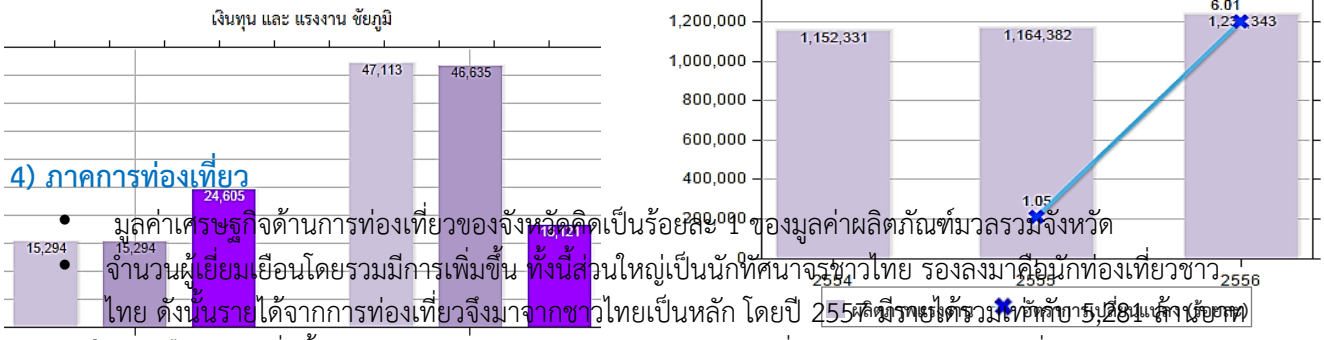
3) ภาคอุตสาหกรรม

- มูลค่าเศรษฐกิจด้านอุตสาหกรรมของจังหวัดคิดมีสัดส่วนอยู่ที่ร้อยละ 13 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด
- จำนวนโรงงานของจังหวัดในปี 2557 มีจำนวนลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งรวมมีจำนวนเท่ากับ 1,730 โรงงาน
- ด้านจำนวนเงินลงทุนปรับเพิ่มขึ้นทุกปี โดยปี 2557 มีจำนวนเงินลงทุนรวมเท่ากับ 24,605 ล้านบาท ด้านจำนวนคนงานลดลงทุกปีซึ่งมีจำนวนเท่ากับ 18,121 คน
- ด้านผลิตภาพแรงงานของจังหวัดเพิ่มขึ้นทุกปี โดยปี 2556 อยู่ที่ 1,234,343 บาท/คน/ปี

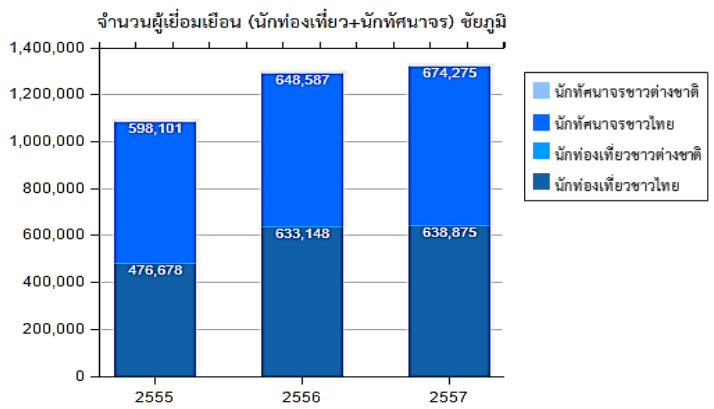
ผลิตภาพแรงงาน (บาท/คน/ปี)

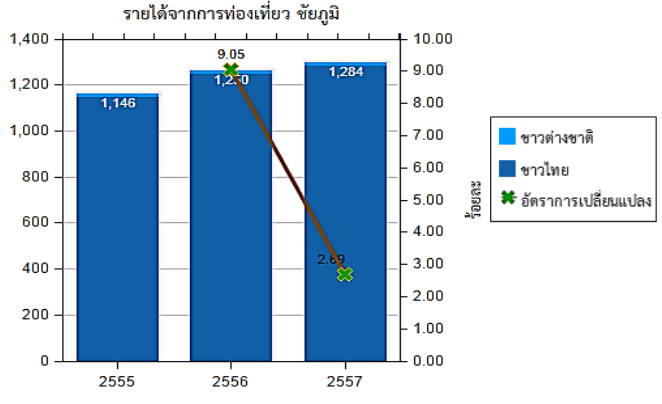
(ตัวชี้วัดร่วมระดับจังหวัดของ สศช.– GC6 ผลิตภาพแรงงาน)

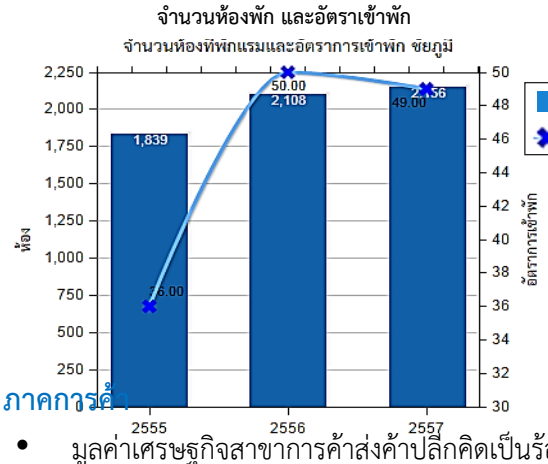

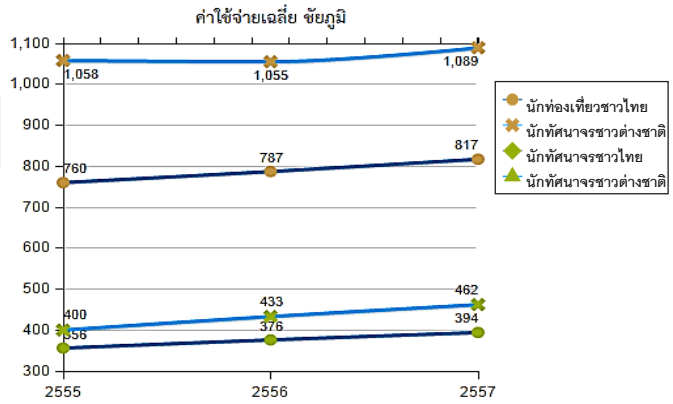
4) ภาคการท่องเที่ยว

- มูลค่าเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดคิดเป็นร้อยละ 1 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด
- จำนวนผู้เยี่ยมเยือนโดยรวมมีการเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ส่วนใหญ่เป็นนักทัศนาจรชาวไทย รองลงมาคือนักท่องเที่ยวชาวไทย ดังนั้นรายได้จากการท่องเที่ยวจึงมาจากชาวไทยเป็นหลัก โดยปี 2557 มีรายได้รวมเท่ากับ 5,281 ล้านบาท
- จำนวนห้องพักเพิ่มขึ้นทุกปี แต่ในปี 2557 อัตราเข้าพักลดลงมาอยู่ที่ร้อยละ 49 ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อหัวสำหรับชาวไทยเพิ่มขึ้นทุกปี ในขณะที่ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศยังสูงที่สุด

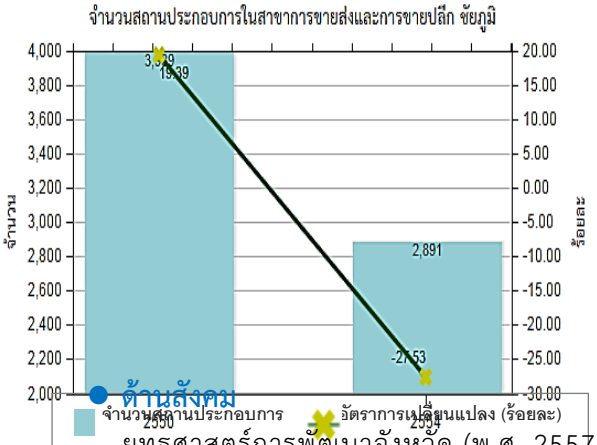

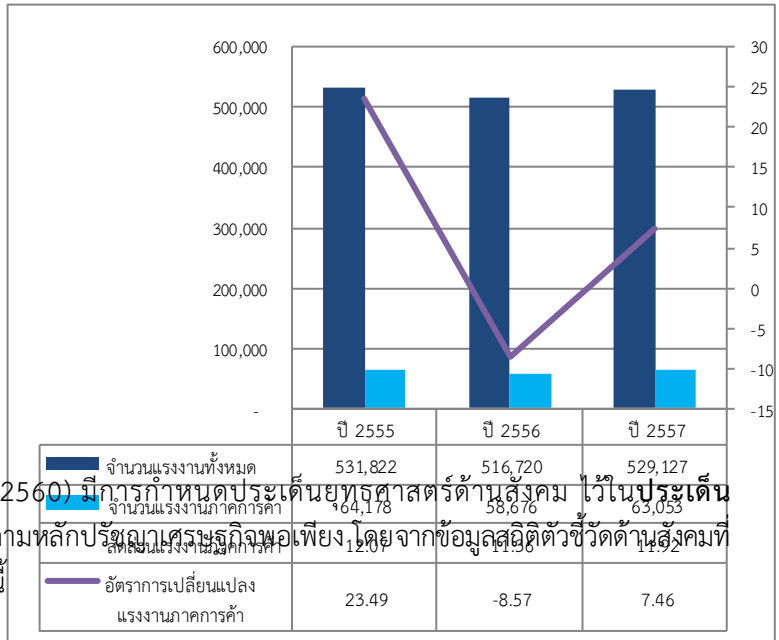

5) ภาคการค้า

- มูลค่าเศรษฐกิจสาขาการค้าส่งค้าปลีกคิดเป็นร้อยละ 10 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด
- สถานประกอบการด้านการค้าส่งค้าปลีกของจังหวัดมีจำนวนลดลงจากปี 2550 เหลือเพียง 2,891 แห่ง
- แรงงานภาคการค้าในพื้นที่มีปริมาณลดลงในปี 2556 และกลับมาเพิ่มขึ้นอีกครั้งในปี 2557 โดยเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 11.78 ของจำนวนแรงงานทั้งหมด

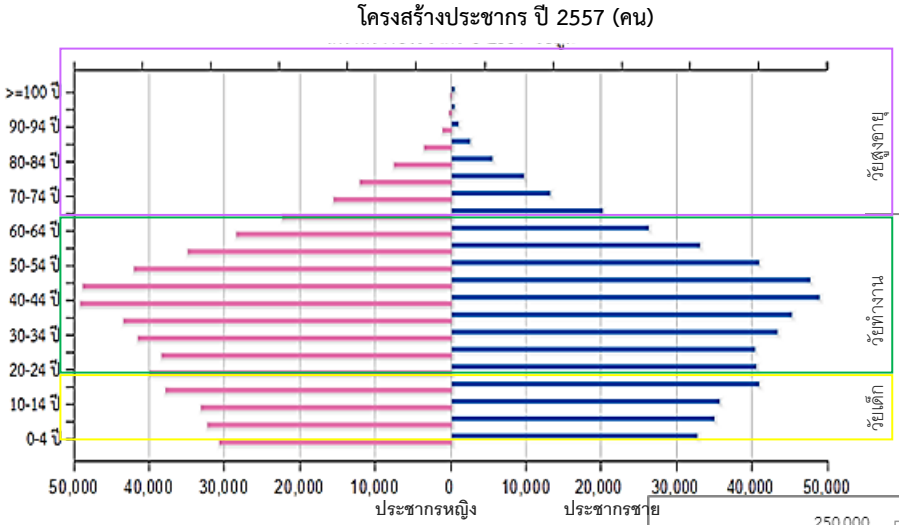

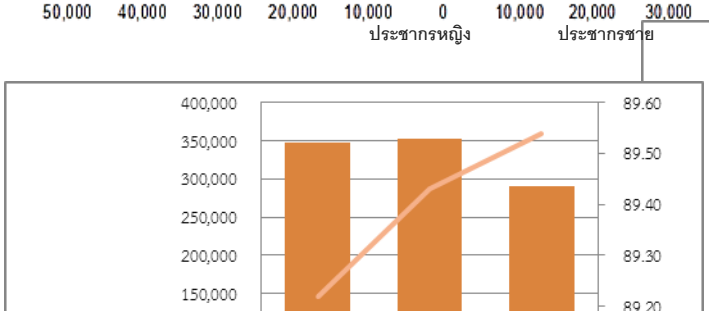
ด้านสังคม

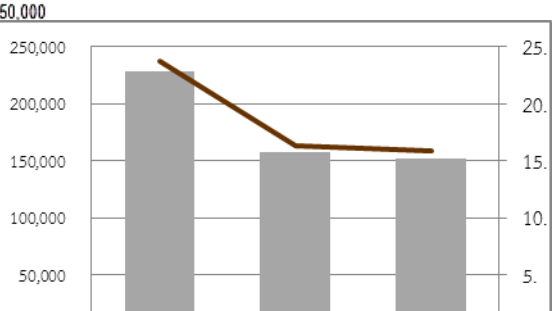
ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด (พ.ศ. 2557 - 2560) มีการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ด้านสังคม ไว้ใน**ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4** การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยจากข้อมูลสถิติตัวชี้วัดด้านสังคมที่สำคัญ แสดงผลการติดตามการพัฒนาด้านสังคม ได้ดังนี้

1) โครงสร้างประชากร

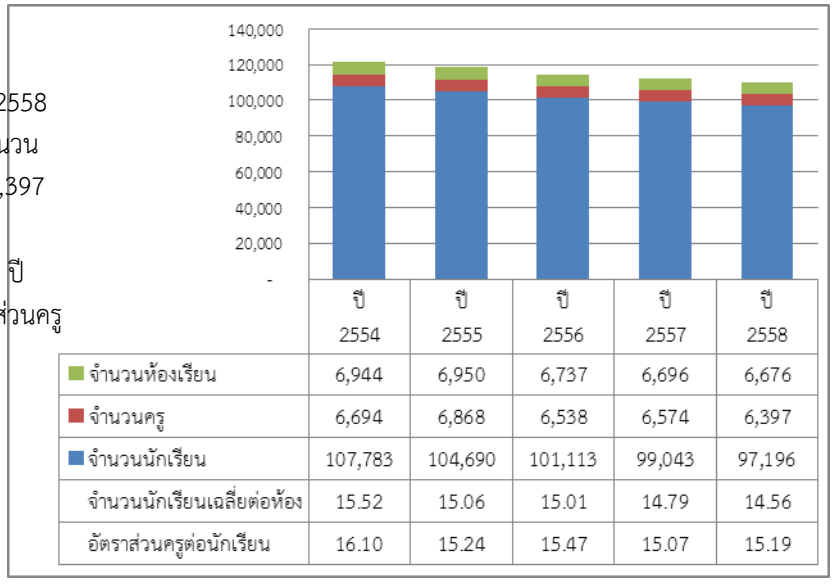
- ในปี 2557 จังหวัดฯ มีจำนวนประชากรรวม 1,137,049 คน โดยส่วนใหญ่เป็นประชากรวัยทำงาน
- จำนวนครัวเรือนลดลง แต่มีความหนาแน่นของประชากรเพิ่มขึ้นเล็กน้อยโดยในปี 2557 มีความหนาแน่นประชากรเท่ากับ 89.54 คน/ตร.กม.
- สัดส่วนคนจนลดลงต่อเนื่องโดยในปี 2556 อยู่ร้อยละ 15.83 ของประชากรทั้งจังหวัด

3) การศึกษา

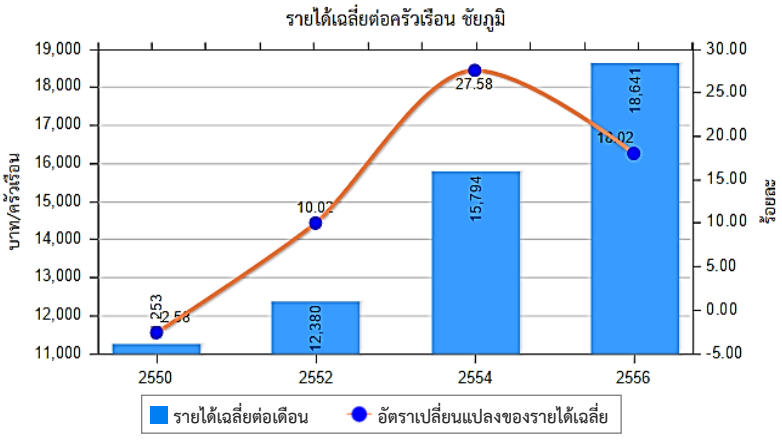
- ด้านการศึกษาของจังหวัดฯ ในปี 2558 มีจำนวนนักเรียน 97,196 คน จำนวนห้องเรียน 6,676 ห้อง และมีครู 6,397 คน
- จำนวนนักเรียนเฉลี่ยต่อห้องลดลง ปี 2558 อยู่ที่ 14.56 คน และอัตราส่วนครู 1 คน ต่อนักเรียน 15.19 คน

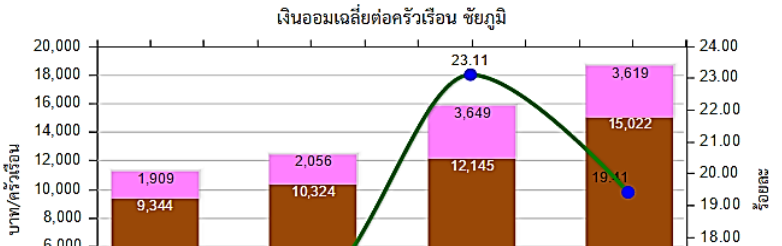

	ปี 2554	ปี 2555	ปี 2556	ปี 2557	ปี 2558
จำนวนห้องเรียน	6,944	6,950	6,737	6,696	6,676
จำนวนครู	6,694	6,868	6,538	6,574	6,397
จำนวนนักเรียน	107,783	104,690	101,113	99,043	97,196
จำนวนนักเรียนเฉลี่ยต่อห้อง	15.52	15.06	15.01	14.79	14.56
อัตราส่วนครูต่อนักเรียน	16.10	15.24	15.47	15.07	15.19

4) รายได้รายจ่ายภาคครัวเรือน

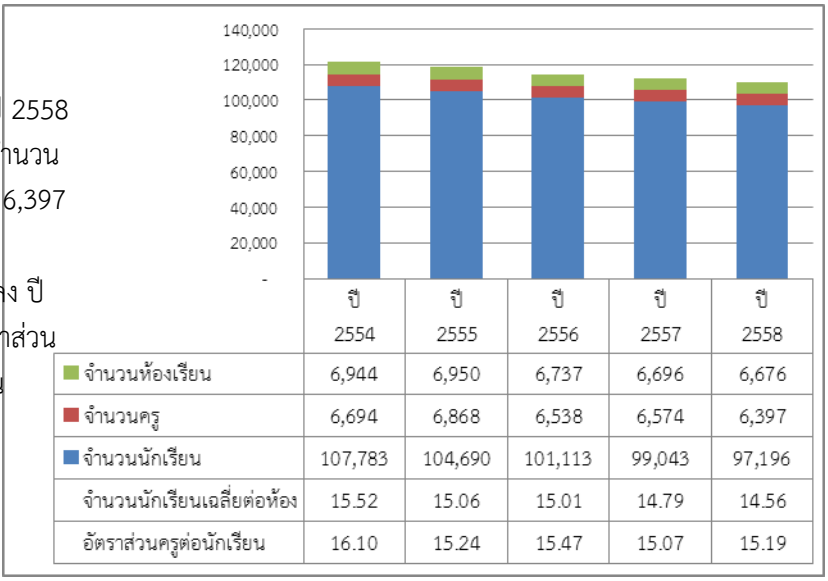
- รายได้เฉลี่ยของครัวเรือนในจังหวัดเพิ่มขึ้น
  อย่างต่อเนื่อง โดยปี 2556 อยู่ที่ 18,641 บาทต่อเดือน
- รายจ่ายเฉลี่ยของครัวเรือนเพิ่มขึ้นอย่าง
  ต่อเช่นกัน ในขณะที่เงินออมเฉลี่ยต่อเดือนลดลง โดยปี 2556 สัดส่วนเงินออมคิดเป็น ร้อยละ 19.11 ของรายได้

3) การศึกษา

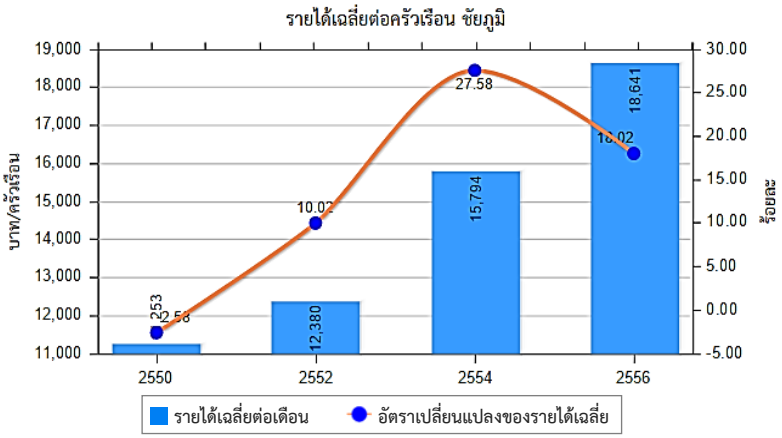
- ด้านการศึกษาของจังหวัดฯ ในปี 2558 มีจำนวนนักเรียน 97,196 คน จำนวนห้องเรียน 6,676 ห้อง และมีครู 6,397 คน
- จำนวนนักเรียนเฉลี่ยต่อห้องลดลง ปี 2558 อยู่ที่ 14.56 คน และอัตราส่วนครู 1 คน ต่อนักเรียน 15.19 คน

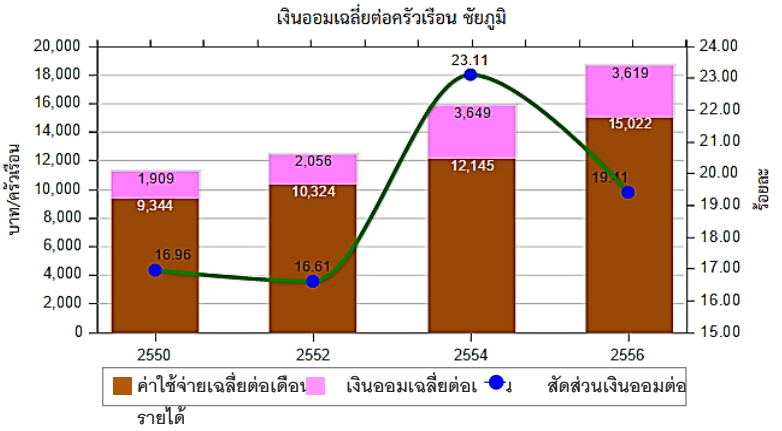

	ปี 2554	ปี 2555	ปี 2556	ปี 2557	ปี 2558
จำนวนห้องเรียน	6,944	6,950	6,737	6,696	6,676
จำนวนครู	6,694	6,868	6,538	6,574	6,397
จำนวนนักเรียน	107,783	104,690	101,113	99,043	97,196
จำนวนนักเรียนเฉลี่ยต่อห้อง	15.52	15.06	15.01	14.79	14.56
อัตราส่วนครูต่อนักเรียน	16.10	15.24	15.47	15.07	15.19

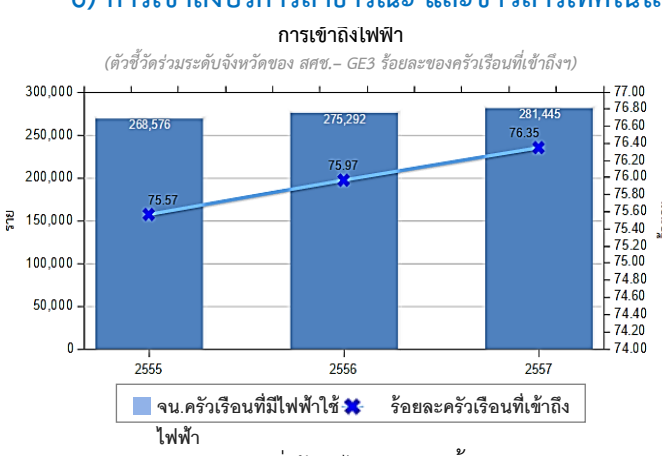
4) รายได้รายจ่ายภาคครัวเรือน

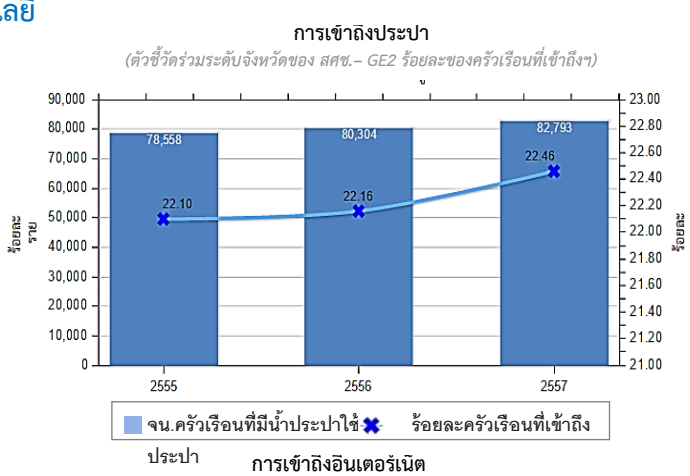
- รายได้เฉลี่ยของครัวเรือนในจังหวัดเพิ่มขึ้น
  อย่างต่อเนื่อง โดยปี 2556 อยู่ที่ 18,641 บาทต่อเดือน
- รายจ่ายเฉลี่ยของครัวเรือนเพิ่มขึ้นอย่าง
  ต่อเช่นกัน ในขณะที่เงินออมเฉลี่ยต่อเดือนลดลง โดยปี 2556 สัดส่วนเงินออมคิดเป็น ร้อยละ 19.11 ของรายได้

6) การเข้าถึงบริการสาธารณะ และข่าวสารเทคโนโลยี

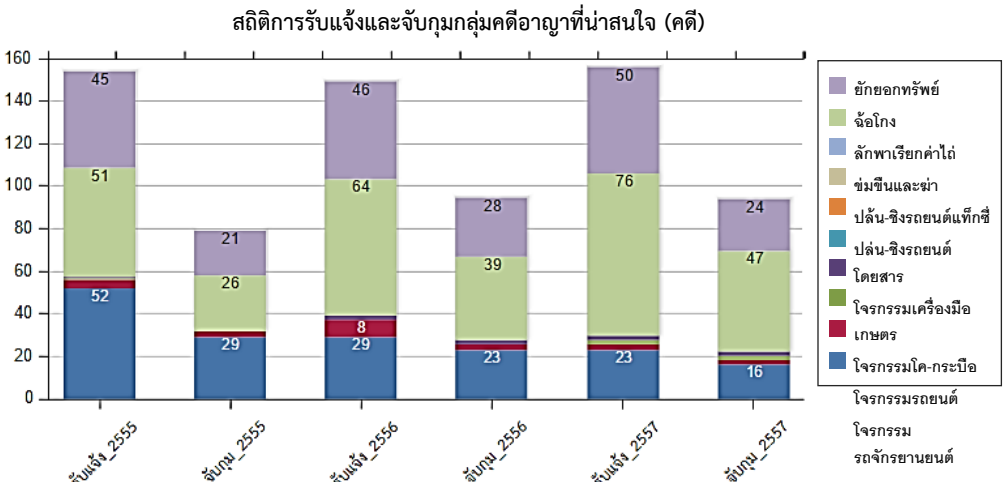

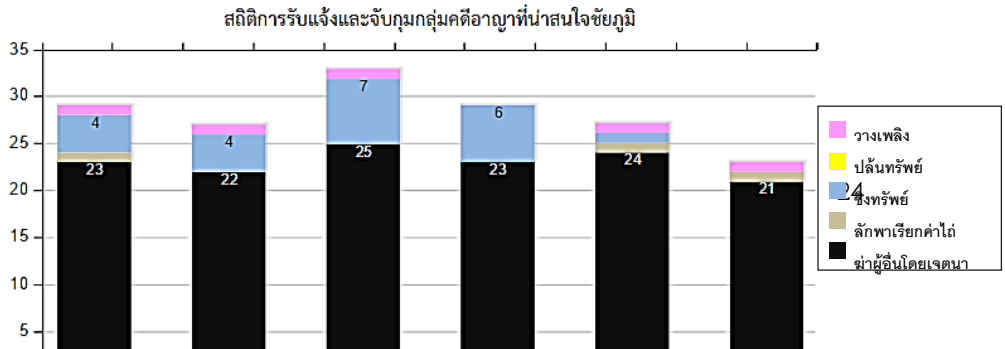
- ครัวเรือนที่เข้าถึงไฟฟ้า และน้ำประปามีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปี ในขณะที่การเข้าถึงไฟฟ้าค่อนข้างครอบคลุมเกือบทั้งหมดคิดเป็นร้อยละ 76.35 แต่การเข้าถึงประปายังมีสัดส่วนค่อนข้างต่ำมากเมื่อเทียบกับจำนวนครัวเรือนทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 22.46
- สัดส่วนผู้ใช้อินเตอร์เน็ตยังมีค่อนข้างน้อย แต่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี คิดเป็นร้อยละ 25.27

7) ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

- กลุ่มคดีอาญาที่น่าสนใจของจังหวัดที่ต้องเฝ้าระวัง คือ ฉ้อโกง โจรกรรมรถจักรยานยนต์ และยักยอกทรัพย์ ทั้งนี้ มีการจับกุมได้เพียงครึ่งเดียว
- กลุ่มคดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ มีการรับแจ้งความลดลง สะท้อนการแก้ปัญหาความรุนแรงในสังคมได้ดี ทั้งนี้คดีส่วนใหญ่เกี่ยวกับการฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา

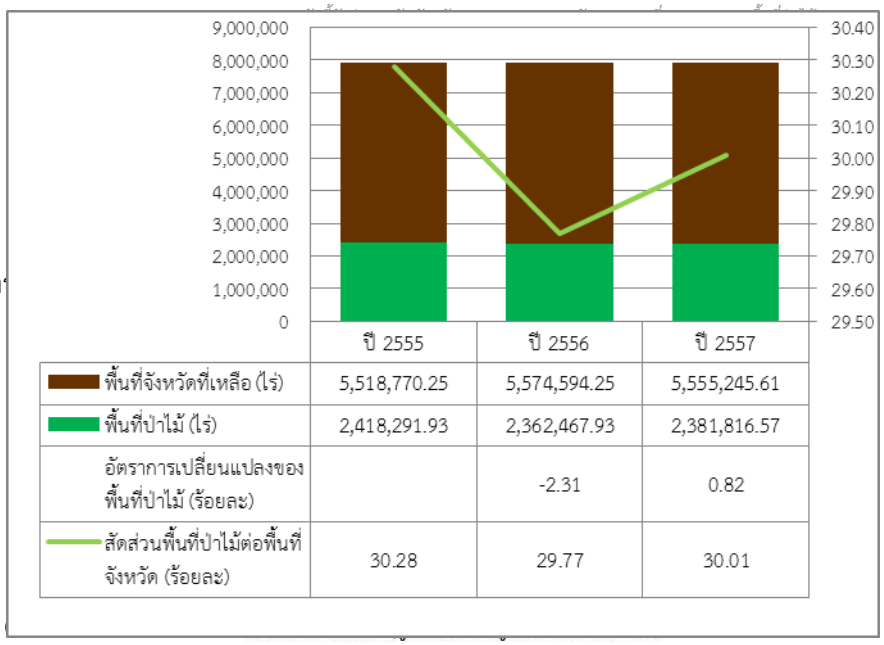
● ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดฯ (พ.ศ. 2557 - 2560) มีการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ไว้ใน**ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3** การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน ซึ่งจากข้อมูลสถิติตัวชี้วัดด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ แสดงผลการติดตามการพัฒนาของจังหวัด ได้ดังนี้

1) ทรัพยากรป่าไม้ และน้ำ

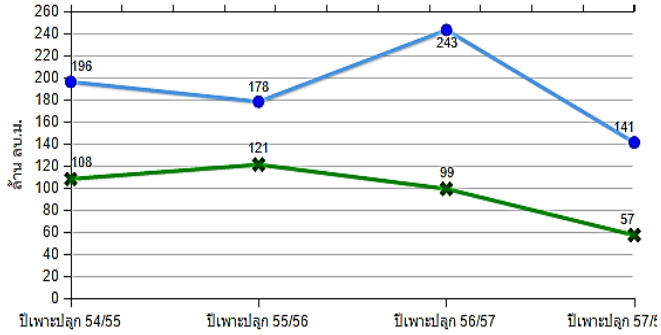
- พื้นที่ป่าไม้คิดเป็นร้อยละ 30.01 จากพื้นที่จังหวัดทั้งหมด โดยจากปี 2556 มายังปี 2557 มีจำนวนป่าไม้เพิ่มขึ้นเล็กน้อย
- ปริมาณน้ำต้นทุนของจังหวัด มีเพียงพอต่อความต้องการใช้น้ำของจังหวัดในทุกๆ ปี ทั้งนี้ความต้องกา ใช้น้ำของจังหวัดมากที่สุด เป็นเพื่อการเกษตร โดยในปี 2557/58 เท่ากับร้อยละ 46 และเพื่อการอุปโภค – บริโภค ร้อยละ 16

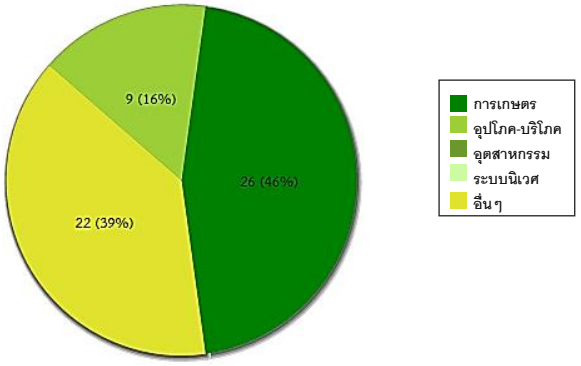
ทรัพยากรป่าไม้ของจังหวัด

	ปี 2555	ปี 2556	ปี 2557
พื้นที่จังหวัดที่เหลือ (ไร่)	5,518,770.25	5,574,594.25	5,555,245.61
พื้นที่ป่าไม้ (ไร่)	2,418,291.93	2,362,467.93	2,381,816.57
อัตราการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ป่าไม้ (ร้อยละ)		-2.31	0.82
สัดส่วนพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัด (ร้อยละ)	30.28	29.77	30.01

ปริมาณน้ำต้นทุน และความต้องการใช้น้ำ

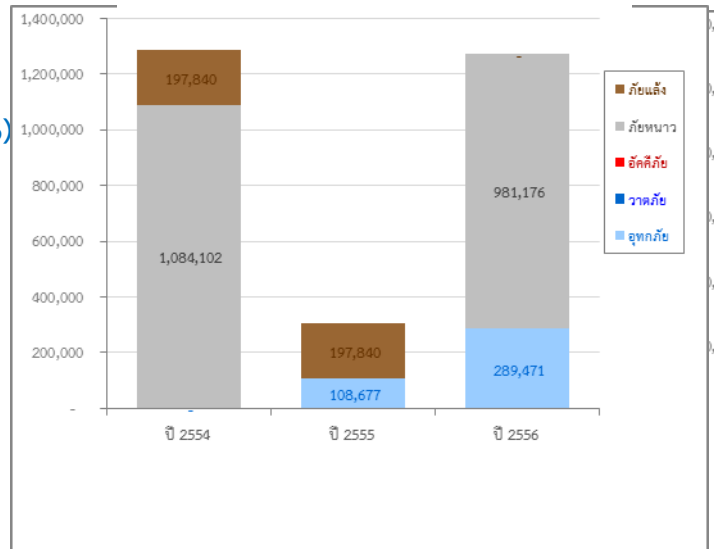

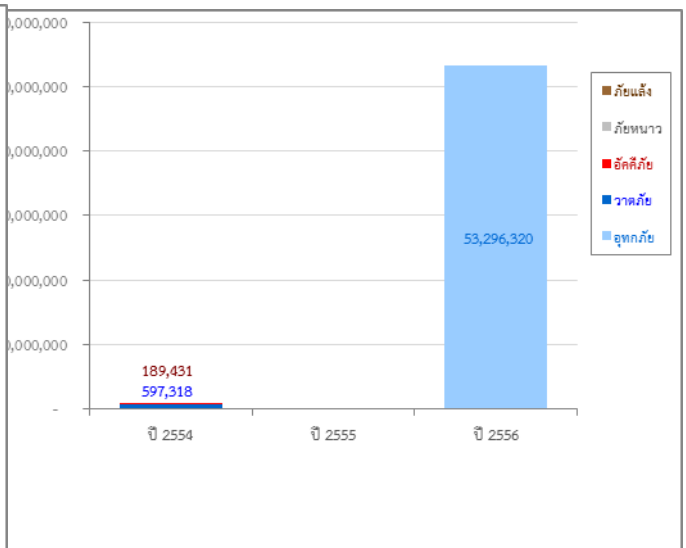
2) ภัยธรรมชาติ

- ณ ปี 2556 มีจำนวนผู้ประสบภัยหนาวมากที่สุด รองลงคืออุทกภัย ซึ่งมีมูลค่าความเสียหายจากอุทกภัยจำนวน 53 ล้านบาท แต่ไม่แสดงมูลค่าความเสียหายจากภัยหนาว

ประชากรที่ประสบภัยธรรมชาติ (คน)

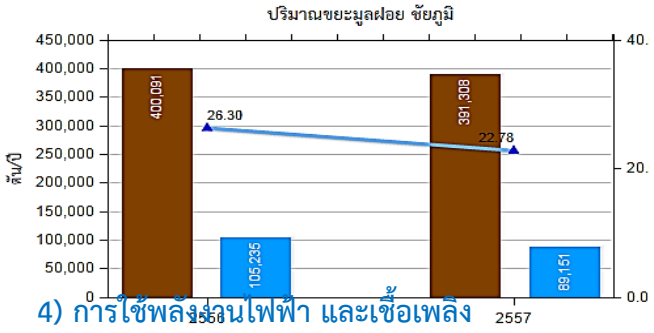

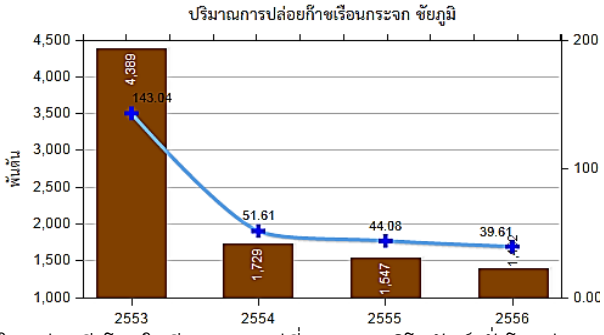
มูลค่าความเสียหายทางเศรษฐกิจที่เกิดจากภัยธรรมชาติ (บาท)

3)

- มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกลดลงจากปีที่ผ่านมา โดยในปี 2556 มีการปล่อยก๊าซฯ ประมาณ 1.4 ล้านตัน คิดเป็นอัตราการปล่อยก๊าซฯ ต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด เท่ากับ 39.61 ตัน/ล้านบาท

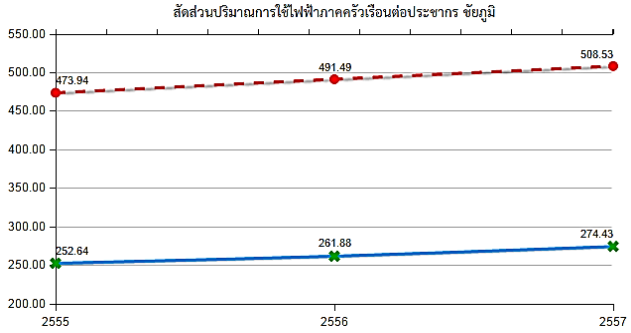

4) การใช้พลังงานไฟฟ้า และเชื้อเพลิง

- อัตราการใช้ไฟฟ้าภาคครัวเรือนต่อประชากรค่อนข้างคงที่ในแต่ละปี โดยในปี 2557 อยู่ที่ 274.43 กิโลวัตต์-ชั่วโมงต่อคน ส่วนในภาคที่ไม่ใช่ครัวเรือนมีอัตราการใช้ไฟฟ้าต่อ GPP เพิ่มขึ้นต่อเนื่องทุกปี โดยในปี 2557 อยู่ที่ 6,772.79 กิโลวัตต์-ชั่วโมงต่อล้านบาท
- อัตราการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อยานพาหนะต่อประชากรในปี 2557 อยู่ที่ 139.41 ลิตรต่อคน ส่วนในภาคอุตสาหกรรมใช้น้ำมันเชื้อเพลิงลดลงปี 2555 จนถึงปี 2557 มีอัตราการใช้ฯอยู่ที่ 80.14 ลิตรต่อล้านบาท

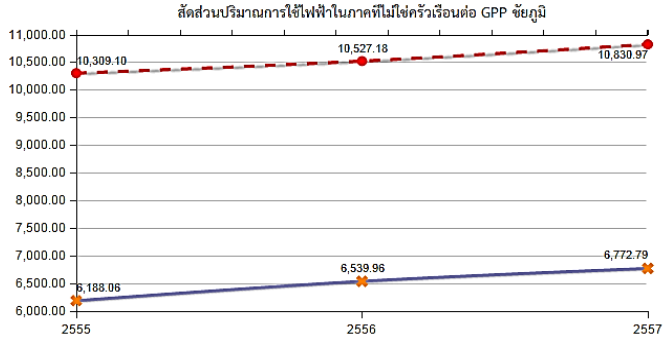
อัตราการใช้ไฟฟ้าภาคครัวเรือนต่อประชากร (กิโลวัตต์-ชั่วโมง/คน)

(ตัวชี้วัดร่วมระดับจังหวัดของ สศช.– GG4)

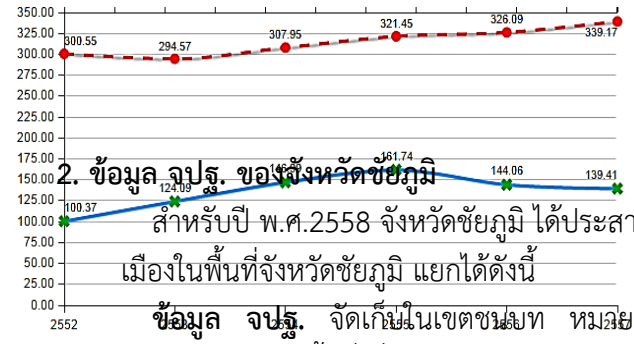
อัตราการใช้ไฟฟ้าในภาคที่ไม่ใช่ครัวเรือนต่อ GPP (กิโลวัตต์-ชั่วโมง/ล้านบาท)

(ตัวชี้วัดร่วมระดับจังหวัดของ สศช.– GG5)

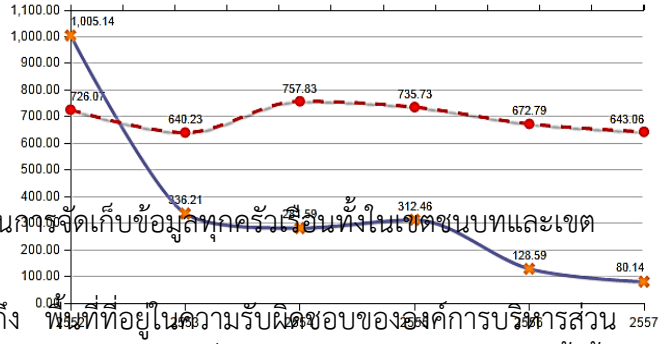
อัตราการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อยานพาหนะต่อประชากร (ลิตร/คน)

(ตัวชี้วัดร่วมระดับจังหวัดของ สศช.– GG3)

อัตราการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงในภาคอุตสาหกรรมต่อ GPP ภาคอุตสาหกรรม (ลิตร/ล้านบาท)

(ตัวชี้วัดร่วมระดับจังหวัดของ สศช.– GG6)

2. ข้อมูล จปฐ. ของจังหวัดชัยภูมิ

สำหรับปี พ.ศ.2558 จังหวัดชัยภูมิ ได้ประสานการจัดเก็บข้อมูลทุกครัวเรือนทั้งในเขตชนบทและเขตเมืองในพื้นที่จังหวัดชัยภูมิ แยกได้ดังนี้

ข้อมูล จปฐ. จัดเก็บในเขตชนบท หมายถึง พื้นที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) และเขตพื้นที่ ที่อยู่ในความรับผิดชอบของเทศบาลตำบล (ที่ยกฐานะมาจาก อบต.) จัดเก็บทั้งสิ้น 16 อำเภอ 122 ตำบล 1,577 หมู่บ้าน 230,114 ครัวเรือน มีประชากรทั้งสิ้น 763,887 คน แยกเป็นเพศหญิง 386,409 คน และเพศชาย 377,478 คน

รายได้ครัวเรือนเฉลี่ย	218,699	บาท/ปี
รายได้บุคคลเฉลี่ย	65,881	บาท/ปี

รายจ่ายครัวเรือนรวมเฉลี่ย	124,272	บาท/ปี
รายจ่ายบุคคลรวมเฉลี่ย	37,436	บาท/ปี
ครัวเรือนมีการออมเงิน	229,184	ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 99.60

ข้อมูลพื้นฐาน จัดเก็บในเขตเมือง หมายถึง เขตพื้นที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบของเมืองพัทยา เทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบล (ที่ยกฐานะมาจากสุขาภิบาล) จัดเก็บทั้งสิ้น จำนวน 13 อำเภอ 20 เทศบาล 139 ชุมชน 31,898 ครัวเรือน มีประชากรทั้งสิ้น 102,398 คน แยกเป็นเพศหญิง 53,720 คน และเพศชาย 48,678 คน

รายได้ครัวเรือนเฉลี่ย	241,916	บาท/ปี
รายได้บุคคลเฉลี่ย	75,359	บาท/ปี
รายจ่ายครัวเรือนรวมเฉลี่ย	142,309	บาท/ปี
รายจ่ายบุคคลรวมเฉลี่ย	44,331	บาท/ปี
ครัวเรือนมีการออมเงิน	31,295	ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 98.11

ข้อมูลคุณภาพชีวิตของครัวเรือน ในภาพรวมของจังหวัดชัยภูมิ (ข้อมูล จปฐ. รวมกับข้อมูลพื้นฐาน) จัดเก็บข้อมูลทั้งสิ้น 16 อำเภอ 142 ตำบล/เทศบาล 1,616 หมู่บ้าน/ชุมชน 262,012 ครัวเรือน มีประชากรทั้งสิ้น 866,285 คน แยกเป็นเพศหญิง 440,129 คน และเพศชาย 426,156 คน

รายได้ครัวเรือนเฉลี่ย	221,525	บาท/ปี
รายได้บุคคลเฉลี่ย	67,001	บาท/ปี
รายจ่ายครัวเรือนรวมเฉลี่ย	126,468	บาท/ปี
รายจ่ายบุคคลรวมเฉลี่ย	38,251	บาท/ปี
ครัวเรือนมีการออมเงิน	260,479	ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 99.41

ลำดับตัวชี้วัดความจำเป็นพื้นฐานที่ยังไม่บรรลุเป้าหมาย 5 ลำดับแรก ได้แก่

1) **ตัวชี้วัดที่ 19** เด็กจบการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ที่ไม่ได้เรียนต่อและยังไม่มีงานทำ ได้รับการฝึกอบรมอาชีพ จำนวนที่สำรวจทั้งหมด 124 คน ไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 12.10

2) **ตัวชี้วัดที่ 26** คนในครัวเรือนไม่สูบบุหรี่ จำนวนที่สำรวจทั้งหมด 866,285 คน ไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 66,467 คน คิดเป็นร้อยละ 7.67

3) **ตัวชี้วัดที่ 25** คนในครัวเรือนไม่ดื่มสุรา (ยกเว้นการดื่มเป็นครั้งคราว) จำนวนที่สำรวจทั้งหมด 866,285 คน ไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 49,703 คน คิดเป็นร้อยละ 5.74

4) **ตัวชี้วัดที่ 3** เด็กแรกเกิดได้กินนมแม่อย่างเดียวอย่างน้อย 6 เดือนแรกติดต่อกัน จำนวนที่สำรวจทั้งหมด 3,568 คน ไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 3.95

5) **ตัวชี้วัดที่ 22** คนอายุมากกว่า 60 ปีเต็มขึ้นไป มีอาชีพและรายได้ จำนวนที่สำรวจทั้งหมด 132,176 คน ไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 4,077 คน คิดเป็นร้อยละ 3.07

ลำดับตัวชี้วัดความจำเป็นพื้นฐานยังบรรลุเป้าหมาย 5 ลำดับแรก ได้แก่

1) **ตัวชี้วัดที่ 2** เด็กแรกเกิดถึง 12 ปี ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคครบตามตารางเสริมสร้าง

ภูมิคุ้มกันโรค จำนวนที่สำรวจทั้งหมด 103,515 คน ไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 0.01

2) **ตัวชี้วัดที่ 28** คนสูงอายุได้รับการดูแลจากคนในครัวเรือน หมู่บ้าน/ชุมชน หรือภาครัฐ จำนวนที่สำรวจทั้งหมด 147,551 คน ไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 0.02

3) **ตัวชี้วัดที่ 17** เด็กอายุ 6 – 14 ปี ได้รับการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี จำนวนที่สำรวจทั้งหมด 88,019 คน ไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 0.06

4) **ตัวชี้วัดที่ 7** คนอายุ 6 ปีขึ้นไป ออกกำลังกายอย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 30 นาที จำนวนที่สำรวจทั้งหมด 830,395 คน ไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 688 คน คิดเป็นร้อยละ 0.08

5) **ตัวชี้วัดที่ 29** คนพิการได้รับดูแลจากคนในครัวเรือน หมู่บ้าน/ชุมชน หรือภาครัฐ จำนวนที่สำรวจทั้งหมด 12,317 คน ไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 0.09

การเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของคนจังหวัดชัยภูมิในแต่ละอำเภอ

ตามการประมวลผลข้อมูล จปฐ.รวมกับข้อมูลพื้นฐาน ปี 2558 จำนวน 5 หมวด 30 ตัวชี้วัด มีดังนี้

หมวดที่ 1 สุขภาพดี(คนไทยมีสุขภาพและอนามัยดี) มี 7 ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดที่ 1 : เด็กแรกเกิดมีน้ำหนักไม่น้อยกว่า 2,500 กรัม

เด็กแรกเกิดที่สมบูรณ์แข็งแรงจะต้องมีน้ำหนักตัวแรกเกิดไม่น้อยกว่า 2,500 บาท อัตราการเกิดและมีชีวิตรอดจะสูงกว่าเด็กที่มีน้ำหนักน้อยกว่า 2,500 กรัม นอกจากนี้ยังมีผลต่อการพัฒนาทั้งทางร่างกาย และสมองของเด็กทารกด้วย

หากเด็กแรกเกิดเป็นฝาแฝดก็ใช้เกณฑ์นี้โดยไม่สามารถยกเว้นได้ เด็กคนใดที่มีน้ำหนักแรกเกิดน้อยกว่า 2,500 กรัม ถือว่าไม่ผ่านเกณฑ์

จากผลการสำรวจข้อมูล จำนวนเด็กแรกเกิดของจังหวัดชัยภูมิทั้งหมด 4,775 คน ส่วนใหญ่มีน้ำหนักไม่น้อยกว่า 2,500 กรัม มีเด็กแรกเกิดเพียง 33 คน คิดเป็นร้อยละ 0.69 มีน้ำหนักน้อยกว่า 2,500 กรัม โดยอำเภอที่ไม่ผ่านเกณฑ์มากที่สุด คือ อำเภอภักดีชุมพล จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 3.52 อำเภอบำเหน็จณรงค์ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.75 และอำเภอจัตุรัส จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.91 ตามลำดับ

ตัวชี้วัดที่ 2 : เด็กแรกเกิดถึง 12 ปี ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคครบตามตารางสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค

การได้รับวัคซีนครบตามชนิดจำนวนและช่วงอายุตามที่กำหนดไว้ในตารางเสริมสร้างภูมิคุ้มกันโรคจากสมุดบันทึกสุขภาพดี (สมุดสีชมพู) สำหรับการประเมินเด็กอายุ 1 ปี ถึง 2 ปีเต็ม ให้ประเมินเด็กที่เกิดใน วัน/เดือน/ปี ที่สำรวจย้อนหลัง 1 – 2 ปีที่ผ่านมา หรือสอบถามจากทะเบียนของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข

จากผลการสำรวจข้อมูล จำนวนเด็กแรกเกิดถึง 12 ปีของจังหวัดชัยภูมิทั้งหมด 103,515 คน ส่วนใหญ่ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคครบตามตารางสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค มีเพียง 12 คน คิดเป็นร้อยละ 0.01 ที่ไม่ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคครบตามตารางสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค โดยอำเภอที่ไม่ผ่านเกณฑ์มากที่สุด คือ อำเภอเนินสง่า จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 0.13 อำเภอบำเหน็จณรงค์ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.04 และอำเภอคอนสาร จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.03 ตามลำดับ

ตัวชี้วัดที่ 3 เด็กแรกเกิดกินนมแม่อย่างเดียวอย่างน้อย 6 เดือนแรกติดต่อกัน

กินนมแม่อย่างเดียว หมายถึง การให้เด็กกินเฉพาะนมแม่อย่างเดียวเท่านั้น โดยไม่ให้กินอย่างอื่นแม้กระทั่งน้ำ เพราะนมแม่มีปริมาณน้ำเพียงพอสำหรับทารก มีภูมิคุ้มกันและคุณค่าทางโภชนาการครบถ้วนเหมาะสมกับการเจริญเติบโตของทารก ถ้าให้ดื่มน้ำหรืออาหารอื่นร่วมด้วยจะทำให้เด็กกินนมแม่น้อยลง เด็กจะได้รับสารอาหารไม่เพียงพอ และนมแม่ยังมีสารป้องกันการเกิดเชื้อราในปาก (ฝ้าในปาก) จึงไม่ควรดื่มน้ำตามดื่มนม (ที่ไม่ใช่นมแม่) กินกล้วยบด ข้าวบด หรือน้ำข้าว ก็ไม่ได้

จากผลการสำรวจข้อมูล จำนวนเด็กแรกเกิดของจังหวัดชัยภูมิทั้งหมด 3,568 คน ส่วนใหญ่ได้กินนมแม่

อย่างน้อย 6 เดือนแรกติดต่อกัน มีเพียง 141 คน คิดเป็นร้อยละ 3.95 ที่ไม่ได้กินนมแม่อย่างน้อย 6 เดือนแรกติดต่อกัน โดยอำเภอที่ไม่ผ่านเกณฑ์มากที่สุด คือ อำเภอเนินสง่า จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 16.39 อำเภอบ้านเขว้า จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 9.68 และอำเภอหนองบัวแดง จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 8.97 ตามลำดับ

ตัวชี้วัดที่ 4 ทุกคนในครัวเรือนกินอาหารถูกสุขลักษณะ ปลอดภัยและได้มาตรฐาน

ทุกคนในครัวเรือนได้ปฏิบัติเกี่ยวกับการกินอาหารที่มีคุณภาพ ถูกสุขลักษณะปลอดภัยและได้มาตรฐาน 4 เรื่อง คือ 1) ถ้ากินอาหารบรรจุสำเร็จต้องมีเครื่องหมาย อย. 2) ถ้ากินเนื้อสัตว์ต้องทำให้สุกด้วยความร้อน 3) ถ้ากินผักต้องปลอดสารพิษ หรือได้ล้างด้วยน้ำผสมด่างทับทิมหรือน้ำสะอาดหลายๆ ครั้ง 4) ก่อนรับประทานอาหารทุกครั้งต้องล้างมือให้สะอาด และรับประทานอาหารร่วมกัน หากปฏิบัติไม่ครบทุกข้อ ถือว่า ไม่ผ่านเกณฑ์

จากผลการสำรวจข้อมูล จำนวนครัวเรือนของจังหวัดชัยภูมิทั้งหมด 262,012 ครัวเรือน ส่วนใหญ่กินอาหารถูกสุขลักษณะ ปลอดภัยและได้มาตรฐาน มีเพียง 1,694 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 0.65 ที่ไม่ได้กินอาหารถูกสุขลักษณะ ปลอดภัย และได้มาตรฐาน โดยอำเภอที่ไม่ผ่านเกณฑ์มากที่สุด คือ อำเภอเนินสง่า จำนวน 631 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 9.44 อำเภอหนองบัวระเหว จำนวน 177 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 1.98 และอำเภอจัตุรัส จำนวน 231 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 1.14 ตามลำดับ

ตัวชี้วัดที่ 5 คนในครัวเรือนมีการใช้ยาเพื่อบำบัดบรรเทาอาการเจ็บป่วยเบื้องต้นอย่างเหมาะสม

ทุกคนในครัวเรือนเมื่อมีอาการเจ็บป่วยเล็กน้อย หากไม่ได้ไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหรือโรงพยาบาล แต่เลือกที่จะใช้ยาเพื่อบำบัดและบรรเทาอาการเจ็บป่วยเบื้องต้นด้วยตนเอง โดยปฏิบัติครบ 4 เรื่อง คือ 1) ใช้ยาสามัญประจำบ้าน 2) ไม่กินยาชุดที่ซื้อจากร้านชำ 3) ไม่กินยาสมุนไพรหรือยาแผนโบราณที่ไม่ได้ปรุงขึ้นเฉพาะสำหรับตน 4) ไม่กินผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่อวดอ้างสรรพคุณเกินจริง และไม่ตรงกับที่แสดงในฉลากยา

จากผลการสำรวจข้อมูล จำนวนครัวเรือนของจังหวัดชัยภูมิทั้งหมด 262,012 ครัวเรือน ส่วนใหญ่มีการใช้ยาเพื่อบำบัดบรรเทาอาการเจ็บป่วยเบื้องต้นอย่างเหมาะสม มีเพียง 1,333 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 0.51 ที่ไม่ได้ใช้ยาเพื่อบำบัดบรรเทาอาการเจ็บป่วยเบื้องต้นอย่างเหมาะสม โดยอำเภอที่ไม่ผ่านเกณฑ์มากที่สุด คือ อำเภอเนินสง่า จำนวน 357 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 5.34 อำเภอหนองบัวระเหว จำนวน 141 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 1.58 และอำเภอบำเหน็จณรงค์ จำนวน 164 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 1.19 ตามลำดับ

ตัวชี้วัดที่ 6 คนอายุ 35 ปีขึ้นไปได้รับการตรวจสุขภาพประจำปีเพื่อคัดกรองความเสี่ยงต่อโรคเบาหวานและความดันโลหิตสูง

การตรวจสุขภาพทั่วไปประจำปี หมายถึง การตรวจสุขภาพหลายอย่างเพื่อประเมินสุขภาพของบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คนที่มีอายุ 35 ปีขึ้นไป เป็นประจำอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ได้แก่ การตรวจร่างกายทั่วไป การตรวจเลือด การตรวจปัสสาวะ การตรวจอุจจาระ การเอกซเรย์ปอด ฯลฯ และการตรวจคัดกรองความเสี่ยงต่อโรคเบาหวาน และความดันโลหิตสูง

การตรวจสุขภาพทั่วไปประจำปี ไม่ใช่การพบแพทย์เพื่อการตรวจรักษาโรคประจำตัว หรือการตรวจรักษาเมื่อเจ็บไข้ได้ป่วยธรรมดาทั่วไป การตรวจเลือด การตรวจปัสสาวะ การตรวจอุจจาระ การเอกซเรย์ปอด ถ้าไม่ได้ตรวจตามที่กำหนด ถือว่าไม่ผ่านเกณฑ์

จากผลการสำรวจข้อมูล คนอายุ 35 ปีขึ้นไปของจังหวัดชัยภูมิทั้งหมด 518,342 คน ส่วนใหญ่ได้รับบริการตรวจสุขภาพประจำปีฯ มีเพียง 12,602 คน คิดเป็นร้อยละ 2.43 ที่ไม่ได้รับบริการตรวจสุขภาพประจำปีฯ โดยอำเภอที่ไม่ผ่านเกณฑ์มากที่สุด คือ อำเภอเนินสง่า จำนวน 1,887 คน คิดเป็นร้อยละ 15.29 อำเภอเกษตรสมบูรณ์ จำนวน 5,607 คน คิดเป็นร้อยละ 10.19 และอำเภอจัตุรัส จำนวน 2,945 คน คิด

เป็นร้อยละ 7.78 ตามลำดับ

ตัวชี้วัดที่ 7 คนอายุ 6 ปีขึ้นไปออกกำลังกายอย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 วันวันละ 30 นาที

การออกกำลังกาย หมายถึง การเคลื่อนไหวร่างกายตามรูปแบบที่กำหนด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างเสริมสมรรถภาพอย่างใดอย่างหนึ่งหรือทั้งหมด เป็นกิจกรรมที่ค่อนข้างหนัก เช่น การเดินจ้ำ วิ่ง/วิ่งเหยาะ ถีบจักรยาน เต้นแอโรบิค ว่ายน้ำ กระโดดเชือก กรรเชียงเรือ เล่นกีฬาประเภทฝึกความอดทน วันละ 30 นาที อย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 วัน

การออกแรง/ออกกำลัง หมายถึง การออกแรง/ออกกำลังจากการทำงานประกอบอาชีพ (หาบขนมขาย ขนของขึ้นลง ถีบสามล้อ เกี่ยวข้าว รับจ้าง แบกหาม ฯลฯ) หรือทำงานบ้าน งานสวน งานสนามในบริเวณบ้าน (เช็ดถูกระจก ล้างขัดพื้น ถูบ้าน ทำสวนครัว ฯลฯ) หรือการเดินทางที่ทำให้เหนื่อย หายใจเร็วขึ้น ติดต่อกันอย่างน้อย 10 นาทีขึ้นไป รวมกันทั้งวันๆ ละ 30 นาที อย่างน้อยสัปดาห์ละ 5 วัน

จากผลการสำรวจข้อมูล คนอายุ 6 ปีขึ้นไปของจังหวัดชัยภูมิทั้งหมด 830,395 คน ส่วนใหญ่ได้ออกกำลังกายฯ มีเพียง 688 คน คิดเป็นร้อยละ 0.08 ที่ไม่ได้ออกกำลังกายฯ โดยอำเภอที่ไม่ผ่านเกณฑ์มากที่สุด คือ อำเภอเนินสง่า จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 0.69 อำเภอบ้านเขว้า จำนวน 194 คน คิดเป็นร้อยละ 0.53 และอำเภอบำเหน็จณรงค์ จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 0.22 ตามลำดับ

หมวดที่ 2 มีบ้านอาศัย(คนไทยมีบ้านอาศัยและสภาพแวดล้อมเหมาะสม) มี 8 ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดที่ 8 ครัวเรือนมีความมั่นคงในที่อยู่อาศัยและบ้านมีสภาพคงทนถาวร

มีความมั่นคงในที่อยู่อาศัย หมายถึง สามารถอยู่ได้โดยไม่ต้องกังวลว่าจะถูกให้ย้ายออกไปหรือถูกไล่ที่ที่ไม่มีความมั่นคง เช่น การอยู่ในที่สาธารณะ อยู่ในเขตป่าสงวน อยู่ในที่ประสบภัยน้ำท่วมอย่างร้ายแรง อยู่ในที่ของวัด อยู่ในที่ของคนอื่นที่เขาไม่ได้อนุญาตให้อยู่ บ้านมีสภาพคงทนถาวร หมายถึง บ้านมีโครงสร้างบ้าน มีหลังคามุงกระเบื้องหรือสังกะสี และมีฝาครบทั้ง 4 ด้าน มีประตู หน้าต่าง อยู่ในสภาพดี แข็งแรง ไม่ชำรุด อยู่คงทน สามารถอยู่ต่อไปได้อย่างน้อย 5 ปี

จากผลการสำรวจข้อมูล จำนวนครัวเรือนของจังหวัดชัยภูมิทั้งหมด 262,012 ครัวเรือน ส่วนใหญ่มีความมั่นคงในที่อยู่อาศัยและมีสภาพคงทนถาวร มีเพียง 398 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 0.15 ที่ไม่มีความมั่นคงในที่อยู่อาศัยและไม่มีสภาพคงทนถาวร โดยอำเภอที่ไม่ผ่านเกณฑ์มากที่สุด คือ อำเภอเนินสง่า จำนวน 50 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 0.75 อำเภอแก้งคร้อ จำนวน 57 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 0.26 และอำเภอบ้านแท่น จำนวน 21 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 0.22 ตามลำดับ

ตัวชี้วัดที่ 9 ครัวเรือนมีน้ำสะอาดสำหรับดื่มและบริโภคเพียงพอตลอดปี

น้ำสะอาด หมายถึง น้ำฝน น้ำประปา น้ำบาดาล ที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานน้ำสะอาดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) หรือกรมอนามัย ที่สาธารณสุขตำบลตรวจสอบแล้วว่าใช้ดื่มได้ ถ้าเป็นแหล่งน้ำจากธรรมชาติต้องนำมาต้มเสียก่อน หรือแกว่งสารส้มแล้วเติมคลอรีน จึงจะจัดว่าเป็นน้ำสะอาด หรือน้ำที่ผ่านเครื่องกรองน้ำที่ได้มาตรฐาน หรือน้ำบรรจุขวด (ต้องมีเครื่องหมาย อย.) บริโภค คนละ 5 ลิตรต่อวัน คือ ใช้สำหรับดื่ม 2 ลิตร และอื่นๆ อีก 3 ลิตร เช่น ใช้ประกอบอาหาร ล้างหน้า บ้วนปาก แปรงฟัน เป็นต้น

จากผลการสำรวจข้อมูล จำนวนครัวเรือนของจังหวัดชัยภูมิทั้งหมด 262,012 ครัวเรือน ส่วนใหญ่มีน้ำสะอาดดื่มและบริโภคเพียงพอตลอดปี มีเพียง 307 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 0.12 ที่ไม่มีน้ำสะอาดดื่มและบริโภคเพียงพอตลอดปี โดยอำเภอที่ไม่ผ่านเกณฑ์มากที่สุด คือ อำเภอเนินสง่า จำนวน 23 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 0.34 อำเภอ ซับใหญ่ จำนวน 13 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 0.34 และอำเภอเมืองชัยภูมิ จำนวน 73 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 0.22 ตามลำดับ

ตัวชี้วัดที่ 10 ครัวเรือนมีน้ำใช้เพียงพอตลอดปี อย่างน้อยคนละ 45 ลิตรต่อวัน

ครัวเรือนมีน้ำใช้เพียงพอตลอดปี อย่างน้อยคนละ 45 ลิตร (ประมาณ 2 ปี๊ป) ต่อวัน

น้ำใช้ หมายถึง น้ำใช้ในครัวเรือน เช่น อาบ ซักผ้า ทำความสะอาด เป็นต้น

จากผลการสำรวจข้อมูล จำนวนครัวเรือนของจังหวัดชัยภูมิทั้งหมด 262,012 ครัวเรือน ส่วนใหญ่มีน้ำใช้เพียงพอตลอดปี มีเพียง 313 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 0.12 ที่ไม่มีน้ำใช้เพียงพอตลอดปี โดยอำเภอที่ไม่ผ่านเกณฑ์มากที่สุด คือ อำเภอซับใหญ่ จำนวน 18 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 0.27 อำเภอคอนสาร จำนวน 45 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 0.21 และอำเภอภักดีชุมพล จำนวน 29 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 0.19 ตามลำดับ

ตัวชี้วัดที่ 11 ครัวเรือนมีการจัดบ้านเรือนเป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาดและถูกสุขลักษณะ

การจัดบริเวณบ้านและภายในบ้านเป็นระเบียบ สะอาด และถูกสุขลักษณะ ได้แก่ สภาพภายในบ้านที่ประกอบอาหารสะอาด เป็นระเบียบ ที่เก็บน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคบริโภคสภาพดี มีฝาปิด มีการกำจัดสัตว์แมลงที่เป็นพาหะนำโรค มีการกำจัดขยะ ไม่มีแหล่งน้ำเสียขังในบริเวณบ้าน มีส้วมใช้ที่มีสภาพแข็งแรงใช้งานได้สะอาด และมีการจัดเก็บและแยกสารเคมีที่เป็นอันตราย เป็นต้น

จากผลการสำรวจข้อมูล จำนวนครัวเรือนของจังหวัดชัยภูมิทั้งหมด 262,012 ครัวเรือน ส่วนใหญ่มีการจัดเก็บบ้านเรือนเป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด ถูกสุขลักษณะ มีเพียง 724 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 0.28 ที่ไม่มีการจัดเก็บบ้านเรือนเป็นระเบียบเรียบร้อยฯ โดยอำเภอที่ไม่ผ่านเกณฑ์มากที่สุด คือ อำเภอเนินสง่า จำนวน 175 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 2.62 อำเภอซับใหญ่ จำนวน 80 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 2.09 และอำเภอบำเหน็จณรงค์ จำนวน 74 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 0.54 ตามลำดับ

ตัวชี้วัดที่ 12 ครัวเรือนไม่ถูกรบกวนจากมลพิษ

ครัวเรือนนี้ถูกรบกวนจากเสียง ความสั่นสะเทือน ฝุ่นละออง กลิ่น หรือมลพิษทางอากาศ น้ำเสีย ขยะ หรือสารพิษที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง

การถูกรบกวน หมายถึง เกิดจากกิจกรรม การกระทำ หรือสภาพแวดล้อมที่มีต่อคนในครัวเรือน โดยสิ่งที่เป็นต้นเหตุรบกวนจะต้องมีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่ง ได้แก่ เกิดขึ้นซ้ำๆ เกิดขึ้นในขณะใดขณะหนึ่ง ฝุ่นละออง กลิ่นเหม็นจากสัมผัสของบุคคลตั้งแต่ละ 3 คนขึ้นไป น้ำเสีย ขยะ และของเสียอันตราย เป็นต้น

จากผลการสำรวจข้อมูล จำนวนครัวเรือนของจังหวัดชัยภูมิทั้งหมด 262,012 ครัวเรือน ส่วนใหญ่ไม่ถูกรบกวนจากมลพิษ มีเพียง 1,740 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 0.66 ที่ถูกรบกวนจากมลพิษ โดยอำเภอที่ไม่ผ่านเกณฑ์มากที่สุด คือ อำเภอซับใหญ่ จำนวน 182 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 4.75 อำเภอภูเขียว จำนวน 560 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 1.96 และอำเภอบำเหน็จณรงค์ จำนวน 232 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 1.69 ตามลำดับ

ตัวชี้วัดที่ 13 ครัวเรือนมีการป้องกันอุบัติภัยอย่างถูกวิธี

ครัวเรือนมีการขับขี่ยานพาหนะ ใช้เครื่องใช้ไฟฟ้า หรือ เครื่องป้องกันในการประกอบอาชีพ ได้มีการป้องกันอุบัติภัยอย่างถูกวิธี ได้แก่ การปฏิบัติตามกฎหมายในการขับขี่ยานพาหนะที่กำหนด เช่น สวมหมวกกันน็อก คาดเข็มขัดนิรภัย มีการตรวจซ่อมแซมอุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้าในบ้านให้อยู่ในสภาพดี เช่น สายไฟฟ้า ปลั๊กหรือสวิตซ์ไฟ พัดลม หม้อหุงข้าว มีการใช้เครื่องป้องกันในการประกอบอาชีพ เช่น ปฏิบัติตามคำแนะนำของการใช้สารเคมีที่มีพิษ

จากผลการสำรวจข้อมูล จำนวนครัวเรือนของจังหวัดชัยภูมิทั้งหมด 262,012 ครัวเรือน ส่วนใหญ่มีการป้องกันอุบัติภัยอย่างถูกวิธี มีเพียง 488 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 0.19 ไม่มีการป้องกันอุบัติภัยอย่างถูกวิธี โดยอำเภอที่ไม่ผ่านเกณฑ์มากที่สุด คือ อำเภอเนินสง่า จำนวน 160 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 2.39 อำเภอคอนสาร จำนวน 33 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 0.22 และอำเภอจัตุรัส จำนวน 42 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 0.21

ตามลำดับ

ตัวชี้วัดที่ 14 ครัวเรือนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ในรอบปีที่ผ่านมาในครัวเรือนมีคนถูกลักทรัพย์ วิ่งราวทรัพย์ ปล้นทรัพย์ หลอกลวงให้เสียทรัพย์ กระทำอนาจาร ข่มขืน กระทำชำเรา ถูกทำร้ายร่างกาย ถูกฆ่าตาย หรือมีการบุกรุกที่อยู่อาศัย หรือาชญากรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวกับชีวิตและทรัพย์สิน ความปลอดภัยในทรัพย์สิน คือ การได้รับการปกป้องคุ้มครองชีวิตและทรัพย์สิน

จากผลการสำรวจข้อมูล จำนวนครัวเรือนของจังหวัดชัยภูมิทั้งหมด 262,012 ครัวเรือน ส่วนใหญ่มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีเพียง 388 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 0.15 ที่ไม่มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน โดยอำเภอที่ไม่ผ่านเกณฑ์มากที่สุด คือ อำเภอเนินสง่า จำนวน 26 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 0.39 อำเภอซับใหญ่ จำนวน 11 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 0.29 และอำเภอบ้านแท่น จำนวน 26 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 0.27 ตามลำดับ

ตัวชี้วัดที่ 15 ครัวเรือนมีความอบอุ่น

ครัวเรือนมีโอกาสอยู่พร้อมหน้ากัน (พ่อ แม่ ลูก หรือญาติพี่น้องที่อาศัยอยู่ประจำในครัวเรือน) ได้ทำกิจกรรมร่วมกันอย่างน้อย 6 ครั้งต่อปี หรือ ในกรณีที่ไม่สามารถพบกันได้จะต้องมีการติดต่อสื่อสารกัน เช่น โทรศัพท์ จดหมาย หรืออีเมล์ คนในครอบครัวมีความเคารพนับถือซึ่งกันและกัน คนในครัวเรือนไม่เคยหนีออกจากบ้าน กรณีอยู่คนเดียว ถ้าดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขถือว่าเป็นครอบครัวอบอุ่น แต่ถ้าดำรงชีวิตโดยไม่มีความสุขให้ถือว่าเป็นครอบครัวไม่อบอุ่น

จากผลการสำรวจข้อมูล จำนวนครัวเรือนของจังหวัดชัยภูมิทั้งหมด 262,012 ครัวเรือน ส่วนใหญ่ครอบครัวมีความอบอุ่น มีเพียง 486 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 0.19 ที่ไม่มีความอบอุ่น โดยอำเภอที่ไม่ผ่านเกณฑ์มากที่สุด คือ อำเภอซับใหญ่ จำนวน 30 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 0.78 อำเภอเนินสง่า จำนวน 35 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 0.52 และอำเภอหนองบัวระเหว จำนวน 29 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 0.33 ตามลำดับ

ตัวชี้วัดที่ 16 เด็กอายุ 3-5 ปีเต็มได้รับการเลี้ยงดูเตรียมความพร้อมก่อนวัยเรียน

เด็กอายุ 3 – 5 ปี ได้รับการเลี้ยงดูและมีการเตรียมความพร้อมก่อนวัยเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเคลื่อนที่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนเกณฑ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันศาสนา อนุบาลชนบท โรงเรียนอนุบาล หรือได้เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมของเด็กก่อนวัยเรียน เป็นการช่วยแบ่งเบาภาระของพ่อแม่ผู้ปกครองในการดูแลเพื่อไปประกอบอาชีพ

จากผลการสำรวจข้อมูล จำนวนเด็กอายุ 3 – 5 ปีเต็ม ของจังหวัดชัยภูมิทั้งหมด 23,354 คน ส่วนใหญ่ได้รับบริการเลี้ยงดูเตรียมความพร้อมก่อนวัยเรียน มีเพียง 25 คน คิดเป็นร้อยละ 0.11 ที่ไม่ได้รับบริการเลี้ยงดูฯ โดยอำเภอที่ไม่ผ่านเกณฑ์มากที่สุด คือ อำเภอเนินสง่า จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 1.13 อำเภอบำเหน็จณรงค์ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 0.49 และอำเภอคอนสวรรค์ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.16 ตามลำดับ

หมวดที่ 3 ฝักใฝ่การศึกษา(คนไทยมีการศึกษาที่เหมาะสม) มี 5 ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดที่ 17 เด็กอายุ 6 - 14 ปีได้รับการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี

เด็กอายุ 6 – 14 ปี ทุกคนได้เข้าเรียนการศึกษาในระดับชั้น ป.1 ถึง ม.3 (การศึกษาภาคบังคับ)

จากผลการสำรวจข้อมูล จำนวนเด็กอายุ 6 – 14 ปี ของจังหวัดชัยภูมิทั้งหมด 88,019 คน ส่วนใหญ่ได้รับการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี มีเพียง 56 คน คิดเป็นร้อยละ 0.06 ที่ไม่ได้รับการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี โดยอำเภอที่ไม่ผ่านเกณฑ์มากที่สุด คือ อำเภอเนินสง่า จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 0.41 อำเภอบ้านเขว้า จำนวน

5 คน คิดเป็นร้อยละ 0.15 และอำเภอจัตุรัส จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 0.14 ตามลำดับ

ตัวชี้วัดที่ 18 เด็กที่จบชั้น ม.3 ได้เรียนต่อชั้น ม.4 หรือเทียบเท่า

มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า หมายถึง การศึกษาในช่วงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 (ม.4) ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (ม.6) สำหรับสายสามัญ การศึกษาในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สำหรับสายอาชีพ

จากผลการสำรวจข้อมูล เด็กที่จบชั้น ม.3 ของจังหวัดชัยภูมิทั้งหมด 11,498 คน ส่วนใหญ่ได้เรียนต่อชั้น ม.4 หรือเทียบเท่า มีเพียง 124 คน คิดเป็นร้อยละ 1.08 ที่ไม่ได้เรียนต่อ โดยอำเภอที่ไม่ผ่านเกณฑ์มากที่สุด คือ อำเภอ บ้านเขว้า จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 8.39 อำเภอเทพสถิต จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 5.29 และอำเภอ เนินสง่า จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 3.29 ตามลำดับ

ตัวชี้วัดที่ 19 เด็กจบการศึกษาภาคบังคับ 9 ปีที่ไม่ได้เรียนต่อและยังไม่มีงานทำได้รับการฝึกอบรมอาชีพ

เด็กจบชั้น ม.3 (การศึกษาภาคบังคับ 9 ปี) ที่ไม่ได้เรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4 – ม.6) หรือเทียบเท่า (เช่น ปวช.) ที่ยังไม่มีงานทำได้รับการฝึกอบรมด้านอาชีพต่างๆ ที่หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชนจัดขึ้น ทุกคน อย่างน้อย 1 อาชีพ

จากผลการสำรวจข้อมูล เด็กที่จบการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ที่ไม่ได้เรียนต่อ และยังไม่มีงานทำ ของจังหวัดชัยภูมิ ทั้งหมด 124 คน ส่วนใหญ่ได้รับการฝึกอบรมด้านอาชีพ มีเพียง 15 คน คิดเป็นร้อยละ 12.10 ที่ไม่ได้ฝึกอบรมด้านอาชีพ โดยอำเภอที่ไม่ผ่านเกณฑ์มากที่สุด คือ อำเภอ เนินสง่า จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 28.57 อำเภอเทพสถิต จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 27.27 อำเภอเกษตรสมบูรณ์และอำเภอบำเหน็จณรงค์ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 ตามลำดับ

ตัวชี้วัดที่ 20 คนอายุ 15-60 ปีเต็มอ่านเขียนภาษาไทยได้และคิดเลขอย่างง่ายได้

คือ คนไทยทุกคนควรจะต้องสามารถอ่านและเขียนภาษาไทย และคิดเลขอย่างง่ายได้ทุกคน โดยเฉพาะคนอายุ 15 – 60 ปีเต็ม เป็นกลุ่มที่จบการศึกษาภาคบังคับ 9 ปีแล้ว และยังอยู่ในช่วงของวัยทำงาน

จากผลการสำรวจข้อมูล คนอายุ 15 – 60 ปีเต็ม ของจังหวัดชัยภูมิ ทั้งหมด 543,677 คน ส่วนใหญ่อ่านเขียน ภาษาไทยและคิดเลขอย่างง่ายได้ มีเพียง 588 คน คิดเป็นร้อยละ 0.10 ที่อ่าน เขียน ภาษาไทยและคิดเลขอย่างง่ายไม่ได้ โดยอำเภอที่ไม่ผ่านเกณฑ์มากที่สุด คือ อำเภอซับใหญ่ จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 0.52 อำเภอเนินสง่า จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 0.36 และอำเภอคอนสาร จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 0.26 ตามลำดับ

ตัวชี้วัดที่ 21 คนอายุ 15-60 ปีเต็มมีอาชีพและมีรายได้

คนอายุ 15 – 60 ปีเต็ม ทุกคนมีการประกอบอาชีพและมีรายได้ (ยกเว้นผู้ที่กำลังศึกษาอย่างเดียวโดยไม่ได้ประกอบอาชีพ คนพิการทางสมอง หรือคนพิการไม่สามารถช่วยตนเองได้ การประกอบอาชีพและมีรายได้ คือ การทำงานที่เป็นงานประจำ ทั้งที่อยู่ภายในครัวเรือน และหรือนอกครัวเรือน โดยมีรายได้ที่เกิดจากการทำงานดังกล่าว ทั้งในลักษณะรายวัน รายสัปดาห์ รายเดือน รายชิ้นงาน หรือ งานเหมา

จากผลการสำรวจข้อมูล คนอายุ 15 – 60 ปีเต็ม ของจังหวัดชัยภูมิ ทั้งหมด 530,281 คน ส่วนใหญ่มีการประกอบอาชีพและมีรายได้ มีเพียง 6,314 คน คิดเป็นร้อยละ 1.19 ที่ไม่มีอาชีพและไม่มีรายได้ โดยอำเภอที่ไม่ผ่านเกณฑ์มากที่สุด คือ อำเภอคอนสาร จำนวน 883 คน คิดเป็นร้อยละ 2.63 อำเภอบ้านเขว้า จำนวน 551 คน คิดเป็นร้อยละ 2.27 และอำเภอภูเขียว จำนวน 1,311 คน คิดเป็นร้อยละ 2.06 ตามลำดับ

หมวดที่ 4 รายได้ก้าวหน้า (คนไทยมีงานทำและมีรายได้) มี 4 ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดที่ 22 คนอายุมากกว่า 60 ปีเต็มขึ้นไปมีอาชีพและมีรายได้

คนอายุมากกว่า 60 ปีเต็มขึ้นไป ในปัจจุบันหลายคนยังมีสุขภาพร่างกายแข็งแรง สามารถประกอบอาชีพและทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นหลักของครอบครัวด้วย (ยกเว้นคนพิการที่ไม่สามารถช่วยตนเองได้)

จากผลการสำรวจข้อมูล คนอายุมากกว่า 60 ปีเต็มขึ้นไป ของจังหวัดชัยภูมิ ทั้งหมด 132,716 คน ส่วนใหญ่มีการอาชีพและมีรายได้ มีเพียง 4,077 คน คิดเป็นร้อยละ 3.07 ที่ไม่มีอาชีพและไม่มีรายได้ โดยอำเภอที่ไม่ผ่านเกณฑ์มากที่สุด คือ อำเภอเนินสง่า จำนวน 418 คน คิดเป็นร้อยละ 12.76 อำเภอคอนสาร จำนวน 816 คน คิดเป็นร้อยละ 11.25 และอำเภอภูเขียว จำนวน 1,026 คน คิดเป็นร้อยละ 6.46 ตามลำดับ

ตัวชี้วัดที่ 23 คนในครัวเรือนมีรายได้เฉลี่ยไม่น้อยกว่าคนละ 30,000 บาทต่อปี

นำรายได้ทั้งหมดในรอบปีของทุกคนในครัวเรือนมารวมกัน แล้วหารด้วยจำนวนสมาชิกทั้งหมดในครัวเรือน และต้องมีค่าเฉลี่ยไม่น้อยกว่าคนละ 30,000 บาทต่อปี จึงจะถือว่าผ่านเกณฑ์

รายได้ทั้งหมดนี้เป็นรายได้ทั้งที่เป็นตัวเงิน และรายได้ที่เกิดจากการทำ การปลูก การเลี้ยง และการหาไว้กินเอง แล้วคำนวณเป็นเงิน โดยแบ่งเป็น รายได้จากอาชีพหลัก รายได้จากอาชีพรอง อาชีพเสริม และรายได้ที่เกิดจากการทำ การปลูก การเลี้ยง และการหาไว้กินเอง

จากผลการสำรวจข้อมูล ครัวเรือนของจังหวัดชัยภูมิ ทั้งหมด 262,012 ครัวเรือน ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ย ไม่น้อยกว่าคนละ 30,000 บาทต่อปี มีเพียง 400 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 0.15 ที่มีรายได้น้อยกว่าคนละ 30,000 บาทต่อปี โดยอำเภอที่ไม่ผ่านเกณฑ์มากที่สุด คือ อำเภอบ้านเขว้า จำนวน 883 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 0.58 อำเภอบำเหน็จณรงค์ จำนวน 67 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 0.49 และอำเภอบ้านแท่น จำนวน 39 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 0.40 ตามลำดับ

ตัวชี้วัดที่ 24 ครัวเรือนมีการเก็บออมเงิน

การเก็บออมเงิน หมายถึง การนำรายได้ที่เหลือจากการใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภค หรือการกันรายได้ส่วนหนึ่งมาเก็บไว้เพื่อใช้จ่ายในยามเจ็บป่วย หรือมีเหตุฉุกเฉินเกิดขึ้นเมื่อแก่ชรา หรือเพื่อใช้จ่ายในกิจการอื่นใดที่สมควร ทั้งในรูปแบบที่เป็นเงินสดหรือทรัพย์สินต่างๆ เช่น เงินสดที่เก็บออมไว้เอง เงินฝากธนาคาร กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต เงินฝากกลุ่มสัจจะ เงินฝากสหกรณ์ เงินฝากกองทุนหมู่บ้าน เงินฝากกองทุนต่างๆ การทำประกันชีวิต การซื้อพันธบัตร การซื้อทองคำ การซื้อบ้าน หรือการซื้อที่ดิน เป็นต้น

จากผลการสำรวจข้อมูล ครัวเรือนของจังหวัดชัยภูมิ ทั้งหมด 262,012 ครัวเรือน ส่วนใหญ่มีการเก็บออมเงิน มีเพียง 1,533 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 0.59 ที่ไม่มีการเก็บออมเงิน โดยอำเภอที่ไม่ผ่านเกณฑ์มากที่สุด คือ อำเภอ บ้านเขว้า จำนวน 177 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 1.36 อำเภอซับใหญ่ จำนวน 52 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 1.36 และอำเภอคอนสาร จำนวน 186 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 1.24 ตามลำดับ

หมวดที่ 5 ปลูกฝังค่านิยมไทย(คนไทยประพฤติดีและมีคุณธรรม) มี 6 ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดที่ 25 คนในครัวเรือนไม่ดื่มสุรา(ยกเว้นการดื่มเป็นครั้งคราว)

ไม่ดื่มสุรา หมายถึง ไม่มีการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ผสมอยู่ เช่น สุรา เบียร์ ไวน์ ยาดอง กระแช่ สาโท หรือที่ผลิตจากผัก หรือผลไว้ เช่น มันฝรั่ง ข้าว น้ำอุ่น โดยการนำวัตถุดิบดังกล่าวมาหมักและเติมยีสต์ลงไป ยกเว้นการดื่มเป็นครั้งคราวในงานเทศกาล งานบุญประเพณี หรืองานเลี้ยงทางสังคม เฉลี่ยไม่เกินเดือนละ 1 ครั้ง

จากผลการสำรวจข้อมูล ประชากรของจังหวัดชัยภูมิ ทั้งหมด 866,285 คน ส่วนใหญ่ไม่ดื่มสุรา (ยกเว้นการดื่มเป็นครั้งคราว) มีเพียง 49,703 คน คิดเป็นร้อยละ 5.74 ที่ดื่มสุราเป็นประจำ โดยอำเภอที่ไม่ผ่านเกณฑ์มากที่สุด คือ อำเภอซับใหญ่ จำนวน 1,466 คน คิดเป็นร้อยละ 12.65 อำเภอหนองบัวระเหว จำนวน 2,298 คน คิดเป็นร้อยละ 8.22 และอำเภอเนินสง่า จำนวน 1,695 คน คิดเป็นร้อยละ 8.05 ตามลำดับ

ตัวชี้วัดที่ 26 คนในครัวเรือนไม่สูบบุหรี่

ไม่สูบบุหรี่ ไม่นับรวมยาสูบ ยาเส้น ยามวน โทษของการสูบบุหรี่ ทำให้เสื่อมสมรรถภาพทางเพศ ฟันเหลือง ตาแดง เล็บเขียว มีกลิ่นตัว กลิ่นปาก เป็นมะเร็งหลอดลม และหลอดอาหาร มะเร็งกล่องเสียง มะเร็งปอด (มะเร็งที่ทรมานที่สุด) มีโอกาสเป็นโรคมากกว่าผู้ที่ไม่สูบถึง 20 เท่า ถุงลมโป่งพองจนไม่สามารถหดตัวกลับได้ มีผลทำให้หายใจติดขัด หอบ จนถึงตายได้ เป็นโรคกระเพาะ อาหารเป็นแผล โรคตับแข็ง โรคปริทนต์ โรคโพรงกระดูกอักเสบ โรคความดันโลหิตสูง ประสาทในการรับรสแย่ลง และมีอาการเรื้อรัง มีเสมหะมาก บางครั้งไอถี่มากจนไม่สามารถนอนหลับได้

จากผลการสำรวจข้อมูล ประชากรของจังหวัดชัยภูมิ ทั้งหมด 866,285 คน ส่วนใหญ่ไม่สูบบุหรี่ มีเพียง 66,467 คน คิดเป็นร้อยละ 7.67 ที่สูบบุหรี่ โดยอำเภอที่ไม่ผ่านเกณฑ์มากที่สุด คือ อำเภอซับใหญ่ จำนวน 1,626 คน คิดเป็นร้อยละ 14.03 อำเภอเกษตรสมบูรณ์ จำนวน 9,520 คน คิดเป็นร้อยละ 10.57 และอำเภอบำเหน็จณรงค์ จำนวน 4,465 คน คิดเป็นร้อยละ 9.94 ตามลำดับ

ตัวชี้วัดที่ 27 คนอายุ 6 ปีขึ้นไปปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง

ในรอบปีที่ผ่านคนในครัวเรือนที่มีอายุตั้งแต่ 6 ปีขึ้นไป ได้มีการปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง เช่น การทำบุญตักบาตร ร่วมพิธีกรรมทางศาสนา ทำสมาธิ สวดมนต์ ฟังเทศน์ ฟังธรรม หรือการละหมาด และการเข้าโบสถ์คริสต์ เป็นต้น อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง

จากผลการสำรวจข้อมูล คนอายุ 6 ปีขึ้นไปของจังหวัดชัยภูมิ ทั้งหมด 830,395 คน ส่วนใหญ่ได้ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง มีเพียง 2,250 คน คิดเป็นร้อยละ 0.27 ที่ไม่ได้ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาฯ โดยอำเภอที่ไม่ผ่านเกณฑ์มากที่สุด คือ อำเภอเนินสง่า จำนวน 482 คน คิดเป็นร้อยละ 2.42 อำเภอบำเหน็จณรงค์ จำนวน 404 คน คิดเป็นร้อยละ 0.94 และอำเภอคอนสาร จำนวน 375 คน คิดเป็นร้อยละ 0.74 ตามลำดับ

ตัวชี้วัดที่ 28 คนสูงอายุได้รับการดูแลจากคนในครัวเรือน หมู่บ้าน/ชุมชน หรือภาครัฐ

คนสูงอายุทุกคนได้รับการดูแลเอาใจใส่ในชีวิต ความเป็นอยู่ด้านอาหารการกิน เสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม และได้รับการดูแลเมื่อยามเจ็บไข้ได้ป่วย การเอาใจใส่ด้านสภาพจิตใจจากคนในครัวเรือน หรือหมู่บ้านชุมชน รวมทั้ง ได้รับสวัสดิการชุมชน หรือเบี้ยยังชีพจากภาครัฐ

จากผลการสำรวจข้อมูล คนสูงอายุของจังหวัดชัยภูมิ ทั้งหมด 147,551 คน ส่วนใหญ่ได้รับการดูแลจากคนในครัวเรือนชุมชนหรือภาครัฐ มีเพียง 29 คน คิดเป็นร้อยละ 0.02 ที่ไม่ได้รับการดูแลฯ โดยอำเภอที่ไม่ผ่านเกณฑ์มากที่สุด คือ อำเภอซับใหญ่ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.14 อำเภอบ้านเขว้า จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 0.11 และอำเภอเนินสง่า จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.06 ตามลำดับ

ตัวชี้วัดที่ 29 คนพิการได้รับการดูแลจากคนในครัวเรือน หมู่บ้าน/ชุมชน หรือภาครัฐ

คนพิการทุกคนได้รับการดูแลเอาใจใส่ในชีวิตความเป็นอยู่ ด้านอาหารการกิน เสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม และได้รับการดูแลเมื่อเจ็บไข้ได้ป่วย การเอาใจใส่ด้านสุขภาพจิตใจจากคนในครัวเรือน หรือหมู่บ้าน ชุมชน รวมทั้งได้รับสวัสดิการหรือเบี้ยความพิการจากภาครัฐ

จากผลการสำรวจข้อมูล คนพิการของจังหวัดชัยภูมิ ทั้งหมด 12,317 คน ส่วนใหญ่ได้รับการดูแลจากคนในครัวเรือน หมู่บ้าน ชุมชนหรือภาครัฐ มีเพียง 11 คน คิดเป็นร้อยละ 0.09 ที่ไม่ได้รับการดูแลฯ โดยอำเภอที่ไม่ผ่านเกณฑ์มากที่สุด คือ อำเภอบ้านเขว้า จำนวน 856 คน คิดเป็นร้อยละ 0.23 อำเภอเกษตรสมบูรณ์ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.21 และอำเภอเนินสง่า จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.21 ตามลำดับ

ตัวชี้วัดที่ 30 คนในครัวเรือนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของหมู่บ้าน/ชุมชน หรือท้องถิ่น

ในรอบปีที่ผ่านมา คนในครัวเรือนอย่างน้อย 1 คน ได้มีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะของหมู่บ้าน โดยการออกแรงงาน เงิน หรือวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ เช่น สร้าง/ซ่อมแซมถนน ลอกคลอง การกำจัดขยะมูลฝอยและน้ำเสีย แปรรูปผลผลิต เป็นต้น อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง การมีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะเพื่อ

ประโยชน์ของชุมชนหรือท้องถิ่น สามารถกระทำได้โดยการแสดงความคิดเห็น การออกแรงงาน การบริจาคเงิน หรือสมทบวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ เป็นต้น

จากผลการสำรวจข้อมูล ครัวเรือนของจังหวัดชัยภูมิ ทั้งหมด 262,012 ครัวเรือน ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของชุมชนหรือท้องถิ่น มีเพียง 623 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 0.24 ที่ไม่มีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะฯ โดยอำเภอที่ไม่ผ่านเกณฑ์มากที่สุด คือ อำเภอบ้านเขว้า จำนวน 140 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 1.08 อำเภอจัตุรัส จำนวน 156 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 0.77 และอำเภอบำเหน็จณรงค์ จำนวน 100 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 0.73 ตามลำดับ

รายได้เฉลี่ยครัวเรือนแยกรายอำเภอ

จากผลการสำรวจข้อมูล จังหวัดชัยภูมิมีรายได้ครัวเรือนเฉลี่ย 221,525 บาท/ปี โดยอำเภอเมืองชัยภูมิมีรายได้ครัวเรือนเฉลี่ยมากที่สุด คือ 263,608 บาท/ปี รองลงมาคือ อำเภอคอนสาร มีรายได้ครัวเรือนเฉลี่ย 244,476 บาท/ปี และอำเภอภูเขียว รายได้ครัวเรือนเฉลี่ย 237,087 บาท/ปี ตามลำดับ

จังหวัดชัยภูมิมีรายได้บุคคลเฉลี่ย 67,001 บาท/ปี โดยอำเภอเมืองชัยภูมิมีรายได้บุคคลเฉลี่ยมากที่สุด 77,429 บาท/ปี รองลงมาคือ อำเภอภักดีชุมพล รายได้บุคคลเฉลี่ย 71,463 บาท/ปี และอำเภอคอนสาร รายได้บุคคลเฉลี่ย 69,175 บาท/ปี ตามลำดับ

รายจ่ายเฉลี่ยครัวเรือนแยกรายอำเภอ

จากผลการสำรวจข้อมูล จังหวัดชัยภูมิมีรายจ่ายครัวเรือนเฉลี่ย 126,468 บาท/ปี โดยอำเภอหนองบัวแดง มีรายจ่ายครัวเรือนเฉลี่ยมากที่สุด คือ 142,473 บาท/ปี รองลงมาคือ อำเภอบำเหน็จณรงค์ มีรายจ่ายครัวเรือนเฉลี่ย 137,814 บาท/ปี และอำเภอเกษตรสมบูรณ์ รายจ่ายครัวเรือนเฉลี่ย 135,648 บาท/ปี ตามลำดับ

จังหวัดชัยภูมิมีรายจ่ายบุคคลเฉลี่ย 38,251 บาท/ปี โดยอำเภอหนองบัวระเหว มีรายจ่ายบุคคลเฉลี่ยมากที่สุด 42,748 บาท/ปี รองลงมาคือ อำเภอซับใหญ่ รายจ่ายบุคคลเฉลี่ย 42,514 บาท/ปี และอำเภอบำเหน็จณรงค์ รายจ่ายบุคคลเฉลี่ย 42,019 บาท/ปี ตามลำดับ

เปรียบเทียบข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ปี 2557 และ 2558

จังหวัดชัยภูมิ

ตัวชี้วัด	ข้อมูล ปี 2557					ข้อมูล ปี 2558				
	จำนวนที่สำรวจทั้งหมด	หน่วยนับ	ไม่ผ่านเกณฑ์	หน่วยนับ	ร้อยละ	จำนวนที่สำรวจทั้งหมด	หน่วยนับ	ไม่ผ่านเกณฑ์	หน่วยนับ	ร้อยละ
1. เด็กแรกเกิดมีน้ำหนักไม่น้อยกว่า 2,500 กรัม	4,841	คน	21	คน	0.43	4,775	คน	33	คน	0.69
2. เด็กแรกเกิดถึง 12 ปี ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคครบตามตารางสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค	95,444	คน	31	คน	0.03	103,515	คน	12	คน	0.01
3. เด็กแรกเกิดได้กินนมแม่อย่างเดียวอย่างน้อย 6 เดือนแรกติดต่อกัน	3,679	คน	222	คน	6.03	3,568	คน	141	คน	3.95

4. ทุกคนในครัวเรือนกินอาหารถูกสุขลักษณะ ปลอดภัย และได้มาตรฐาน	229,709	ครั.	3,244	ครั.	1.41	262,012	ครั.	1,694	ครั.	0.65
5. คนในครัวเรือนมีการใช้ยาเพื่อบำบัด บรรเทาอาการเจ็บป่วยเบื้องต้นอย่างเหมาะสม	229,709	ครั.	2,579	ครั.	1.12	262,012	ครั.	1,333	ครั.	0.51
6. คนอายุ 35 ปีขึ้นไป ได้รับการตรวจสุขภาพประจำปี เพื่อคัดกรองความเสี่ยงต่อโรคฯ	453,546	คน	17,993	คน	3.97	518,342	คน	12,602	คน	2.43
7. คนอายุ 6 ปีขึ้นไป ออกกำลังกายอย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 30 นาที	739,874	คน	368	คน	0.05	830,395	คน	688	คน	0.08
8. ครัวเรือนมีความมั่นคงในที่อยู่อาศัย และบ้านมีสภาพคงทนถาวร	229,709	ครั.	422	ครั.	0.18	262,012	ครั.	398	ครั.	0.15
9. ครัวเรือนมีน้ำสะอาดสำหรับดื่มและบริโภคเพียงพอตลอดปี	229,709	ครั.	327	ครั.	0.14	262,012	ครั.	307	ครั.	0.12
10. ครัวเรือนมีน้ำใช้พียงพอตลอดปีอย่างน้อยคนละ 45 ลิตรต่อวัน	229,709	ครั.	267	ครั.	0.12	262,012	ครั.	313	ครั.	0.12
11. ครัวเรือนมีการจัดบ้านเรือนเป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด และถูกสุขลักษณะ	229,709	ครั.	912	ครั.	0.40	262,012	ครั.	724	ครั.	0.28
12. ครัวเรือนไม่ถูกรบกวนจากมลพิษ	229,709	ครั.	2,400	ครั.	1.04	262,012	ครั.	1,740	ครั.	0.66
13. ครัวเรือนมีการป้องกันอุบัติภัยอย่างถูกวิธี	229,709	ครั.	585	ครั.	0.25	262,012	ครั.	488	ครั.	0.19
14. ครัวเรือนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	229,709	ครั.	435	ครั.	0.19	262,012	ครั.	388	ครั.	0.15
15. ครอบครัวมีความอบอุ่น	229,709	ครั.	502	ครั.	0.22	262,012	ครั.	486	ครั.	0.19
16. เด็กอายุ 3-5 ปีเต็ม ได้รับบริการเลี้ยงดูเตรียมความพร้อมก่อนวัยเรียน	21,936	คน	58	คน	0.26	23,354	คน	25	คน	0.11

เปรียบเทียบข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ปี 2557 และ 2558

จังหวัดชัยภูมิ

ตัวชี้วัด	ข้อมูล ปี 2557					ข้อมูล ปี 2558				
	จำนวนที่สำรวจทั้งหมด	หน่วยนับ	ไม่ผ่านเกณฑ์	หน่วยนับ	ร้อยละ	จำนวนที่สำรวจทั้งหมด	หน่วยนับ	ไม่ผ่านเกณฑ์	หน่วยนับ	ร้อยละ
17. เด็กอายุ 6-14 ปี ได้รับการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี	79,496	คน	102	คน	0.13	88,019	คน	56	คน	0.06
18. เด็กที่จบชั้น ม. 3 ได้เรียนต่อชั้น ม. 4 หรือเทียบเท่า	9,606	คน	274	คน	2.85	11,498	คน	124	คน	1.08
19. เด็กจบการศึกษาบังคับ 9 ปี ที่ไม่ได้เรียนต่อและยังไม่มีงานทำได้รับการฝึกอบรมอาชีพ	274	คน	25	คน	9.12	124	คน	15	คน	12.10

20. คนอายุ 15-60 ปีเต็ม อ่าน เขียนภาษาไทยได้ และคิดเลขอย่างง่ายได้	468,930	คน	861	คน	0.18	543,677	คน	558	คน	0.10
21. คนอายุ 15-60 ปีเต็ม มีอาชีพและมีรายได้	456,307	คน	6,778	คน	1.49	530,281	คน	6,314	คน	1.19
22. คนอายุมากกว่า 60 ปีเต็มขึ้นไป มีอาชีพและมีรายได้	105,273	คน	3,407	คน	3.24	132,716	คน	4,077	คน	3.07
23. คนในครัวเรือนมีรายได้เฉลี่ยไม่น้อยกว่าคนละ 30,000 บาทต่อปี	229,709	คร.	352	คร.	0.15	262,012	คร.	400	คร.	0.15
24. ครัวเรือนมีการเก็บออมเงิน	229,709	คร.	1,653	คร.	0.72	262,012	คร.	1,533	คร.	0.59
25. คนในครัวเรือนไม่ดื่มสุรา (ยกเว้นการดื่มเป็นครั้งคราว)	774,359	คน	50,238	คน	6.49	866,285	คน	49,703	คน	5.74
26. คนในครัวเรือนไม่สูบบุหรี่	774,359	คน	69,912	คน	9.03	866,285	คน	66,467	คน	7.67
27. คนอายุ 6 ปีขึ้นไป ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง	739,874	คน	1,700	คน	0.23	830,395	คน	2,250	คน	0.27
28. คนสูงอายุ ได้รับการดูแลจากคนในครัวเรือน หมู่บ้าน/ชุมชน หรือภาครัฐ	123,302	คน	32	คน	0.03	147,551	คน	29	คน	0.02
29. คนพิการ ได้รับการดูแลจากคนในครัวเรือน หมู่บ้าน/ชุมชน หรือภาครัฐ	9,565	คน	9	คน	0.09	12,317	คน	11	คน	0.09
30. คนในครัวเรือนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของหมู่บ้าน/ชุมชน หรือท้องถิ่น	229,709	คร.	356	คร.	0.15	262,012	คร.	623	คร.	0.24

2. ข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช.2ค) จังหวัดชัยภูมิ

ในปี 2558 จังหวัดชัยภูมิ ได้ประสานการจัดเก็บข้อมูล กชช.2ค จำนวน 16 อำเภอ 122 ตำบล 1,576 หมู่บ้าน สรุปได้ดังนี้

หมู่บ้านที่อยู่ในระดับการเร่งรัดการพัฒนาอันดับ 1 จำนวน 5 หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 0.30
หมู่บ้านที่อยู่ในระดับการเร่งรัดการพัฒนาอันดับ 2 จำนวน 342 หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 21.70
หมู่บ้านที่อยู่ในระดับการเร่งรัดการพัฒนาอันดับ 3 จำนวน 1,229 หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 71.98

ตัวชี้วัดที่มีปัญหามากที่สุด 5 ลำดับแรก ได้แก่

1. การกีฬา จำนวนหมู่บ้านที่มีปัญหา 812 หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 51.52
2. การเรียนรู้โดยชุมชน จำนวนหมู่บ้านที่มีปัญหา 763 หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 48.41
3. การได้รับการศึกษา จำนวนหมู่บ้านที่มีปัญหา 681 หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 43.21
4. คุณภาพดิน จำนวนหมู่บ้านที่มีปัญหา 647 หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 41.05
5. การเข้าถึงแหล่งเงินทุน จำนวนหมู่บ้านที่มีปัญหา 638 หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 40.48

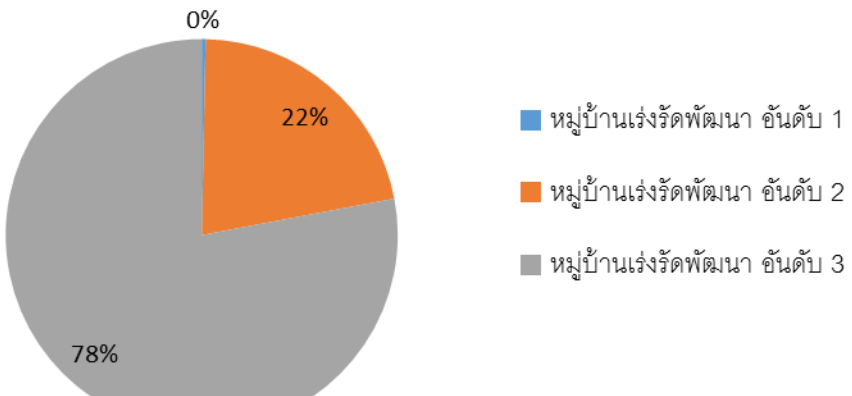
ตัวชี้วัดที่มีปัญหาน้อยที่สุด 5 ลำดับแรก ได้แก่

1. ความปลอดภัยจากยาเสพติด จำนวนหมู่บ้านที่มีปัญหา 10 หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 0.63
2. ความปลอดภัยในการทำงาน จำนวนหมู่บ้านที่มีปัญหา 19 หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 1.21
3. น้ำดื่ม จำนวนหมู่บ้านที่มีปัญหา 22 หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 1.40
4. ไฟฟ้า จำนวนหมู่บ้านที่มีปัญหา 22 หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 1.40
5. การได้รับประโยชน์จากการมีสถานที่ท่องเที่ยว จำนวนหมู่บ้านที่มีปัญหา 24 หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 1.52

จำนวนหมู่บ้านตามระดับการพัฒนา

ที่	พื้นที่อำเภอ	จำนวนตำบล	จำนวนหมู่บ้าน	หมู่บ้านเร่งรัดพัฒนา อันดับ 1		หมู่บ้านเร่งรัดพัฒนา อันดับ 2		หมู่บ้านเร่งรัดพัฒนา อันดับ 3	
				จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1	เมืองชัยภูมิ	18	221	3	1.36	69	31.22	149	67.42
2	คอนสวรรค์	9	103	-	-	19	18.45	84	81.55
3	หนองบัวแดง	8	123	-	-	-	-	123	100
4	บำเหน็จณรงค์	7	89	-	-	29	32.58	60	67.42
5	เทพสถิต	5	92	-	-	-	-	92	100
6	บ้านแท่น	5	62	-	-	-	-	62	100
7	คอนสาร	8	83	2	2.41	33	39.76	48	57.83
8	เนินสง่า	4	48	-	-	24	50	24	50
9	บ้านเขว้า	6	86	-	-	26	30.23	60	69.77
10	เกษตรสมบูรณ์	11	140	-	-	24	17.14	116	82.86
11	จัตุรัส	9	119	-	-	77	64.71	42	35.29
12	หนองบัวระเหว	4	49	-	-	5	10.2	44	89.8
13	ภูเขียว	11	151	-	-	2	1.32	149	98.68
14	แก้งคร้อ	10	126	-	-	13	10.32	113	89.68
15	ภักดีชุมพล	4	47	-	-	15	31.91	32	68.09
16	ซับใหญ่	3	37	-	-	6	16.22	31	83.78
รวม		**122**	**1,576**	**5**	**0.32**	**342**	**21.70**	**1,229**	**77.98**

แผนภูมิแสดงระดับการพัฒนาของหมู่บ้าน

จากรายงานผลการจัดเก็บข้อมูล จปฐ. กชช.2ค ของจังหวัดในปี 2558 และข้อมูล GPP จังหวัด แสดงให้เห็นว่าผลการพัฒนาที่สำคัญ ๆ ดังนี้

1. ด้านการเกษตร

จังหวัดได้มุ่งเน้นการพัฒนาการเกษตร เนื่องจากสภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่การเกษตรและมีประชาชนประกอบอาชีพทำการเกษตรเป็นหลัก โดยการพัฒนาในช่วงแผนพัฒนาจังหวัด พ.ศ. 2557 – 2560 ได้มุ่งเน้นการพัฒนาด้านทรัพยากรการเกษตร ส่งผลให้ผลิตผลภาคการเกษตรของจังหวัดชัยภูมิเพิ่มขึ้นในพืชเศรษฐกิจที่สำคัญประกอบด้วยข้าว มันสำปะหลัง อ้อยโรงงาน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และพริกขี้หนูใหญ่ เฉลี่ย 10 – 15% ต่อปี แสดงการเพิ่มขึ้นของผลผลิตดังภาพ

- ข้าวเปลือกทุกชนิด (ยกเว้นข้าวหอมมะลิ)

ข้าวทั่วไป	ปี พ.ศ.		
	2556	2557	2558
พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	1,183,636	1,102,149	808,949
ผลผลิตต่อไร่ (กก./ไร่)	489.21	411.11	490
ผลผลิต (ตัน)	579,046	453,104	396,385
ราคาเฉลี่ย/ตัน (บาท)	14,740	8,000	9,857
มูลค่ารวม (ล้านบาท)	8,535,151	3,624,537	3,907
จำนวนเกษตรกร (ราย)	85,142	81,097	92,435

- ข้าวเปลือกหอมมะลิ

ข้าวหอมมะลิ	ปี พ.ศ.		
	2556	2557	2558
พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	806,443	748,265	773,067
ผลผลิตต่อไร่ (กก./ไร่)	463.02	380.05	432
ผลผลิต (ตัน)	373,399	284,378	333,887
ราคาเฉลี่ย/ตัน (บาท)	15,630	12,000	12,556
มูลค่ารวม (ล้านบาท)	5,836,231	3,412,537	4,192,000

จำนวนเกษตรกร (ราย)	68,596	75,694	81,009

จากข้อมูลข้างต้น แสดงให้เห็นว่าผลผลิตข้าวของจังหวัดชัยภูมิมีผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้นในทุกปีเนื่องจากจังหวัดให้ความสำคัญกับการพัฒนาด้านการเกษตรเป็นลำดับแรก เนื่องจากเป็นสาขาหลักที่สร้างรายได้ให้กับคนในจังหวัด

- มันสำปะหลัง

มันสำปะหลัง	ปี พ.ศ.		
	2556	2557	2558
พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	422,766	666,841	780,915
ผลผลิตต่อไร่ (กก./ไร่)	3,456	3,600	3,721
ผลผลิต (ตัน)	1,404,786	2,400,627	2,904,784
ราคาเฉลี่ย/ตัน (บาท)	2,200	2,250	2,550
มูลค่ารวม (ล้านบาท)	3,040	5,401	7,409
จำนวนเกษตรกร (ราย)	37,055	38,240	40,452

จากข้อมูลข้างต้น แสดงให้เห็นว่าผลผลิตมันสำปะหลังของจังหวัดชัยภูมิ ในปี พ.ศ.2558 สูงกว่า พ.ศ. 2557 เนื่องจากจังหวัดมีการจัดทำโครงการให้ความรู้กับเกษตรกรเกี่ยวกับการเพิ่มผลิตต่อไร่ของมันสำปะหลัง ซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจสำคัญ ตลอดจนปรับเปลี่ยนพันธุ์ให้เหมาะสมกับพื้นที่

- อ้อยโรงงาน

อ้อย	ปี พ.ศ.		
	2556	2557	2558
พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	660,755	668,625	630,854
พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	654,700	662,400	630,854
ผลผลิตต่อไร่ (กก./ไร่)	16,162	22,109	12,698
ผลผลิต (ตัน)	10,581,497	14,645,534	8,010,417
ราคาเฉลี่ย/ตัน (บาท)	1,098	1,100	1,060
มูลค่ารวม (ล้านบาท)	11,618	16,110	8,491
จำนวนเกษตรกร (ราย)	34,080	36,620	33,203

จากข้อมูลข้างต้น แสดงให้เห็นว่าผลผลิตอ้อยโรงงานของจังหวัดชัยภูมิ ในปี พ.ศ.2558 มีผลผลิตต่อไร่

ต่ำกว่า พ.ศ.2557 เนื่องจากจังหวัดชัยภูมิประสบภัยแล้งในทุกพื้นที่ของจังหวัด จึงเป็นผลให้ผลผลิตต่อไร่ต่ำ

- ยางพารา

ยางพารา	ปี พ.ศ.		
	2556	2557	2558
พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	453,096	130,697	132,123
เนื้อที่กรีดยาง (ไร่)	52,045	53,281	72,296
ผลผลิต (ตัน)	90,619	23,525	8,675
ผลผลิตต่อไร่ (กก./ไร่)	200	180	160
ราคาเฉลี่ย/ตัน (บาท)	43,280	29,950	68,000
มูลค่ารวม (ล้านบาท)	3,921	704	590
จำนวนเกษตรกร (ราย)	10,248	9,234	6,475

จากข้อมูลข้างต้น แสดงให้เห็นว่าผลผลิตยางพาราของจังหวัดชัยภูมิ ในปี พ.ศ.2558 มีผลผลิตต่อไร่ต่ำกว่า พ.ศ.2557 เนื่องจากจังหวัดชัยภูมิประสบภัยแล้งในทุกพื้นที่ของจังหวัด จึงเป็นผลให้ผลผลิตต่อไร่ต่ำ

2. ด้านอุตสาหกรรม

จังหวัดชัยภูมิมีจำนวนโรงงานทั้งสิ้น 565 โรง มีเงินลงทุนรวม 5,050,132,488.07 ล้านบาท จำนวนคนงาน 27,500 คน สำหรับการส่งเสริมการลงทุนจังหวัดชัยภูมิเป็นจังหวัดที่ฐานการประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก การประกอบอาชีพอุตสาหกรรมจะต้องใช้เงินลงทุนสูงและจะต้องมีประสบการณ์ในการประกอบอุตสาหกรรม การขาดแคลนวัตถุดิบและช่างฝีมือแรงงานเฉพาะด้านเช่นด้านสิ่งทอและด้านการออกแบบ เป็นต้น

ประเภท/สาขาอุตสาหกรรม	พ.ศ. 2556		พ.ศ. 2557		พ.ศ. 2558	
	แห่ง	เงินทุน (ลบ.)	แห่ง	เงินทุน (ลบ.)	แห่ง	เงินทุน (ลบ.)
1. การเกษตร	117	2,336,094,117	129	3,962,005,011	126	5,050,132,488.07
2. อาหาร	36	1,400,783,514	40	1,436,633,514	40	5,435,011,514
3. เครื่องดื่ม	5	806,180,000	5	806,180,000	6	806,180,000
4. สิ่งทอ	9	296,119,000	9	296,119,000	6	64,719,000
5. เครื่องแต่งกาย	13	727,265,000	13	727,265,000	10	703,614,000
6. เครื่องหนัง						

7. ไม้และผลิตภัณฑ์ไม้	32	348,360,058	36	401,660,058	37	465,660,058
8. เฟอร์นิเจอร์และเครื่องเรือน	7	10,309,334	8	12,659,344	8	12,429,344
9. กระดาษและผลิตภัณฑ์จากกระดาษ	5	220,630,000	7	242,880,000	7	242,880,000
10. สิ่งพิมพ์	3	36,725,000	3	36,725,000	3	36,725,000
11. เคมี	4	13,275,000	4	13,275,000	6	42,000,000
12. ปิโตรเคมีและผลิตภัณฑ์	6	221,905,000	9	390,905,000	9	390,905,000
13. ยาง	3	77,831,000	3	77,831,000	3	282,781,000
14. พลาสติก	28	149,505,229	30	153,769,229	25	136,289,000
15. อโลหะ	97	374,452,500	109	548,182,500	92	515,494,500
16. โลหะ						
17. ผลิตภัณฑ์โลหะ	54	87,073,265	55	92,773,265	47	143,658,065
18. เครื่องจักรกล	69	118,778,400	71	129,578,400	59	116,888,900
19. ไฟฟ้า	1	2,650,000	1	2,650,000	1	2,650,000
20. ขนส่ง	30	162,700,700	32	296,700,700	30	718,551,700
21. อื่นๆ	52	18,439,849,500	57	18,502,349,500	50	12,559,311,000

3. ด้านการท่องเที่ยว

จังหวัดชัยภูมิเป็นจังหวัดที่มีทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวจำนวนมาก โดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ โบราณสถาน และประวัติศาสตร์ ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวหลายแห่งของจังหวัดได้รับการพัฒนาและมีชื่อเสียงในระดับประเทศและต่างประเทศ โดยสามารถจำแนกแหล่งท่องเที่ยวออกเป็น 3 ประเภท คือ

แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ 26 แห่ง
แหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ โบราณคดี และศาสนา 12 แห่ง
แหล่งท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรม และอื่นๆ 6 แห่ง

ผลการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวในช่วงปี 2556 – 2558 ที่ผ่านมาจังหวัดได้เน้นความสำคัญของยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวอยู่ในลำดับ 2 โดยจำแนกแผนงาน/โครงการและงบประมาณเพื่อการพัฒนาจำนวน 16 โครงการ ซึ่งผลจากการพัฒนาโดยโครงการของจังหวัด ส่วนราชการ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่าในปี 2558 จังหวัดชัยภูมิมีนักท่องเที่ยว จำนวน 1,418,833 คน เพิ่มขึ้นร้อยละ 27.99 และมีรายได้จากการท่องเที่ยวจำนวน 1,467.85 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 46.24 ซึ่งหากเปรียบเทียบจำนวนนักท่องเที่ยวตั้งแต่ปี 2555 – 2557 สามารถแสดงได้ดังนี้

ด้านการท่องเที่ยว	ปี พ.ศ.		
	2556	2557	2558
นักท่องเที่ยว (คน)	1,289,672	1,321,065	1,418,833
- ชาวไทย	1,281,735	1,313,150	1,410,613

- ชาวต่างประเทศ	7,937	7,915	8,220
โรงแรม/ที่พัก (แห่ง)	115	120	130
ห้องพัก (ห้อง)	2,903	3,000	2395
ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว ต่อคนต่อวัน ของจังหวัด (บาท)	650	670	695.15
รายได้ (ล้านบาท)	1,265	1,298.37	1,467.85

จากตารางแสดงให้เห็นว่าจังหวัดชัยภูมิมีนักท่องเที่ยว และรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น เป็นผลมาจากการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเดิมที่มีอยู่ของจังหวัด ได้แก่อุทยานแห่งชาติป่าหินงาม ซึ่งเป็นสถานที่ท่องเที่ยวทุ่งดอกกระเจียวที่จังหวัดได้รับจัดสรรงบประมาณทุกปี ๆ ละหนึ่งล้านบาท นอกจากนี้ยังได้พัฒนาและเปิดตัวแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่นั่นคือแหล่งท่องเที่ยวมอหินขาว โดยการบูรณาการงบประมาณของจังหวัดและท้องถิ่นเข้าไปพัฒนาทั้งการสร้างสิ่งอำนวยความสะดวก และการประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ นอกจากนี้ยังพยายามเปิดแหล่งท่องเที่ยวที่ยังไม่เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวหลายแห่ง เช่นเส้นทางท่องเที่ยวตามรอยเท้าไดโนเสาร์ และป่าปรงพันปี เป็นต้น ซึ่งในระยะต่อไปจะได้พัฒนาและส่งเสริมให้เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยว และพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกให้สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้มากขึ้น

4. ด้านการพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ผลการพัฒนาจังหวัดชัยภูมิในช่วงครึ่งแรกของแผนพัฒนาจังหวัด พ.ศ. 2555 - 2558 ในด้านสังคมและคุณภาพชีวิตพบว่าจังหวัดมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการด้านสังคม จำนวน 53 โครงการ ซึ่งครอบคลุมการพัฒนาด้านการศึกษา การสาธารณสุข การสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น ซึ่งข้อมูลจากการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี 2557 ในด้านสาธารณสุขพบว่าสัดส่วนแพทย์ต่อประชากรเท่ากับ 1 : 8,967 คน ส่วนด้านการศึกษามีอัตราส่วนนักเรียนต่อห้องเรียนโดยเฉลี่ย 19 : 1 อัตราส่วนนักเรียนต่อครูคือ 17 : 1 นอกจากนี้ข้อมูล จปฐ. ปี 2558 ของจังหวัดชัยภูมิจำนวน 42 ตัวชี้วัด บรรลุเป้าหมายตัวชี้วัดแล้ว 22 ตัวชี้วัด ยังไม่บรรลุเป้าหมาย 20 ตัวชี้วัด สำหรับตัวชี้วัดที่ยังไม่บรรลุส่วนใหญ่ใกล้เคียงกับเป้าหมายเหลือเพียงเล็กน้อยจะบรรลุเป้าหมาย กล่าวคือตั้งเป้าหมายไว้ 100% ผลสำรวจ 99.7% เป็นต้น

การพัฒนาที่ผ่านมางบประมาณที่ดำเนินการแก้ไขปัญหาและพัฒนาด้านสังคมและคุณภาพชีวิต ส่วนใหญ่เป็นงบประมาณที่ผ่านมาจากส่วนกลางโดยตรง และงบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นโครงการขนาดใหญ่และครอบคลุมประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ และจังหวัด เช่น โครงการด้านการศึกษานโยบายเรียนฟรี 15 ปี เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ อสม. และคนพิการ โครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้ารักษาฟรี เป็นต้น โดยโครงการเหล่านี้สามารถมีผลต่อประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ ทำให้มีผลต่อการพัฒนาทางด้านสังคมและคุณภาพชีวิตดีขึ้นส่วนงบประมาณของจังหวัดซึ่งมีจำนวนไม่มากนักเป็นเพียงส่วนที่เติมเต็มหรือแก้ไขปัญหาบางกรณีที่เห็นว่าเป็นปัญหาเฉพาะพื้นที่เท่านั้น

ซึ่งที่ผ่านมามีการดำเนินงานในลักษณะนี้ ประกอบด้วย โครงการชัยภูมิเข็มแข็งด้วยแผนชุมชนคุณภาพ โครงการสร้างเด็กและเยาวชนเกื้อกูลสร้างครอบครัวอบอุ่นสู่สังคมเข็มแข็ง โครงการพัฒนาศักยภาพชุมชนเพื่อการอนุรักษ์ฟื้นฟูการใช้ประโยชน์ทรัพยากรชีวภาพ โครงการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนที่เกี่ยวกับการพัฒนาจังหวัด โครงการเพิ่มศักยภาพองค์กรเครือข่ายเพื่อร่วมแก้ไขปัญหาสังคม และโครงการปกป้องสถาบัน ส่งเสริมประชาธิปไตยสร้างความสามัคคี เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีโครงการปกติของส่วนราชการ/หน่วยงาน และท้องถิ่น ดำเนินการในเรื่องดังกล่าวเช่นเดียวกัน ผลการพัฒนาที่ผ่านมาพบว่า

ประชาชนจังหวัดชัยภูมิโดยรวมมีความเข้มแข็งในระดับหนึ่ง โดยพบจากการมีส่วนร่วมและตรวจติดตามประเมินผลแผนชุมชนในทุกชุมชน/หมู่บ้าน ส่วนปัญหาด้านความแตกแยกสามัคคีของประชาชนอยู่ในระดับที่ไม่รุนแรง แม้ว่าเหตุการณ์ทางการเมืองจะมีความแตกแยกในหมู่ประชาชน แต่ระดับความรุนแรงของประชาชนอยู่ในระดับที่สามารถดูและควบคุมได้ ประกอบกับผลการประเมินผลการปฏิบัติราชการ ประจำปี 2557 ตัวชี้วัดความพึงพอใจของประชาชนอยู่ในระดับเกินกว่าร้อยละ 85 ซึ่งได้คะแนนผลการประเมินระดับที่ 5 ดีมาก

5. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ในปีที่ผ่านมาจังหวัดชัยภูมิได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาด้านนี้มาก เช่น โครงการป้องกันปัญหาน้ำท่วม – น้ำแล้ง โครงการก่อสร้างเตาเผาขยะไร้มลพิษ โครงการส่งเสริมการผลิตแก๊สชีวภาพจากมูลสัตว์แบบถุงพลาสติกในชุมชนหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง โครงการชัยภูมิ เมืองสะอาดชาญฉลาดคัดแยกขยะ เป็นต้น โดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนตลอดจนการสร้างความเข้มแข็งให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ เพื่อให้สามารถนำไปต่อยอดการดำเนินงานให้ครบทุกพื้นที่ โดยมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

1. ทรัพยากรป่าไม้

ทรัพยากรป่าไม้/ประเภทป่าไม้	พ.ศ.2556			พ.ศ.2557			พ.ศ.2558		
	แปลง	ตร.กม.	ไร่	แปลง	ตร.กม.	ไร่	แปลง	ตร.กม.	ไร่
ป่าสงวนแห่งชาติ	11	3,303.7424	2,064,839	11	3,303.7424	2,064,839	11	3,303.7424	2,064,839
อุทยานแห่งชาติ	6	1,159.6904	724,806.50	6	1,159.6904	724,806.50	6	1,159.6904	724,806.50
วนอุทยาน	-	-		-	-	-	-	-	-
ป่าไม้ถาวรของชาติ	8	6,201.5042	3,875,940	8	6,201.5042	3,875,940	8	6,201.5042	3,875,940
พื้นที่อนุรักษ์เพิ่มเติม	-	-	-	-	-	-	-	-	-
เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า	3	2,176.23	1,360,175	3	2,176.23	1,360,175	3	2,176.23	1,360,175
เขตห้ามล่าสัตว์ป่า	1	0.1744	109	1	0.1744	109	1	0.1744	109
รวม	29	12,841,3914	8,025,869	29	12,841,3914	8,025,869	29	12,841,3914	8,025,869

2. ข้อมูลประเภทดินของจังหวัด

ประเภทดิน (ตร.กม.)	ปี พ.ศ.		
	2556	2557	2558
พื้นที่เพื่อการเกษตร	4,119,227	4,251,505	4,258,905
พื้นที่ป่าไม้	3,011,172	2,892,467	2,862,367
พื้นที่เพื่อการอยู่อาศัย - ตัวเมืองและย่านการค้า - นันทนาการ - สถานที่ราชการ	236,948	257,267	262,467
พื้นที่เพื่อการอุตสาหกรรม	6,442	8,569	8,959
พื้นที่ปศุสัตว์	20,840	18,963	18,953
พื้นที่ประมง	5,013	5,902	5,802
รวม			

3. ทรัพยากรน้ำ : ข้อมูลอ่างเก็บน้ำขนาดกลางและใหญ่ในพื้นที่จังหวัด
ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2559 (ปริมาณน้ำ ล้านลูกบาศก์เมตร)

ชื่ออ่างเก็บน้ำ	ความจุ	น้ำปัจจุบัน	น้ำใช้การได้	% ความจุ
1.เขื่อนจุฬาภรณ์	16.3750	121.17	83.95	74.00 %
2.อ่างเก็บน้ำห้วยกุ่ม	20.230	20.31	18.80	100.38%
3.เขื่อนลำปะทาวบน	44.00	35.77	32.77	81.30%
4.เขื่อนลำปะทาวล่าง	16.4	17.19	14.79	104.84%
5.อ่างเก็บน้ำลำคันฉู	42.6	46.98	43.98	110.27%
6.อ่างเก็บน้ำห้วยทราย	10.3	10.21	9.91	99.13%
7.อ่างเก็บน้ำส้มป่อย	7.646	8.39	7.79	109.78%
8.อ่างเก็บน้ำช่อระกา	10.312	10.24	9.44	99.30%
9.อ่างเก็บน้ำบ้านเพชร	19.675	20.42	17.42	103.79%
10.อ่างเก็บน้ำบาซ่าน	0.353	0.31	0.23	88.95%
11.อ่างเก็บน้ำหินลับมีด	0.481	0.10	0.00	20.79%
12.อ่างเก็บน้ำห้วยทองหลาง	0.287	0.06	0.05	20.91%
13.ประตูระบายน้ำ พรม-เชิญ	3.434	2.41	2.17	70.06%
รวม	**339.468**	**293.56**	**241.30**	**86.48%**

ส่วนที่ 2

การวิเคราะห์สภาวการณ์และศักยภาพ

1.การวิเคราะห์ข้อมูลเศรษฐกิจ

ศักยภาพด้านเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดคือภาคการเกษตร อุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเนื่องจากจังหวัดชัยภูมิมีพื้นที่เพาะปลูกพืชเศรษฐกิจหลายชนิดเช่น ข้าวนาปี มันสำปะหลัง อ้อยโรงงาน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์และพริกขี้หนูใหญ่ ซึ่งในแต่ละปีจะมีผลผลิตเป็นจำนวนมาก และจะมีผลผลิตเพิ่มขึ้นทุกปีทั้งนี้ขึ้นอยู่สภาวการณ์ด้านราคาและความสมบูรณ์ลมฟ้า อากาศ เพราะขาดแคลนระบบน้ำและระบบชลประทาน ส่วนอุตสาหกรรมที่สำคัญคืออุตสาหกรรมที่ต่อเนื่องจากผลผลิตทางการเกษตรเพราะมีปริมาณจำนวนมากพอต่อการลงทุน ในด้านการท่องเที่ยวจังหวัดชัยภูมิมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติหลายแหล่ง ซึ่งในจำนวนนี้มีหลายแห่งเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวโดยทั่วไปแล้วเช่น อุทยานแห่งชาติป่าหินงาม (ทุ่งดอกกระเจียว) น้ำตกตาดโตน เขื่อนจุฬาภรณ์ และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งกระมัง เป็นต้น และยังมีแหล่งท่องเที่ยวที่จังหวัดจะส่งเสริมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวอีกหลายแห่ง เช่น มอหินขาว ป่าปรงพันปี เส้นทางรอยเท้าไดโนเสาร์ เป็นต้น หากมีการบริหารจัดการและพัฒนาให้ถูกต้องและเหมาะสมแล้วจะสามารถเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สร้างรายได้เข้าสู่จังหวัดชัยภูมิเพิ่มมากขึ้นอีกทางหนึ่งด้วย โดยในปี พ.ศ. 2557 มีผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) ณ ราคาตลาด มีมูลค่า 55,383 ล้านบาท รายได้เฉลี่ยต่อหัว (Per Capital GPP) เท่ากับ 57,774 บาท/คน/ปี ภาวะเศรษฐกิจจังหวัดชัยภูมิ ขึ้นอยู่กับภาคการเกษตร การศึกษา อุตสาหกรรม การค้าส่งค้าปลีก และตัวกลางทางการเงิน คือ ร้อยละ 30.59 ร้อยละ 17.71 ร้อยละ 14.09 ร้อยละ 10.45 และร้อยละ 8.693 ตามลำดับ ซึ่งเป็นสัดส่วนตามโครงสร้างผลิตภัณฑ์จังหวัด (GPP) ณ ระดับราคาคงที่ (เฉลี่ย 5 ปีย้อนหลัง) ทั้งนี้ จังหวัดได้สรุปการวิเคราะห์ข้อมูลเศรษฐกิจแยกเป็นรายด้านได้ ดังนี้

1.1 ด้านการเกษตร

จังหวัดชัยภูมิ ได้มุ่งเน้นการพัฒนาการเกษตร เนื่องจากสภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่การเกษตรและมีประชาชนประกอบอาชีพทำการเกษตรเป็นหลัก โดยมูลค่าทางด้านเศรษฐกิจด้านการเกษตรคิดเป็นร้อยละ 34 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด ทั้งนี้มีเนื้อที่เพื่อการเกษตรเฉลี่ยประมาณ 33 ล้านไร่ ซึ่งพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดชัยภูมิ ประกอบด้วย ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง ยางพารา ปาล์ม

สำหรับอัตราการเจริญเติบโตของผลผลิตภาคการเกษตรของจังหวัด หรือ GPP ภาคการเกษตรตั้งแต่ปี 2555-2557 พบว่าปี 2555 มูลค่า 17,075 ล้านบาท คิดเป็น 31.44 % อัตราการเติบโต 5.64 % ปี 2556 มูลค่า 19,692 ล้านบาท คิดเป็น 33.89 % อัตราการเติบโต 2.45 % และปี 2557 มูลค่า 16,947 คิดเป็น 30.59 % การเจริญเติบโตลดลง 3.30% โดยเฉลี่ยอัตราการเจริญเติบโตของภาคการเกษตรเติบโต 1.59 %

สำหรับพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดชัยภูมิ มีพืชหลักดังนี้

1. ข้าว ถือเป็นพืชเศรษฐกิจหลักที่ทำรายได้ให้กับจังหวัด โดยใน ปี 2556 มีพื้นที่เพาะปลูก 1,183,636 ไร่ มูลค่ารวม 8,535,151 ล้านบาท ปี 2557 มีพื้นที่เพาะปลูก 1,102,149 มูลค่ารวม 3,624,537 ล้านบาท ปี 2558 พื้นที่เพาะปลูก 808,949 มูลค่ารวม 3,907 ล้านบาท ซึ่งแนวโน้มพื้นที่การเพาะปลูกข้าวลดลงเนื่องจากเริ่มมีการประกาศเขตเหมาะสมต่อการปลูกพืช รวมถึงพื้นที่การเพาะปลูกอยู่นอกเขตพื้นที่ชลประทาน ไม่เหมาะสมต่อพืชชนิดใช้น้ำมาก แต่มูลค่ารวมเพิ่มขึ้น เนื่องจากศักยภาพในการผลิตและผลผลิตต่อไร่เพิ่มมากขึ้น

2. มันสำปะหลัง ในปี 2556 มีพื้นที่เพาะปลูก 422,766 ไร่ มูลค่ารวม 3,040 ล้านบาท ปี 2557 มีพื้นที่เพาะปลูก 666,841 ไร่ มูลค่ารวม 5,401 ล้านบาท ปี 2558 มีพื้นที่เพาะปลูก 780,915 ไร่

มูลค่ารวม 7,409 ล้านบาท แนวโน้มการขยายพื้นที่เพาะปลูกมันสำปะหลังเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากเป็นพืชที่ต้องการน้ำน้อยและเหมาะกับสภาพพื้นที่ของจังหวัด รวมถึงมีโรงงานแปรรูปมันสำปะหลังกระจายอยู่ทั่วพื้นที่ แนวโน้มด้านรายได้เติบโตเฉลี่ยสูงขึ้น ทั้งนี้เกิดจากศักยภาพของเกษตรกรในการผลิตและผลผลิตต่อไร่ที่เพิ่มมากขึ้น

3. อ้อย ปี 2556 มีพื้นที่เพาะปลูก 660,755 มูลค่ารวม 11,618 ล้านบาท ปี 2557 มีพื้นที่เพาะปลูก 668,625 มูลค่ารวม 16,110 ล้านบาท ปี 2558 มีพื้นที่เพาะปลูก 630,854 มูลค่ารวม 8,491 ล้านบาท แนวโน้มการเจริญเติบโตด้านการปลูกอ้อยยังมีแนวโน้มการเจริญเติบโตที่ดี เนื่องจากในพื้นที่มีการขยายโรงงานการผลิตและขยายกำลังการผลิตของโรงงานอุตสาหกรรม แต่มูลค่ารวมที่ลดลงเนื่องจากเป็นอ้อยตอรอบที่ 4-5 ทั้งนี้เกษตรกรก็ลดรายจ่ายในการบำรุงรักษาลงเช่นกัน

สำหรับพื้นที่การประกอบอาชีพเกษตรกรรม ได้แก่ การทำนาข้าวในเขตที่ราบลุ่มแม่น้ำ การปลูกพืชไร่ชนิดต่างๆ เช่น มันสำปะหลัง อ้อยโรงงาน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และการปลูกไม้ผลและไม้ยืนต้นหลายชนิด อาทิ มะม่วง มะขาม กล้วยน้ำว้า ส้มโอ เป็นต้น ซึ่งพื้นที่ทำการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดเนื่องจากมีแหล่งน้ำที่สำคัญดังนี้

(1) แหล่งน้ำผิวดิน จังหวัดชัยภูมิเป็นแหล่งกำเนิดต้นน้ำลำธาร มีลำน้ำย่อยหลายสายก่อให้เกิดลำน้ำสำคัญ ดังนี้

(1.1) ลำน้ำชี ต้นน้ำอยู่บริเวณเทือกเขาพญาฝ่อ ในเขตอำเภอหนองบัวแดง ไหลผ่านอำเภอหนองบัวระเหว บ้านเขว้า จัตุรัส เนินสง่า เมืองชัยภูมิ คอนสวรรค์ และแก้งคร้อ

(1.2) ลำน้ำพรม ต้นน้ำอยู่บริเวณเทือกเขาพญาฝ่อเช่นเดียวกัน ไหลผ่านอำเภอคอนสาร ภูเขียว และอำเภอบ้านแท่น เป็นเส้นแบ่งเขตระหว่างจังหวัดชัยภูมิ และจังหวัดขอนแก่น ไหลลงเขื่อนอุบลรัตน์

(1.3) ลำคันฉู ไหลผ่านอำเภอบำเหน็จณรงค์ จัตุรัส และอำเภอเมืองชัยภูมิ

(1.4) ลำน้ำเชิญ ไหลผ่านอำเภอคอนสาร และอำเภอภูเขียว

(1.5) ลำชีลอง ไหลผ่านอำเภอเมืองชัยภูมิ และอำเภอบ้านเขว้า

(1.6) ลำปะทาว ไหลผ่านอำเภอเมืองชัยภูมิ

(1.7) ลำสามหมอ ไหลผ่านอำเภอแก้งคร้อ และอำเภอคอนสวรรค์

(1.8) ลำน้ำกล่ำ ไหลผ่านอำเภอคอนสวรรค์ ไปลงน้ำลำน้ำชี

พื้นที่ราบลุ่มตามลำน้ำไหลผ่าน เป็นแหล่งปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัด

(2) แหล่งน้ำชลประทาน ที่อยู่ภายในจังหวัด ประกอบด้วย

1) เขื่อนจุฬาภรณ์ ตั้งอยู่ในเขตอำเภอคอนสาร มีปริมาณเก็บกักน้ำ 188 ล้านลูกบาศก์เมตร

2) เขื่อนลำปะทาว ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมืองชัยภูมิ และอำเภอแก้งคร้อ มีปริมาณเก็บกักน้ำ 43 ล้านลูกบาศก์เมตร

3) เขื่อนหินทิ้งห้วยกุ่ม ในเขตอำเภอเกษตรสมบูรณ์ เก็บกักน้ำเพื่อการเกษตร

4) เขื่อนชีบน มีต้นน้ำอยู่ที่เขาเสียงตาล เทือกเขาภูเขียว ในเขตอำเภอหนองบัวแดง เก็บกักน้ำได้ 325 ล้านลูกบาศก์เมตร

(3) โครงการชลประทานขนาดกลาง (อ่างเก็บน้ำ) เพื่อการเกษตรและการบริโภค-อุปโภค มีจำนวน 14 แห่ง ในเขตอำเภอเมืองชัยภูมิ จัตุรัส บ้านเขว้า ภูเขียว เกษตรสมบูรณ์ บำเหน็จณรงค์ เทพสถิต และซับใหญ่ รวมพื้นที่ชลประทานทั้งหมด 187,298 ไร่

(4) โครงการชลประทานขนาดเล็ก (อ่างเก็บน้ำหรือฝายน้ำล้น) ได้แก่ โครงการอ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก เหมือง ฝายน้ำล้น ที่กระจายอยู่ทั่วจังหวัดตามแหล่งน้ำธรรมชาติ ซึ่งสามารถกักเก็บน้ำได้ 47.72 ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่รับประโยชน์ 181,909 ไร่

1.2 ด้านอุตสาหกรรม

จังหวัดชัยภูมิมีจำนวนโรงงานทั้งสิ้น 625 โรง มีเงินลงทุนรวม 265,120,000 ล้านบาท จำนวนคนงาน 27,500 คน สำหรับการส่งเสริมการลงทุนจังหวัดชัยภูมิเป็นจังหวัดที่ฐานการประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก การประกอบอาชีพอุตสาหกรรมจะต้องใช้เงินลงทุนสูงและจะต้องมีประสบการณ์ในการประกอบอุตสาหกรรม ภาคเกษตรถือเป็นอุตสาหกรรมหลักในการสร้างความเจริญให้กับจังหวัด

สำหรับอัตราการเจริญเติบโตของจังหวัดชัยภูมิในด้านอุตสาหกรรม ตั้งแต่ปี 2555-2557 พบว่าปี 2555 มีมูลค่า 7,564 ล้านบาท คิดเป็น 13.92% อัตราการเติบโตลดลง 3.80% ปี 2556 มีมูลค่า 7,616 ล้านบาท คิดเป็น 13.10 % อัตราการเติบโตลดลง 0.82 % ปี 2557 มีมูลค่า 7,808 ล้านบาท คิดเป็น 14.09 % อัตราการเติบโตเพิ่มขึ้น 0.99 % แนวโน้มการเจริญเติบโตด้านอุตสาหกรรมของจังหวัดชัยภูมิ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นผลมาจากการขยายตัวของอุตสาหกรรมด้านการเกษตรซึ่งเป็นอุตสาหกรรมด้านหลักของจังหวัด

การจ้างงานมีจำนวนคนงานทั้งสิ้น 14,546 คน อำเภอที่มีการจ้างงานมากที่สุดคือ อำเภอจัตุรัส รองลงมาคือ อำเภอเมืองชัยภูมิ อำเภอแก้งคร้อ อำเภอเกษตรสมบูรณ์ อำเภอภูเขียว ตามลำดับ ประเภทอุตสาหกรรมที่จ้างงานมากที่สุดคือ อุตสาหกรรมเครื่องแต่งกาย อุตสาหกรรมสิ่งทอ อุตสาหกรรมการเกษตร ตามลำดับ สำหรับแหล่งที่ตั้งสำคัญของโรงงานอุตสาหกรรม พิจารณาจากความหนาแน่นของโรงงาน ขนาดเงินลงทุน และจำนวนการจ้างงาน ได้แก่

(1) อำเภอเมือง เป็นพื้นที่ที่มีโรงงานตั้งอยู่หนาแน่นมากเป็นอันดับ 1 และมีจำนวนการจ้างงานสูงเป็นอันดับ 2 ของจังหวัดชัยภูมิ

(2) อำเภอจัตุรัส มีจำนวนโรงงานตั้งอยู่หนาแน่นเป็นอันดับ 2 มีจำนวนการจ้างแรงงานสูง เป็นอันดับ 1 ของจังหวัด และมีเงินทุนภาคอุตสาหกรรมสูงเป็นอันดับที่ 2 ของจังหวัดชัยภูมิ การจ้างแรงงานที่สูงเป็นอันดับ 1 ของจังหวัดเป็นการจ้างงานในประเภทอุตสาหกรรมสิ่งทอ

(3) อำเภอแก้งคร้อ เป็นแหล่งที่ตั้งสำคัญของกลุ่มอุตสาหกรรมถักทอ การตัดเย็บเสื้อผ้า เป็นพื้นที่ที่มีการจ้างแรงงานสูงเป็นอันดับ 3 ของจังหวัดชัยภูมิ

(4) อำเภอภูเขียว เป็นแหล่งที่ตั้งสำคัญของอุตสาหกรรมเกษตร (น้ำตาลทราย) ผลิตเอทานอล การผลิตกระแสไฟฟ้า และการผลิต PARTICLE BOARD มีเงินทุนภาคอุตสาหกรรมสูงเป็นอันดับที่ 1 ของจังหวัดชัยภูมิ

(5) อำเภอบำเหน็จณรงค์และอำเภอหนองบัวระเหว เป็นแหล่งที่ตั้งสำคัญของอุตสาหกรรม แป้งมันสำปะหลัง อำเภอบำเหน็จณรงค์ เป็นแหล่งที่ตั้งเหมืองโปแตชของโครงการอาเซียนส่วนในพื้นที่ของอำเภอที่เหลือ คือ คอนสวรรค์ บ้านเขว้า เกษตรสมบูรณ์ หนองบัวแดง เทพสถิต บ้านแท่น คอนสาร ภักดีชุมพล เนินสง่า และอำเภอซับใหญ่ แม้สถานภาพปัจจุบันจะบ่งชี้ว่ามีธุรกิจอุตสาหกรรมตั้งอยู่เบาบาง แต่มีหลายพื้นที่ที่มีศักยภาพในการส่งเสริมพัฒนาอุตสาหกรรมในพื้นที่ที่เข้มข้น เช่น การผลิตผลิตภัณฑ์ผ้าไหม สิ่งถักทอ ในอำเภอคอนสวรรค์ บ้านเขว้า เนินสง่า เทพสถิต

1.3 ด้านการท่องเที่ยว

จังหวัดชัยภูมิ เป็นจังหวัดที่ มีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่หลากหลาย โดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ โบราณสถาน และประวัติศาสตร์ ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวหลายแห่งของจังหวัดได้รับการ

พัฒนาและมีชื่อเสียงในระดับประเทศและต่างประเทศ ทั้งนี้ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของจังหวัดชัยภูมิเหมาะสมสำหรับการพัฒนาการท่องเที่ยว กล่าวคือ จังหวัดชัยภูมิตั้งอยู่บริเวณจุดศูนย์กลางของประเทศ มีอาณาเขตติดต่อกับภาคกลาง (จังหวัดลพบุรี) ภาคเหนือ (จังหวัดเพชรบูรณ์) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดขอนแก่น) จัดได้ว่าเป็นประตูสู่ภาคต่างๆ ของประเทศ โดยสามารถจำแนกแหล่งท่องเที่ยวออกเป็น 3 ประเภท

(1) แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ จังหวัดชัยภูมิมีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ มีความหลากหลายทางระบบนิเวศวิทยาและแหล่งท่องเที่ยวที่มีความงดงามตามธรรมชาติ เนื่องจากลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปที่ประกอบด้วย ป่าไม้ ภูเขา และที่ราบสูง บริเวณตอนกลางของจังหวัดเป็นที่ราบ มีพื้นที่ป่าไม้และเทือกเขาตั้งเรียงราย ได้แก่ มอหินขาว อุทยานแห่งชาติตาดโตน อุทยานแห่งชาติป่าหินงาม เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูเขียว เป็นต้น

(2) แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ โบราณคดีและศาสนา จังหวัดชัยภูมิมีอารยธรรมซ้อนทับกันหลายสมัย ตั้งแต่สมัยทวารวดี สมัยขอมจนถึงอิทธิพลลาวช้าง มีการค้นพบโบราณสถานโบราณวัตถุมากมายในหลายพื้นที่ของจังหวัด ต่อมาปรากฏชื่อเป็นเมืองหน้าด่านในสมัยกรุงศรีอยุธยา ในรัชกาลสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ได้แก่ ปรางค์กู่ ใบเสมากุดโง้ง พระพุทธรูปใหญ่สมัยทวารวดี เป็นต้น

(3) แหล่งท่องเที่ยวทางประเพณีและวัฒนธรรมที่มีความสำคัญและเป็นเอกลักษณ์หนึ่งเดียวในโลก ได้แก่ ประเพณีแห่นาคโหด ประเพณีแห่กระธูป ประเพณีตีคลีไฟ เป็นต้น

ในช่วงปี 2554-2557 พบว่ารายได้จากการท่องเที่ยวของประเทศไทยขยายตัวในอัตราเฉลี่ยร้อยละ 18.9 ต่อปี แต่นักท่องเที่ยวยังคงกระจุกตัวอยู่เฉพาะในเมืองท่องเที่ยวที่สำคัญ ได้แก่ กรุงเทพมหานคร ชลบุรี ภูเก็ต กระบี่ และเชียงใหม่ และพบว่าการเดินทางท่องเที่ยวของผู้เยี่ยมเยือนชาวต่างชาติกระจุกตัวอยู่ใน 20 จังหวัด โดยในปี 2558 ประเทศไทยมีผู้เยี่ยมเยือนชาวต่างชาติทั้งสิ้น 29,881,091 คน จังหวัดชัยภูมิมีผู้เยี่ยมเยือนชาวต่างชาติ จำนวน 8,220 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 0.02 ของจำนวนผู้เยี่ยมเยือนทั้งหมด

สำหรับอัตราการเจริญเติบโตด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดชัยภูมิ ตั้งแต่ปี 2556 - 2558 พบว่า ปี 2556 มีจำนวนนักท่องเที่ยว 1,289,672 คน รายได้จากการท่องเที่ยว 1,265 ล้านบาท ปี 2557 มีนักท่องเที่ยวจำนวน 1,321,065 คน มีรายได้จากการท่องเที่ยว 1,298.37 ล้านบาท ปี 2558 มีจำนวนนักท่องเที่ยว 1,418,833 มีรายได้จากการท่องเที่ยว 1,467.85 ล้านบาท ซึ่งแนวโน้มการเจริญเติบโตด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดชัยภูมิเฉลี่ยเพิ่มขึ้น เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดเริ่มเป็นที่รู้จักและโด่งดังระดับประเทศ ซึ่งรายได้จากการท่องเที่ยว 3 ลำดับแรก ดังนี้ อุทยานแห่งชาติป่าหินงาม อุทยานแห่งชาติตาดโตน อุทยานแห่งชาติไทรทอง

ทั้งนี้ ได้มีการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดเรียบร้อยแล้ว แต่ขาดการนำแผนไปใช้อย่างเป็นระบบ ที่ผ่านมาจังหวัดมีนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวให้ครบทั้ง 3 ฤดู มีการประชาสัมพันธ์ให้รู้จักแหล่งท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง ช่วยสร้างแรงจูงใจให้เดินทางมาเที่ยวมากขึ้นและนำเงินมาใช้จ่ายในการเดินทางมาท่องเที่ยวเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับประชาชนในจังหวัดอีกทางหนึ่ง แต่ปัญหาการท่องเที่ยวภายในจังหวัดยังต้องได้รับการสนับสนุนให้มีการนำศักยภาพในแต่ละแหล่งท่องเที่ยวมาใช้ในการพัฒนาต่อไป

จากการวิเคราะห์ศักยภาพเศรษฐกิจของจังหวัดชัยภูมิในปี 2559 คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 4.5 เมื่อเทียบจากปีก่อน (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 3.2 – 5.7) จากการขยายตัวของอุปสงค์และอุปทาน โดยเฉพาะการใช้จ่ายภาครัฐที่มีการเร่งรัดเบิกจ่ายอย่างต่อเนื่องทำให้มีเงินทุนหมุนเวียน เข้าระบบ เกิดการ

จับจ่ายใช้สอย สร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภค และรวมถึงการผลิตภาคเกษตรกรรมที่คาดว่าจะมีผลผลิตออกสู่ตลาดเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้รายได้เกษตรกรปรับตัวดีขึ้น ส่งผลให้มูลค่าทางเศรษฐกิจในปี 2559 จะมีมูลค่าเท่ากับ 62,000 ล้านบาท

อัตราเงินเฟ้อทั่วไปปี 2559 คาดว่าจะอยู่ที่ร้อยละ 1.4 ปรับตัวเพิ่มขึ้นจากปีก่อน สูงกว่าที่คาดการณ์เดิม ณ เดือนมีนาคม 2559 ที่ร้อยละ 0.6 ปรับเพิ่มตามราคาพลังงานในประเทศ ในขณะที่อัตราเงินเฟ้อพื้นฐานเพิ่มขึ้น จากการปรับเพิ่มภาษีสรรพาสามิตยาสูบและรถยนต์ รวมถึงราคาน้ำมันเชื้อเพลิงในประเทศสูงขึ้น

การจ้างงานในปี 2559 จะมีการจ้างงานจำนวน 539,459 คน เพิ่มขึ้นจำนวน 9,237 คน (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ 537,277 – 541,735 คน) สูงกว่าที่คาดการณ์ไว้เดิม ณ เดือนมีนาคม 2559 ที่ 535,848 คน จากการจ้างงานในภาคก่อสร้าง ภาคการค้าและบริการ ที่เพิ่มขึ้นจากการลงทุนและมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐ
(ข้อมูลจากการประมาณการเศรษฐกิจจังหวัดชัยภูมิ ฉบับที่ 2/2559 สำนักงานคลังจังหวัดชัยภูมิ)

สำหรับสินเชื่อเพื่อการลงทุน โดยคาดว่าในปี 2559 คาดว่าจะมีสินเชื่อคงค้างจำนวน 3,333 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นจำนวน 40 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปีก่อน (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ 3,325-3,340 ล้านบาท) ต่ำกว่าที่คาดการณ์เดิม ณ เดือนมีนาคม 2559 จำนวน 3,342 ล้านบาท จากนโยบายคงอัตราดอกเบี้ยและกระตุ้นการปล่อยสินเชื่อธุรกิจ SME และเงินฝากธนาคารพาณิชย์ขยายตัว โดยมีสินเชื่อคงค้าง ณ เดือนกรกฎาคม 2558 จำนวน 21,055.70 ล้านบาท และปริมาณเงินฝาก ณ เดือนกรกฎาคม 2558 จำนวน 20,334.80 ล้านบาท

2.การวิเคราะห์ข้อมูลสังคม

2.1 การศึกษา จังหวัดชัยภูมิจัดการศึกษา ดังนี้

(1) การศึกษาในโรงเรียน มีจำนวนโรงเรียน 750 แห่ง โดยจำแนกตามระดับสถานศึกษา ดังนี้

1) ประถมศึกษา 708 แห่ง
2) มัธยมศึกษา 37 แห่ง
3) อาชีวะศึกษา 5 แห่ง

(2) การศึกษานอกโรงเรียน มีศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนระดับอำเภอ 16 แห่ง รวมทั้งมีห้องสมุดประชาชนอำเภอ จำนวน 16 แห่ง ห้องสมุดเฉลิมราชกุมารี จำนวน 1 แห่ง ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและศูนย์พัฒนาเด็กก่อนเกณฑ์กระจายตัวอยู่ในพื้นที่จังหวัดชัยภูมิทั่วทุกแห่ง

(3) การศึกษาระดับอุดมศึกษา จำนวน 2 แห่ง

2.2 การศาสนา ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ศาสนาอื่นๆ ก็มีบ้างแต่จำนวนไม่มากนัก สำหรับความเชื่อถือประเพณีในสมัยก่อน ยังคงมีอยู่ตามชนบท และมีอิทธิพลทางจิตใจของประชาชนในแถบนั้นๆ เช่น การแห่นางแมวขอฝน บุญพระเวส บุญเดือนหก บุญบ้องไฟ รวมถึงประเพณีรำฝีฟ้า เพื่อบนบานรักษาคนเจ็บป่วย ฯลฯ โดยมีจำนวนวัดทั้งสิ้น 1,034 แห่ง ที่พักสงฆ์ 400 แห่ง พระภิกษุ 6,445 รูป และสามเณร 819 รูป

2.3 การสาธารณสุข จังหวัดชัยภูมิ มีโรงพยาบาล 16 แห่ง จำแนกเป็นโรงพยาบาลระดับจังหวัด จำนวน 1 แห่ง และโรงพยาบาลชุมชนระดับอำเภอ จำนวน 15 แห่ง สถานีอนามัย 167 แห่ง คลินิกทุกประเภท 309 แห่ง จำนวนเตียง 1,475 เตียง จำนวนแพทย์ ทันตแพทย์ และเภสัชกร รวม 328 คน พยาบาล 1,630 คน และมีจำนวนผู้ป่วยรวมทั้งสิ้น 75,597 คน

2**.4 การรักษาความมั่นคงและความสงบ** ข้อมูลสถิติกลุ่มความผิดในคดีที่น่าสนใจมีการรับแจ้งคดีในรอบปี 2558 จำนวน 2,143 คดี ผู้ต้องหา 2,222 ราย นอกจากนี้ยังมีสถานการณ์ด้านความมั่นคงและภัยคุกคามที่สำคัญของจังหวัดชัยภูมิจำแนกดังนี้

(1) ด้านยาเสพติด สถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดในจังหวัดชัยภูมิมีการแพร่ระบาด ในทุกพื้นที่ เนื่องจากจังหวัดชัยภูมิ มีสภาพปัญหาเป็นพื้นที่ที่ถูกใช้เป็นเส้นทางผ่านของยาเสพติด ทั้งจากภาคเหนือและจากชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ได้แก่ จังหวัดเลย หนองคาย และนครพนม เพื่อลำเลียงผ่านไปยังพื้นที่กรุงเทพมหานคร ปริมณฑล ภาคกลาง และขณะเดียวกันก็เป็นเส้นทางผ่านของ ยาเสพติดจากพื้นที่ภาคเหนือ ภาคกลาง กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล สู่พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ การแพร่ระบาดของยาเสพติดส่วนใหญ่อยู่ในเขตชุมชนเมือง พื้นที่ที่เป็นปัญหาการแพร่ระบาดยาเสพติด มากที่สุดได้แก่ อำเภอเมืองชัยภูมิ อำเภอแก้งคร้อ และอำเภอภูเขียว ตามลำดับ

(2) ด้านคนต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง ปัจจุบันยังคงปรากฏคนต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง เพื่อมาขายแรงงานอย่างต่อเนื่อง โดยมีสัญชาติพม่ามากที่สุด รองลงมาคือ ลาว กัมพูชา อินเดีย ปากีสถาน และเวียดนาม ลักษณะการดำเนินการจะมีผู้ลักลอบนำรถยนต์ไปรับเข้ามาในจังหวัด โดยเดินทางหลบเลี่ยงด่านตรวจของเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อส่งให้ผู้ประกอบการ แต่ส่วนใหญ่จะเป็นแรงงานต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้ทำงานได้ถูกต้อง แต่เมื่อใบอนุญาตหมดอายุแล้วไม่ดำเนินการตามกระบวนการขั้นตอนที่ทางราชการกำหนด และยังทำงานต่อเนื่องหรือย้ายสถานที่ทำงานซึ่งไม่เป็นไปตามระเบียบ ข้อกำหนด

(3) ด้านการก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติ การก่อการร้ายได้แพร่ขยายเข้าไปในพื้นที่แทบทุกส่วนของโลกเนื่องด้วยกระแสโลกาภิวัตน์ที่มีเทคโนโลยีการสื่อสารได้รวดเร็วหลากหลายเส้นทางให้เลือกในการทำกิจกรรมต่าง ๆ การติดตามร่องรอยการกระทำความผิดเป็นเรื่องยาก และกลุ่มก่อการร้ายที่เกี่ยวข้องกับไทยนั้นมีอยู่ 2 – 3 กลุ่ม ในพื้นที่จังหวัดชัยภูมิในช่วง 6 เดือนที่ผ่านมา ไม่ปรากฏสถานการณ์ก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติในพื้นที่

(4) ด้านป่าไม้และการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ สภาพภูมิประเทศโดยทั่วไปของจังหวัดชัยภูมิ ด้านทิศเหนือ ทิศตะวันตก และตะวันตกเฉียงเหนือ เป็นภูเขาสลับซับซ้อนและป่าไม้ เป็นแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ ที่สำคัญยิ่ง สามารถอำนวยผลประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อม ประโยชน์ทางตรง อันได้แก่ ป่าของป่า และผลผลิตจากป่าไม้อื่น ๆ และทางอ้อมที่มีอิทธิพลต่อดิน น้ำ ลม ฟ้า อากาศในท้องถิ่น ก่อให้เกิดสภาพแวดล้อมที่มีคุณภาพดี มีต้นน้ำลำธารที่สมบูรณ์ พร้อมด้วยสัตว์ป่านานาชนิด เป็นแหล่งศึกษาหาความรู้และท่องเที่ยว พักผ่อนหย่อนใจของประชาชนทั่วไป

ป่าไม้ของจังหวัดชัยภูมิ ถือได้ว่าเป็นสภาพป่าที่สมบูรณ์มากที่สุดแห่งหนึ่งของประเทศไทย ซึ่งสามารถจำแนกออกได้ 23 ป่า มีพื้นที่ป่าที่ประกาศตามกฎหมาย (ป่าสงวนแห่งชาติ อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า) จำนวน 3,644,645 ไร่ เป็นต้นกำเนิดของแม่น้ำสำคัญที่หล่อเลี้ยงชีวิตคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลางหลายล้านคน เช่น แม่น้ำชี แม่น้ำพรม แม่น้ำเชิญ โดยสามารถแบ่งประเภทของป่าไม้ ได้ดังนี้

- ป่าสงวนแห่งชาติ : จำนวน 11 ป่า มีพื้นที่ 2,664,839 ไร่ (ประกาศ

เป็น อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า จึงคงเหลือพื้นที่ 1,584,282.5 ไร่)

- อุทยานแห่งชาติ : จำนวน 6 แห่ง มีพื้นที่ 724,806.5 ไร่ ได้แก่
  (1) อุทยานแห่งชาติตาดโตน : พื้นที่ 135,138 ไร่
  (2) อุทยานแห่งชาติน้ำหนาว (ชัยภูมิ) : พื้นที่ 166,875 ไร่
  (3) อุทยานแห่งชาติไทรทอง : พื้นที่ 199,375 ไร่
  (4) อุทยานแห่งชาติป่าหินงาม : พื้นที่ 70,000 ไร่
  (5) อุทยานแห่งชาติภูแลนคา : พื้นที่ 125,312 ไร่
  (6) อุทยานแห่งชาติน้ำพอง (ชัยภูมิ) : พื้นที่ 28,106 ไร่
- เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่า 4 แห่ง : มีพื้นที่ 1,360,284 ไร่ ได้แก่
  (1) เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูเขียว : พื้นที่ 983,175 ไร่
  (2) เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าตะเบาะ-ห้วยใหญ่ : พื้นที่ 255,000 ไร่
  (3) เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าผาผึ้ง : พื้นที่ 122,000 ไร่
  (4) เขตห้ามล่าสัตว์ป่าหนองแวง : พื้นที่ 109 ไร่
- พื้นที่ป่าไม้ตามมติคณะรัฐมนตรี เพื่อกันไว้เป็นพื้นที่ป่าไม้ถาวรแห่งชาติ 2 แห่ง
  (1) ป่าหมายเลข 10 แปลง 1 : มีพื้นที่ 2,135,000 ไร่ คงเหลือ 205,150 ไร่
  (2) ป่าภูโค้ง : พื้นที่ 60,886 ไร่

(5) ภัยคุกคามอื่น ๆ ในสถานการณ์ปัจจุบัน เหตุการณ์ที่อาจส่งผลกระทบ และนำไปสู่ภัยคุกคามด้านความมั่นคง ในแง่ของประเด็นความขัดแย้งทางสังคมในพื้นที่จังหวัดชัยภูมิที่เกิดจากกลุ่มมวลชนต่าง ๆ เช่น กลุ่มมวลชนที่ดำเนินกิจกรรมทางการเมือง กลุ่มประชาชนที่ประสบปัญหาเรื่องที่ดินทำกิน ปัญหาหนี้สิน ปัญหาการประกอบอาชีพ ความแตกแยกทางแนวความคิดทางด้านการเมือง ซึ่งในประเด็นหลังได้รับอิทธิพลมาจากการเมืองในระดับชาติ ก่อให้เกิดผลกระทบอย่างมากในระดับพื้นที่

2.5 สภาพสังคมและคุณภาพชีวิต จากสภาพทั่วไปของข้อมูลพัฒนาคุณภาพชีวิตของจังหวัดจะเห็นได้ว่ามีปัญหาในหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นการศึกษา สุขภาพ ชีวิตการทำงาน รายได้ ที่อยู่อาศัย และสภาพแวดล้อม ชีวิตครอบครัวและชุมชน การคมนาคมและการสื่อสาร และการมีส่วนร่วม ดังนั้น เพื่อให้จังหวัดชัยภูมิ มีทิศทางการพัฒนาที่เกิดความชัดเจน จำเป็นจะต้องคำนึงถึงสภาพปัญหาตามสถานการณ์และนำไปใช้ในการวางแผนแก้ไขปัญหาของจังหวัด ดังนี้

- ด้านสุขภาพอนามัย ยังมีปัญหาด้านจำนวนแพทย์มีน้อย ปัญหาผู้ป่วยโรคเอดส์รายใหม่มีมากขึ้น ปัญหาการเจ็บป่วย ปัญหาน้ำหนักทารกต่ำกว่าเกณฑ์ ปัญหาผู้พิการและผู้ป่วยเรื้อรัง ปัญหาผู้ป่วยโรคจิตและโรคประสาท เป็นต้น

- ด้านการศึกษา ยังมีปัญหาด้านการจัดการความรู้ ปัญหามาตรฐานของการศึกษาในแต่ละโรงเรียนไม่เท่ากัน ปัญหาด้านอัตราการศึกษาต่อของนักเรียนน้อย ปัญหาคุณธรรม-จริยธรรมของครูและนักเรียน

- ด้านชีวิตครอบครัวและชุมชน ปัญหาครอบครัวแตกแยก ปัญหาครอบครัวขาดความอบอุ่น ปัญหาขาดความร่วมมือของชุมชนในการแก้ไขปัญหา ปัญหาครอบครัวม่าย/หย่าร้าง ปัญหาการอพยพไปหางานต่างถิ่นทำให้ชุมชนขาดแคลนกำลังแรงงาน ปัญหาเด็กกำพร้าถูกทอดทิ้ง ปัญหาผู้สูงอายุอยู่คน

เดียว

- ด้านรายได้และการกระจายรายได้ ปัญหาความยากจน ปัญหารายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือน ปัญหาครัวเรือนยากจนที่ตกเกณฑ์ความเป็นจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ปัญหาครัวเรือนมีหนี้สิน

- ด้านสภาพแวดล้อมในการดำรงชีวิต ปัญหาการไม่มีที่อยู่อาศัยที่มั่นคง ปัญหาการได้รับบริการสาธารณูปโภคที่ไม่พอเพียง ปัญหาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ปัญหาขาดอนามัยสิ่งแวดล้อมที่ดี

จากสภาพปัญหาดังกล่าวจังหวัดชัยภูมิ จะต้องเร่งรัดในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพสอดรับกับความต้องการของสังคมและตลาดแรงงาน โดยมุ่งเน้นไปที่พัฒนาคนให้คนมีชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดี มีความสุข เพื่อให้เกิดครอบครัวอบอุ่น สังคมเข้มแข็งต่อไป

3.การวิเคราะห์ข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3.1 ทรัพยากรธรรมชาติ

(1) ทรัพยากรดินและที่ดิน

จากการสำรวจทรัพยากรดินของจังหวัดชัยภูมิ โดยกองสำรวจดิน กรมพัฒนาที่ดิน พบว่า วัตถุกำเนิดดินในบริเวณจังหวัดชัยภูมิ ส่วนใหญ่เป็นดินที่เกิดจากพวกตะกอนที่ถูกน้ำพัดพามาทับถมกันนานมาแล้ว และมีการเปลี่ยนแปลงทางธรณีสัณฐานโดยขบวนการชะล้างและปรับระดับพื้นที่จึงทำให้เกิดพื้นที่ที่มีความสูงต่ำแตกต่างกันและดินที่เกิดขึ้นมีอายุที่แตกต่างกัน บางส่วนจะพบดินที่เกิดจากการผุพังและสลายตัวของหินในบริเวณนั้น ๆ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นบริเวณภูเขาและที่ลาดเชิงเขา ดินในจังหวัดชัยภูมิสามารถจำแนกออกเป็น 64 หน่วยดิน

การใช้ประโยชน์ที่ดิน จากการสำรวจสภาพการใช้ที่ดินของจังหวัดชัยภูมิในปี 2556 ด้วยภาพถ่ายดาวเทียมแลนด์แซทระบบ TM (Thematc Mapper) โดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรพบว่า พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นการใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร คือ 5,080,107 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 63.61 ของพื้นที่จังหวัด กระจายตัวอยู่ทางด้านทิศตะวันออกของจังหวัด รองลงมาคือพื้นที่ป่าไม้ 2,255,979 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 28.25 ของพื้นที่จังหวัดทางด้านตะวันตกและตอนกลางของจังหวัด

ปัญหาทรัพยากรดินและที่ดินของจังหวัดชัยภูมิที่พบคือ ปัญหาความเสื่อมโทรมของดินที่เกิดจากสาเหตุของลักษณะต้นกำเนิดดินของแต่ละพื้นที่ที่ไม่สามารถนำมาปลูกพืชได้ หรือได้ผลผลิตน้อย และที่สำคัญเกษตรกรทำการเกษตรโดยขาดการบำรุงดินให้มีคุณภาพดีอยู่เสมอ นอกจากนี้ทั่วทุกพื้นที่ของจังหวัดชัยภูมิยังประสบปัญหาดินเค็มโดยเฉพาะอำเภอจัตุรัส อำเภอเนินสง่า อำเภอบำเหน็จณรงค์และอำเภอคอนสวรรค์ ซึ่งพบเกลือในดินมากจนไม่สามารถนำมาปลูกพืชได้

(2) ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า

1) ทรัพยากรป่าไม้ พื้นที่ป่าไม้ของจังหวัดชัยภูมิเป็นพื้นที่ป่าไม้ที่มีความสำคัญยิ่งต่อภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เนื่องจากเป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร เป็นต้นกำเนิดของแม่น้ำลำธารที่หล่อเลี้ยงพื้นที่เกษตรกรรม และการผลิตกระแสไฟฟ้า โดยเฉพาะแม่น้ำชี แม่น้ำเชิญ แม่น้ำพรม อันเป็นเส้นเลือดใหญ่ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง นอกจากนั้นยังเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าใกล้สูญพันธุ์และสัตว์ป่าหายาก เช่น แรดพันธุ์สุมาตรา เป็นต้น พื้นที่ป่าไม้ของจังหวัดชัยภูมิที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมป่าไม้ และกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช ประกอบด้วย ป่าสงวนแห่งชาติ 11 แห่ง อุทยานแห่งชาติ 6 แห่ง เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า 3 แห่ง และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า 1 แห่ง ปัจจุบันพื้นที่ป่าไม้ได้ถูกทำลายเปลี่ยนสภาพเป็นป่าเสื่อมโทรม และใช้เป็นพื้นที่ทำกินของราษฎรโดยเฉพาะพื้นที่ทางตอนล่างของจังหวัดในบริเวณป่าสงวนแห่งชาติ ซึ่งถูกเปลี่ยนสภาพเป็นพื้นที่ทำนาและปลูกพืชไร่จนหมดสภาพป่าไม้ ได้แก่ ป่าตาเนิน ในเขตอำเภอจัตุรัส และอำเภอเนินสง่า ป่าภูแลนคา ด้านทิศใต้ของอำเภอเมืองชัยภูมิ อำเภอคอน

สวรรค์ อำเภอบ้านเขว้า อำเภอจัตุรัส อำเภอหนองบัวระเหว ป่าโคกใหญ่ ในเขตอำเภอคอนสารเกษตรสมบูรณ์ โดยพื้นที่ป่าสงวนดังกล่าวได้ถูกบุกรุกเปลี่ยนสภาพป่าคิดเป็นร้อยละ 93.59, 91.62 และ 58.44 ของพื้นที่ป่าสงวนตามลำดับ และจากผลการตัดไม้ทำลายป่า ทำให้เกิดการพังทลายของดิน ฤดูฝนเกิดปัญหาน้ำท่วมฉับพลันในหลายพื้นที่และเกิดความแห้งแล้งในฤดูแล้ง เนื่องจากไม่มีป่าไม้คอยดูดซับน้ำสร้างความชุ่มชื้นในบรรยากาศทำให้เกิดผลกระทบต่อระบบนิเวศป่าไม้ สัตว์ป่าขาดแหล่งอาหารและที่อยู่อาศัย ความหลากหลายของชนิดพันธุ์ป่าไม้ลดลง แนวทางจัดการควรให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลพื้นที่ป่าไม้มากขึ้น ควบคู่กับการให้ความรู้ในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่ ประชาชนให้มีศักยภาพเพียงพอ ควรทำระบบป่าชุมชน

2) ทรัพยากรสัตว์ป่า จังหวัดชัยภูมิมีเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูเขียว ซึ่งมีสภาพป่าที่มีความอุดมสมบูรณ์ไปด้วย พันธุ์ไม้และสัตว์ป่าที่หายากและใกล้จะสูญพันธุ์ เช่น ช้าง กระทิง เก้ง กวาง หมาใน ลิง ชะนี สัตว์เลื้อยคลาน เช่น ตะกวด งูชนิดต่างๆ พบนก 223 ชนิด เช่น นกอ้ายงั่ว นกกก นกแก๊ก นกขุนแผน นกพญาไฟ นกกางเขนดง เป็นต้น และพบปลา 26 ชนิด เขตห้ามล่าสัตว์ป่าหนองแวง พบนกไม่ต่ำกว่า 50 ชนิด และปลา 5 ชนิด บึงละหาน ซึ่งเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับนานาชาติตามอนุสัญญาว่าด้วยพื้นที่ชุ่มน้ำ (Ramsar Convention) มีความหลากหลายทางชีวภาพของชนิดพันธุ์นกอย่างน้อย 56 ชนิด โดยเฉพาะ นกน้ำ นกชายเลน มีทั้งนกประจำถิ่นและนกอพยพ และชนิดพันธุ์ปลาอย่างน้อย 25 ชนิด สำหรับปัญหาที่เกิดขึ้นกับทรัพยากรสัตว์ป่าคือ การลักลอบล่าสัตว์ป่า การทำลายแหล่งอาหารและแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า เนื่องจากการขาดจิตสำนึกของคนในการอนุรักษ์ป่าไม้และสัตว์ป่า เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวโดยไม่คำนึงถึงผลกระทบที่ตามมา ซึ่งนอกจากจะทำให้จำนวนชนิดพันธุ์สัตว์ป่าลดลง บางชนิดเกือบสูญพันธุ์และอาจสูญพันธุ์ไปแล้ว ยังมีผลกระทบต่อการขาดสมดุลในระบบนิเวศอีกด้วย

3) ทรัพยากรธรณี จากการสำรวจของกรมทรัพยากรธรณี ได้พบแร่ธาตุที่สำคัญที่จังหวัดชัยภูมิคือ ทองแดง ทองคำขาว (ซึ่งแหล่งสำรวจยังไม่มากพอต่อการลงทุน) เกลือสินเธาว์ และแร่โปแตช นอกจากนี้ยังมีบริษัทที่มีนักลงทุนต่างประเทศร่วมกับคนไทยได้มาดำเนินการสำรวจแหล่งเชื้อเพลิงธรรมชาติ เช่น แก๊สธรรมชาติ บ้างเป็นครั้งคราว และที่สำคัญมีการทำเหมืองแร่โปแตช ที่บริเวณตำบลบ้านตาล ตำบลบ้านชวน ตำบลหัวทะเล และตำบลบ้านเพชร ในพื้นที่อำเภอบำเหน็จณรงค์ โดยจากการสำรวจพบว่ามีปริมาณเกลือหินและแร่โปแตชมากพอที่จะลงทุน คือมีแร่โปแตชจำนวน 570 ล้านตัน

4) ความหลากหลายทางชีวภาพ จังหวัดชัยภูมิมีพื้นที่ที่ได้รับคัดเลือกให้เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับนานาชาติ ตามอนุสัญญาว่าด้วยพื้นที่ชุ่มน้ำ (Ramsar Convention) ได้แก่ บึงละหาน อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ เนื้อที่ 18,181 ไร่ จัดอยู่ในประเภทหนองน้ำธรรมชาติ มีพืชน้ำ และพื้นที่ชุ่มน้ำในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูเขียว เนื้อที่ 975,000 ไร่ จัดอยู่ในประเภทที่ราบลุ่มน้ำท่วม มีน้ำบางฤดู สำหรับพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับนานาชาติของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในทะเบียนพื้นที่ชุ่มน้ำของเอเชีย ได้แก่ พื้นที่ชุ่มน้ำในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าหนองแวง อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ จัดอยู่ในประเภทหนองน้ำขนาดเล็กมีน้ำตลอดปีมีพืชน้ำ นอกจากนี้ยังมีพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับชาติ ที่อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติ จังหวัดชัยภูมิ มีจำนวน 4 แห่ง และพื้นที่ชุ่มน้ำภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีความสำคัญระดับท้องถิ่น จังหวัดชัยภูมิ มีจำนวน 736 แห่ง รวม 68,345.5 ไร่ สำหรับปัญหาสำคัญที่เกิดขึ้นในพื้นที่ชุ่มน้ำ ได้แก่ ปัญหาการถูกคุกคามและการบุกรุกพื้นที่ เพื่อใช้เป็นพื้นที่อยู่อาศัยและที่ทำกินของคนในพื้นที่ และโครงการพัฒนาสิ่งปลูกสร้างต่างๆ ที่ไม่เป็นระเบียบ เช่น รีสอร์ท ร้านค้า ทำให้เกิดทัศนียภาพไม่สวยงาม บดบังความงามตามธรรมชาติของพื้นที่ และ ปัญหาความหลากหลายทางชีวภาพของชนิดพันธุ์ลดลง ไม่ว่าจะเป็นชนิดพันธุ์ปลา ชนิดพันธุ์นกน้ำ และชนิดพันธุ์พืชท้องถิ่นเดิม นอกจากนี้ยังมีปัญหาน้ำกร่อย การตื้นเขินของแหล่งน้ำ โดยเฉพาะ

ในพื้นที่ชุ่มน้ำบึงละหาน ซึ่งเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับนานาชาติตามอนุสัญญาว่าด้วยพื้นที่ชุ่มน้ำ

3.2 สิ่งแวดล้อม

(1) คุณภาพน้ำ จังหวัดชัยภูมิ มีลำน้ำชี ลำน้ำเชิญและลำน้ำพรม เป็นลำน้ำสายหลัก ซึ่งมีการเก็บตัวอย่างคุณภาพน้ำจากตัวแทนลำน้ำในช่วงต่างๆ ของลำน้ำสายหลักทั้ง 3 สาย จำนวน 3 ครั้ง ในปี พ.ศ. 2550 ปรากฏผล ดังนี้

ลำน้ำเชิญ คุณภาพน้ำโดยรวมตลอดปีอยู่ในเกณฑ์พอใช้
ลำน้ำพรม คุณภาพน้ำโดยรวมตลอดปีอยู่ในเกณฑ์พอใช้
ลำน้ำชี คุณภาพน้ำโดยรวมตลอดปีอยู่ในเกณฑ์พอใช้

จะเห็นว่าคุณภาพน้ำของแม่น้ำสายหลักทั้ง 3 สายของจังหวัดชัยภูมิอยู่ในเกณฑ์พอใช้ ซึ่งหากยังปล่อยให้มีการใช้ประโยชน์จากลำน้ำโดยไม่มีการดูแลรักษา เช่น การปล่อยน้ำทิ้งจากสถานประกอบการ ร้านอาหาร และครัวเรือน ลงแหล่งน้ำ การทิ้งขยะมูลฝอยลงแหล่งน้ำ การใช้สารเคมี ยาฆ่าแมลงในการปราบศัตรูพืชทางการเกษตรแล้วถูกชะล้างลงแหล่งน้ำในฤดูฝน การกระทำต่างๆ เหล่านี้จะทำให้คุณภาพน้ำทั้ง 3 สาย เสื่อมโทรมลงอย่างแน่นอน และจะก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอื่นตามมา เช่น ระบบนิเวศแหล่งน้ำ พืช สัตว์ในแหล่งน้ำถูกทำลาย สุดท้ายผู้ที่ได้รับส่งผลกระทบคือมนุษย์ ที่ต้องใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำในการดำเนินชีวิตประจำวัน ส่งผลต่อคุณภาพชีวิต สุขภาพอนามัยของมนุษย์ พื้นที่ที่เกิดปัญหา ได้แก่พื้นที่ในเขตเทศบาลเมืองและเทศบาลตำบล สำหรับการดำเนินงานของหน่วยงานต่างๆ ด้านการอนุรักษ์แหล่งน้ำ ส่วนใหญ่จะเป็นการสร้างฝายดิน ฝายชะลอความชุ่มชื้น การขุดลอก ด้านการจัดการน้ำเสีย ชุมชนมีโครงการฟื้นฟูและปรับปรุงระบบและบำบัดน้ำเสียรวม วงเงินทั้งโครงการ 55,067,450 บาท ดังนั้นหน่วยงานต่าง ๆ จึงควรมีมาตรการอนุรักษ์และเฝ้าระวังแหล่งน้ำอย่างสม่ำเสมอ และควรจะมีการบำบัดน้ำเสียจากครัวเรือน ชุมชนในรูปแบบที่เหมาะสมกับพื้นที่ชุมชนขนาดเล็ก โดยการใช้ระบบบำบัดอย่างง่าย เช่น ใช้ถังดักไขมันในระดับครัวเรือน ร้านอาหาร ใช้ระบบบำบัดแบบ Wetland ในชุมชน เป็นต้น

(2) คุณภาพอากาศ จังหวัดชัยภูมิยังไม่มีสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศ และไม่ค่อยประสบปัญหามลภาวะทางอากาศแต่ยังมีบางพื้นที่ที่ประสบปัญหามลภาวะทางอากาศ ได้แก่ ฝุ่นละอองและควันพิษและกลิ่นเหม็น

1) ฝุ่นละอองและควันพิษ โดยเฉพาะมีเหตุร้องเรียนเกี่ยวกับปัญหาฝุ่นละอองจากสถานประกอบการ เช่น โรงโม่หิน โรงงานแปรรูปมันสำปะหลังและข้าวโพด โรงสีข้าว ในพื้นที่ อำเภอคอนสาร อำเภอบำเหน็จณรงค์ อำเภอเทพสถิต สำหรับปัญหาเขม่าควัน ส่วนใหญ่จะเกิดในเขตเมืองและช่วงเวลาการจราจรติดขัด

2) กลิ่นเหม็น ส่วนใหญ่เกิดจากกิจการปศุสัตว์ โดยเฉพาะฟาร์มสุกรซึ่งมีการร้องเรียนเป็นประจำในพื้นที่อำเภอบำเหน็จณรงค์ อำเภอเทพสถิต อำเภอเมืองชัยภูมิ และกลิ่นเหม็นจากบ่อบำบัดน้ำเสียของโรงงานอุตสาหกรรม ในพื้นที่อำเภอภูเขียว

(3) คุณภาพเสียง จังหวัดชัยภูมิยังไม่มีสถานีตรวจวัดคุณภาพเสียง สำหรับปัญหาเกี่ยวกับมลภาวะทางเสียง ของจังหวัดชัยภูมินั้น มีเหตุร้องเรียนส่วนใหญ่จะเกิดจากการเลี้ยงสุกรในเขตชุมชนที่เสียงร้องของสุกรรบกวนสร้างความเดือดร้อนแก่ชาวบ้านในพื้นที่ใกล้เคียง เช่น อำเภอบำเหน็จณรงค์ อำเภอเทพสถิต และเกิดจาก ประกอบการโรงสีข้าว ในเขตเทศบาลเมืองชัยภูมิ บ้านเพชร เกษตรสมบูรณ์ และเทศบาลตำบลคอนสาร

(4) ขยะมูลฝอย จังหวัดชัยภูมิ ปริมาณขยะ 268,128 ตัน/ปี มีโรงงานกำจัดขยะ จำนวน 89 แห่ง โดยสามารถกำจัดขยะได้ 164,109 ตัน/ปี ปัญหาในการจัดการขยะมูลฝอย พบว่า ขาดการบริหารจัดการ

ขยะมูลฝอยที่ดีและมีประสิทธิภาพ เนื่องจากบุคลากรและประชาชนขาดองค์ความรู้ในการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ หน่วยงานขาดแคลนงบประมาณในการจัดการส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน จังหวัดชัยภูมิมีระบบกำจัดขยะมูลฝอยที่ถูกหลักสุขาภิบาล(Sanitary Landfill) จำนวน 1 เทศบาล คือ เทศบาลเมืองชัยภูมิ สำหรับวิธีการกำจัดมูลฝอย พบว่าโดยส่วนใหญ่จะใช้วิธีการกำจัดแบบกองบนพื้นแล้วเผาและไถกลบเป็นครั้งคราว ทั้งนี้มีเพียงเทศบาลเมืองชัยภูมิที่มีการกำจัดมูลฝอยถูกหลักวิชาการ คือ การฝังกลบแบบถูกหลักสุขาภิบาล (Sanitary Landfill) พื้นที่กำจัดขยะมูลฝอย พบว่ามีเทศบาลที่มีขนาดพื้นที่กำจัดขยะมากกว่า 30 ไร่ ขึ้นไป มีจำนวน 6 แห่ง คือ เทศบาลเมืองชัยภูมิ เทศบาลตำบลแก้งคร้อ เทศบาลตำบลจัตุรัส เทศบาลตำบลบ้านเขว้า เทศบาลตำบลคอนสาร และเทศบาลตำบลบำเหน็จณรงค์ โดยเทศบาลตำบลบำเหน็จณรงค์ มีพื้นที่มากที่สุด คือ 80 ไร่ รองลงมาคือ เทศบาลตำบลจัตุรัส 50 ไร่ เทศบาลที่มีพื้นที่น้อยไม่ถึง 10 ไร่ มีจำนวน 8 แห่ง ซึ่งไม่เหมาะสมต่อการใช้กำจัดขยะมูลฝอย

3.3 ศักยภาพด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

จังหวัดชัยภูมิเป็นจังหวัดที่มีความสมบูรณ์ทางด้านทรัพยากรธรรมชาติโดยเฉพาะป่าไม้และพื้นที่ป่า แหล่งแร่ที่สำคัญเช่น แร่โปแตช ที่ขณะนี้ยังไม่สามารถลงทุนนำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ อีกทั้งยังไม่มีปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมที่รุนแรงเหมือนในพื้นที่อื่นของประเทศ จึงสามารถรองรับการลงทุนและมีศักยภาพในด้านการเกษตรที่จะสามารถผลิตสินค้าเกษตร พืชอาหาร พืชพลังงาน ได้อย่างมหาศาลหากมีการบริหารจัดการและส่งเสริมจากภาครัฐที่ดี โดยเฉพาะการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน เรื่องน้ำและการคมนาคมขนส่ง ซึ่งศักยภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ ทรัพยากรน้ำ นี้จะสามารถเป็นพื้นฐานรองรับภาคการผลิตการเกษตรและการอุตสาหกรรมต่อเนื่องได้อีกเป็นจำนวนมาก ซึ่งขณะนี้ภาครัฐได้พยายามพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทั้งแหล่งน้ำ และกระบวนการผลิตอย่างต่อเนื่อง

4.สรุปประเด็นปัญหาและความต้องการของประชาชนเชิงพื้นที่

จังหวัดชัยภูมิได้รวบรวมสภาพปัญหาความต้องการของประชาชน โดยการจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนทุกภาคส่วนของสังคม เวทีจังหวัดเคลื่อนที่ เวทีประชุมกำนันผู้ใหญ่บ้านโดยผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิได้มอบหมายให้หัวหน้าส่วนราชการระดับจังหวัดร่วมประชุมชี้แจงนโยบายการปฏิบัติงานของจังหวัดชัยภูมิ รวมทั้งรับฟังความต้องการของประชาชนในพื้นที่ เพื่อนำมาหาทางแก้ไขปัญหา

จากการณ์วิเคราะห์ศักยภาพการพัฒนาจังหวัดพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางด้านการเกษตร เช่น ปลูกข้าว มันสำปะหลัง อ้อยโรงงาน ด้านการท่องเที่ยวมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สวยงานหลายแห่ง เช่น อุทยานแห่งชาติป่าหินงาม ที่มีทุ่งดอกกระเจียวและป่าหินที่สวยงาม อุทยานแห่งชาติตาดโตน อุทยานแห่งชาติภูแลนคา มีมอหินขาวเป็นกลุ่มหินขนาดใหญ่สีขาวจำนวนหลายแท่ง และกลุ่มหินอีกจำนวนมากขึ้นอยู่ประปราย ในพื้นที่เทือกเขา “ภูแลนคา” มีวัฒนธรรมที่หลากหลาย ทำเลที่ตั้งของจังหวัดตั้งอยู่บริเวณใจกลางของประเทศ มีโรงงานแปรรูป ผลผลิตด้านการเกษตร รองรับผลผลิตทางการเกษตรอย่างเพียงพอ รวมทั้งมีแหล่งผลิตพลังงานทดแทนที่สำคัญ ได้แก่ พลังงานลม พลังงานแสงอาทิตย์ ภาพรวมปัญหาและความต้องการของจังหวัดชัยภูมิ จากการประมวลข้อมูลของแต่ละพื้นที่สรุปปัญหาและความต้องการได้ 8 ปัญหาและความต้องการ ดังนี้

1. ปัญหาและความต้องการด้านแหล่งน้ำ จังหวัดชัยภูมิมีความต้องการใช้น้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และเพื่อทำการเกษตร จำนวน 1,400 ล้านลูกบาศก์เมตร แต่ปัจจุบันสามารถกักเก็บน้ำจาก

อ่างเก็บน้ำที่สำคัญ เช่น เขื่อนจุฬาภรณ์ เขื่อนลำปะทาว อ่างเก็บน้ำห้วยกุ่ม ฯลฯ จำนวน 340 ล้านลูกบาศก์เมตร แหล่งน้ำตามธรรมชาติ แก้มลิงต่างๆ จำนวน 310 ล้านลูกบาศก์เมตร ซึ่งยังขาดน้ำเพื่อใช้ในการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพจำนวน 750 ล้านลูกบาศก์เมตร ทำให้ปัญหาเรื่องแหล่งน้ำเป็นปัญหาที่สำคัญที่สุดในเขตพื้นที่จังหวัดชัยภูมิ เพราะประชาชนร้อยละ 80 ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ใช้น้ำเป็นต้นทุนการผลิตและจากสภาพข้อเท็จจริงพบว่าจังหวัดมีต้นทุนด้านแหล่งน้ำที่สำคัญคือ ลำน้ำชี ที่เป็นต้นกำเนิดของแม่น้ำสายหลักในภาคตะวันออกเฉียงเหนือสายหนึ่ง แต่ไม่สามารถผันน้ำจากลำน้ำชีมาใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง เพราะไม่มีแหล่งกักเก็บน้ำที่สามารถเก็บน้ำในช่วงฤดูฝนสำหรับใช้ในการเกษตรและอุปโภค บริโภค

2. ปัญหาและความต้องการด้านโครงสร้างพื้นฐาน จากการสำรวจข้อมูลเวทีประชาคม พบว่า ปัญหาโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญมากที่สุด คือเส้นทางคมนาคม (ถนน) เป็นปัญหาที่สำคัญรองลงมาจากปัญหาและความต้องการด้านแหล่งน้ำ เพราะในเกือบทุกพื้นที่มีความต้องการเส้นทางคมนาคมที่ต้องการให้เกิดการเชื่อมโยงกับถนนสายหลักและสายรอง ซึ่งปัจจุบันมีเส้นทางคมนาคมที่ยังไม่ได้รับการพัฒนากว่า 3,169,329 กิโลเมตร ทำให้การขนส่งผลผลิตทางการเกษตรและการสัญจรไปมาของประชาชนยากลำบาก ทำให้ต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้น บางแห่งมีสภาพใช้การไม่ได้หรือไม่ได้มาตรฐาน

3. ปัญหาและความต้องการด้านสังคม เป็นปัญหาที่สำคัญปัญหาหนึ่งในพื้นที่ที่เกิดขึ้นจากสภาวะการเปลี่ยนแปลงของสังคม การรับอารยะธรรมใหม่ๆ มาจากต่างประเทศ ทำให้เกิดการซึมซับการเปลี่ยนแปลงในเรื่องการศึกษา ศาสนาและจริยธรรม การเปลี่ยนแปลงของเด็กและเยาวชน ปัญหายาเสพติด การจัดสวัสดิการสังคม การขาดโอกาสทางการศึกษา คุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษา ปัญหาขาดแคลนแรงงาน ปัญหาด้านศาสนาที่ขาดพระประจำวัด ปัญหาเด็กและเยาวชนมั่วสุมและทะเลาะวิวาท ปัญหาความเสื่อมของวัฒนธรรมประเพณี

4. ปัญหาและความต้องการด้านเศรษฐกิจ เป็นปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของประชาชนโดยเฉพาะในเรื่องของรายได้และการส่งเสริมอาชีพ การขาดแคลนฝีมือแรงงาน การพัฒนาด้านหัตถกรรม การตลาด ความยากจน ตลาดนัดเอกชน และเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งปัญหาเหล่านี้ เป็นปัญหาความต้องการของประชาชนที่ต้องการให้จังหวัดให้การสนับสนุน เพื่อให้เศรษฐกิจของจังหวัดชัยภูมิได้รับการพัฒนาให้ดีขึ้น

5. ปัญหาและความต้องการด้านเกษตรกรรม เป็นปัญหาที่สำคัญปัญหาหนึ่งในพื้นที่เนื่องจากอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลักของประชากรจังหวัดชัยภูมิ สภาพปัญหาที่พบมีมากมาย เช่น ราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ การใช้ปุ๋ยเคมี ขาดตลาดกลางจำหน่าย ขาดเทคโนโลยีสมัยใหม่ในการผลิต ขาดแหล่งเงินทุน เป็นต้น เพื่อให้การแก้ไขปัญหาบังเกิดผล จึงต้องการมีการพัฒนาการเกษตรสมัยเก่าเป็นเกษตรสมัยใหม่ ลงทุนน้อย แต่ได้ผลผลิตมาก เน้นความเป็นธรรมชาติเป็นหลัก

6. ปัญหาและความต้องการด้านสิ่งแวดล้อม สภาพปัญหาที่พบเป็นปัญหาเกี่ยวกับป่าไม้ การบุกรุกทำลายป่า ไฟไหม้ป่าส่งผลต่ออุณหภูมิในโลกร้อน การขาดกฎกติกาในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม การขาดจิตสำนึกและการดูแลอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ขาดประสิทธิภาพในการกำจัดขยะมูลฝอยและน้ำเน่าเสีย จึงมีความต้องการในแก้ไขปัญหาและความต้องการของสิ่งแวดล้อมในด้านการสำรวจและก่อสร้างโรงกำจัดขยะที่ทิ้งขยะ และบ่อบำบัดน้ำเสีย การออกกฎและกติกาในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมที่ชัดเจน การสร้างจิตสำนึกแก่ประชาชน และเยาวชนในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในพื้นที่

7. ปัญหาและความต้องการด้านที่ดินและการถือครองที่ดิน สภาพปัจจุบันที่ดินทำกินและการถือครองที่ดินประชาชนไม่มีเอกสารสิทธิ์ในที่ดิน และเอกสารที่มีเป็นใบเสร็จภาษีบำรุงท้องที่ (ภ.บท.5) รวมทั้งพื้นที่มีความลาดชัน ขาดความสมบูรณ์ และขาดความชัดเจนในการออกเอกสารสิทธิ์ จึงต้องการให้มี

การออกเอกสารสิทธิ์ในรูปโฉนด หรือ น.ส.3 เพื่อให้ประชาชนได้สามารถนำไปแปลงสินทรัพย์ให้เป็นทุนในการประกอบอาชีพได้ จะส่งผลในการแก้ไขปัญหาหนี้สินและความยากจน

8. ปัญหาและความต้องการด้านการท่องเที่ยว สภาพปัจจุบันในแต่ละพื้นที่จังหวัดมีแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยวศิลปะ วัฒนธรรมประเพณีมีมากมาย แต่ยังขาดการวิเคราะห์ศักยภาพและการวางแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งขาดการประชาสัมพันธ์อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ทำให้แหล่งท่องเที่ยวบางพื้นที่ได้รับความนิยม และบางพื้นที่ไม่มีคนรู้จัก จึงต้องการให้มีการดำเนินการสำรวจเส้นทางเพิ่มเติม เช่น ท่าแพ ล่องแก่ง หินโยก กู่แดง การฟื้นฟูศิลปะและวัฒนธรรมที่มีศักยภาพในการที่จะส่งเสริมเป็นแหล่งท่องเที่ยว การพัฒนาและปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว การส่งเสริมสินค้าของที่ระลึกและของฝากในแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ

1. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12

1. กรอบแนวคิดและหลักการ

ในช่วงของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ประเทศไทยจะยังคงประสบสภาวะแวดล้อมและบริบทของการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ อาทิ กระแสการเปิดเศรษฐกิจเสรี ความท้าทายของเทคโนโลยีใหม่ๆ การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ การเกิดภัยธรรมชาติที่รุนแรง ประกอบกับสภาวการณ์ด้านต่างๆ ทั้งเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศในปัจจุบันที่ยังคงประสบปัญหาในหลายด้าน เช่น ปัญหาผลิตภาพการผลิตความสามารถในการแข่งขัน คุณภาพการศึกษา ความเหลื่อมล้ำทางสังคม เป็นต้น ทำให้การพัฒนาในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 จึงจำเป็นต้องยึดกรอบแนวคิดและหลักการในการวางแผนที่สำคัญ ดังนี้ (1) การน้อมนำและประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (2) คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม (3)การสนับสนุนและส่งเสริมแนวคิดการปฏิรูปประเทศ และ (4) การพัฒนาสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

2. สถานะของประเทศ

2.1 ด้านเศรษฐกิจ

2.1.1 3 ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 เริ่มแสดงให้เห็นถึงข้อจำกัดในการขยายตัวทางเศรษฐกิจ แม้ว่าเศรษฐกิจของไทยในระยะที่ผ่านมา (ยกเว้นช่วงวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ ปี 2540-2541) จะขยายตัวได้ดีเฉลี่ยประมาณร้อยละ 5 ต่อปี จนทำให้รายได้ประชาชาติต่อหัว (GNP Per Capita) ในปี 2557 มาอยู่ที่ประมาณ 196,240 บาท หรือประมาณ 6,041 ดอลลาร์ สรอ. ต่อคนต่อปี ซึ่งทำให้ประเทศไทยได้ขยับฐานะขึ้นมาเป็นประเทศรายได้ปานกลางขั้นสูง (Upper Middle Income Country) แต่ในระยะ 8 ปีที่ผ่านมาการขยายตัวทางเศรษฐกิจชะลอตัวลงและมีความผันผวน โดยขยายตัวเฉลี่ยเพียงร้อยละ 3.2 ชะลอจากร้อยละ 5.7 ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 ซึ่งต่ำกว่าศักยภาพของระบบเศรษฐกิจและต่ำกว่าระดับที่จะทำให้ประเทศไทยหลุดจากกับดักประเทศรายได้ปานกลางในระยะเวลาอันควร โดยสาเหตุที่สำคัญประการหนึ่งมาจากการชะลอตัวของการลงทุนโดยรวมอย่างต่อเนื่อง ดังจะเห็นได้จาก สัดส่วนการลงทุนรวมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product : GDP) ลดลงจากร้อยละ 41.3 ในช่วงปี 2534 – 2539 เป็นร้อยละ 25.5 ในช่วงปี 2543 – 2557 นอกจากนี้ เมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆ ในภูมิภาค จะพบว่าอัตราการขยายตัวของการลงทุนของไทย โดยเฉลี่ยในช่วงปี 2543 - 2557 อยู่ที่ประมาณร้อยละ 4.9 ต่ำกว่าสิงคโปร์และมาเลเซีย ซึ่งมีระดับการพัฒนาที่สูงกว่าไทย

2.1.2 การปรับโครงสร้างการผลิตสู่ประเทศรายได้ปานกลางขั้นสูง แต่ความสามารถในการแข่งขันเริ่มลดลง โครงสร้างการผลิตของไทยได้เปลี่ยนผ่านจากภาคเกษตรไปสู่ภาคอุตสาหกรรมและบริการมากขึ้น (สัดส่วนของภาคเกษตร อุตสาหกรรม และบริการในปี 2533 ที่ระดับร้อยละ 9.9 25.4 และ64.7 เป็นร้อยละ 7.2 28.5 และ 64.3 ในปี 2557 ตามลำดับ) โดยภาคอุตสาหกรรมได้มีการสั่งสมองค์ความรู้และเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง ทำให้มีการพัฒนาจากอุตสาหกรรมขั้นปฐมภายใต้การบริหารจัดการของเงินทุนต่างชาติมาเป็นอุตสาหกรรมพื้นฐาน (Supporting Industry) และอุตสาหกรรมที่มีเทคโนโลยีสูงขึ้นภายใต้เครือข่ายของบริษัทแม่ในต่างชาติและของนักลงทุนไทยที่มีสัดส่วนสูงขึ้น จนประเทศไทยกลายเป็นประเทศรายได้ปานกลางขั้นสูง ขณะเดียวกันก็มีการเคลื่อนย้ายแรงงานจากภาคเกษตรไปยังภาคอุตสาหกรรมและบริการที่มีประสิทธิภาพการผลิตสูงกว่า ทำให้ผลิตภาพแรงงานในระยะที่ผ่านมายังเพิ่มในระดับที่น่าพอใจแต่การชะลอตัวของกำลังแรงงานและการเพิ่มผลิตภาพการผลิตของกำลังแรงงานเป็นไปอย่างล่าช้า ประกอบกับผลิตภาพการผลิตของปัจจัยการผลิตรวม (Total Factor Productivity : TFP) ที่ลดลงทำให้ความสามารถใน

การแข่งขันระหว่างประเทศในระยะหลังลดลงซึ่งสะท้อนมาที่ปริมาณการส่งออกรวมขยายตัวช้าลงจากร้อยละ 9.7 ต่อปี ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) เป็นเฉลี่ยร้อยละ 1.1 ในช่วง 3 ปีของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2557)

2.1.3 ผลิตภาพการผลิตของปัจจัยการผลิตรวม (TFP) ยังคงอยู่ในระดับต่ำทำให้ขาดพลังในการขับเคลื่อนการขยายตัวทางเศรษฐกิจให้หลุดพ้นจากการเป็นประเทศรายได้ปานกลาง ซึ่งต้องอาศัยการผลิตที่มีเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตที่เป็นของตนเองมากขึ้น แม้ว่าการขยายตัวของผลิตภาพการผลิตรวมในช่วงก่อนแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 จะอยู่ในระดับที่น่าพอใจก็ตาม แต่มีแนวโน้มลดลงในระยะ 8 ปี ที่ผ่านมา และยังมีความล่าช้าเมื่อเทียบกับประเทศที่เริ่มพัฒนาประเทศในช่วงเวลาเดียวกันและสามารถยกระดับการพัฒนาประเทศเข้าสู่การเป็นประเทศรายได้สูงในช่วงก่อนหน้า ทั้งนี้การขยายตัวของผลิตภาพการผลิตรวมลดลงจากร้อยละ 3.32 ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 เป็นร้อยละ 2.05 ในช่วงครึ่งแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 ทำให้ประเทศไทยจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตเพิ่มการลงทุนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของระบบเศรษฐกิจ และเพิ่มแรงขับเคลื่อนจากผลิตภาพการผลิตของปัจจัยแรงงาน

2.1.4 การลดลงของความแข็งแกร่งด้านเสถียรภาพทางเศรษฐกิจจะเป็นอุปสรรคต่อการแก้ไขปัญหาเชิงโครงสร้าง การรองรับเงื่อนไขในระบบเศรษฐกิจโลก และการดำเนินนโยบายและการบริหารจัดการเศรษฐกิจในอนาคต แม้ว่าเศรษฐกิจไทยจะประสบปัญหาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจรุนแรงถึงสองครั้งในปี 2524 และ 2540 แต่การให้ความสำคัญกับการรักษาวินัยทางการเงินและการคลังทำให้เสถียรภาพของเศรษฐกิจไทยอยู่ในเกณฑ์ที่แข็งแกร่ง โดยเฉพาะเมื่อเทียบกับประเทศที่มีระดับการพัฒนาในระดับใกล้เคียงกัน อย่างไรก็ตามเสถียรภาพทางเศรษฐกิจซึ่งเป็นจุดแข็งของเศรษฐกิจไทยและเอื้ออำนวยต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจมาอย่างต่อเนื่องเริ่มมีสัญญาณที่จะเป็นข้อจำกัดต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจในระยะยาวมากขึ้น โดยเฉพาะหนี้สาธารณะซึ่งเพิ่มขึ้นจากเฉลี่ยร้อยละ 37.9 ในช่วงแผนพัฒนาฯฉบับที่ 10 เป็นร้อยละ 42.2 ในช่วง 3 ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 ชี้ให้เห็นว่าแม้จะอยู่ภายใต้กรอบวินัยทางการคลังแต่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากผลของการดำเนินมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจระยะสั้นในระยะที่ผ่านมาและจะเป็นข้อจำกัดต่อการใช้มาตรการทางการคลังในการกระตุ้นเศรษฐกิจและการพัฒนาศักยภาพการขยายตัวทางเศรษฐกิจในระยะต่อไป

2.1.5 อันดับความสามารถในการแข่งขันโดยรวมยังปรับตัวดีขึ้นไม่มากนัก เนื่องจากต่างประเทศมีพลังการขับเคลื่อนมากกว่าไทย และประเทศไทยอยู่ในสถานการณ์การแข่งขันที่อยู่ตรงกลางระหว่างประเทศที่มีความได้เปรียบด้านต้นทุนแรงงานและการผลิต และประเทศที่มีความก้าวหน้าและความสามารถในการแข่งขันทางนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ โดยในปี พ.ศ. 2557 WEF (World Economic Forum) ได้จัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยเป็นอันดับที่ 31 จาก 144 ประเทศ และในปี พ.ศ. 2557 IMD (International Institute for Management Development) ได้จัดอันดับไว้ที่ 30 จาก 61 ประเทศชั้นนำ ในขณะที่ผลการวิจัยประเทศที่มีความสะดวกในการเข้าไปประกอบธุรกิจประจำปี 2558 หรือ Ease of Doing Business 2015 ซึ่งดำเนินการโดยธนาคารโลกนั้นประเทศไทยได้รับการจัดให้อยู่ในอันดับที่ 26 จาก 189 ประเทศทั่วโลก

2.1.6 สถานการณ์การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรมของประเทศได้รับการยกระดับดีขึ้นจากการผนึกกำลังของหน่วยงานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม และเชื่อมโยงให้เกิดความมั่นใจของภาคธุรกิจเอกชน แต่ยังคงอยู่ในระดับต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มประเทศที่มีรายได้สูง โดยในปี 2557 อันดับความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์อยู่ที่ 47 และด้านเทคโนโลยีที่ 44 จาก 61 ประเทศที่จัดอันดับโดย IMD ลดลงเมื่อเทียบกับอันดับที่ 37 และ 43 ตามลำดับในปี 2551 และตลอดช่วงระยะเวลา 14 ปีที่ผ่านมา (2543-2556) ค่าเฉลี่ยการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาต่อ

GDP ยังคงอยู่ในระดับร้อยละ 0.27 ต่อ GDP โดยในปี 2556 (ข้อมูลล่าสุด) ประเทศไทยมีการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 0.48 ต่อ GDP โดยเป็นการลงทุนวิจัยและพัฒนาจากภาครัฐประมาณร้อยละ 53 และจากภาคเอกชนประมาณร้อยละ 47 ขณะที่ประเทศที่พัฒนาแล้ว เช่น เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย มีค่าใช้จ่ายเพื่อการวิจัยและพัฒนาอยู่ที่ร้อยละ 4.03, 3.35 , 2.79, และ 2.27 ต่อ GDP ในปี 2555 ตามลำดับขณะเดียวกันบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาของประเทศยังมีจำนวนไม่เพียงพอต่อการส่งเสริมการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรมในระดับก้าวหน้า โดยในปี 2556 บุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนามีจำนวน 11 คนต่อประชากร 10,000 คน ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศพัฒนาแล้ว ส่วนใหญ่จะอยู่ที่ระดับ 20-30 คนต่อประชากร 10,000 คน

2.1.7 สถานการณ์ด้านโครงสร้างพื้นฐานยังคงมีปัญหาในหลายๆ ด้าน ประกอบด้วยรูปแบบการขนส่งยังไม่สามารถปรับเปลี่ยนจากทางถนนเป็นทางน้ำและทางรางได้ตามเป้าหมายและยังขาดการพัฒนาคุณภาพการให้บริการ การบริหารจัดการกิจการประปายังขาดเอกภาพ การให้บริการน้ำประปายังกระจุกในเขตนครหลวงและเขตเมืองหลักในภูมิภาค และมีแหล่งน้ำดิบไม่เพียงพอ การให้บริการ ICTยังไม่ทั่วถึงกระจุกตัวอยู่ในเมือง และมีราคาค่อนข้างสูง ประสิทธิภาพการใช้พลังงานของประเทศมีแนวโน้มลดลงเล็กน้อยและยังคงเผชิญกับความเสี่ยงด้านความมั่นคงทั้งในระยะสั้นและระยะยาว นอกจากนั้น การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและการพัฒนานวัตกรรมด้านพลังงานและ ICT อยู่ในระดับต่ำและมีข้อจำกัด ยังไม่สามารถพัฒนาต่อยอดในเชิงพาณิชย์ได้อย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการ รวมทั้งกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการด้านโครงสร้างพื้นฐานยังขาดประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา การทำธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ การรักษาความปลอดภัย และข้อจำกัดต่อการทำธุรกิจใหม่และการประกอบกิจการในต่างประเทศ ตลอดจนบุคลากรด้านโลจิสติกส์ยังขาดความรู้และทักษะเฉพาะด้านที่ตรงต่อความต้องการของอุตสาหกรรม เช่น ความรู้ด้านภาษา ความรู้ด้านเทคโนโลยี และความรู้ในการดำเนินธุรกิจต่างประเทศ เป็นต้น

2.2 ด้านสังคม

2.2.1 โครงสร้างประชากรเปลี่ยนแปลงเข้าสู่การเป็นสังคมสูงวัย แต่ยังคงมีปัญหาทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพของประชากรในทุกช่วงวัย เนื่องจากปัจจัยหลักๆ ได้แก่

(1) ประชากรวัยเด็กของไทยมีจานวนลดลงอย่างรวดเร็ว มีพัฒนาการไม่สมวัยและการตั้งครรภ์ในกลุ่มวัยรุ่นที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น อัตราการเจริญพันธุ์รวมลดลงจาก 6.3 คน ในช่วงปี 2507-2508 เป็น 1.62 คน ในช่วงปี 2548- 2558 และคาดว่าในปี 2583 จะลดลงเหลือเพียง 1.3 คน

(2) กาลังแรงงานมีแนวโน้มลดลง และแรงงานกว่าร้อยละ 30 เป็นประชากรกลุ่มเจเนอเรชั่น Y (Gen Y) * ขณะที่ผลิตภาพแรงงานยังเพิ่มขึ้นช้า ซึ่งจะเป็นข้อจำกัดต่อการพัฒนาในระยะต่อไป กำลังแรงงานของไทยมีจำนวน 38.9 ล้านคนในช่วงปี 2555-2557 และเริ่มลดลงร้อยละ 0.1 ในปี 2556 และร้อยละ 0.2 ในปี 2557 ขณะที่ผลิตภาพแรงงานเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.2 ต่อปีในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา (ปี 2548 – 2557) แต่ยังต่ำกว่าประเทศเพื่อนบ้าน เช่น มาเลเซีย 1 เท่าตัว และสิงคโปร์ 5 เท่าตัว และกำลังแรงงานกว่าร้อยละ 65.1 มีการศึกษาระดับมัธยมต้นและต่ำกว่า นอกจากนี้ กำลังแรงงานกลุ่มเจเนอเรชั่นวาย ซึ่งมีจำนวนร้อยละ 27 ของประชากรในปี 2553 มีลักษณะความเป็นปัจเจกสูง ไม่ให้ความสำคัญกับการมีครอบครัว ส่งผลต่อรูปแบบการประกอบอาชีพและอัตราการเจริญพันธุ์รวมของประเทศในอนาคต

(3) กลุ่มผู้สูงอายุ วัยกลางและวัยปลายมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น สะท้อนถึงภาระค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพที่เพิ่มมากขึ้น ขณะที่ผู้สูงอายุจำนวนมากยังมีรายได้ไม่เพียงพอในการยังชีพ ผู้สูงอายุมี

แนวโน้มเพิ่มขึ้นจาก 10.3 ล้านคน (ร้อยละ 16.2) ในปี 2558 เป็น 20.5 ล้านคน (ร้อยละ 32.1) ในปี 2558 การเพิ่มขึ้นของผู้สูงอายุวัยกลางและวัยปลายจะส่งผลต่อภาระค่าใช้จ่ายในการดูแลที่เพิ่มสูงขึ้น แม้ผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานเพิ่มขึ้น แต่มีรายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย เนื่องจากมีการออมน้อย และแหล่งรายได้หลักร้อยละ 78.5 ของรายได้ทั้งหมดมาจากการเกื้อหนุนของบุตร

2.2.2 ครัวเรือนไทยโดยเฉลี่ยมีขนาดลดลงและรูปแบบของครอบครัวเปลี่ยนแปลงมีหลากหลายรูปแบบมากขึ้น อัตราการเจริญพันธุ์ที่ลดลงส่งผลให้ขนาดครัวเรือนโดยเฉลี่ยลดจาก 3.6 คน ในปี 2543 เหลือ 3 คน ในปี 2556 โดยครัวเรือนเดียว ครัวเรือน 1 รุ่น และครัวเรือนแหว่งกลางมีการขยายตัวมากที่สุดในช่วงปี 2543-2556 ส่งผลให้ความสัมพันธ์ทางสังคมและครอบครัวเปลี่ยนแปลงไป ทำให้ครอบครัวเสี่ยงต่อการล่มสลาย

2.2.3 คนไทยยังมีปัญหาเชิงคุณภาพทั้งด้านสุขภาพ การเรียนรู้ และคุณธรรมจริยธรรม โดยคนไทยมีอายุคาดเฉลี่ยสูงขึ้น อายุคาดเฉลี่ยเมื่อแรกเกิดของคนไทย ปี 2557 เพศชาย 71.3 ปี เพศหญิง 78.2 ปี แต่เสียชีวิตก่อนวัยอันควรจากโรคและการบาดเจ็บ เนื่องจากโรคไม่ติดต่อและอุบัติเหตุ อย่างไรก็ตามคนไทยได้รับโอกาสทางการศึกษาสูงขึ้น จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรวัยแรงงานอายุ 15-59 ปี เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยช่วงปี 2551-2556 มีการศึกษาเฉลี่ย 8.9 ปี ขณะที่คุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับต่ำสะท้อนได้จากคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนขั้นพื้นฐาน (O-NET) ในปี 2556 มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 50 นอกจากนี้ คนไทยส่วนใหญ่มีปัญหาด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยผลการวิจัยและการสำรวจต่างๆ พบว่าปัญหาสำคัญที่สุด คือ ความซื่อสัตย์สุจริต และการทุจริตคอร์รัปชั่น โดยเห็นว่าต้องส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในสังคมไทยเร่งด่วน

2.2.4 สถานการณ์ความยากจนมีแนวโน้มลดลง แต่ยังคงมีความเหลื่อมล้ำของการกระจายรายได้ สัดส่วนคนจนลดลงอย่างต่อเนื่องจากร้อยละ 42 ในปี 2543 เหลือร้อยละ 10.9 ในปี 2556 แต่ความยากจนยังกระจุกตัวหนาแน่นในภาคตะวันเฉียงเหนือและภาคเหนือ ขณะที่ความเหลื่อมล้ำด้านรายได้มีแนวโน้มดีขึ้นเล็กน้อย ค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient) ด้านรายได้ลดลงจาก 0.484 ในปี 2554 เหลือ 0.465 ในปี 2556 อย่างไรก็ตาม ความแตกต่างของรายได้ระหว่างกลุ่มคนรวยที่สุดกับกลุ่มคนจนที่สุดแตกต่างกันถึง 34.9 เท่า ในปี 2556 โดยกลุ่มคนรวยที่สุดร้อยละ 10 ถือครองรายได้สูงถึงร้อยละ 36.8 ของรายได้ทั้งหมด ขณะที่กลุ่มคนจนที่สุดร้อยละ 10 ถือครองรายได้เพียงร้อยละ 1.1 สาเหตุพื้นฐานที่สำคัญจากโครงสร้างเศรษฐกิจที่ไม่สมดุล ส่งผลให้การกระจายประโยชน์ของการพัฒนาไปยังกลุ่มคนต่างๆ ในสังคมไม่ทั่วถึง

2.2.5 ความเหลื่อมล้ำระหว่างกลุ่มคนยังคงเป็นปัญหาสำคัญของสังคมไทยอันเนื่องมาจาก

(1) ความเหลื่อมล้ำด้านสินทรัพย์ทั้งด้านการเงินและการถือครองที่ดินยังคงกระจุกตัวอยู่ในกลุ่มคนเพียงส่วนน้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการถือครองที่ดินโดยกลุ่มผู้ถือครองที่ดินร้อยละ 20 มีการถือครองที่ดินมากที่สุด มีสัดส่วนการถือครองที่ดินสูงกว่ากลุ่มผู้ถือครองที่ดินร้อยละ 20 ที่มีการถือครองที่ดินน้อยที่สุด 325.7 เท่า เนื่องจากปัญหากรรมสิทธิ์ที่ดิน และการขาดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการที่ดินว่างเปล่าของภาครัฐ

(2) เด็กยากจนยังเข้าไม่ถึงการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขณะที่โอกาสในการเข้าถึงการศึกษาในระดับปริญญาตรียังมีความแตกต่างกันตามฐานะของกลุ่มประชากร ระหว่างเขตเมือง-ชนบท และระหว่างภูมิภาค มีปัจจัยหลักมาจากปัญหาเรื่องค่าครองชีพและการเดินทางไปศึกษา โดยกลุ่มประชากร ร้อยละ 10 ที่มีฐานะความเป็นอยู่ดีที่สุด มีโอกาสเข้าถึงการศึกษาระดับปริญญาตรีมากกว่ากลุ่มประชากรร้อยละ 10 ที่มีฐานะความเป็นอยู่ด้อยที่สุดประมาณ 19.1 เท่า นักศึกษาในเขตเมืองมีโอกาสสูงกว่านักศึกษาในเขตชนบท

ประมาณ 2.2 เท่า

(3) คุณภาพการให้บริการสาธารณสุขยังคงมีความเหลื่อมล้ำกันระหว่างภูมิภาค โดยเฉพาะการกระจายทรัพยากรทางการแพทย์และสาธารณสุข อาทิ จากการสำรวจทรัพยากรสาธารณสุขในปี 2556 พบว่า อัตราส่วนแพทย์ต่อประชากรระหว่าง กรุงเทพมหานคร และภาคตะวันออกเฉียงเหนือต่างกันถึง 3.6 เท่า

(4) ความเหลื่อมล้ำการเข้าถึงการคุ้มครองทางสังคมของแรงงาน แรงงานอิสระเข้าถึงการคุ้มครองมากขึ้น จากการเข้าถึงการประกันตนตามมาตรา 40 ที่เพิ่มขึ้นจาก 1.29 ล้านคน ในปี 2555 เป็น 2.471 ล้านคน ในปี 2557 ทำให้แรงงานในระบบมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 42.4 ในปี 2557 อย่างไรก็ตาม แรงงานในระบบได้รับค่าจ้างเฉลี่ยสูงกว่าแรงงานนอกระบบประมาณ 2.1 เท่า ในปี 2556

(5) ความเหลื่อมล้ำด้านกระบวนการยุติธรรม เนื่องจากประชาชนไม่เข้าใจกฎหมาย เข้าไม่ถึงกระบวนการยุติธรรม และหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมขาดการบูรณาการในการทำงาน นอกจากนี้ ผู้มีรายได้น้อยมักไม่ได้รับความเป็นธรรม ไม่สามารถต่อสู้คดีจากการที่ไม่สามารถรับภาระค่าใช้จ่ายในกระบวนการยุติธรรมและต้องใช้ระยะเวลายาวนาน

2.2.6 คนไทยมีความมั่นคงทางสังคมมากขึ้น จากการที่คนไทยกว่าร้อยละ 99.9 ได้รับความคุ้มครองทางด้านสุขภาพ โดยอยู่ภายใต้ระบบประกันสุขภาพถ้วนหน้า ร้อยละ 73.8 ระบบประกันสังคม ร้อยละ 16.7 และระบบสวัสดิการรักษาพยาบาล ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจร้อยละ 7.1 ขณะที่ กลุ่มผู้ด้อยโอกาสมีหลักประกันทางรายได้มั่นคงขึ้นและมีความครอบคลุมมากขึ้น โดยในปี 2558 ผู้สูงอายุได้รับการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพเพิ่มขึ้นเป็นแบบขั้นบันไดตามช่วงอายุ 8.3 ล้านคน จากผู้สูงอายุทั้งประเทศ 10.4 ล้านคน ส่วนผู้พิการได้รับเบี้ยยังชีพเพิ่มขึ้นเป็น 800 บาท ครอบคลุมผู้พิการ ร้อยละ 89.5 และรัฐให้เงินอุดหนุนแก่เด็กด้อยโอกาสที่อยู่ในครอบครัวยากจนให้ได้รับการเลี้ยงดูที่มีคุณภาพ ภายใต้โครงการอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด อย่างไรก็ตาม สวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยยังไม่ครอบคุลมกลุ่มผู้มีรายได้น้อยและผู้ยากไร้ แม้ว่ารัฐจัดสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยภายใต้โครงการต่างๆ แต่ปัจจุบันกลุ่มผู้มีรายได้น้อยและรายได้ปานกลางยังไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัยถึง 4,544,926 ครัวเรือน อย่างไรก็ตาม รัฐเริ่มให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่อยู่อาศัยแก่ผู้สูงอายุโดยเฉพาะผู้ที่มีรายได้น้อยและผู้ยากไร้

2.2.7 วัฒนธรรมอันดีงามของไทยเริ่มเสื่อมถอยและสังคมไทยมีแนวโน้มเป็นสังคมพหุวัฒนธรรมมากขึ้น อาทิ การให้คุณค่ากับความสนุกสนาน และความสะดวกสบาย ละเลยเรื่องวินัย มีความเห็นแก่ตัว ไม่รู้จักเสียสละ ไม่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และขาดความรับผิดชอบ นอกจากนี้ยังมีแนวโน้มการเป็นสังคมพหุวัฒนธรรม โดยเฉพาะการเข้ามาของแรงงานต่างชาติที่ก่อให้เกิดการนำเอาวัฒนธรรมต้นทางผสมผสานกับวัฒนธรรมท้องถิ่น

2.2.8 ความเข้มแข็งของชุมชนมีแนวโน้มที่ดีขึ้น ชุมชนสามารถแก้ปัญหาและสนองตอบความต้องการของชุมชนด้วยตนเองได้ดีขึ้น โดยมีกระบวนการจัดท้าแผนชุมชนที่ครอบคลุมทุกพื้นที่ และบูรณาการเป็นแผนตำบลเพื่อเชื่อมโยงกับแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แผนพัฒนาอำเภอ และแผนพัฒนาจังหวัดเพื่อให้ได้รับการสนับสนุนทั้งในด้านองค์ความรู้ และงบประมาณในกิจกรรมที่เกินความสามารถของชุมชน มีการรวมกลุ่มทำกิจกรรมทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายเพิ่มขึ้นจาก 143,632 แห่งในปี 2555 เป็น 152,377 แห่ง ในปี 2556 ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มธุรกิจชุมชนและอาชีพ ร้อยละ 32.51 ขององค์กรทั้งหมด และองค์กรการเงิน ร้อยละ 26.77

2.2.9 ความไม่ยอมรับในความคิดเห็นที่แตกต่างกันส่งผลให้เกิดความขัดแย้งในสังคมในช่วงระยะเวลากว่า 10 ปีที่ผ่านมา ความขัดแย้งในเชิงความคิดเห็นทางการเมืองของกลุ่มต่างๆ ที่มีความรุนแรงมาก

ขึ้น นำไปสู่ความสูญเสียต่อชีวิต ทรัพย์สิน และส่งผลกระทบสภาพจิตใจของประชาชนทั้งทางตรงและทางอ้อม

2.3 ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2.3.1 ทรัพยากรธรรมชาติส่วนใหญ่ถูกนำไปใช้ในการพัฒนาจำนวนมาก ก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมอย่างต่อเนื่องและเกิดปัญหาความขัดแย้งในการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติมากขึ้น

(1) พื้นที่ป่าไม้ลดลง เนื่องจากจำนวนประชากรที่เพิ่มมากขึ้น ทำให้ความต้องการใช้ที่ดินเพื่อการผลิตทางการเกษตร การอยู่อาศัย และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย พื้นที่ป่าไม้จึงถูกบุกรุกทำลายมากขึ้น โดยพื้นที่ป่าไม้ลดลงจาก 171.02 ล้านไร่ หรือร้อยละ 53.33 ของพื้นที่ทั้งหมดของประเทศในปี 2504 เป็น 102 ล้านไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 31.6 ในปี 2556

(2) ทรัพยากรดินเสื่อมโทรม ทำให้ความหลากหลายทางชีวภาพถูกคุกคาม ทรัพยากรดินและที่ดินมีปัญหาความเสื่อมโทรมของดินจากการใช้ประโยชน์ที่ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ดินเกษตรกรรมเสื่อมคุณภาพ การชะล้างพังทลายของดิน นอกจากนี้ ยังมีปัญหาพื้นที่สูงชันหรือพื้นที่ภูเขา ซึ่งมีข้อจำกัดในการนำไปใช้ประโยชน์ การใช้ทรัพยากรที่ดินของประเทศยังไม่มีประสิทธิภาพและขาดการบูรณาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การบริหารจัดการที่ดินมีปัญหาความไม่เป็นธรรมและการกระจายสิทธิการถือครองที่ดิน ความหลากหลายทางชีวภาพกำลังตกอยู่ภายใต้ภาวะถูกคุกคาม โดยมีสาเหตุมาจากการสูญเสียระบบนิเวศป่าไม้ อย่างต่อเนื่องเป็นเวลานาน

(3) ป่าชายเลนและระบบนิเวศชายฝั่งถูกทำลาย และมีการเปลี่ยนสภาพไปใช้ประโยชน์อื่นๆ จำนวนมาก เช่น การเพาะเลี้ยงชายฝั่ง โดยเฉพาะการทำนากุ้ง การขยายตัวของเมืองและอุตสาหกรรม ทำให้พื้นที่ป่าชายเลน ลดลงจากปี 2504 ที่มีพื้นที่ป่าชายเลนกว่า 2.3 ล้านไร่ เหลือเพียง 1.5 ล้านไร่ ในปี 2552 คิดเป็นการลดลงร้อยละ 34.8 ทำให้รัฐเริ่มมีนโยบายปกป้องป่าชายเลนอย่างจริงจัง โดยไม่อนุญาตการต่อสัมปทานบัตรทั้งหมดตั้งแต่ปี 2534 และห้ามการใช้ประโยชน์อื่น ๆ อย่างไรก็ตาม ในระหว่างปี 2549 -2554 พบว่า ป่าชายเลนมีสภาพดีขึ้น ในปี 2554 ผลผลิตประมงทะเลมีปริมาณเพียง 1.61 ล้านตัน ลดลงจากปี 2549 ที่มีปริมาณ 2.42 ล้านตัน ในขณะที่พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งของประเทศไทยยังคงขยายตัวอย่างต่อเนื่องจากปริมาณความต้องการสัตว์น้ำที่เพิ่มมากขึ้น

(4) การผลิตพลังงานในประเทศไม่เพียงพอกับความต้องการ แต่ประสิทธิภาพการใช้พลังงานดีขึ้น ความต้องการใช้พลังงานของประเทศเพิ่มขึ้นตลอด 30 ปีที่ผ่านมาแต่การผลิตพลังงานเชิงพาณิชย์เพื่อการบริโภคภายในประเทศไม่เพียงพอกับความต้องการ ท้าให้ต้องนำเข้าจากต่างประเทศเพิ่มขึ้น โดยในปี 2555 ต้องน้าเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 6 อยู่ที่ระดับ 1.08 ล้านบาร์เรลเทียบเท่าน้ามันดิบต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 54 ของความต้องการใช้ในปี 2555 และคิดเป็นร้อยละ 12.5 ของ GDP โดยน้ำมันดิบมีการนำเข้าสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 76 ของการน้าเข้าพลังงานทั้งหมด ขณะที่การใช้พลังงานเชิงพาณิชย์ขั้นต้นในปี 2555 เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.8 อยู่ที่ระดับ 1,981 พันบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน ทั้งนี้ ประสิทธิภาพการใช้พลังงานของประเทศไทยมีแนวโน้มดีขึ้น โดยมีอัตราการเพิ่มขึ้นของการใช้พลังงานต่ำกว่าอัตราขยายตัวของ GDP โดยในปี 2555 การเพิ่มขึ้นของ GDP ร้อยละ 1 ขณะที่มีการใช้พลังงานเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 0.6

(5) ทรัพยากรน้ำยังมีส่วนที่ไม่สามารถจัดสรรได้ตามความต้องการ ประเทศไทยประกอบด้วย 25 ลุ่มน้ำหลัก น้ำท่าตามธรรมชาติมีปริมาณรวม 285,227 ล้านลูกบาศก์เมตร ขณะที่การพัฒนาแหล่งเก็บกักน้ำในประเทศมีความจุคิดเป็นร้อยละ 28 ของปริมาณน้ำท่าธรรมชาติ มีแอ่งน้ำบาดาลทั้งหมด 27 แอ่งน้ำบาดาล มีปริมาณการกักเก็บในชั้นน้ำบาดาลรวมประมาณ 1.13 ล้านล้านลูกบาศก์เมตร มีศักยภาพที่จะพัฒนาขึ้นมาใช้ได้ โดยไม่กระทบต่อปริมาณน้ำบาดาลที่มีอยู่ได้รวมปีละ 68 ,200 ล้านลูกบาศก์เมตร อย่างไรก็ตาม การพัฒนาน้ำบาดาลขึ้นมาใช้ มีข้อจำกัดในเรื่องของความคุ้มทุน เนื่องจากมีค่าใช้จ่ายในการสูบน้ำและ

การดำเนินการสำรวจสูง ขณะที่ภาพรวมความต้องการใช้น้ำในประเทศ ในปี 2557 มีจำนวนประมาณ151,750 ล้านลูกบาศก์เมตร โดยที่ศักยภาพของการเข้าถึงแหล่งน้ำของภาคส่วนต่างๆ มีจำนวน 102,140 ล้านลูกบาศก์เมตร และยังไม่สามารถจัดสรรน้ำตามความต้องการได้อีกประมาณ 49,610 ล้านลูกบาศก์เมตร

2.3.2 ปัญหาสิ่งแวดล้อมเพิ่มสูงขึ้นตามการขยายตัวของเศรษฐกิจและชุมชนเมือง

(1) ปัญหาขยะมูลฝอยยังไม่ได้รับการแก้ไขอย่างมีประสิทธิภาพ แนวโน้มอัตราการเกิดขยะมูลฝอยเฉลี่ยต่อคนต่อวันเพิ่มสูงขึ้นจาก 1.04 กิโลกรัม/คน/วัน ในปี 2553 เป็น 1.11กิโลกรัม/คน/วัน ในปี 2557 สถานที่กำจัดขยะแบบถูกต้องตามหลักวิชาการมีเพียงร้อยละ 19 และมีการนำมูลฝอยกลับไปใช้ประโยชน์เพียงร้อยละ 18 ทำให้มีปริมาณขยะสะสมตกค้างเพิ่มสูงขึ้นถึง 19.9 ล้านตัน ในปี 2556 ของเสียอันตราย ในปี 2557 มีประมาณ 2.69 ล้านตัน โดยขยะอิเล็กทรอนิกส์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นร้อยละ10 ต่อปี เนื่องจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่มีการปรับเปลี่ยนอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ในอนาคตอาจต้องประสบปัญหาการกำจัดซากของเสียเหล่านี้ หากภาครัฐไม่มีมาตรการหรือมีกฎหมายควบคุมการรีไซเคิลขยะอย่างครบวงจร ขณะที่การจัดการของเสียอันตรายจากภาคอุตสาหกรรมสามารถจัดการได้ประมาณร้อยละ 70 โดยภาคอุตสาหกรรมมีการนำของเสียอันตรายกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่มากขึ้น แต่ยังพบการลักลอบทิ้งกากอุตสาหกรรมในหลายพื้นที่อย่างต่อเนื่อง เนื่องจากต้นทุนในการกำจัดสูง

(2) มลพิษทางอากาศยังเกินมาตรฐานหลายแห่ง แต่มีแนวโน้มดีขึ้น ในปี 2557 พบสารมลพิษทางอากาศเกินค่ามาตรฐานในหลายพื้นที่ของประเทศ และที่เป็นปัญหาสำคัญได้แก่ ฝุ่นละออง ก๊าซโอโซน และสารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs) โดยมีพื้นที่วิกฤติในเขตพื้นที่มาบตาพุด จังหวัดระยอง ที่ยังคงประสบปัญหาสารอินทรีย์ระเหยง่าย ในขณะที่พื้นที่อื่น เช่น กรุงเทพฯ ปทุมธานี เชียงใหม่ ขอนแก่น พบสารเบนซินเกินค่ามาตรฐาน แต่ส่วนใหญ่มีปริมาณลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งได้รับผลดีจากการปรับปรุงมาตรฐานน้ำมันเชื้อเพลิงเมื่อต้นปี 2557 ทั้งนี้ ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร การที่ปัญหาฝุ่นละอองและเบนซินมีปริมาณลดลง ส่วนหนึ่งเป็นผลการปรับปรุงมาตรฐานน้ำมันเชื้อเพลิงจาก EURO 3 เป็น EURO 4 ตั้งแต่ปี 2555 และการปรับปรุงระบบขนส่งสาธารณะและทางจักรยาน การเข้มงวดกับการตรวจจับรถควันดำ อย่างไรก็ตาม ปัญหามลพิษทางอากาศในพื้นที่มาจากสาเหตุหลักคือปริมาณรถยนต์จำนวนมาก สำหรับมลพิษจากหมอกควันในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน พบว่าสถานการณ์ดีขึ้นเป็นลำดับ โดยความร่วมมือและการทำงานระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และประชาชนดีขึ้น

(3) คุณภาพน้ำที่อยู่ในเกณฑ์ดีมีแนวโน้มลดลง สถานการณ์คุณภาพน้ำในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ.2548-2557) มีแนวโน้มเสื่อมโทรมลง โดยแหล่งน้ำที่อยู่ในเกณฑ์ดีมีแนวโน้มลดลงส่วนแหล่งน้ำที่อยู่ในเกณฑ์พอใช้และเสื่อมโทรมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น สาเหตุสำคัญมาจากการชะหน้าดินที่มีปุ๋ยตกค้างจากการเกษตรและการปศุสัตว์ และการระบายน้ำเสียจากชุมชน ระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน มีจำนวนไม่เพียงพอต่อการบำบัดน้ำเสียที่เพิ่มขึ้นตามการขยายตัวและการเจริญเติบโตของชุมชน โดยปัจจุบัน มีปริมาณน้ำเสียจากชุมชน 10.3 ล้านลูกบาศก์เมตรต่อวัน ขณะที่ระบบบำบัดน้ำเสียรองรับน้ำเสียที่เกิดขึ้นได้เพียงร้อยละ 31

(4) ประเทศไทยปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพิ่มขึ้น แต่อัตราการเติบโตลดลงปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากสาขาพลังงานมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตามปริมาณความต้องการใช้พลังงานที่เพิ่มขึ้นตามการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ จากรายงานแห่งชาติฉบับที่ 2 การจัดทำบัญชีก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย ระบุว่าประเทศไทยมีการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ในปี 2543 ปริมาณ 229.08 ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า และเพิ่มเป็น 265.9 ล้านตัน คาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า ในปี 2547 โดยปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.3 ต่อปี อย่างไรก็ตาม อัตราการเติบโตลดลง

ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา ทั้งนี้เนื่องมาจากมาตรการการลดก๊าซเรือนกระจกต่างๆ ที่มีการดำเนินงานเพิ่มมากขึ้นในประเทศ ประกอบกับการกักเก็บก๊าซเรือนกระจกในภาคป่าไม้และการใช้ประโยชน์ที่ดินมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นร้อยละ 1.1 จึงส่งผลให้ภาคดังกล่าวเป็นภาคที่มีความสำคัญมากในการเพิ่มการดูดกลับและช่วยลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกโดยรวมของประเทศ

2.3.3 ภัยพิบัติทางธรรมชาติโดยเฉพาะอย่างยิ่งอุทกภัยเกิดขึ้นบ่อยครั้งและมีความรุนแรงมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อภาคการผลิตและวิถีการดารงชีวิตของคนไทย ทั้งอุทกภัย ภัยแล้ง วาตภัยและดินถล่ม สร้างความเสียหายนับเป็นมูลค่ากว่าหมื่นล้านบาท อันเป็นผลกระทบมาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภัยพิบัติทางธรรมชาติโดยเฉพาะอย่างยิ่งอุทกภัยมีแนวโน้มและความถี่มากขึ้น ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อภาคการผลิตและวิถีการดำรงชีวิตของคนไทยเป็นประจ้าทุกปี ในมิติของจ้านวนประชากรเสี่ยงภัยจะพบว่าภัยแล้งเป็นภัยธรรมชาติที่ส่งผลกระทบต่อประชากรเป็นจำนวนมากกว่าภัยประเภทอื่นๆ ในขณะที่น้ำท่วมเป็นภัยธรรมชาติที่ส่งผลให้ประเทศไทยถูกจัดอยู่ในลำดับประเทศที่มีความเสี่ยงต้นๆ ของโลก

2.4 ด้านการบริหารจัดการและการปรับปรุงประสิทธิภาพกลไกการพัฒนา

2.4.1 ด้านธรรมาภิบาล

(1) ประเทศไทยจะต้องให้ความสำคัญกับเรื่องธรรมาภิบาลอย่างเร่งด่วนจากการประเมินผ่านดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย ชี้ว่า สังคมไทยในภาพรวมมีความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันอยู่ในระดับปานกลางในปี 2556 แต่องค์ประกอบด้านสังคมประชาธิปไตยที่มีธรรมาภิบาลอยู่ในระดับที่ต้องเร่งแก้ไข สถานการณ์ดังกล่าว ถือเป็นความจำเป็นของประเทศไทยที่จะต้องให้ความสำคัญกับเรื่องธรรมาภิบาลอย่างเร่งด่วน เนื่องจากสถานการณ์วิกฤตคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลของสังคมไทยขณะนี้ ได้มีการสะสมตัวและลุกลามสู่ทุกภาคส่วน ได้แก่ ภาคการเมืองทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่นที่มีการซื้อสิทธิ์ ขายเสียง มีการทุจริตเพื่อให้ได้รับการเลือกตั้ง มีผลประโยชน์ส่วนตนทับซ้อนกับผลประโยชน์รัฐหน่วยงานภาครัฐมีระบบการบริหารงานที่ไม่เป็นธรรมาภิบาล มีการใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ หาผลประโยชน์ให้ตนเองและพวกพ้อง ภาคธุรกิจบางส่วนมีการร่วมมือกับนักการเมืองและข้าราชการ กระทำการทุจริตเพื่อให้ได้งานจากภาครัฐ ปิดงานอย่างรวดเร็ว ผูกขาดทางธุรกิจ หลีกเลี่ยงภาษี ขาดความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค ภาคประชาชนมีแนวโน้มยอมรับการทุจริตต่างๆ ที่ตนเองได้รับประโยชน์มากขึ้น สถาบันทางศาสนาบางส่วนประพฤติผิดคุณธรรมและจริยธรรมเสียเอง มีปัญหาการบริหารจัดการทรัพย์สินของส่วนรวม ขาดความโปร่งใส ปล่อยให้คนบางกลุ่มใช้ศาสนาเป็นเครื่องมือแสวงหาประโยชน์ สื่อมวลชนหลายสำนักวางตัวไม่เป็นกลาง ไม่แสดงบทบาทในการต่อต้านการทุจริตหรือปกปิดข้อเท็จจริง รับผลประโยชน์จากกลุ่มนายทุนและนักธุรกิจการเมืองจนไม่สามารถรักษาจริยธรรมหรือจรรยาบรรณของวิชาชีพได้

(2) ภาคเอกชนมีการประเมินหลักบรรษัทภิบาล ตั้งแต่ปี 2544 โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (Thai Institute of Directors : IOD) ได้สำรวจการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง พบว่า บริษัทจดทะเบียนที่มีธรรมาภิบาลมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 72% ในปี 2557 ถือว่าอยู่ในระดับดีเมื่อเทียบกับปี 2545 ที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 52% และมีคะแนนเฉลี่ยลดลงเมื่อเทียบกับปี 2554 ที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 77% แสดงให้เห็นว่า บริษัทจดทะเบียนไทย ให้ความสำคัญในการพัฒนาการกำกับดูแลกิจการที่ดีเพื่อโอกาสในการเติบโตอย่างยั่งยืนและ
สร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้ลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศสู่การยอมรับในระดับสากล

2.4.2 ด้านการบริหารจัดการภาครัฐและการกระจายอำนาจ

(1) การบริหารจัดการภาครัฐมีการปรับปรุงตามยุคสมัย พระราชบัญญัติ

ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 ได้จัดระเบียบการบริหารราชการแผ่นดินแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ บริหารราชการส่วนกลาง บริหารราชการส่วนภูมิภาค และบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่ใช้หลักการกระจายอำนาจที่ส่วนกลางได้มอบอำนาจระดับหนึ่งให้ประชาชนในท้องถิ่นไปดำเนินการปกครองตนเองอย่างอิสระโดยที่ไม่ขัดต่อกฎหมายของประเทศ ทั้งสามส่วนนี้อยู่ในการควบคุมและบริหารงานของคณะรัฐมนตรี ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบบริหารราชการแผ่นดิน รวมไปถึงการกำหนดนโยบายเพื่อให้ข้าราชการนำไปปฏิบัติ ทั้งนี้ การปฏิรูประบบราชการที่เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจนในโครงสร้างของหน่วยราชการเกิดขึ้นจากพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 มีการกำหนดส่วนราชการไว้เป็น 20 กระทรวง และส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง

(2) การกระจายอำนาจเกิดผลสำเร็จหลายด้านแต่ยังมีปัญหาที่ต้องแก้ไข การกระจายอำนาจให้แก่ อปท. ในระยะที่ผ่านมาได้ดำเนินการตามแนวทางของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 และ 2550 และตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นฉบับที่ 1 และฉบับที่ 2 นอกจากนั้น มีการใช้งบประมาณเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการถ่ายโอนภารกิจ หน้าที่และเพิ่มรายได้ในการดำเนินงานของ อปท. โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2543 สัดส่วนของรายได้ของท้องถิ่นต่อรายได้รัฐบาลคิดเป็นร้อยละ 13.31 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 25.17 ในปีงบประมาณ 2550 และร้อยละ 28.21 ในปีงบประมาณ พ.ศ.2559 มีการถ่ายโอนภารกิจไปแล้วตามแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ อปท. ฉบับที่ 1 จ้านวน 185 ภารกิจจากภารกิจที่จะต้องถ่ายโอน 245 ภารกิจและถ่ายโอนภารกิจตามแผนปฏิบัติการฯ ฉบับที่ 2 จำนวน 75 งาน/กิจกรรม จาก 114 งาน/กิจกรรม และถ่ายโอนบุคลากรจากส่วนกลางให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จ้านวน 9,850 คน แบ่งเป็นข้าราชการ 1,378 คน บุคลากรทางการศึกษา 5,295 คน ข้าราชการกระทรวงสาธารณสุขซึ่งประจ้าอยู่ที่สถานีอนามัย จ้านวน 79 คน และลูกจ้างประจ้า 3,098 คน อย่างไรก็ตามยังมีปัญหาที่ต้องการการแก้ไข เช่น การทับซ้อนของอำนาจหน้าที่และเขตพื้นที่ระหว่างองค์การบริหารส่วนจังหวัดและเทศบาลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล ท้าให้การจัดบริการสาธารณะให้กับประชาชนยังขาดความสมดุล ปัญหาการซื้อเสียง ท้าให้การเลือกตั้งระดับท้องถิ่นขาดความชอบธรรม และปัญหาการขาดแคลนรายได้ของ อปท. ซึ่งรายได้ที่ท้องถิ่นจัดเก็บเองในภาพรวมมีสัดส่วนเพียงร้อยละ 8.90 ของรายได้รัฐบาลในปีงบประมาณ พ.ศ. 2549 และเพิ่มเป็นร้อยละ 10.65 ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 ท้องถิ่นจ้าเป็นต้องพึ่งพาเงินอุดหนุนจากรัฐบาล คิดเป็นร้อยละ 38.52 และร้อยละ 39.46 ตามล้าดับ ส่งผลให้ อปท. ในพื้นที่ที่มีกิจกรรมทางเศรษฐกิจหนาแน่น เช่น การเป็นแหล่งที่ตั้งของอุตสาหกรรม การค้า การบริการ การเป็นพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ แหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับโลก การจัดบริการสาธารณะรองรับการเติบโตของเมืองและการเพิ่มขึ้นของประชากรแฝงและแรงงานต่างด้าวได้อย่างมีขอบเขตจ้ากัด

2.4.3 ด้านการทุจริตคอร์รัปชั่น

ไทยกาลังประสบปัญหาการทุจริตเชิงนโยบายและผลประโยชน์ทับซ้อนเป็นอย่างมาก พัฒนาการของการทุจริตคอร์รัปชั่นในสังคมไทยเปลี่ยนแปลงจากในอดีตที่มีรูปแบบการทุจริตจัดซื้อจัดจ้าง รับสินบน ซึ่งสามารถตรวจสอบหาหลักฐานจับผิดมาลงโทษได้ เนื่องจากมีความซับซ้อนไม่มากเท่ากับการทุจริตคอร์รัปชั่นในปัจจุบันที่ประเทศไทยมีความเสียหายจากการทุจริตคอร์รัปชั่นขนาดใหญ่ที่สูงเป็นแสนล้านบาท อันเนื่องจากการทุจริตเชิงนโยบายและผลประโยชน์ทับซ้อนซึ่งเป็นรูปแบบใหม่ที่เกิดมากขึ้นในช่วงที่รัฐเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจและการหาประโยชน์จากธุรกิจในโลกสมัยใหม่ มีความซับซ้อนเพิ่มขึ้น และในปัจจุบันประเทศไทยประสบปัญหาการทุจริตเชิงนโยบายและผลประโยชน์ทับซ้อนเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นองค์กรภาครัฐหรือภาคเอกชน และมาตรการต่างๆ ที่ออกมา รวมทั้งกฎหมายเกี่ยวกับการทุจริตและ

การตรวจสอบจากองค์กรต่างๆ ยังไม่สามารถที่จะเข้าไปแก้ไขปัญหาเหล่านี้ได้ ดังปรากฏตามดัชนีภาพลักษณ์คอร์รัปชั่น (Corruption Perception Index : CPI) พ.ศ. 2557 ขององค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ พบว่าประเทศไทยได้ 38 คะแนนจากคะแนนเต็ม 100 คะแนน อยู่อันดับที่ 85 จากการจัดอันดับทั้งหมด 175 ประเทศทั่วโลก จะเห็นได้ว่าประเทศไทยมีคะแนนดีขึ้นเล็กน้อยเทียบกับปี 2556 ที่ได้ 35 คะแนน อยู่อันดับ 102 โดยเมื่อเทียบกับประเทศในกลุ่มอาเซียน พบว่า ประเทศไทยมีคะแนนเท่ากับประเทศฟิลิปปินส์ ส่วนประเทศสิงคโปร์สูงถึง 84 คะแนน และมาเลเซียได้ 52 คะแนน (คะแนนมากหมายถึงมีคอร์รัปชั่นน้อย)

3 บริบทการเปลี่ยนแปลงและภาพอนาคตประเทศไทย

3.1 บริบทภายใน

3.1.1 ภาพเศรษฐกิจไทยในกรณีฐานภายใต้สมมติฐาน

(1) แนวโน้มการขยายตัวของเศรษฐกิจโลกเฉลี่ยร้อยละ 3.8 ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 และร้อยละ 4.2 ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13

(2) การลงทุนภาครัฐขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 4

(3) ราคาน้ำมันเฉลี่ย 70 - 90 ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรล ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 และเฉลี่ย 80 - 100 ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรล ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13

(4) ผลิตภาพการผลิตรวมขยายตัวร้อยละ 2.1 โดยผลิตภาพการผลิตภาคเกษตรหดตัวต่อเนื่องเฉลี่ยร้อยละ 0.8 ภาคอุตสาหกรรมขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 2.0 และภาคบริการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 3.0

(5) การลงทุนภาคเอกชนขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 5 และ

(6) กำลังแรงงานลดลงเฉลี่ยร้อยละ 0.2 และร้อยละ 0.7 ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 และ 13 ตามลำดับภายใต้สมมุติฐานเหล่านี้ เศรษฐกิจไทยในช่วง 10 ปีข้างหน้ามีแนวโน้มที่จะขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 3.3 – 4.3‡โดยมีค่ากลางของการประมาณการร้อยละ 3.8 ซึ่งท้าให้เศรษฐกิจไทยจะสามารถขยับฐานะขึ้นเป็นประเทศรายได้สูงในช่วงปี 2571 (ในกรณีเศรษฐกิจขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 4.3) – 2574 (ในกรณีเศรษฐกิจขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 3.3) การขยายตัวในกรณีฐานดังกล่าวท้าให้เศรษฐกิจไทยมีความเสี่ยงที่จะตกอยู่ภายใต้กับดักประเทศรายได้ปานกลางอย่างถาวรมากขึ้น เมื่อคำนึงถึงเงื่อนไขในระยะยาว โดยเฉพาะ (1) การลดลงของกำลังแรงงานที่จะหดตัวเร่งขึ้นเป็นเฉลี่ยร้อยละ 1.0 ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 14 ซึ่งจะเป็นปัจจัยถ่วงต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจมากขึ้น (2) ขีดความสามารถด้านการคิดค้นเทคโนโลยีและนวัตกรรมซึ่งเป็นสิ่งจ้าเป็นในการยกระดับฐานะประเทศเข้าสู่การเป็นประเทศรายได้สูงจะลดลงตามการเพิ่มขึ้นของสัดส่วนของประชากรผู้สูงอายุ (3) จ้านวนประชากรรวมจะเริ่มลดลงในปี 2570 ซึ่งส่งผลให้อุปสงค์และการผลิตเพื่อตอบสนองความต้องการในประเทศขยายตัวช้าลง (4) การเพิ่มขึ้นของขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศต่างๆ ที่การปรับตัวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุช้ากว่าไทย (5) ภาระการใช้จ่ายเพื่อดูแลผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นท้าให้การจัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาประเทศเพื่อยกระดับฐานะการพัฒนาประเทศมีข้อจ้ากัดมากขึ้น (6) เกณฑ์รายได้ขั้นต่ำสำหรับการเป็นประเทศรายได้ขั้นสูงปรับตัวเพิ่มขึ้นเฉลี่ยประมาณ 100 - 200 ดอลลาร์ สรอ. ต่อคนต่อปีตามการเพิ่มขึ้นของรายได้และมาตรฐานการครองชีพของประเทศสำคัญๆ เงื่อนไขดังกล่าวท้าให้ประเทศไทยมีความสุ่มเสี่ยงที่จะไม่สามารถหารายได้ที่เพียงพอในการที่จะท้าให้คนไทยได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ มีความภาคภูมิ มีเกียรติและศักดิ์ศรีในประชาคมภูมิภาคและในเวทีโลก

3.1.2 การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ

การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของประเทศไทยส่งผลให้อัตราการพึ่งพิงของประชากรวัยแรงงานต้องแบกรับการดูแลผู้สูงอายุเพิ่มสูงขึ้น โดยในปี 2553 มีประชากรวัยแรงงาน 5 คนที่มีศักยภาพ

แบกรับผู้สูงอายุ 1 คน และคาดการณ์ว่าในปี 2583 จะเหลือประชากรวัยแรงงานเพียง 1.7 คน แบกรับผู้สูงอายุ 1 คนการขาดแคลนกำลังแรงงานทำให้ต้องนำเข้าแรงงานไร้ทักษะจากประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งส่งผลกระทบต่อตลาดแรงงานไทยในด้านการยกระดับรายได้และทักษะฝีมือแรงงานจะช้าลง ผลิตภาพแรงงานไทยอาจเพิ่มขึ้นช้าปัญหาการค้ามนุษย์ และการขาดการคุ้มครองทางสังคมขั้นพื้นฐานที่จำเป็น ซึ่งจะเป็นปัญหาต่อเนื่องที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของคนไทย อาทิ อาชญากรรม โรคระบาด และภาระทางการคลังของระบบบริการทางสังคมอย่างไรก็ตาม นับเป็นโอกาสในการพัฒนาสินค้าและบริการ ธุรกิจบริการที่เหมาะสมกับกลุ่มผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้น

3.1.3 ความเหลื่อมล้ำ

ความเหลื่อมล้ำเป็นปัญหาสำคัญในสังคมไทยทั้งความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ โอกาสการเข้าถึงบริการภาครัฐและการเข้าถึงทรัพยากรธรรมชาติ นำไปสู่ความขัดแย้งในสังคม และเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศที่ลดทอนความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและความมั่นคงทางสังคม จากการกระจายรายได้และผลประโยชน์ของการพัฒนาไปยังกลุ่มคนต่างๆ ในสังคม บางพื้นที่และบางสาขาการผลิตไม่ทั่วถึงเป็นธรรม ผลประโยชน์ส่วนใหญ่ตกอยู่ในกลุ่มที่มีโอกาสและรายได้สูง ทำให้สัดส่วนรายได้ระหว่างกลุ่มคนรวยร้อยละ 10 ของประชากรกับกลุ่มคนจนร้อยละ 10 ของประชากร มีความแตกต่างกันถึง 34.9 เท่า ในปี 2556 นอกจากนี้ ความเหลื่อมล้ำยังส่งผลให้เกิดปัญหาต่างๆ อาทิ ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชั่น คนยากจนขาดโอกาส การเข้าถึงบริการการศึกษาและสาธารณสุขที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียม การแย่งชิงทรัพยากร การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ปัญหาอาชญากรรมและยาเสพติด

3.1.4 ความเป็นเมือง

การเปลี่ยนแปลงพื้นที่ชนบทไปสู่ความเป็นเมืองมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเพื่อลดความแออัดของเมืองหลวงและเมืองหลัก อันเป็นการกระจายความเจริญสู่พื้นที่นั้นๆ จึงจำเป็นที่จะต้องมีการลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน การจัดบริการสาธารณะเพื่อรองรับการเติบโตของเมือง การใช้ประโยชน์ของทรัพยากรท้องถิ่นทั้งปัจจัยการผลิตและแรงงานไปสู่ภาคการค้า บริการ และอุตสาหกรรม ตลอดจนการแสวงหาเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่จะช่วยลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะส่งผลต่อการลดลงและความเสื่อมโทรมของทรัพยากรท้องถิ่น การลดลงของแรงงานในภาคเกษตร รวมทั้งปัญหาการบริหารจัดการขยะทั้งขยะชุมชนและอุตสาหกรรม ทั้งนี้ การเพิ่มขึ้นของประชากรและแรงงานในพื้นที่อาจส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น อย่างไรก็ตาม การผลิตและกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีขนาดใหญ่ขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการคนในเมืองที่มากขึ้น จะส่งผลให้เกิดการประหยัด จากขนาด การขนส่งมีต้นทุนต่ำลง และการลงทุนในระบบสาธารณูปโภคจะมีความคุ้มค่ามากขึ้น นอกจากนี้ ความต้องการแรงงานที่มากขึ้นจะมีส่วนเอื้อหรือทำให้จำเป็นต้องมีการจัดตั้งสถาบันการศึกษาในพื้นที่เพื่อตอบสนองความต้องการของสถานประกอบการที่มีจำนวนมาก

3.1.5 การบริหารจัดการภาครัฐ

(1) ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2558 วางกรอบด้านการบริหารจัดการภาครัฐ เอื้อต่อการพัฒนาธรรมาภิบาลภาครัฐ ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2558 มีมาตราสำคัญๆ ที่จะช่วยสนับสนุนให้การบริหารจัดการและการปรับปรุงประสิทธิภาพกลไกการพัฒนาอาทิ มาตรา 69 หน่วยงานของรัฐ องค์การเอกชน หรือองค์กรใดที่ดำเนินกิจกรรมโดยใช้เงินแผ่นดิน มีหน้าที่ต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการดังกล่าวต่อสาธารณะ เพื่อให้พลเมืองได้ติดตามและตรวจสอบ มาตรา 82 รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ และต้องจัดระบบงานราชการและงานของรัฐอย่างอื่น ให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล พัฒนาและสร้างโอกาสเพื่อลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรมอย่างยั่งยืน กระจายอำนาจและจัดภารกิจ อำนาจหน้าที่ และขอบเขตความรับผิดชอบที่ชัดเจนระหว่างราชการ

ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น รวมทั้งมีกลไกป้องกันและขจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบที่มีประสิทธิภาพทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน ฯลฯ มาตรา 89 รัฐต้องดำเนินนโยบายการเงิน การคลัง และงบประมาณภาครัฐ โดยยึดหลักการรักษาวินัยและความยั่งยืนทางการคลัง และการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน อย่างคุ้มค่า จัดให้มีระบบการเงินการคลังเพื่อสังคม มีระบบภาษีอากรที่มีความเป็นธรรม มีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม

(2) ภาคประชาสังคมให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการของภาครัฐ สถาบันทางสังคม อาทิ มูลนิธิ สถาบันการศึกษา หน่วยงานวิจัยต่างๆ นำเสนอผลการติดตาม วิเคราะห์ สังเคราะห์ เรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการประเทศและการปรับปรุงประสิทธิภาพกลไกการพัฒนาทั้งประเด็นธรรมาภิบาล การทุจริตคอร์รัปชั่น ทั้งการคอร์รัปชั่นขนาดใหญ่และคอร์รัปชั่นภาคครัวเรือน การบริหารจัดการภาครัฐและการกระจายอำนาจ เพื่อรายงานข้อค้นพบและข้อเสนอแนะสู่สาธารณะ เป็นแรงกดดันให้ผู้มีอำนาจภาครัฐหันมาพิจารณาทบทวน แนวนโยบาย มาตรการ และกลไกการทำงานต่างๆ ให้เหมาะสมมากขึ้น

3.2 บริบทภายนอก

3.2.1 การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของโลกองค์การสหประชาชาติประเมินสถานการณ์ว่าในช่วงปี 2544-2643 (ค.ศ. 2001-2100) จะเป็นศตวรรษแห่งผู้สูงอายุ หมายถึงการมีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไปมากกว่าร้อยละ 10 ของประชากรรวมทั่วโลก โดยประเทศที่พัฒนาแล้วจะใช้ระยะเวลาที่ค่อนข้างยาวนานในการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุเช่น ญี่ปุ่น อเมริกา ยุโรป ขณะที่กลุ่มประเทศกำลังพัฒนาจะมีระยะเวลาเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรดังกล่าวค่อนข้างสั้นกว่า สะท้อนถึงระยะเวลาในการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุที่สั้นกว่าประเทศพัฒนาแล้วค่อนข้างมาก โดยการเป็นสังคมผู้สูงอายุจะส่งผลให้มีการขาดแคลนแรงงานในประเทศและมีการเคลื่อนย้ายแรงงานต่างด้าวมากขึ้น นอกจากนี้ มีความต้องการสินค้าและบริการที่เหมาะกับผู้สูงอายุมากขึ้น นับเป็นโอกาสอย่างมากสำหรับประเทศไทยที่จะพัฒนาด้านธุรกิจและลงทุนด้านการค้าและบริการด้านการท่องเที่ยว ที่พักอาศัย การให้บริการสุขภาพในรูปแบบต่างๆ รวมทั้งเป็นโอกาสของแรงงานไทยในการไปทำงานในประเทศที่พัฒนาแล้ว

3.2.2 การปรับเปลี่ยนด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่รวดเร็ว การปรับเปลี่ยนที่รวดเร็วด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในรูปแบบการผลิตและการค้าที่มีการใช้เทคโนโลยีมาช่วยในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์กลายมาเป็นรูปแบบการค้าที่มีบทบาทมากขึ้น มีการยกระดับกระบวนการผลิตแบบอัตโนมัติไปสู่การใช้เทคโนโลยีที่ผสมผสานระหว่าง Information Technology กับ Operational Technology หรือที่เรียกว่า Internet of Things (เทคโนโลยีอินเตอร์เน็ตที่เชื่อมอุปกรณ์และ เครื่องมือต่างๆ เช่น โทรศัพท์มือถือ รถยนต์ ตู้เย็น โทรทัศน์ และอื่นๆ เข้าไว้ด้วยกัน) เพื่อผลิตสินค้าตามความต้องการของผู้บริโภครายบุคคลมากยิ่งขึ้น โดยหากภาคการผลิตที่ปรับตัวตามการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีไม่ทัน ขาดการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรม จะทำให้ความสามารถในการแข่งขันลดลง

3.2.3 ความเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจในระดับภูมิภาคและระดับโลกที่สูงขึ้น

(1) แนวโน้มการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้านมีการพัฒนาระบบเศรษฐกิจและเขตเศรษฐกิจพิเศษภายในประเทศ ซึ่งจะมีผลต่อทิศทางการวางแผนพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานของประเทศไทย ตลอดจนการปรับเปลี่ยนกฎ ระเบียบ กติกา ด้านการค้าการลงทุนที่มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับเรื่องความโปร่งใสและสิ่งแวดล้อมมากขึ้น

(2) การเปิดเสรีภายใต้ข้อตกลงประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี 2558 จะนำมาซึ่งโอกาสที่สำคัญๆ หลายประการต่อการยกระดับศักยภาพการขยายตัวของเศรษฐกิจไทย ได้แก่

1) การลดข้อจำกัดในด้านอุปสงค์ในประเทศ

2) โอกาสในการใช้ปัจจัยการผลิตและแรงงานสำหรับการพัฒนาภาคเกษตรและอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานและวัตถุดิบเข้มข้นในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและพัฒนาตนเองไปสู่ระดับการผลิตที่สูงขึ้นทั้งการผลิตในประเทศและการใช้ฐานการผลิตในประเทศเพื่อนบ้าน

3) โอกาสในการใช้ความได้เปรียบด้านสถานที่ตั้งและด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจให้เป็นศูนย์กลางทางด้านการบริการและการผลิตภาคอุตสาหกรรมอนาคตในอนุภูมิภาคและในภูมิภาคในระยะต่อไป

(3) การเปิดเสรีทางการค้ากับประเทศที่พัฒนาแล้ว จะมีการนำประเด็นด้านมาตรฐานของการค้าและบริการมาเป็นข้อกีดกันทางการค้าซึ่งผู้ประกอบการภายในประเทศโดยเฉพาะวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต้องปรับตัวเพื่อพัฒนาผลิตภาพการผลิตและรูปแบบธุรกิจ พัฒนามาตรฐานของอุตสาหกรรม ตลอดจนพัฒนาสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและมีความรับผิดชอบต่อสังคม/ชุมชนมากขึ้น โดยแรงเหวี่ยงจากกระแสการเปิดเสรีทางการค้าจะก่อให้เกิดการเคลื่อนย้ายเงินทุน แนวโน้มราคาสินค้าเกษตรและสินค้าขั้นปฐม แรงกดดันจากการเพิ่มขึ้นของขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศต่างๆ ในอนุภูมิภาคโดยเฉพาะในการผลิตสินค้าเกษตร สินค้ากึ่งทุนและเทคโนโลยีเข้มข้น รวมทั้งแนวนโยบายและมาตรการการพัฒนาของภาครัฐที่ยังไม่ทั่วถึง ยังมีแนวโน้มที่จะตอกย้ำปัญหาความเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้ให้มีความรุนแรงมากขึ้นและเป็นอุปสรรคต่อการสร้างการเติบโตของเศรษฐกิจแบบทั่วถึง (Inclusive Growth) ซึ่งเป็นปัจจัยที่จำเป็นต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่องและยั่งยืน

(4) ตลาดเงิน ตลาดทุน และเศรษฐกิจโลกยังมีความเสี่ยงที่จะผันผวนตลอดช่วงแผนฯ 12 เนื่องจาก 1) ผลกระทบจากการปรับทิศทางนโยบายการเงินในสหรัฐอเมริกาในช่วงต้นแผนพัฒนาฯ และแนวโน้มการปรับทิศทางนโยบายการเงินในยุโรปในช่วงกลางถึงปลายแผนพัฒนาฯ และ 2) ปัญหาการสั่งสมหนี้สาธารณะในประเทศสำคัญๆ ในช่วงหลังวิกฤติเศรษฐกิจโลกที่มีความเสี่ยงจะพัฒนาไปสู่วิกฤติและสร้างผลกระทบต่อเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจและการเงินโลกหากมาตรการปฏิรูปในประเทศสำคัญๆ ของโลกไม่ประสบความสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม

(5) ความเลื่อนไหลของกระแสวัฒนธรรมโลก ความก้าวหน้าในการติดต่อสื่อสาร การขยายตัวของเครือข่ายทางสังคมออนไลน์ ส่งผลให้มีทั้งโอกาสและความเสี่ยง ต่อวิถีชีวิตทัศนคติ และความเชื่อในสังคม ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล กระบวนการเรียนรู้ และพฤติกรรมการบริโภคของคนในประเทศ

3.2.4 การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

(1) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) จะส่งผลกระทบซ้ำเติมต่อสถานการณ์ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความรุนแรงมากขึ้น อุณหภูมิของโลกเพิ่มขึ้น ทำให้เกิดความแห้งแล้งเป็นระยะเวลายาวนาน เกิดฝนขาดช่วง และมีฤดูกาลเปลี่ยนไป ส่งผลกระทบต่อความอุดมสมบูรณ์ของดิน ป่าไม้เกิดความเสื่อมโทรม แหล่งน้ำขาดแคลน ผลผลิตทางการเกษตรลดลง เกิดโรคระบาดในพืชและสัตว์ และอาจเกิดผลกระทบต่อสุขภาพของมนุษย์กรณีที่เกิดโรคระบาดใหม่ เกิดความเสี่ยงต่อการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น ระบบนิเวศป่าไม้ ระบบนิเวศชายฝั่ง พื้นที่ชุ่มน้ำ เกิดการกัดเซาะชายฝั่ง และการสูญเสียแนวปะการัง การสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพดังกล่าวข้างต้น จะส่งผลต่อความมั่นคงด้านอาหาร สุขภาพ พลังงาน และลดทอนขีดความสามารถในการพึ่งพาตนเองของชุมชน

(2) การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศยังส่งผลให้ภัยพิบัติทางธรรมชาติ

มีแนวโน้มเกิดบ่อยครั้งขึ้นและมีความรุนแรงมากขึ้น ทั้งอุทกภัย ภัยแล้ง แผ่นดินไหวและดินโคลนถล่ม ส่งผลกระทบต่อภาคการผลิต การพัฒนาอุตสาหกรรม และการพัฒนาเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ รวมทั้งวิถีการดำรงชีวิตของประชาชน นอกจากนี้ ข้อตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศจะทวีความเข้มข้นและเป็นแรงกดดันให้ประเทศไทยต้องเตรียมพร้อมรับภาระในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกภายใต้กระแสการแข่งขันทางการค้า

3.2.5 วาระการพัฒนาของโลกภายหลัง ค.ศ. 2015 (Post 2015 Agenda) ประเด็นสำคัญของวาระการพัฒนาโลกภายหลัง ค.ศ. 2015 คือ การจัดทำเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในกรอบสหประชาชาติ (Sustainable Development Goals–SDGs) ในช่วงเวลา 15 ปี โดยสหประชาชาติให้การรับรองแล้วเมื่อวันที่ 10 กันยายน 2557 ประกอบด้วยเป้าประสงค์ (Goal) จำนวน 17 ข้อ และเป้าหมาย (Target) จำนวน 169 ข้อ ซึ่งจะส่งผลกระทบกับการวางแนวทางการพัฒนาประเทศในอนาคต ที่ต้องเน้นขจัดความยากจนให้หมดไป ประชาชนมีสุขภาพที่ดี มีระบบการศึกษา มีความเท่าเทียมกันทางเพศ ส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจแบบยั่งยืน มีระบบโครงสร้างพื้นฐานที่รองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ยั่งยืน ลดความไม่เท่าเทียมกันทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ มีรูปแบบการผลิตและการบริโภคแบบยั่งยืน เตรียมความพร้อมในการรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สงวนรักษาทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพ มีการจัดการทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืน ส่งเสริมให้สังคมมีความสุข มีความยุติธรรมและส่งเสริมความเป็นหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาในระดับโลกร่วมกัน

4 กรอบวิสัยทัศน์และเป้าหมาย

4.1 กรอบวิสัยทัศน์แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12

จากสถานะของประเทศและบริบทการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่ประเทศกำลังประสบอยู่ ทำให้การกำหนดวิสัยทัศน์แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ยังคงมีความต่อเนื่องจากวิสัยทัศน์แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 และกรอบหลักการของการวางแผนที่น้อมนำและประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม การพัฒนาที่ยึดหลักสมดุล ยั่งยืน โดยวิสัยทัศน์ของการพัฒนาในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ต้องให้ความสำคัญกับการกำหนดทิศทางการพัฒนาที่มุ่งสู่การเปลี่ยนผ่านประเทศไทยจากประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่มีรายได้สูง มีความมั่นคง และยั่งยืน สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข และนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ระยะยาว “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ของประเทศ

4.2 การกำหนดตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ของประเทศ (Country Strategic Positioning)

เป็นการกำหนดตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ของประเทศที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติที่ สศช. ได้จัดทำขึ้น ประเทศไทยเป็นประเทศรายได้สูงที่มีการกระจายรายได้อย่างเป็นธรรม เป็นศูนย์กลางด้านการขนส่งและโลจิสติกส์ของภูมิภาคสู่ความเป็นชาติการค้าและบริการ (Trading and Service Nation) เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัย แหล่งอุตสาหกรรมสร้างสรรค์และมีนวัตกรรมสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

4.3 เป้าหมาย

4.3.1 การหลุดพ้นจากกับดักประเทศรายได้ปานกลางสู่รายได้สูง

(1) เศรษฐกิจขยายตัวเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 5.0

(2) ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศต่อหัว (GDP Per Capita) และรายได้ประชาชาติต่อหัว (GNP Per Capita) ณ สิ้นแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ในปี 2564 เพิ่มขึ้นเป็น 317,051 บาท (9,325 ดอลลาร์สหรัฐฯ) และ 301,199 บาท (8,859 ดอลลาร์สหรัฐ) ต่อคนต่อปี

(3) ผลิตภาพการผลิตเพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่าเฉลี่ยร้อยละ 2.5 ต่อปี

(4) การลงทุนรวมขยายตัวไม่ต่ำกว่าเฉลี่ยร้อยละ 8.0 (การขยายตัวของการลงทุนภาครัฐไม่ต่ำกว่าร้อยละ 10.0 และการลงทุนของภาคเอกชนขยายตัวไม่ต่ำกว่าเฉลี่ยร้อยละ 7.5 ในขณะที่ปริมาณการส่งออกขยายตัวเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 4.0 ต่อปี)

4.3.2 การพัฒนาศักยภาพคนให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศและการสร้างสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ

(1) ประชาชนทุกช่วงวัยมีความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจและสังคม (Socio-Economic Security) และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

(2) การศึกษาและการเรียนรู้ได้รับการพัฒนาคุณภาพ

(3) สถาบันทางสังคมมีความเข้มแข็งเป็นฐานรากที่เอื้อต่อการพัฒนาคน

4.3.3 การลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

(1) การกระจายรายได้มีความเท่าเทียมกันมากขึ้น

(2) บริการทางสังคมมีคุณภาพและมีการกระจายอย่างทั่วถึง

4.3.4 การสร้างการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

(1) รักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร สร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนและเป็นธรรม

(2) ขับเคลื่อนประเทศสู่เศรษฐกิจและสังคมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

(3) เพิ่มขีดความสามารถในการรับมือภัยพิบัติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

(4) เพิ่มประสิทธิภาพและเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(5) มีการบริหารจัดการน้ำให้สมดุลระหว่างการอุปสงค์และอุปทานของน้ำ

4.3.5 การบริหารราชการแผ่นดินที่มีประสิทธิภาพ

(1) การบริหารงานภาครัฐที่โปร่งใส เป็นธรรม มีประสิทธิภาพ และมีส่วนร่วม

(2) ขจัดการทุจริตคอร์รัปชั่น

(3) มีการกระจายอำนาจที่เหมาะสม

5 แนวทางการพัฒนา

5.1 การยกระดับศักยภาพการแข่งขันและการหลุดพ้นกับดักรายได้ปานกลางสู่รายได้สูง

5.1.1 การส่งเสริมด้านการวิจัยและพัฒนาพัฒนาสภาวะแวดล้อมของการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม ทั้งด้านการลงทุนในการวิจัยและพัฒนา ด้านบุคลากรวิจัย ด้านโครงสร้างพื้นฐาน และด้านการบริหารจัดการ รวมทั้งสนับสนุนและผลักดันให้ผู้ประกอบการมีบทบาทหลักด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลอดจนผลักดันงานวิจัยและพัฒนาให้ใช้ประโยชน์อย่างแท้จริงทั้งเชิงพาณิชย์และสาธารณะโดยให้ความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา

5.1.2 การพัฒนาผลิตภาพแรงงานสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการพัฒนากำลังคนและแรงงานให้มีทักษะความรู้และสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและรองรับการเปิดเสรีของประชาคมอาเซียน โดยยกระดับและพัฒนาสมรรถนะแรงงานไทยด้วยเทคโนโลยี เร่งรัดให้แรงงานทั้งระบบมีการเรียนรู้ขั้นพื้นฐานเพื่อสามารถแข่งขันในตลาดแรงงานได้ สนับสนุนให้แรงงานและปัจจัย

การผลิตมีความยืดหยุ่นในการเคลื่อนย้ายระหว่างสาขาการผลิตและระหว่างพื้นที่การผลิต เพื่อให้แรงงานสามารถเคลื่อนย้ายไปสู่สาขาการผลิตที่มีผลิตภาพการผลิตสูงสุด และสนับสนุนให้ผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมและบริการจัดท้ากรอบคุณวุฒิวิชาชีพและมาตรฐานฝีมือแรงงานให้เป็นมาตรฐานที่เชื่อมโยงกันเพื่อยกระดับทักษะของแรงงานไทย

5.1.3 การส่งเสริมผู้ประกอบการที่เข้มแข็งและพาณิชย์ดิจิตอลพัฒนาขีดความสามารถของผู้ประกอบการให้มีความยืดหยุ่น สามารถปรับตัวและดำเนินธุรกิจท่ามกลางการดำเนินนโยบายและมาตรการการกีดกันทางการค้าในรูปแบบต่างๆ เพิ่มสัดส่วนความเป็นเจ้าของของคนไทยและสนับสนุนให้มีการขยายตลาดที่มีแบรนด์สินค้าและช่องทางการตลาดที่เป็นของตนเองมากขึ้น ตลอดจนพัฒนาต่อยอดอุตสาหกรรมและบริการเพื่อเข้าสู่การเป็นศูนย์กลางการผลิต บริการและอุตสาหกรรมดิจิตอล

5.1.4 การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานเร่งลงทุนและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่งเพื่อเชื่อมโยงพื้นที่เศรษฐกิจในประเทศและต่างประเทศ ทั้งการพัฒนาและปรับปรุงโครงข่ายรถไฟให้เป็นโครงข่ายหลักในการเดินทางและขนส่งของประเทศ พัฒนาโครงข่ายระบบขนส่งสาธารณะและโครงข่ายทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง ขยายขีดความสามารถของท่าอากาศยานหลักของประเทศ พัฒนาท่าเรือที่มีศักยภาพให้เป็นท่าเรืออิเล็กทรอนิกส์เต็มรูปแบบ รวมทั้งพัฒนาและปรับปรุงระบบโทรคมนาคมของประเทศ ตลอดจนสนับสนุนการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมที่เกิดจากลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน เช่น อุตสาหกรรมซ่อมบำรุงและผลิตชิ้นส่วนอากาศยาน และอุตสาหกรรมระบบราง เป็นต้น เพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจให้กับประเทศในการเป็นฐานการผลิตในภูมิภาคอาเซียน

5.1.5 การปรับโครงสร้างการผลิตปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร โดยการปรับเปลี่ยนจาการผลิตสินค้าเกษตรขั้นปฐมเป็นสินค้าเกษตรแปรรูปที่มีมูลค่าสูงมีคุณภาพและมาตรฐานสากล สามารถสร้างความเชื่อมโยงทางด้านวัตถุดิบกับประเทศเพื่อนบ้านและลดระดับการผลิตสินค้าขั้นปฐมที่สูญเสียขีดความสามารถในการแข่งขัน ลงสู่ระดับที่จ้าเป็นสำหรับการสร้างความมั่นคงทางด้านอาหารและพลังงาน จัดระบบการผลิตให้สอดคล้องกับศักยภาพพื้นที่และความต้องการของตลาดตั้งแต่ต้นน้าถึงปลายน้าทั้งด้านกายภาพและเศรษฐกิจ รวมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มทางการเกษตรจากกิจการเจ้าของคนเดียวเป็นการประกอบการในลักษณะสหกรณ์ ห้างหุ้นส่วน และบริษัทเพื่อให้เกิดการประหยัดจากขนาด พิจารณาพันธุ์พืชที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และแหล่งน้า ใช้เทคโนโลยีการผลิตในระดับที่เหมาะสม ใช้กลไกตลาดในการป้องกันความเสี่ยง ตลอดจนส่งเสริมและเร่งขยายผลแนวคิดการท้าการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และระบบเกษตรกรรมยั่งยืนปรับโครงสร้างการผลิตภาคบริการโดยเร่งพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งให้เกิดความเชื่อมโยงกันเป็นโครงข่ายทั้งทางบก ทางน้า และทางอากาศ เร่งพัฒนาท่าเทียบเรือขนาดใหญ่เพื่อรองรับการเติบโตของการท่องเที่ยวทางทะเล ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวให้ครอบคลุมและทันสมัยทั้งการควบคุมกิจกรรมต่างๆ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวและส่งเสริมการท่องเที่ยวและกำหนดและจัดท้ากฎหมายเพื่อยกระดับมาตรฐานการท่องเที่ยวของไทยสู่สากลและรองรับการพัฒนาการท่องเที่ยวให้สามารถแข่งขันได้ในระดับนานาชาติ รวมทั้งส่งเสริมการพัฒนาเชิงพื้นที่ในลักษณะกลุ่มคลัสเตอร์ท่องเที่ยว โดยสนับสนุนการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวของพื้นที่ที่มีความเชื่อมโยงทั้งทางกายภาพ วิถีชีวิต/วัฒนธรรมท้องถิ่นและกิจกรรมการท่องเที่ยว ตลอดจนส่งเสริมการสร้างความเชื่อมโยงด้านการท่องเที่ยวในภูมิภาคอาเซียน ทั้งประเทศที่มีพรมแดนติดกันและประเทศที่มีโครงข่ายคมนาคมขนส่งเชื่อมโยงกันเพื่อให้เกิดการพัฒนาแบบองค์รวมทั้งระบบพัฒนาต่อยอดอุตสาหกรรมอนาคตเพื่อเป็นแหล่งการถ่ายทอดเทคโนโลยี เชื่อมโยงการผลิตกับอุตสาหกรรมที่เป็นฐานรายได้ประเทศ และเป็นกลไกการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยให้เข้าสู่การเป็นศูนย์กลางการผลิตและบริการทั้งในระดับอนุภูมิภาคและในภูมิภาคอาเซียนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่สนับสนุนการขยายตัว

ด้านการค้าการลงทุน เช่น โลจิสติกส์และพลังงาน รวมทั้งปัจจัยสนับสนุนการลงทุนอื่นๆ เช่น ลดอุปสรรคการเคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างประเทศเป็นต้น ส่งเสริมการน้าเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ทั้งภาคการผลิต การตลาด การบริหารจัดการการเงิน และโลจิสติกส์ เชื่อมโยงเศรษฐกิจดิจิตอล ในการอ้านวยความสะดวกทางการค้าการลงทุนด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ และสนับสนุนการลงทุนเพื่อสร้างเศรษฐกิจและสังคมแห่งปัญญาและการเรียนรู้ มุ่งเน้นการพัฒนาธุรกิจเชิงสร้างสรรค์ การลงทุนที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การประหยัดพลังงานและการใช้พลังงานทดแทน การลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาเชิงพาณิชย์ การจัดตั้งสำนักงานใหญ่ข้ามประเทศ บริษัทการค้าระหว่างประเทศ รวมทั้งการให้ความสำคัญเรื่องความรับผิดชอบและการตอบแทนสู่สังคมขององค์กร และกิจการเพื่อสังคม

5.2 การพัฒนาศักยภาพคนตามช่วงวัยและการปฏิรูประบบเพื่อสร้างสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ

5.2.1 การพัฒนาศักยภาพคนในทุกช่วงวัยให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศโดยช่วงวัยเด็กตั้งแต่แรกเกิดให้มีพัฒนาการที่สมวัยในทุกด้าน วัยเรียน วัยรุ่นให้มีทักษะการเรียนรู้ ทักษะชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นภายใต้บริบทสังคมที่เป็นพหุวัฒนธรรม วัยแรงงานให้มีการพัฒนายกระดับสมรรถนะ ฝีมือแรงงานเพื่อสร้างผลิตภาพเพิ่มให้กับประเทศ วัยผู้สูงอายุให้มีการท้างานที่เหมาะสมตามศักยภาพและประสบการณ์ มีรายได้ในการดำรงชีวิต มีการสร้างเสริมและฟื้นฟูสุขภาพเพื่อป้องกันหรือชะลอความทุพพลภาพและโรคเรื้อรังต่างๆ ที่จะก่อให้เกิดภาระแก่ปัจเจกบุคคล ครอบครัว และระบบบริการสุขภาพ

5.2.2 การยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ เท่าเทียมและทั่วถึง โดย

(1) ปฏิรูประบบบริหารจัดการทางการศึกษา โดยปรับระบบบริหารจัดการการศึกษาใหม่เพื่อสร้างความรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ (Accountability)

(2) ปฏิรูประบบการคลังด้านการศึกษา เพื่อเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพการจัดการศึกษาโดยการจัดสรรงบประมาณตรงสู่ผู้เรียน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากภาคเอกชนในการจัดการศึกษา

(3) พัฒนาคุณภาพครูทั้งระบบ ตั้งแต่กระบวนการผลิต สรรหา และการคัดเลือกให้ได้คนดีคนเก่ง รวมทั้งระบบการประเมินและรับรองคุณภาพที่เน้นผลลัพธ์จากตัวผู้เรียน และ (4) ปฏิรูประบบการเรียนรู้ โดยมุ่งจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างสมรรถนะกำลังคนทั้งระบบการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมศึกษาจนถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต พัฒนาสื่อเพื่อการเรียนรู้ ปรับหลักสูตรและผลิตกำลังคนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงและความต้องการของตลาด การวิจัยและการใช้เทคโนโลยีและสื่อเพื่อการเรียนรู้

5.2.3 การพัฒนาด้านสุขภาพ โดยส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการแพทย์เพื่อรองรับการเป็นสังคมผู้สูงอายุทั้งในด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพและที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุยกระดับการบริหารจัดการระบบสุขภาพเพื่อลดความเหลื่อมล้าและสร้างความยั่งยืนในระยะยาว โดยพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารทรัพยากรด้านสาธารณสุข บูรณาการระบบหลักประกันสุขภาพภาครัฐให้เกิดความเป็นเอกภาพในการบริหารจัดการและการใช้ทรัพยากร และส่งเสริมการอภิบาลระบบสุขภาพในรูปแบบเครือข่ายที่มีการใช้ทรัพยากรร่วมกัน พัฒนาศักยภาพของประเทศไทยสู่การเป็นศูนย์กลางสุขภาพนานาชาติทั้งในด้านศูนย์กลางบริการสุขภาพ (Medical Service Hub) ศูนย์กลางบริการเพื่อส่งเสริมสุขภาพ (Wellness Hub) ศูนย์กลางยาและผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ (Product Hub) และศูนย์กลางบริการวิชาการและงานวิจัย (Academic Hub) เพื่อนำรายได้กลับมาใช้ยกระดับคุณภาพบริการสาธารณสุขภายในประเทศรวมทั้งส่งเสริมการให้ความสำคัญกับมิติสุขภาพในทุกนโยบายสาธารณะ (Health in All Policies) เพื่อให้การขับเคลื่อนนโยบายของทุกภาคส่วนตระหนักถึงผลกระทบของนโยบายสาธารณะที่มีต่อสุขภาพของประชาชน

5.2.4 การสร้างสภาพแวดล้อมและนวัตกรรมที่เอื้อต่อการดารงชีพในสังคมสูงวัย โดยการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและความจำเป็นทางกายภาพให้เหมาะกับวัย และการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุในรูปแบบที่หลากหลายทั้งในด้านการจัดบริการสุขภาพและสวัสดิการสังคมอย่างบูรณาการ โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งพัฒนาชุมชนที่มีศักยภาพและความพร้อมให้เป็นต้นแบบของการดูแลผู้สูงอายุเพื่อขยายผลไปสู่ชุมชนอื่น ตลอดจนการพัฒนานวัตกรรมในการใช้ชีวิตประจำวันสำหรับผู้สูงอายุ

5.3 การลดความเหลื่อมล้าทางสังคม

5.3.1 การยกระดับรายได้และสร้างโอกาสในการประกอบอาชีพ มุ่งเน้นการเพิ่มผลิตภาพแรงงาน โดยสนับสนุนให้แรงงานมีโอกาสเข้าถึงการเรียนรู้และพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานอย่างมีมาตรฐาน ปรับโครงสร้างค่าจ้างแรงงานให้ชัดเจนและสะท้อนทักษะฝีมือแรงงานอย่างแท้จริง เร่งผลักดันให้การใช้ระบบมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพและมาตรฐานฝีมือแรงงานในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ เพิ่มผลิตภาพทางการผลิตของเกษตรกรรายย่อย โดยสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาและการผลิตทางการเกษตรที่สอดคล้องกับพื้นที่ สร้างหลักประกันรายได้แทนการอุดหนุนด้านราคาสินค้าเกษตร ลดต้นทุนทางการเกษตรโดยสนับสนุนปัจจัยการผลิต

5.3.2 การจัดบริการทางสังคมให้ทุกคนตามสิทธิขั้นพื้นฐาน และเน้นการสร้างภูมิคุ้มกันระดับปัจเจก โดย

(1) พัฒนาระบบบริการสาธารณะให้มีคุณภาพและมีช่องทางการเข้าถึงอย่างหลากหลายโดยเฉพาะระบบบริการสาธารณสุขและการศึกษาขั้นพื้นฐาน สวัสดิการสังคม และกระบวนการยุติธรรม

(2) สนับสนุนการจัดหาที่อยู่อาศัยของผู้มีรายได้น้อยและการเข้าถึงระบบสาธารณูปโภค กำหนดเป็นนโยบายที่อยู่อาศัยแห่งชาติและเมืองน่าอยู่ พัฒนาโครงการที่อยู่อาศัยแก้ปัญหาชุมชนแออัดในเมืองโดยดำเนินการร่วมกับภาคธุรกิจเอกชน และ

(3) การจัดรูปแบบสวัสดิการพื้นฐานที่จำเป็นและเหมาะสมตามกลุ่มเป้าหมาย (Customized Welfare) ที่คำนึงถึงฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างกัน โดยมีแนวทางการรับภาระค่าใช้จ่ายร่วมกัน (Cost Sharing)

5.3.3 การสร้างความเสมอภาคในการเข้าถึงทรัพยากร โดยปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตร สนับสนุนให้เกษตรกรรายย่อยที่ไร้ที่ดินท้ากินและยากจนได้มีที่ดินเป็นของตนเองหรือมีสิทธิทำกินในที่ดิน ปฏิรูประบบการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบและเข้าถึงพื้นที่เป้าหมายได้อย่างแท้จริงด้วยการผลักดัน พรบ.ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. .... และบูรณาการแผนงานและงบประมาณร่วมกันของหน่วยงาน และสร้างกระบวนการมีส่วนร่วม รวมทั้งปรับโครงสร้างภาษีที่เป็นธรรม เช่น ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ภาษีมรดก และภาษีสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

5.3.4 การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างเสมอภาค การคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐาน และการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างเท่าเทียมโดยการเสริมศักยภาพและความเข้มแข็งด้านกฎหมายให้แก่ประชาชน รวมทั้งการปรับปรุงและบังคับใช้กฎหมายเพื่อลดปัญหาความเหลื่อมล้า เช่น กฎหมายป่าชุมชน กฎหมายภาษีมรดก กฎหมายที่ดิน เป็นต้น

5.4 การรองรับการเชื่อมโยงภูมิภาคและความเป็นเมือง

5.4.1 การลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอานวยความสะดวกของเมืองเตรียมความพร้อมรองรับความเป็นเมือง ทั้งด้านการบริหารจัดการด้านผังเมืองด้านสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ระบบคมนาคมขนส่ง ระบบบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม ระบบการศึกษาและระบบสาธารณสุขที่ได้มาตรฐาน มี

คุณภาพ และเพียงพอต่อความต้องการของคนในเมือง รวมทั้งเสริมสร้างความสามารถในการบริหารจัดการเมืองตามระดับการพัฒนา

5.4.2 การพัฒนาด้านการขนส่งและโลจิสติกส์เชื่อมโยงกับเพื่อนบ้านส่งเสริมและเร่งรัดการพัฒนาระบบการบริหารจัดการโลจิสติกส์ของประเทศเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศทั้งด้านการค้า การลงทุน และการบริการ โดยคำนึงถึงการเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Green Logistics) สนับสนุนให้เกิดความร่วมมือในห่วงโซ่อุปทาน และปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบ รวมทั้งปรับลดกระบวนงานด้านอำนวยความสะดวกทางการค้า ขนส่ง และโลจิสติกส์ให้มีความสะดวกและมีประสิทธิภาพต่อภาคธุรกิจอย่างแท้จริง

5.4.3 การส่งเสริมการลงทุน การค้าชายแดน และการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ให้ความสำคัญกับนโยบายส่งเสริมการลงทุนและการค้าชายแดนเพื่อดึงดูดให้นักลงทุนในภูมิภาคเข้ามาลงทุนในไทยและประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งส่งเสริมการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษในพื้นที่ชายแดนโดยให้ความสำคัญกับการลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน การส่งเสริมการลงทุนและสิทธิประโยชน์ การบริหารจัดการแรงงานต่างด้าว และการให้บริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จ เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกด้านการค้าชายแดนและการผ่านแดนระหว่างไทยกับประเทศในภูมิภาคมากขึ้น

5.5 การสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

5.5.1 การรักษาทุนทางธรรมชาติเพื่อการเติบโตสีเขียว ใช้ประโยชน์จากทุนธรรมชาติโดยคำนึงถึงขีดจำกัดและศักยภาพในการฟื้นตัว ปกป้องรักษาทรัพยากรป่าไม้ โดยสนธิกำลังของทุกภาคส่วน นำระบบสารสนเทศมาใช้เพื่อการบริหารจัดการ บังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรม เพิ่มพื้นที่ป่าไม้โดยส่งเสริมการปลูกไม้มีค่าทางเศรษฐกิจระยะยาว อนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืนและแบ่งปันผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม รวมทั้งผลักดันแนวทางการประเมินมูลค่าของระบบนิเวศและการสร้างรายได้จากการอนุรักษ์ จัดสรรที่ดินให้แก่ผู้ยากไร้ กระจายการถือครองที่ดิน จัดทำฐานข้อมูลที่ดินเพื่อการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ การจัดเก็บภาษีที่ดินในอัตราก้าวหน้า กำหนดเพดานการถือครองที่ดินที่เหมาะสม และกำหนดมาตรการป้องกันการถือครองที่ดินของคนต่างชาติ บริหารจัดการน้ำเพื่อให้เกิดความยั่งยืน บูรณาการระหว่างหน่วยงานอย่างเป็นระบบ สร้างศูนย์ข้อมูลทรัพยากรน้ำ จัดตั้งองค์กรบริหารจัดการน้ำในระดับพื้นที่ เช่น คณะกรรมการลุ่มน้ำ และองค์กรผู้ใช้น้ำ คุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ลดความขัดแย้งเชิงนโยบายระหว่างการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การท่องเที่ยว การประมง และวิถีชีวิตของชุมชนบริหารจัดการแร่โดยกำหนดปริมาณที่เหมาะสมในการนำแร่มาใช้ประโยชน์ คำนึงถึงความจำเป็นและมูลค่าในอนาคต บังคับใช้มาตรการควบคุมผลกระทบจากการทำเหมืองแร่ที่ก่อมลพิษต่อสภาพแวดล้อมและสุขภาพอนามัยของประชาชน

5.5.2 การส่งเสริมการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สร้างระบบหมุนเวียนวัสดุที่ใช้แล้ว ที่มีประสิทธิภาพ ขับเคลื่อนสู่ Zero Waste Society ผ่านมาตรการต่างๆ เช่น การปฏิรูประบบภาษีและค่าธรรมเนียมเพื่อสิ่งแวดล้อม การศึกษาเพื่อสิ่งแวดล้อม มาตรฐานและฉลากสินค้า เป็นต้น

5.5.3 การส่งเสริมการผลิต การลงทุน และการสร้างงานสีเขียว เพื่อยกระดับประเทศสู่เศรษฐกิจและสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พัฒนาคลัสเตอร์อุตสาหกรรมสีเขียว ส่งเสริมผู้ประกอบการให้สามารถปรับระบบสู่ห่วงโซ่อุปทานหรือห่วงโซ่คุณค่าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Supply Chain /Green Value Chain) ส่งเสริมการทำการเกษตรกรรมยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมภาคบริการที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อย เพื่อให้ประเทศไทยมีศักยภาพให้มีบทบาทมากขึ้นในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ

5.5.4 การจัดการมลพิษและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ด้วยการเร่งรัดการควบคุมมลพิษทั้งทางอากาศ ขยะ น้ำเสีย และของเสียอันตราย ที่เกิดจากการผลิตและบริโภค เพื่อสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อม

ที่ดีให้กับประชาชน เร่งรัดแก้ไขปัญหาการจัดการขยะเป็นลำดับแรก โดยส่งเสริมให้เกิดกลไกการคัดแยกขยะเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ให้มากที่สุด เร่งกำจัดขยะมูลฝอยตกค้างสะสมในสถานที่กำจัดในพื้นที่วิกฤต สร้างรูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายที่เหมาะสม เน้นการแปรรูปเป็นพลังงาน สร้างวินัยของคนในชาติมุ่งสู่การจัดการที่ยั่งยืน โดยให้ความรู้แก่ประชาชน และการบังคับใช้กฎหมาย

5.5.5 การพัฒนาความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ ผลักดันการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของอาเซียน หาแนวทางความร่วมมือกับอาเซียน และอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงในประเด็นการขนส่งข้ามพรมแดน การเคลื่อนย้ายแรงงาน การบริหารจัดการพลังงาน และการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

5.5.6 การเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงด้านภัยพิบัติ เพิ่มขีดความสามารถในการรับมือและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพิ่มศักยภาพในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกให้กับทุกภาคส่วน ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อลดผลกระทบและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พัฒนาระบบฐานข้อมูลและระบบการเตือนภัย ตลอดจนส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติทางธรรมชาติ ให้ความสำคัญกับการป้องกันน้ำท่วม วางแผนป้องกันเมืองและพื้นที่ชายฝั่ง พัฒนาเมืองที่สามารถปรับตัวและยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Resilience City) การให้บริการของระบบนิเวศ ส่งเสริมการลงทุนของภาคเอกชนในการรับมือภัยพิบัติโดยสร้างแนวป้องกันตามธรรมชาติ และการจัดท้าแผนธุรกิจต่อเนื่อง รวมทั้งการพัฒนาระบบการจัดการภัยพิบัติให้มีประสิทธิภาพพร้อมรองรับแนวโน้มการเกิดภัยพิบัติที่รุนแรงในอนาคต

5.6 การบริหารราชการแผ่นดินที่มีประสิทธิภาพ

5.6.1 การสร้างความโปร่งใสในทุกขั้นตอนของการปฏิบัติราชการ โดยให้มีช่องทางให้ทุกภาคส่วนสามารถเข้าถึง เข้าตรวจสอบข้อมูลของภาคราชการและร้องเรียนได้ เช่น ข้อมูลการประกวดราคาจัดซื้อ จัดจ้างโครงการของทางราชการ ข้อมูลการประมูลโครงการ ผู้ชนะการประมูลและราคาปิดประมูล ข้อมูลความก้าวหน้าตามกระบวนการยุติธรรม เช่น คดีที่ไม่ดำเนินการตามหลักธรรมาภิบาล คดีทุจริตคอร์รัปชั่นและคดีที่ประชาชนให้ความสนใจในแต่ละยุคสมัย ฯลฯ

5.6.2 การพัฒนาบุคลากรภาครัฐให้มีความเป็นมืออาชีพและเพียงพอต่อการขับเคลื่อนภารกิจภาครัฐร่วมกับภาคเอกชนและภาคประชาสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้ระบบราชการเล็กกะทัดรัดแต่มีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพสูง

5.6.3 การสร้างรูปแบบการพัฒนา อปท. ให้เหมาะสม สามารถรับมือการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งเป็นแกนหลักในการประสานเครือข่ายและเชื่อมโยงภาคส่วนต่างๆ ในระดับพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.6.4 การสร้างระบบตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ สร้างผลงานที่มีคุณภาพ รวดเร็วและน่าเชื่อถือ สามารถเป็นเครื่องมือให้กับคณะรัฐมนตรีประกอบการตัดสินใจในเชิงนโยบายได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการติดตาม ประเมินผลโครงการใหญ่ๆ ที่มีการใช้จ่ายงบประมาณเป็นจำนวนมาก และเป็นโครงการที่มีผลกระทบในวงกว้าง

<u>2.กรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579)</u>

วิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคงมั่งคั่งยั่งยืนเป็นประเทศพัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคงมั่งคั่งยั่งยืน”

1.ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง

(1) การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(2) การปฏิรูปกลไกการบริหารประเทศ

(3) การป้องกันและแก้ไขการก่อความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้

(4) การบริหารจัดการความมั่นคงชายแดนและชายฝั่งทะเล

(5) การพัฒนาระบบกลไกมาตรการและความร่วมมือระหว่างประเทศทุกระดับ

(6) การพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพการผนึกกาลังป้องกันประเทศและกองทัพ

(7) การพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและการปกป้องรักษาผลประโยชน์แห่งชาติทางทะเลรวมทั้งเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารพลังงานและน้ำ

(8) การปรับกระบวนการทางานของกลไกที่เกี่ยวข้องจากแนวดิ่งสู่แนวระนาบมากขึ้น

2.ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

(1) สมรรถนะทางเศรษฐกิจได้แก่รักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและสร้างความเชื่อมั่นส่งเสริมการค้าและการลงทุนทั้งภาครัฐและเอกชนและพัฒนาประเทศสู่ความเป็นชาติการค้าเพื่อเป็นศูนย์กลางการค้าและได้ประโยชน์จากห่วงโซ่มูลค่าในภูมิภาคเพิ่มขึ้น

(2) การพัฒนาภาคการผลิตและบริการภาคเกษตรได้แก่เสริมสร้างฐานการผลิตการเกษตรให้เข้มแข็งและยั่งยืนเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตรพัฒนาสินค้าเกษตรและอาหารที่มีศักยภาพในการแข่งขันและส่งเสริมเกษตรกรรายย่อยให้ปรับไปสู่รูปแบบเกษตรยั่งยืนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและรวมกลุ่มเกษตรกรในการพัฒนาอาชีพที่เข้มแข็ง**ภาคอุตสาหกรรม**พัฒนาอุตสาหกรรมศักยภาพ ได้แก่ พัฒนาอุตสาหกรรมส่งออกที่มีศักยภาพสูงสร้างความเข้มแข็งให้กับผู้ประกอบการไทยและพัฒนาอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพในอนาคตเป็นต้นและภาคบริการพัฒนายกระดับผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวผลักดันประเทศไทยสู่การเป็นศูนย์กลางการให้บริการสุขภาพและส่งเสริมธุรกิจบริการที่มีศักยภาพ

(3) พัฒนาผู้ประกอบการและเศรษฐกิจชุมชน ได้แก่ พัฒนาทักษะและองค์ความรู้ของผู้ประกอบการไทยพัฒนาและยกระดับผลิตภาพแรงงานเพื่อส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสู่สากลยกระดับศักยภาพของสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ไทยให้ก้าวไกลสู่สากลและพัฒนาวิสาหกิจชุมชนและสถาบันเกษตรกร

(4) การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษและเมือง โดยพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจบริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก พัฒนาระบบเมืองศูนย์กลางความเจริญของประเทศและพัฒนาคลัสเตอร์อุตสาหกรรมและบริการที่มีศักยภาพในการขับเคลื่อนประเทศ

(5) การลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ในด้านการขนส่ง ความมั่นคงและพลังงานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและการวิจัยและพัฒนา

(6) การเชื่อมโยงกับภูมิภาคและเศรษฐกิจโลก สร้างความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนากับประเทศในอนุภูมิภาค ภูมิภาคและ นานาประเทศ ส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นฐานของการประกอบธุรกิจส่งเสริมความร่วมมือกับภูมิภาคและนานาชาติในการสร้างความมั่นคงด้านพลังงาน อาหาร สิ่งแวดล้อม และการบริหารจัดการภัยพิบัติส่งเสริมบทบาทการเป็นผู้ประสานประโยชน์ในการเชื่อมโยงและสร้างความสมดุลของความสัมพันธ์ของประเทศไทยและกลุ่มอำนาจทางเศรษฐกิจต่างๆ เพิ่มบทบาทและการมีส่วนร่วมของไทยในองค์การระหว่างประเทศในการผลักดันการพัฒนาในอนุภูมิภาคและภูมิภาค สนับสนุนการเปิดการค้าเสรีและสร้างองค์ความรู้ด้านการต่างประเทศต่อส่วนต่างๆและสาธารณชนไทย

3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน

(1) การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิตให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศโดยพัฒนาเริ่มตั้งแต่ในครรภ์และต่อเนื่องไปตลอดชีวิต

(2) การยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพเท่าเทียมและทั่วถึง

(3) การสร้างเสริมให้คนมีสุขภาวะที่ดี

(4) การสร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทยให้เอื้อต่อการพัฒนาคน

4. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม

(1) การสร้างความมั่นคงและการลดความเหลื่อมล้ำทางด้านเศรษฐกิจและสังคม

(2) การพัฒนาระบบบริการและระบบบริหารจัดการสุขภาพ

(3) การสร้างสภาพแวดล้อมและนวัตกรรมที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตในสังคมสูงวัย

(4) การสร้างความเข้มแข็งของสถาบันทางสังคมและทุนทางวัฒนธรรมและความเข้มแข็งของชุมชน

(5) การพัฒนาการสื่อสารมวลชนให้เป็นกลไกในการสนับสนุนการพัฒนา

5. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

(1) การจัดระบบอนุรักษ์ ฟื้นฟูและป้องกันการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ

(2) การวางระบบบริหารจัดการน้ำให้มีประสิทธิภาพทั้ง 25 ลุ่มน้ำ เน้นการปรับระบบการบริหารจัดการอุทกภัยอย่างบูรณาการ

(3) การพัฒนาและใช้พลังงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในทุกภาคเศรษฐกิจ

(4) การพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศและเมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

(5) การร่วมลดปัญหาโลกร้อนและปรับตัวให้พร้อมกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

(6) การใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์และนโยบายการคลังเพื่อสิ่งแวดล้อม

6. ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

(1) การปรับปรุงการบริหารจัดการรายได้และรายจ่ายของภาครัฐ

(2) การพัฒนาระบบการให้บริการประชาชนของหน่วยงานภาครัฐ

(3) การปรับปรุงบทบาท ภารกิจ และโครงสร้างของหน่วยงานภาครัฐ ให้มีขนาดที่เหมาะสม

(4) การวางระบบบริหารงานราชการแบบบูรณาการ

(5) การพัฒนาระบบบริหารจัดการกำลังคนและพัฒนาบุคลากรภาครัฐในการปฏิบัติราชการ

(6) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

(7) การปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับให้มีความชัดเจน ทันสมัย เป็นธรรม และสอดคล้องกับข้อบังคับสากลหรือข้อตกลงระหว่างประเทศ ตลอดจน พัฒนาหน่วยงานภาครัฐและบุคลากรที่มีหน้าที่เสนอความเห็นทางกฎหมายให้มีศักยภาพ

ความเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579) กับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564)

1.คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2558 เห็นชอบทิศทางและกรอบยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560 – 2564) ตามที่สำนักงานฯเสนอและให้สำนักงานฯรับความเห็นของสำนักงบประมาณไปพิจารณาดำเนินการต่อไปทั้งนี้เพื่อให้แผนพัฒนาฯฉบับที่ 12 มีความครบถ้วนสมบูรณ์สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและแนวทางการปฏิรูปประเทศให้สำนักงานฯ

พิจารณาปรับปรุงรูปแบบและแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาฯฉบับที่ 12 ใน 4 ประเด็นหลักดังนี้

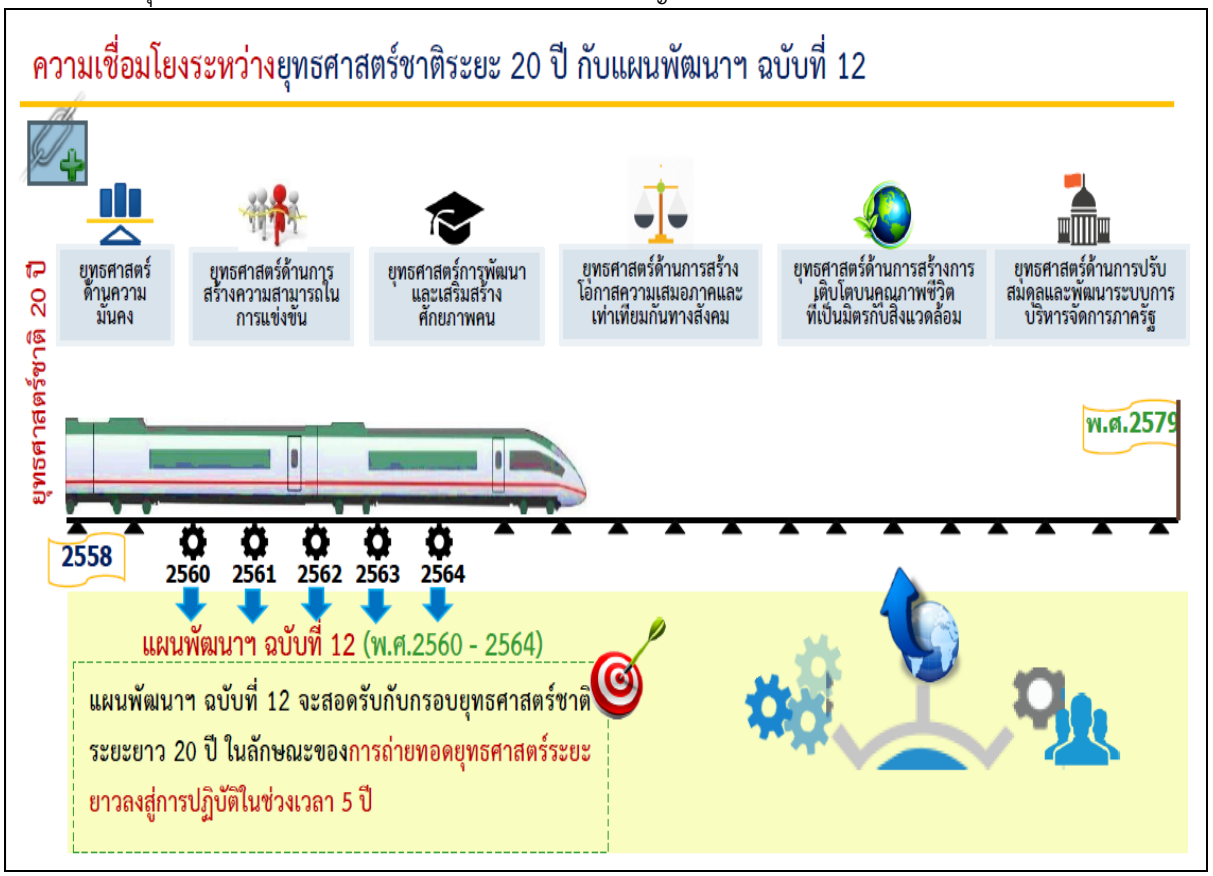
1) ต้องมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีและมีการแปลงยุทธศาสตร์ชาติดังกล่าวเป็นแผนงาน/โครงการในช่วง 5 ปีโดยระบุแผนปฏิบัติการและกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จที่เป็นรูปธรรมรวมทั้งให้มีการประเมินผลของการดำเนินงานทุกรอบ 1 ปีและ 5 ปีเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานของรัฐบาลต่อไป

2) ปรับปรุงเนื้อหาของแผนพัฒนาฯฉบับที่ 12 ให้สอดคล้องและสะท้อนถึงการดำเนินงานตามนโยบายสำคัญของรัฐบาลที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มีการขับเคลื่อนไปแล้วในช่วงที่ผ่านมา

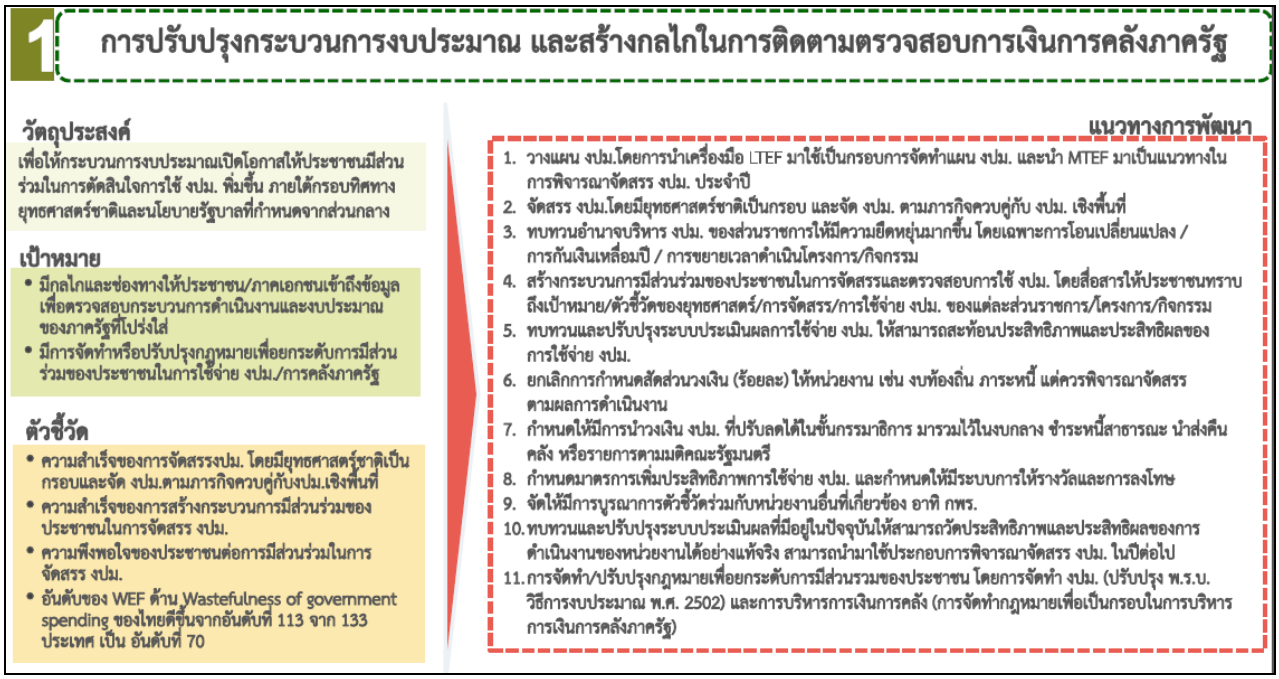
3) ระบุกลไกการขับเคลื่อนแผนพัฒนาฯฉบับที่ 12 ไปสู่การปฏิบัติให้เป็นรูปธรรมโดยเฉพาะกลไกทางกฎหมายและกลไกประชารัฐที่จะช่วยสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนดำเนินการตามแผนพัฒนาฯฉบับที่ 12 ทั้งนี้ให้สำนักงานฯเสนอกลไกดังกล่าวให้รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุเครืองาม) พิจารณาก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรี

4) ในขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาฯฉบับที่ 12 ให้สำนักงานฯประสานงานกับคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติอย่างใกล้ชิดและจัดให้มีกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐเอกชนและประชาสังคมเพื่อให้แนวทางการพัฒนาเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

2.ดังนั้นแผนพัฒนาฯฉบับที่ 12 จึงนำวิสัยทัศน์ของยุทธศาสตร์ชาติมาเป็นวิสัยทัศน์ของแผนพัฒนาฯฉบับที่ 12 และนำยุทธศาสตร์การพัฒนาทั้ง 6 ด้านที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติมาเป็นแนวทางในการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาของแผนพัฒนาฯฉบับที่ 12 ในลักษณะของการถ่ายทอดยุทธศาสตร์ระยะยาวลงสู่การปฏิบัติในช่วงเวลา 5 ปีโดยกำหนดยุทธศาสตร์ให้ตอบสนองกับบริบทการพัฒนาที่จะเกิดขึ้นในช่วง 5 ปีแรกของยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2560 - 2564) เป็นสำคัญ

สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อการกำหนดยุทธศาสตร์
การพัฒนาระบบและการบริหารจัดการภาครัฐ
Good Governance
ภาครัฐปรับปรุงระบบการทำงาน
ประชาชนพึงพอใจในการบริการภาครัฐ
การปฏิรูปภาครัฐยังไม่บรรลุเป้าหมาย
สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและนอกประเทศ (aging, terrorist, technology, integration)
ปัญหาที่ต้องเร่งแก้ไข
• ระบบการใช้จ่าย งปม. ขาดประสิทธิภาพและประสิทธิผล และการสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบกระบวนการ งปม. ที่โปร่งใส
• ระบบการให้บริการประชาชนของหน่วยงานรัฐยังขาดประสิทธิภาพและประสิทธิผล
• การแข่งขันสูงในภาคธุรกิจส่งผลต่อการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ
• ด้วบทกฎหมายยังไม่มีความเป็นธรรมและเลือกปฏิบัติ และเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ
• ขาดการบริหารจัดการแบบประชารัฐ
• การทุจริตประพฤติมิชอบที่ยังเป็นปัญหาสำคัญของประเทศและสั่งสมมาเป็นเวลานาน
ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบและการบริหารจัดการภาครัฐเพื่อยกระดับธรรมาภิบาล
การปรับปรุงกระบวนการงบประมาณ และสร้างกลไกในการติดตามตรวจสอบการเงินการคลังภาครัฐ
การพัฒนาระบบบริหารจัดการและการให้บริการของภาครัฐให้มีประสิทธิภาพ
การปฏิรูปกฎหมายให้เอื้อต่อภารกิจภาครัฐ การลงทุน และการดำเนินธุรกิจภาคเอกชนฯ
การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นและพัฒนากลไกและช่องทางเข้าถึงข้อมูล
การป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชั่น

1
การปรับปรุงกระบวนการงบประมาณ และสร้างกลไกในการติดตามตรวจสอบการเงินการคลังภาครัฐ
วัตถุประสงค์
เพื่อให้กระบวนการงบประมาณเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจการใช้ งปม. พิ่มขึ้น ภายใต้กรอบทิศทางยุทธศาสตร์ชาติและนโยบายรัฐบาลที่กำหนดจากส่วนกลาง
เป้าหมาย
• มีกลไกและช่องทางให้ประชาชน/ภาคเอกชนเข้าถึงข้อมูลเพื่อตรวจสอบกระบวนการดำเนินงานและงบประมาณของภาครัฐที่โปร่งใส่
• มีการจัดทำหรือปรับปรุงกฎหมายเพื่อยกระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการใช้จ่าย งปม./การคลังภาครัฐ
ตัวชี้วัด
• ความสำเร็จของการจัดสรรงปม. โดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นกรอบและจัด งปม.ตามภารกิจควบคู่กับงปม.เชิงพื้นที่
• ความสำเร็จของการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดสรร งปม.
• ความพึงพอใจของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมในการจัดสรร งปม.
• อันดับของ WEF ด้าน Wastefulness of government spending ของไทยดีขึ้นจากอันดับที่ 113 จาก 133 ประเทศ เป็น อันดับที่ 70
แนวทางการพัฒนา
1. วางแผน งปม.โดยการนำเครื่องมือ LTEF มาใช้เป็นกรอบการจัดทำแผน งปม. และนำ MTEF มาเป็นแนวทางในการพิจารณาจัดสรร งปม. ประจำปี
2. จัดสรร งปม.โดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นกรอบ และจัด งปม. ตามภารกิจควบคู่กับ งปม. เชิงพื้นที่
3. ทบทวนอำนาจบริหาร งปม. ของส่วนราชการให้มีความยืดหยุ่นมากขึ้น โดยเฉพาะการโอนเปลี่ยนแปลง / การกันเงินเหลื่อมปี / การขยายเวลาดำเนินโครงการ/กิจกรรม
4. สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดสรรและตรวจสอบการใช้ งปม. โดยสื่อสารให้ประชาชนทราบถึงเป้าหมาย/ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์/การจัดสรร/การใช้จ่าย งปม. ของแต่ละส่วนราชการ/โครงการ/กิจกรรม
5. ทบทวนและปรับปรุงระบบประเมินผลการใช้จ่าย งปม. ให้สามารถสะท้อนประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการใช้จ่าย งปม.
6. ยกเลิกการกำหนดสัดส่วนวงเงิน (ร้อยละ) ให้หน่วยงาน เช่น งบท้องถิ่น ภาระหนี้ แต่ควรพิจารณาจัดสรรตามผลการดำเนินงาน
7. กำหนดให้มีการนำวงเงิน งปม. ที่ปรับลดได้ในชั้นกรรมาธิการ มารวมไว้ในงบกลาง ชำระหนี้สาธารณะ นำส่งคืนคลัง หรือรายการตามมติคณะรัฐมนตรี
8. กำหนดมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่าย งปม. และกำหนดให้มีระบบการให้รางวัลและการลงโทษ
9. จัดให้มีการบูรณาการตัวชี้วัดร่วมกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง อาทิ กพร.
10. ทบทวนและปรับปรุงระบบประเมินผลที่มีอยู่ในปัจจุบันให้สามารถวัดประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงานของหน่วยงานได้อย่างแท้จริง สามารถนำมาใช้ประกอบการพิจารณาจัดสรร งปม. ในปีต่อไป
11. การจัดทำ/ปรับปรุงกฎหมายเพื่อยกระดับการมีส่วนรวมของประชาชน โดยการจัดทำ งปม. (ปรับปรุง พ.ร.บ. วิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2502) และการบริหารการเงินการคลัง (การจัดทำกฎหมายเพื่อเป็นกรอบในการบริหารการเงินการคลังภาครัฐ)

2 การพัฒนาระบบบริหารจัดการและการให้บริการของภาครัฐให้มีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการลากรให้บริการของภาครัฐให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น บุคลากรของภาครัฐมีศักยภาพสูงขึ้น และพร้อมที่จะได้รับการตรวจสอบจากประชาชนและสังคม

เป้าหมาย

- มีการให้บริการประชาชนในรูปแบบทางเลือกที่หลากหลาย และมีคุณภาพมากขึ้น
- มี e-Government และ e-Police Service
- มีปริมาณข้าราชการมีคุณภาพ ประสิทธิภาพ มากขึ้น
- มีองค์กรมีสมรรถนะสูงและมีความทันสมัย
- ยกระดับการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานภาครัฐ/ขรก.
- ผู้ส่วนได้ส่วนเสียมีความมั่นใจ ยอมรับ และปฏิบัติตามกติกาเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด

- อันดับ IMD ด้านการความโปร่งใสในการจัดทำนโยบายรัฐบาลดีขึ้น จากอันดับที่ 113 เป็น 70
- อันดับ IMD ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพภาครัฐ ในปี 2564 ดีขึ้น 5 อันดับจากปี 2560
- ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการและการดำเนินงานของภาครัฐอยู่ที่ร้อยละ 80
- ส่วนราชการสามารถพัฒนาขีดสมรรถนะของการบริหารจัดการองค์การไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
- ผลิตภาพของภาครัฐเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 30

แนวทางการพัฒนา

1. บริหารจัดการภาครัฐ เพื่อยกระดับธรรมาภิบาล ประสิทธิภาพ โปร่งใส รับผิดชอบ และลดการคอร์รัปชั่น
2. พัฒนาระบบราชการ/การจัดรูปแบบองค์กรภาครัฐ/กระบวนการจัดทำนโยบายและยุทธศาสตร์ พร้อมทั้งปรับบทบาทและโครงสร้างองค์กรภาครัฐ ในกรอบของภาคราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน และหน่วยงานของรัฐในรูปแบบใหม่
3. พิจารณาความเชื่อมโยงราชการกับภาคการเมือง และภาคราชการกับประชาชน
4. พัฒนาระบบบริหารงานบุคคล การคัดเลือก/สรรหา/แต่งตั้ง/โยกย้าย รวมทั้งปรับรูปแบบ/ลักษณะบริหารจัดการและพัฒนาข้าราชการ/พนักงานของรัฐ
5. พิจารณาเชื่อมโยงการพัฒนา/ให้บริการระหว่างส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และท้องถิ่น โดยกำหนดคลัสเตอร์ และบูรณาการทำงาน
6. พัฒนาระบบตรวจสอบและประเมินผล โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วม และบริหารจัดการข้อมูลและองค์ความรู้ พร้อมทั้งพัฒนาระบบสารสนเทศภาครัฐให้เปิดเผยและเข้าถึงง่าย
7. ปรับปรุงกฎหมายให้ทันสมัย เอื้อต่อการบริหารราชการแผ่นดิน รวมทั้งการลงทุนและการดำเนินธุรกิจภาคเอกชน
8. พัฒนาระบบสารสนเทศการจัดการแบบออนไลน์ (Online MIS) ให้เป็นช่องทางในการเข้าถึงสารสนเทศในการดำเนินงานประเมินความก้าวหน้า
9. พัฒนากองทุนพัฒนานวัตกรรม ประสิทธิภาพและคุณภาพแห่งรัฐ
10. จัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนารัฐวิสาหกิจในระยะยาวและมีความชัดเจน
11. พัฒนากลไกการกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจที่เข้มแข็ง เพื่อให้เกิดการแข่งขันที่เป็นธรรมและเป็นไปตามกลไกตลาด
12. ทบทวนบทบาทและความจำเป็นของรัฐวิสาหกิจตามวัตถุประสงค์ในการจัดตั้ง และสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน
13. การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ มีระบบบริหารความเสี่ยง และระบบประเมินผลที่ดี
14. พัฒนาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยมุ่งเน้นให้เกิดการลงทุนด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีในรัฐวิสาหกิจ
15. แก้ไขปัญหารัฐวิสาหกิจที่มีปัญหาทางการเงินหรือประสบปัญหาในการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์การจัดตั้ง
16. ส่งเสริมการร่วมทุนของภาคเอกชนในกิจการของรัฐที่ไม่มีผลต่อความมั่นคง เพื่อพัฒนาการดำเนินงานแบบมืออาชีพตามมาตรฐานสากล และลดภาระงบประมาณของภาครัฐได้

3 การปฏิรูปกฎหมายให้เอื้อต่อภารกิจภาครัฐ การลงทุน และการดำเนินธุรกิจภาคเอกชนฯ

วัตถุประสงค์

เพื่อสร้างระบบการปฏิรูปกฎหมายให้ได้มาตรฐานสากลและปรับปรุงกฎหมายที่มีอยู่ให้เอื้อต่อการเพิ่มผลิตภาพการผลิต การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน การเติบโตทางเศรษฐกิจ และการอยู่ดีกินดีของประชาชน

เป้าหมาย

- มีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด และมีประสิทธิภาพ เพื่อคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนอย่างเสมอภาค
- มีการวินิจฉัยคดีอย่างถูกต้อง รวดเร็ว โปร่งใส เป็นธรรมตามหลักนิติธรรม
- มีกฎหมาย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับที่เอื้อต่อบรรยากาศในการแข่งขัน ลดความเหลื่อมล้ำ และอุปสรรคในการดำเนินธุรกิจและคุณภาพชีวิตของ ปชช.

ตัวชี้วัด

- อันดับ IMD ด้าน Legal and regulatory framework encourages the competitiveness of enterprises ของไทยดีขึ้น
- อันดับ IMD ตัวชี้วัดนิติธรรมดีขึ้นจากอันดับ 34 เป็น 20
- ดันดับ IMD ด้าน Justice is fairly administered ดีขึ้นจาก 31 เป็น 25

แนวทางการพัฒนา

1. **สนับสนุนกระทรวงหรือหน่วยงานเทียบเท่า ให้เร่งดำเนินการประเมินผลกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่มีอายุตั้งแต่ 5 ปี** ตามข้อกำหนดในพระราชกฤษฎีกาทบทวนความเหมาะสมของกฎหมาย 2558 เพื่อโละกฎหมาย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับที่เป็นอุปสรรค์ต่อการยกระดับสู่ประเทศที่มีรายได้ เช่น สนับสนุนให้จ้างที่ปรึกษาต่างประเทศ เช่น ประเทศออสเตรเลีย อังกฤษ และสหรัฐอเมริกา เป็นต้น เพราะประเทศไทยไม่มีผู้เชี่ยวชาญ
2. **ปรับปรุงกลไกที่มีอยู่หรือสร้างกลไกใหม่ เพื่อประเมินผลกฎหมาย กฎ ระเบียบ ในกระบวนการจัดทำกฎหมาย กฎ ระเบียบให้ทันสมัยและตอบสนองทิศทางการปฏิรูปเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ และลดความซ้ำซ้อน** จะทำให้ได้ชุดข้อกำหนดกฎเกณฑ์ที่ดี (Better Regulation) ซึ่งเป็นการสร้างฐานรากให้เข้มแข็งเพราะจะทำให้การดำเนินชีวิตในสังคมและการดำเนินธุรกิจเสรีและเป็นธรรม เช่น ยกระดับเครื่องมือที่เรียกว่า Regulatory Impact Assessment (RIA) ประเมินชุดข้อกำหนดกฎเกณฑ์ทุกครั้งก่อนเสนอคณะรัฐมนตรีเป็นต้น
3. **พัฒนาบุคคลากรและตั้งหน่วยงานประเมินผลชุดข้อกำหนดกฎเกณฑ์ขึ้นในหน่วยงาน** ให้สามารถพัฒนาและใช้เครื่องมือในการติดตามประเมินผลตั้งแต่ก่อนออก กำลังบังคับใช้ และหลังจากที่ดำเนินการบังคับใช้ไประยะหนึ่ง เพราะปัจจุบันประเทศไทยขาดบุคลากรด้านนี้
4. **พัฒนาและยกระดับหน่วยงานกลาง (Oversight body)** ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับกระบวนการประเมินผลกระทบกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และพิจารณาคุณภาพของการวิเคราะห์ของหน่วยงานต่างๆ รวมทั้งต้องตรวจสอบเพื่อให้กระบวนการจัดทำกฎหมายมีความโปร่งใส มีคุณภาพ พร้อมทั้งพัฒนากระบวนการมีส่วนร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้โปร่งใสและเป็นที่ยอมรับ

4 การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นและพัฒนากลไกและช่องทางเข้าถึงข้อมูล

วัตถุประสงค์

เพื่อสนับสนุนกระบวนการกระจายอำนาจ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชนมีบทบาทในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง

เป้าหมาย

- มีสัดส่วนการจัดสรรงบประมาณสู่ท้องถิ่นเพิ่มขึ้น
- มีการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชนอย่างเป็นรูปธรรม
- มีกลไกการบูรณาการการบริหารจัดการภาครัฐตามภารกิจ/กลุ่มกระทรวง/พื้นที่

ตัวชี้วัด

- สัดส่วนการจัดสรรงบประมาณสู่ท้องถิ่นอยู่ในระดับร้อยละ .... ของงบประมาณแผ่นดิน
- ความสำเร็จของการถ่ายโอนภารกิจภาครัฐให้หน่วยงานอื่นตามความพร้อม
- ความสำเร็จของพัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แนวทางการพัฒนา

1. ถ่ายโอนภารกิจภาครัฐให้หน่วยงานอื่นตามความพร้อม
2. เสริมสร้างความเข้มแข็งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
3. พัฒนาหลักเกณฑ์ / มาตรฐาน / แนวทางการกำกับดูแล ได้แก่ การกำหนดมาตรฐานกลางในการจัดบริการสาธารณะ
4. รูปแบบการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เน้นการกำกับดูแลโดยภาคประชาชน/ชุมชน และควรให้ความสำคัญกับ "Pre audit" มากกว่า "Post audit"
5. ปรับบทบาทของ "ผู้กำกับดูแล"(มท.) และปรับความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับ อปท. ระหว่าง อปท. ด้วยกันเอง และ อปท. กับทุกภาคส่วนให้มีความเชื่อมโยงกันในลักษณะภาคีเครือข่ายซึ่งกันและกัน เ
6. การถ่ายโอนบุคลากรจากส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคให้แก่ อปท. ต้องสอดคล้องกับภารกิจถ่ายโอนโดยยึดหลักการ "งานไป ตำแหน่งไป"
7. ปรับปรุงระบบบริหารจัดการรายได้ของท้องถิ่น โดย
   - ต้องปรับปรุงความสามารถในการจัดเก็บรายได้ที่ อปท. จัดเก็บเอง
   - สร้างวินัยทางการเงินการคลังของ อปท. การก่อหนี้ของอปท
   - สร้างหลักเกณฑ์ วิธีการและรูปแบบในการจัดสรรเงินอุดหนุนที่แน่นอน
   - ปรับโครงสร้างภาษีระหว่างรัฐกับท้องถิ่น ปรับปรุงรายได้จากภาษีที่รัฐจัดเก็บให้ อปท.ให้สอดคล้องกับกฎหมายการกระจายอำนาจ
   - สร้างความรู้ ความสามารถของผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่น ให้มีความรู้ ความเข้าใจในเชิงอำนาจหน้าที่และบทบาทความเป็นนักบริหาร และ นักการเมืองที่มีธรรมาภิบาล

5 การป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชั่น

วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมให้สังคมไทยมีวินัย โปร่งใส ยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม และร่วมกันป้องกันและปราบปรามการทุจริต

เป้าหมาย

- มีจำนวนเครือข่ายเพื่อร่วมขับเคลื่อนการป้องกันและปราบปรามการทุจริตทั้งในประเทศและต่างประเทศเพิ่มมากขึ้น
- มีระดับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity & Transparency Assessment: ITA) สูงขึ้น
- มีระบบบริหารและเครื่องมือในการป้องกันและต่อต้านการทุจริตที่มีเพิ่มประสิทธิภาพ
- มีสังคมไทยที่มีวินัย โปร่งใส และยุติธรรม
- มีระบบบริหารและกลไกในการต่อต้านและป้องกันการทุจริตคอร์รัปชั่น

ตัวชี้วัด

- ระดับของค่า CPI ในปี 2564 ดีขึ้น 5 อันดับจากปี 2560
- เครือข่ายเพื่อร่วมขับเคลื่อนการป้องกันและปราบปรามการทุจริตทั้งในประเทศและต่างประเทศ
- การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity & Transparency Assessment: ITA)

แนวทางการพัฒนา

1. **ปลูกฝังวิธีคิดให้คนมีภูมิต้านทานต่อโอกาสและการยั่วยุให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชั่น** โดยสร้างจิตสำนึกที่ตัวบุคคล สร้างเครือข่ายและกลไกเชิงสถาบันเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของคนที่มีจิตสำนึก
2. **ป้องกันการทุจริต** โดยการกำหนดกฎเกณฑ์กติกา กระบวนการ ขั้นตอนการดำเนินงาน การเข้าถึงข้อมูลให้โปร่งใส ส่งเสริมให้ประชาชนร่วมตรวจสอบการทุจริต ลดการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ ตรวจสอบจับกุมและลงโทษอย่างเคร่งครัดและจริงจัง รวมทั้งลดการแทรกแซงทางการเมือง
3. **ปราบปรามการทุจริต** โดยการทบทวนบทบาทหน้าที่ขององค์กรอิสระที่ทำหน้าที่ในการป้องกันปราบปรามการทุจริต (กกต. คตง. ป.ป.ช. และผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา) ทั้งการสรรหา/คัดเลือกบุคลากรในองค์กร อำนาจวินิจฉัยในสำนวนคดี
4. **ทบทวนว่าหน่วยงานราชการที่ทำหน้าที่ต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชั่นว่าควรอยู่ภายใต้การกำกับของรัฐบาลเหมือนเดิม หรือควรเป็นอิสระ**
5. **พัฒนาธรรมาภิบาลภาครัฐ** ให้มีความโปร่งใส มีความรับผิดชอบ มีคุณธรรมและนิติธรรมทุกภาคส่วน มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการภาครัฐ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาและลดปัญหาคอรัปชั่น

Thailand 4.0*

ประเด็นหลักของ นโยบาย **Thailand 4.0** คือ:

การพัฒนาประเทศจากเดิมที่เป็น ประเทศผู้ผลิตที่มีประสิทธิภาพ ให้กลายเป็น ประเทศผู้ผลิตที่:

- มีความสร้างสรรค์ **(Creative & High-Tech)**
- มีนวัตกรรมที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มได้สูง **(Productive Growth)**
- มีการวิจัยและพัฒนาที่มีคุณภาพน่าเชื่อถือ **(Productive Growth)**
- มีความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม **(Green Growth)** และ
- สามารถช่วยลดความเหลื่อมล้ำ **(Gap)** ในด้านรายได้ของประชากร **(Inclusive Growth)**

*New Engines of Growth เครื่องยนต์สร้างการเจริญเติบโตรอบใหม่ ที่เปลี่ยน "ความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบ" ของประเทศไทยที่มีอยู่ 2 ด้าน คือ ความหลากหลายเชิงชีวภาพ และ ความหลากหลายเชิงวัฒนธรรม เป็น ความได้เปรียบในเชิงแข่งขันใน 5 อุตสาหกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ซึ่งประกอบด้วย: 1) อาหาร ยอดผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรและไบโอเทค 2) อุตสาหกรรมที่ดิจิตอลและไบโอเมดิคัล 3) Automation การใช้เครื่องจักรทำงานแทนคน หุ่นยนต์และเครื่องกล 4) อุปกรณ์ดิจิตอล Internet of Things และ Embedded Technology และ 5) วัฒนธรรม การสร้างสรรค์ และการเพิ่มมูลค่าบริการ

3. นโยบายรัฐบาลและแผนการบริหารราชการแผ่นดิน (รัฐบาลพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา)

รัฐบาลภายใต้การนำของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้แถลงนโยบายต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2557 สรุปสาระสำคัญดังนี้

1. การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์
2. การรักษาความมั่นคงของรัฐและการต่างประเทศ
3. การลดความเหลื่อมล้ำของสังคม และการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ
4. การศึกษาและเรียนรู้ การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม
5. การยกระดับคุณภาพบริการด้านสาธารณสุข และสุขภาพของประชาชน
6. การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ
7. การส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสในประชาคมอาเซียน
8. การพัฒนาและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรม
9. การรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร และการสร้างสมดุล ระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน
10. การส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาลและการป้องกับปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ
11. การปรับปรุงกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม เป็นด้าน ๆ ไปดังนี้

1. การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์

สถาบันพระมหากษัตริย์เป็นองค์ประกอบสำคัญของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยตามประเพณีการปกครองของไทย รัฐบาลจึงถือเป็นหน้าที่สำคัญยิ่งยวด ในอันที่จะเชิดชูสถาบันนี้ไว้ด้วยความจงรักภักดีและปกป้องรักษาพระบรมเดชานุภาพ โดยจะใช้มาตรการทางกฎหมาย มาตรการทางสังคมจิตวิทยา และมาตรการทางระบบสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศในการดำเนินการกับผู้คะนองปากย่ามใจหรือประสงค์ร้าย มุ่งสั่นคลอนสถาบันหลักของชาติโดยไม่คำนึงถึงความรู้สำนึกและความผูกพันภักดีของคนอีกเป็นจำนวนมาก ตลอดจนเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและเป็นจริงเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์และพระราชกรณียกิจเพื่อประชาชน ทั้งจะสนับสนุนโครงการทั้งหลายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่สถานศึกษา ตลอดจนหน่วยงานทั้งหลายของรัฐเรียนรู้เข้าใจหลักการทรงงานสามารถนำหลักดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติราชการและการพัฒนา ตลอดจนเร่งขยายผลตามโครงการและแบบอย่างที่ทรงวางรากฐานไว้ให้แพร่หลายเป็นที่ประจักษ์และเกิดประโยชน์ในวงกว้าง อันจะช่วยสร้างความสมบูรณ์ พูนสุขแก่ประชาชนในที่สุด

2. การรักษาความมั่นคงของรัฐและการต่างประเทศ

2.1 ในระยะเร่งด่วน รัฐบาลให้ความสำคัญต่อการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนในกิจการ 5 ด้าน ได้แก่ การบริหารจัดการชายแดน การสร้างความมั่นคงทางทะเล การแก้ไขปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ การสร้างความไว้วางใจกับประเทศเพื่อนบ้าน และการเสริมสร้างศักยภาพในการปฏิบัติการทางทหารร่วมกันของอาเซียนโดยเน้นความร่วมมือเพื่อป้องกัน แก้ไขข้อพิพาทต่าง ๆ และการแก้ไขปัญหาเส้นเขตแดนโดยใช้กลไกทั้งระดับทวิภาคีและพหุภาคี ทั้งจะจัดระเบียบการพัฒนาตามกรอบประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและการบริหารจัดการพื้นที่ชายแดนทั้งทางบกและทางทะเล รองรับการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษตามแนวชายแดน โดยใช้ระบบเฝ้าตรวจที่มีเทคโนโลยีทันสมัย กำหนดให้ปัญหายาเสพติด การค้าอาวุธ การค้ามนุษย์ การกระทำ อันเป็นโจรสลัด การก่อการร้ายสากลและอาชญากรรมข้ามชาติเป็นปัญหาเฉพาะหน้าที่ต้องได้รับการป้องกันและแก้ไขโดยการบังคับใช้กฎหมายที่เข้มงวดและจัดการปัญหาอื่น ๆ ที่เชื่อมโยงต่อเนื่องให้เบ็ดเสร็จ เช่น ปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลการปรับปรุงระบบการเข้าเมือง การจัดระเบียบแรงงานต่างด้าว เป็นต้น

2.2 เร่งแก้ไขปัญหาการใช้ความรุนแรงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยนำยุทธศาสตร์เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนามาใช้ตามแนวทางกัลยาณมิตรแบบสันติวิธี ส่งเสริมการพูดคุยสันติสุขกับผู้มีความคิดเห็นต่างจากรัฐ สร้างความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรมตามหลักนิติธรรมและหลักสิทธิมนุษยชนโดยไม่เลือกปฏิบัติ ควบคู่กับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่ซึ่งเป็นพหุสังคม ขจัดการฉวยโอกาสก่อความรุนแรงแทรกซ้อนเพื่อซ้ำเติมปัญหาไม่ว่าจากผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่นหรือเจ้าหน้าที่ฝ่ายบ้านเมือง ทั้งจะเพิ่มระดับปฏิสัมพันธ์กับต่างประเทศ และองค์การระหว่างประเทศที่อาจช่วยคลี่คลายปัญหาได้

2.3 พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพของกองทัพและระบบป้องกันประเทศให้ทันสมัยมีความพร้อมในการรักษาอธิปไตย และผลประโยชน์ของชาติ ปลอดพ้นจากการคุกคามทุกรูปแบบ ส่งเสริมและพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการป้องกันประเทศ ตลอดจนการวิจัยและพัฒนาและการถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อนำไปสู่การพึ่งพาตนเองในการผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์สามารถบูรณาการความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชนในอุตสาหกรรมป้องกันประเทศได้พร้อมทั้งนำศักยภาพของกองทัพในยามปกติมาสนับสนุนการพัฒนาประเทศ การป้องกันบรรเทาสาธารณภัย การรักษาทรัพยากรธรรมชาติ และการรักษาความมั่นคงภายในโดยมุ่งระดมสรรพกำลังจากทุกภาคส่วนทั้งในระดับชุมชน ท้องถิ่น ภูมิภาค และนานาชาติ

โดยเฉพาะอาเซียนและประชาคมโลก

2.4 เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับนานาประเทศบนหลักการที่ว่านโยบาย การต่างประเทศเป็นส่วนประกอบสำคัญของนโยบายองค์รวมทั้งหมดในการบริหารราชการแผ่นดิน ไม่ว่าในด้านการเมือง เศรษฐกิจ หรือสังคม โดยจะนำกลไกทางการทูตแบบบูรณาการมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น การคุ้มครองดูแลคนไทยและผลประโยชน์ของคนไทยในต่างแดน การแลกเปลี่ยนทางการศึกษา วัฒนธรรม การค้า การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และการเปิดโลกทัศน์ให้มีลักษณะสากล เป็นต้น

3. การลดความเหลื่อมล้ำของสังคม และการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ

ความเหลื่อมล้ำในสังคมเป็นอีกสาเหตุหนึ่งของปัญหาความขัดแย้งและความเดือดร้อนทั้งหลายของประชาชน จึงมีนโยบายที่จะดำเนินการดังนี้

3.1 ในระยะเฉพาะหน้า จะเร่งสร้างโอกาส อาชีพ และการมีรายได้ที่มั่นคงแก่ผู้ที่เข้าสู่ตลาดแรงงาน รวมทั้งสตรี ผู้ด้อยโอกาส และแรงงานข้ามชาติที่ถูกกฎหมาย พร้อมทั้งยกระดับคุณภาพแรงงาน โดยให้แรงงานทั้งระบบมีโอกาสเข้าถึงการเรียนรู้และพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานในทุกระดับอย่างมีมาตรฐาน ทั้งจะเชื่อมโยงข้อมูลและการดำเนินการระหว่างหน่วยงานของรัฐกับเอกชน เพื่อให้ตรงกับความต้องการของพื้นที่และของประเทศโดยรวม นอกจากนี้จะส่งเสริมให้แรงงานนอกระบบเข้าสู่ระบบที่ถูกกฎหมายมากขึ้น

3.2 ป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ รวมถึงปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมือง การทารุณกรรมต่อแรงงานข้ามชาติ การท่องเที่ยวที่เน้นบริการทางเพศและเด็ก และปัญหาคนขอทานโดยการปรับปรุงกฎหมายข้อบังคับที่จำเป็นและเพิ่มความเข้มงวด ในการระวังตรวจสอบ

3.3 ในระยะต่อไป จะพัฒนาระบบการคุ้มครองทางสังคม ระบบการออมและระบบสวัสดิการชุมชนให้มีประสิทธิภาพและมีความยั่งยืนมากยิ่งขึ้น รวมทั้งการดูแลให้มีระบบการกู้ยืมที่เป็นธรรม และการสงเคราะห์ผู้ยากไร้ตามอัตภาพ พัฒนาศักยภาพ คุ้มครองและพิทักษ์สิทธิจัดสวัสดิการช่วยเหลือและพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ ผู้สูงอายุ สตรี และเด็ก

3.4 เตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ เพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตและการมีงานหรือกิจกรรมที่เหมาะสม เพื่อสร้างสรรค์และไม่ก่อภาระต่อสังคมในอนาคต โดยจัดเตรียมระบบการดูแลในบ้าน สถานพักฟื้น และโรงพยาบาล ที่เป็นความร่วมมือของภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน และครอบครัว รวมทั้งพัฒนาระบบการเงินการคลังสำหรับการดูแลผู้สูงอายุ

3.5 เตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมที่มีความหลากหลายเนื่องจากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยสร้างความเข้มแข็งและความพร้อมแก่แรงงานไทยและร่วมพัฒนาระบบความคุ้มครองทางสังคมของแรงงานอาเซียน

3.6 จัดระเบียบสังคม สร้างมาตรฐานด้านคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชนทั่วไป โดยใช้ค่านิยมหลัก 12 ประการ ตามนโยบายของคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ได้ประกาศไว้แล้ว

3.7 แก้ปัญหาการไร้ที่ดินทำกินของเกษตรกรและการรุกล้ำเขตป่าสงวน โดยการกระจายสิทธิการถือครองให้แก่ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ที่ไม่ได้รุกล้ำ และออกมาตรการป้องกันการเปลี่ยนมือไปอยู่ในครอบครองของผู้ที่มิใช่เกษตรกร ใช้เทคโนโลยีดาวเทียมสำรวจและวิธีการแผนที่ที่ทันสมัย แก้ไขปัญหาเขตที่ดินทับซ้อนและแนวเขตพื้นที่ป่าที่ ไม่ชัดเจน อันก่อให้เกิดข้อขัดแย้งระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่รัฐ

4. การศึกษาและเรียนรู้ การทำนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

รัฐบาลจะนำการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ความภาคภูมิใจในประวัติศาสตร์และความเป็นไทย มาใช้สร้างสังคมให้เข้มแข็งอย่างมีคุณภาพและคุณธรรมควบคู่กันดังนี้

4.1 จัดให้มีการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ โดยให้ความสำคัญทั้งการศึกษา ในระบบและการศึกษาทางเลือกไปพร้อมกัน เพื่อสร้างคุณภาพของคนไทยให้สามารถเรียนรู้ พัฒนาตนได้เต็มตามศักยภาพ ประกอบอาชีพและดำรงชีวิตได้โดยมีความใฝ่รู้และทักษะที่เหมาะสม เป็นคนดีมีคุณธรรม สร้างเสริมคุณภาพการเรียนรู้ โดยเน้นการเรียนรู้เพื่อสร้างสัมมาชีพในพื้นที่ ลดความเหลื่อมล้ำ และพัฒนากำลังคนให้เป็นที่ต้องการเหมาะสมกับพื้นที่ ทั้งในด้านการเกษตร อุตสาหกรรม และธุรกิจบริการ

4.2 ในระยะเฉพาะหน้า จะปรับเปลี่ยนการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการศึกษาให้สอดคล้องกับความจำเป็นของผู้เรียนและลักษณะพื้นที่ของสถานศึกษา และปรับปรุงและบูรณาการระบบการกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาให้มีประสิทธิภาพเพื่อเพิ่มโอกาสแก่ ผู้ยากจนหรือด้อยโอกาส จัดระบบการสนับสนุนให้เยาวชนและประชาชนทั่วไปมีสิทธิเลือกรับบริการการศึกษาทั้งในระบบโรงเรียนและนอกโรงเรียน โดยจะพิจารณาจัดให้มีคูปองการศึกษาเป็นแนวทางหนึ่ง

4.3 ให้องค์กรภาคประชาสังคม ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนทั่วไปมีโอกาสร่วมจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและทั่วถึง และร่วมในการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ กระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษาสู่สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามศักยภาพและความพร้อม โดยให้สถานศึกษาสามารถเป็นนิติบุคคลและบริหารจัดการได้อย่างอิสระและคล่องตัวขึ้น

4.4 พัฒนาคนทุกช่วงวัยโดยส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้สามารถมีความรู้และทักษะใหม่ที่สามารถประกอบอาชีพได้หลากหลายตามแนวโน้มการจ้างงานในอนาคตปรับกระบวนการเรียนรู้และหลักสูตรให้เชื่อมโยงกับภูมิสังคม โดยบูรณาการความรู้และคุณธรรมเข้าด้วยกันเพื่อให้เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนทั้งในด้านความรู้ ทักษะ การใฝ่เรียนรู้ การแก้ปัญหา การรับฟังความเห็นผู้อื่น การมีคุณธรรม จริยธรรม และความเป็นพลเมืองดี โดยเน้นความร่วมมือระหว่างผู้เกี่ยวข้องทั้งในและนอกโรงเรียน

4.5 ส่งเสริมอาชีวศึกษาและการศึกษาระดับวิทยาลัยชุมชน เพื่อสร้างแรงงานที่มีทักษะโดยเฉพาะในท้องถิ่นที่มีความต้องการแรงงาน และพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาให้เชื่อมโยงกับมาตรฐานวิชาชีพ

4.6 พัฒนาระบบการผลิตและพัฒนาครูที่มีคุณภาพและมีจิตวิญญาณของความเป็นครู เน้นครูผู้สอนให้มีวุฒิตรงตามวิชาที่สอน นำเทคโนโลยีสารสนเทศและเครื่องมือที่เหมาะสมมาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อเป็นเครื่องมือช่วยครูหรือเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง เช่น การเรียนทางไกล การเรียนโดยระบบอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น รวมทั้งปรับระบบการประเมินสมรรถนะที่สะท้อนประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ

4.7 ทะนุบำรุงและอุปถัมภ์พระพุทธศาสนาและศาสนาอื่น ๆ สนับสนุนให้องค์กรทางศาสนามีบทบาทสำคัญในการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนพัฒนาคุณภาพชีวิตสร้างสันติสุขและความปรองดองสมานฉันท์ในสังคมไทยอย่างยั่งยืน และมีส่วนร่วมใน การพัฒนาสังคมตามความพร้อม

4.8 อนุรักษ์ ฟื้นฟู และเผยแพร่มรดกทางวัฒนธรรม ภาษาไทยและภาษาถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งความหลากหลายของศิลปวัฒนธรรมไทย เพื่อการเรียนรู้สร้างความภาคภูมิใจในประวัติศาสตร์และความเป็นไทย นำไปสู่การสร้างความสัมพันธ์อันดี ในระดับประชาชน ระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติ ตลอดจนเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจให้แก่ประเทศ

4.9 สนับสนุนการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ วัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้าน และวัฒนธรรมสากล และการสร้างสรรค์งานศิลปะและวัฒนธรรมที่เป็นสากล เพื่อเตรียมเข้าสู่เสาหลักวัฒนธรรม

ของประชาคมอาเซียนและเพื่อการเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมโลก

4.10 ปลูกฝังค่านิยมและจิตสำนึกที่ดี รวมทั้งสนับสนุนการผลิตสื่อคุณภาพ เพื่อเปิดพื้นที่สาธารณะให้เยาวชนและประชาชนได้มีโอกาสแสดงออกอย่างสร้างสรรค์

5. การยกระดับคุณภาพบริการด้านสาธารณสุข และสุขภาพของประชาชน

รัฐบาลจะวางรากฐานพัฒนาและเสริมความเข้มแข็งให้แก่การให้บริการ ด้านสาธารณสุขและสุขภาพของประชาชนโดยเน้นความทั่วถึง ความมีคุณภาพ และประสิทธิภาพ ดังนี้

5.1 วางรากฐานให้ระบบหลักประกันสุขภาพครอบคลุมประชากรในทุกภาคส่วนอย่างมีคุณภาพ โดยไม่มีความเหลื่อมล้ำของคุณภาพบริการในแต่ละระบบ และบูรณาการข้อมูลระหว่างทุกระบบหลักประกันสุขภาพเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ

5.2 พัฒนาระบบบริการสุขภาพ โดยเน้นการป้องกันโรคมากกว่ารอให้ป่วยแล้วจึงมารักษา สร้างกลไกการจัดการสุขภาพในระดับเขตแทนการกระจุกตัวอยู่ที่ส่วนกลางปรับระบบการจ้างงาน การกระจายบุคลากรและทรัพยากรสาธารณสุขให้เหมาะสมกับท้องถิ่นและให้ภาคเอกชนสามารถมีส่วนร่วมในการจ้างบุคลากร เพื่อจัดบริการสาธารณสุข โดยรัฐเป็นผู้กำกับดูแล สนับสนุนความร่วมมือระหว่างรัฐและเอกชนในการพัฒนาระบบบริการทางการแพทย์และสาธารณสุข โดยส่งเสริมการร่วมลงทุนและการใช้ทรัพยากรและบุคลากรร่วมกันโดยมีข้อตกลงที่รัดกุมและเป็นประโยชน์ต่อทุกฝ่าย

5.3 เสริมความเข้มแข็งของระบบเฝ้าระวังโรคระบาด โดยเฉพาะโรคอุบัติใหม่ และโรคอุบัติซ้ำ โดยมีเครือข่ายหน่วยเฝ้าระวัง หน่วยตรวจวินิจฉัยโรค และหน่วยที่สามารถตัดสินใจเชิงนโยบายในการสกัดกั้น การแพร่กระจายได้อย่างทันท่วงที

5.4 ป้องกันและแก้ไขปัญหาการเกิดอุบัติเหตุในการจราจรอันนำไปสู่การบาดเจ็บและเสียชีวิต โดยการร่วมมือระหว่างฝ่ายต่าง ๆ ในการตรวจจับเพื่อป้องกัน การรายงานและการดูแลผู้บาดเจ็บ

5.5 ส่งเสริมการกีฬาเพื่อสุขภาพ ใช้กีฬาเป็นสื่อในการพัฒนาลักษณะนิสัย เยาวชนให้มีน้ำใจนักกีฬา มีวินัย ปฏิบัติตามกฎกติกามารยาท และมีความสามัคคี อีกทั้งพัฒนานักกีฬาให้มีศักยภาพสามารถแข่งขันในระดับนานาชาติจนสร้างชื่อเสียงแก่ประเทศชาติ

5.6 ประสานการทำงานระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ ในสังคม เพื่อป้องกันและแก้ปัญหาการตั้งครรภ์ ในวัยรุ่น และปัญหาด้านการแพทย์และจริยธรรมของการอุ้มบุญ การปลูกถ่ายอวัยวะและสเต็มเซลล์ โดยจัดให้มีมาตรการและกฎหมายที่รัดกุม เหมาะสมกับประเด็นที่เป็นปัญหาใหม่ของสังคม

5.7 พัฒนาขีดความสามารถในการวิจัยด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์ และสาธารณสุข โดยจัดให้มีบุคลากรและเครื่องมือที่ทันสมัย และให้มีความร่วมมือ ทั้งระหว่างหน่วยงานภายในประเทศและหน่วยงานต่างประเทศ โดยเฉพาะในการป้องกันและรักษาโรคที่มีความสำคัญ

6. การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ

ความไม่สงบทางการเมืองที่ดำเนินมานานกว่า 6 เดือน จนถึงกลางปีนี้ มีผลให้เศรษฐกิจชะลอตัวลงอย่างมาก แม้คณะรักษาความสงบแห่งชาติได้ดำเนินการกระตุ้นเศรษฐกิจจนเริ่มฟื้นตัวแล้ว แต่ก็ยังไม่อาจขยายตัวเต็มตามศักยภาพ นอกจากนั้น ระบบเศรษฐกิจของไทยยังมีจุดอ่อนที่จะต้องแก้ไขปรับปรุงหลายเรื่อง เพื่อที่จะสร้างพื้นฐานเศรษฐกิจให้สามารถขยายตัวได้อย่างต่อเนื่องและมั่นคง ตั้งแต่การจัดเก็บภาษี ซึ่งยังไม่เพียงพอต่อการบริหารและพัฒนาประเทศอย่างเต็มศักยภาพ ปัญหาหนี้ภาครัฐ การใช้พลังงานอย่างฟุ่มเฟือยตลอดจนปัญหาการใช้น้ำในภาคเกษตรและภาคอุตสาหกรรม ซึ่งขาดแคลนเป็นประจำในฤดูแล้ง ในขณะที่มีน้ำท่วมบ่อยครั้งในฤดูฝน ซึ่งเป็นอุปสรรค ต่อการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจ รัฐบาลจะดำเนินนโยบายเศรษฐกิจ เป็น 3 ระยะ คือ ระยะเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการทันที ระยะต่อไปที่ต้องแก้ไขปัญหา

พื้นฐานที่ค้างคาอยู่ และระยะยาวที่ต้องวางรากฐานเพื่อความเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

6.1 ในระยะเร่งด่วน เร่งจ่ายงบลงทุนของปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 ที่ยังค้างอยู่ก่อนที่จะพ้นกำหนดภายในสิ้นปีนี้ และสานต่อนโยบายงบประมาณกระตุ้นเศรษฐกิจตามที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติได้จัดทำไว้ โดยติดตามให้มีการเบิกจ่ายอย่างคล่องตัวตั้งแต่ระดับกระทรวงจนถึงระดับท้องถิ่น รวมทั้งจะดูแลไม่ให้มีการใช้จ่ายที่สูญเปล่า เพื่อช่วยสร้างงานและกระตุ้นการบริโภค

6.2 สานต่อนโยบายงบประมาณกระตุ้นเศรษฐกิจตามที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติได้จัดทำไว้ โดยนำหลักการสำคัญของการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 ที่ให้ความสำคัญ ในการบูรณาการงบประมาณและความพร้อมในการดำเนินงานรวมทั้งนำแหล่งเงินอื่นมาประกอบการพิจารณาด้วย เพื่อขับเคลื่อนนโยบายให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมประหยัด ไม่ซ้ำซ้อน และมีประสิทธิภาพ ทบทวนภารกิจที่มีลักษณะไม่ยั่งยืนหรือสร้างภาระหนี้สาธารณะของประเทศเกินความจำเป็น และแสดงรายการลงทุนในระดับจังหวัดเพื่อแสดงความโปร่งใส เป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ ควบคู่ไปกับการเพิ่มประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณตั้งแต่ระดับกระทรวงจนถึงระดับท้องถิ่น เพื่อช่วยสร้างงานและกระตุ้นการบริโภค โดยจะจัดให้มีระบบและกลไกในการติดตามตรวจสอบไม่ให้มีการใช้จ่ายที่สูญเปล่า

6.3 กระตุ้นการลงทุนด้วยการเร่งพิจารณาโครงการลงทุนที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งนักลงทุนยื่นขออนุมัติส่งเสริมการลงทุนไว้แล้วให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว และนำโครงการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานประเภทที่มีผลตอบแทนดี เช่น โครงการขนส่งมวลชนในกรุงเทพมหานครมาจัดทำเป็นโครงการลงทุนร่วมกับเอกชน ซึ่งจะช่วยสร้างบรรยากาศการลงทุนที่ดีทั้งในวงการก่อสร้าง วงการอสังหาริมทรัพย์ และตลาดการเงิน

6.4 ดูแลเกษตรกรให้มีรายได้ที่เหมาะสมด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การลดต้นทุนการผลิต การช่วยเหลือในเรื่องปัจจัยการผลิตอย่างทั่วถึง การช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อยตลอดจนถึงการใช้กลไกตลาดดูแลราคาสินค้าเกษตรประเภทที่ราคาต่ำผิดปกติให้สูงขึ้นตามสมควร

6.5 ลดอุปสรรคในการส่งออกเพื่อให้เกิดความคล่องตัว เช่น ปรับปรุงวิธีการตรวจรับรองมาตรฐานสินค้าและมาตรฐานการผลิตระดับไร่นา เป็นต้น ให้สะดวกรวดเร็วขึ้นตลอดจนลดขั้นตอนของกระบวนการด้านธุรการและเอกสารอื่น ๆ ที่จะช่วยให้ระบบการส่งสินค้าเร็วขึ้น พร้อมทั้งแสวงหาตลาดที่มีศักยภาพเพื่อขยายฐานการส่งออกซึ่งครอบคลุมถึงการค้าชายแดนที่มีความสำคัญมากขึ้น

6.6 ชักจูงให้นักท่องเที่ยวต่างชาติเข้ามาเที่ยวในประเทศไทย โดยพิจารณามาตรการลดผลกระทบจากการประกาศใช้กฎอัยการศึกในบางพื้นที่ที่มีต่อการท่องเที่ยวในโอกาสแรกที่จะทำได้ และสร้างสิ่งจูงใจและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เกื้อกูลต่อบรรยากาศการท่องเที่ยวส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ครอบคลุมแหล่งท่องเที่ยวอันมีลักษณะโดดเด่นร่วมกันหรือจัดเป็นกลุ่มได้ เช่น กลุ่มธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และสุขภาพ เช่น น้ำพุร้อนธรรมชาติ ทั้งจะให้เชื่อมโยงกับผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาจากวิถีชีวิตชุมชน รวมทั้งพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในประเทศทั้งที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวเดิมและแหล่งท่องเที่ยวใหม่ โดยเน้นการให้ความรู้และเพิ่มมาตรฐานความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การควบคุมสินค้าและบริการให้มีคุณภาพราคาเป็นธรรม ตลอดจนการอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ แก่นักท่องเที่ยว

6.7 ในระยะต่อไป ประสานนโยบายการเงินและการคลังให้สอดคล้องกัน เพื่อที่จะสนับสนุนการ ฟื้นตัวของเศรษฐกิจพร้อมกับการรักษาเสถียรภาพของราคาอย่างเหมาะสม

6.8 แก้ปัญหาน้ำท่วมในฤดูฝนทั้งที่ท่วมเป็นบริเวณกว้างและท่วมเฉพาะพื้นที่ และปัญหาขาดแคลนน้ำในบางพื้นที่และบางฤดูกาล ซึ่งนำความเสียหายและทุกข์ร้อนมาให้แก่เกษตรกร โดยระดมความคิดเพื่อหาทางป้องกันไม่ให้เกิดน้ำท่วมรุนแรงดังเช่นเหตุการณ์น้ำท่วมในปี 2554 และหาวิธีที่จะแก้ปัญหาน้ำท่วมเฉพาะพื้นที่ให้ลดลงโดยเร็ว ไม่กระทบต่อพืชผลส่วนภาวะภัยแล้งจนเกิดการขาดแคลนน้ำเพื่อ

การเกษตรนั้น รัฐบาลจะเร่งดำเนินการจัดสร้างแหล่งน้ำขนาดเล็กให้กระจายครอบคลุมทั่วพื้นที่เพาะปลูกให้มากที่สุด ซึ่งจะสามารถทำได้ในเวลาประมาณ 1 ปี

6.9 ปฏิรูปโครงสร้างราคาเชื้อเพลิงประเภทต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับต้นทุนและให้มีภาระภาษี ที่เหมาะสมระหว่างน้ำมันต่างชนิดและผู้ใช้ต่างประเภท เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานของประเทศและให้ผู้บริโภคระมัดระวังที่จะไม่ใช้อย่างฟุ่มเฟือย รวมถึงดำเนินการให้มีการสำรวจและผลิตก๊าซธรรมชาติและน้ำมันดิบรอบใหม่ทั้งในทะเลและบนบก และดำเนินการให้มีการสร้างโรงไฟฟ้าเพิ่มขึ้นโดยหน่วยงานของรัฐและเอกชน ทั้งจากการใช้ฟอสซิลเป็นเชื้อเพลิงและจากพลังงานทดแทนทุกชนิด ด้วยวิธีการที่เปิดเผย โปร่งใส เป็นธรรม และเป็นมิตรต่อสภาวะแวดล้อม พร้อมกับร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในการพัฒนาพลังงาน

6.10 ปรับปรุงวิธีการจัดเก็บภาษีให้จัดเก็บได้อย่างครบถ้วน โดยปรับปรุงโครงสร้างภาษีให้คงอัตราภาษีเงินได้ไว้ในระดับปัจจุบัน ทั้งบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล แต่ปรับปรุงโครงสร้างอัตราภาษีทางด้านการค้าและขยายฐานการจัดเก็บภาษีประเภทใหม่ ซึ่งจะเก็บจากทรัพย์สิน เช่น ภาษีมรดก ภาษีจากที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง โดยให้มีผลกระทบต่อผู้มีรายได้น้อยให้น้อยที่สุดรวมทั้งปรับปรุงการลดหย่อนภาษีเงินได้ให้เกิดประโยชน์แก่ผู้มีรายได้น้อย และยกเลิกการยกเว้นภาษีประเภทที่เอื้อประโยชน์เฉพาะผู้ที่มีฐานะการเงินดี เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมมากขึ้น

6.11 บริหารจัดการหนี้ภาครัฐที่เกิดขึ้นในช่วงรัฐบาลที่ผ่านมา ซึ่งมีจำนวนสูงมากกว่า 700,000 ล้านบาท และเป็นภาระงบประมาณใน 5 ปีข้างหน้า อันจะทำให้เหลืองบประมาณเพื่อการลงทุนพัฒนาประเทศน้อยลง โดยประมวลหนี้เหล่านี้ให้ครบถ้วน หาแหล่งเงินระยะยาวมาสะสางหนี้ทั้งหมดและยืดระยะเวลาชำระคืนให้นานที่สุดเพื่อลดภาระของงบประมาณในอนาคต

6.12 ในระยะยาว พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่งและคมนาคม ด้านคมนาคมทางบกโดยเริ่มโครงการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนในกรุงเทพมหานครและรถไฟฟ้าเชื่อมกรุงเทพมหานครกับเมืองบริวารเพิ่มเติมเพื่อลดเวลาในการเดินทางของประชาชนและเพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เพื่อตั้งฐานให้รัฐบาลต่อไปทำต่อได้ทันที ด้านคมนาคมทางอากาศโดยปรับปรุงท่าอากาศยานสุวรรณภูมิระยะที่ 2 ท่าอากาศยานดอนเมือง และท่าอากาศยานสากลในภูมิภาคส่งเสริมการใช้ประโยชน์ท่าอากาศยานในภูมิภาค เพื่อให้สามารถรองรับปริมาณการจราจรทางอากาศได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนสนับสนุนให้เกิดการพัฒนานิคมอุตสาหกรรมการบินของประเทศการซ่อมบำรุงอากาศยาน และการพัฒนาขีดความสามารถในการให้บริการขนส่งทางอากาศให้มีคุณภาพได้มาตรฐานในระดับสากล รวมทั้งการใช้ท่าอากาศยานในภูมิภาคเสริมท่าอากาศยานสุวรรณภูมิและท่าอากาศยานดอนเมือง เช่น ท่าอากาศยานอู่ตะเภา เป็นต้น และด้านการคมนาคมทางน้ำโดยพัฒนาการขนส่งสินค้าทางลำน้ำและชายฝั่งทะเล เพื่อลดต้นทุนระบบโลจิสติกส์ของประเทศเริ่มจากการเร่งรัดพัฒนาท่าเทียบเรือชายฝั่งที่ท่าเรือแหลมฉบัง ท่าเรือชายฝั่งทะเลอ่าวไทยและ อันดามัน ตลอดจนผลักดันให้ท่าเรือในลำน้ำเจ้าพระยาและป่าสักมีการใช้ประโยชน์ในการขนส่งสินค้าภายในประเทศและเชื่อมโยงกับท่าเรือแหลมฉบัง รวมทั้งการขุดลอกร่องน้ำลึก

6.13 ปรับโครงสร้างการบริหารจัดการในสาขาขนส่งที่มีการแยกบทบาท และภารกิจของหน่วยงานระดับนโยบาย หน่วยงานกำกับดูแล และหน่วยปฏิบัติที่ชัดเจน และจัดตั้งหน่วยงานกำกับดูแลระบบราง เพื่อทำหน้าที่กำหนดมาตรฐานการให้บริการและความปลอดภัยโครงสร้างอัตราค่าบริการที่เป็นธรรม การลงทุน การบำรุงรักษา และการบริหารจัดการ ซึ่งจะช่วยสนับสนุนการพัฒนาระบบรางให้เป็นโครงข่ายหลักของประเทศ รวมทั้งพิจารณาปรับปรุงกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับสาขาขนส่งและการประกอบกิจการโลจิสติกส์ให้ทันสมัยสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน และมีความชัดเจนในทางปฏิบัติ

รวมทั้งสนับสนุนให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในภาคขนส่งเพิ่มขึ้น

6.14 พัฒนาและปรับปรุงระบบบริหารจัดการของรัฐวิสาหกิจให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้ โดยจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนารัฐวิสาหกิจที่ชัดเจนพร้อมทั้งกำหนดเป้าหมายและมาตรการที่จะแก้ไขปัญหาและฟื้นฟูกิจการของรัฐวิสาหกิจที่มีปัญหาด้านการเงินและการดำเนินงานให้เกิดผลในทางปฏิบัติ ตลอดจนพิจารณาความจำเป็นในการคงบทบาทการเป็นรัฐวิสาหกิจแต่ละแห่งให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อให้รัฐวิสาหกิจเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพของรัฐในการพัฒนาประเทศและพัฒนากลไก การกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจที่เข้มแข็ง เพื่อให้เกิดการแข่งขันที่เป็นธรรม คำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศส่วนรวมคุ้มครองผู้ใช้บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถให้บริการประชาชนได้ตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ รวมทั้งมีการบริหารจัดการหนี้ทั้งในส่วนที่รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจรับภาระอย่างโปร่งใสและมีประสิทธิภาพเพื่อลดภาระทางการคลัง

6.15 ในด้านเกษตรกรรม ดำเนินการใน 2 เรื่องใหญ่ คือ การปรับโครงสร้าง การผลิตสินค้าเกษตรให้สอดคล้องกับความต้องการด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การแบ่งเขต เพื่อปลูกพืชผลแต่ละชนิด และการสนับสนุนให้สหกรณ์ของกลุ่มเกษตรกรที่ผลิตสินค้าเกษตรเพิ่มบทบาทในฐานะผู้ซื้อพืชผลจนถึงการแปรรูปและการส่งออกได้ แล้วแต่กรณี เพื่อให้สหกรณ์เป็นผู้ค้าขายสินค้าเกษตรรายใหญ่อีกรายหนึ่ง ซึ่งจะช่วยคานอำนาจของกลุ่มพ่อค้าเอกชนที่มีอยู่ในปัจจุบันให้มีความสมดุลมากขึ้น

6.16 ในด้านอุตสาหกรรม ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมที่สอดคล้องกับศักยภาพพื้นฐานของประเทศ เช่น ส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป ตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ โดยการพัฒนาวัตถุดิบและกระบวนการผลิตให้มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรม เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่อาหารไทยบนฐานความรู้ความคิดสร้างสรรค์ และภูมิปัญญา ส่งเสริมการวิจัยเกษตรแปรรูป เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรและแก้ไขปัญหาที่สำคัญของประเทศ เป็นต้น ส่งเสริมอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ส่งเสริมอุตสาหกรรมที่ใช้การออกแบบและสร้างสรรค์ และส่งเสริมอุตสาหกรรมเครื่องจักรกลเทคโนโลยีขั้นสูงเพื่อปรับกระบวนการผลิตสู่ระบบอัตโนมัติและกึ่งอัตโนมัติ

6.17 เพิ่มขีดความสามารถของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้เข้มแข็ง สามารถแข่งขันได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการเพิ่มองค์ความรู้ในด้านการปรับปรุงประสิทธิภาพของกระบวนการผลิต ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์และพัฒนาการบริหารจัดการภายในองค์กร ปรับโครงสร้างกลไกการสนับสนุนและการขับเคลื่อนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้เป็นระบบและมีเอกภาพที่ชัดเจนทั้งในด้านการเข้าถึงแหล่งเงินทุนและบริการทางการเงินและการลงทุนสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการ การตลาดและโอกาสในการลงทุนในต่างประเทศ

6.18 ส่งเสริมภาคเศรษฐกิจดิจิทัลและวางรากฐานของเศรษฐกิจดิจิทัลให้เริ่มขับเคลื่อนได้อย่างจริงจัง ซึ่งจะทำให้ทุกภาคเศรษฐกิจก้าวหน้าไปได้ทันโลกและสามารถแข่งขันในโลกสมัยใหม่ได้ ซึ่งหมายรวมถึงการผลิตและการค้าผลิตภัณฑ์ดิจิทัลโดยตรง ทั้งผลิตภัณฑ์ฮาร์ดแวร์ ผลิตภัณฑ์ซอฟต์แวร์ อุปกรณ์สื่อสารดิจิทัล อุปกรณ์โทรคมนาคมดิจิทัล และการใช้ดิจิทัลรองรับการให้บริการของภาคธุรกิจการเงินและธุรกิจบริการอื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ภาคสื่อสารและบันเทิง ตลอดจนการใช้ดิจิทัลรองรับการผลิตสินค้าอุตสาหกรรมและการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ปรับปรุงบทบาทและภารกิจของหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงให้ดูแลและผลักดันงานสำคัญของประเทศชาติในเรื่องนี้ และจะจัดให้มีคณะกรรมการระดับชาติเพื่อขับเคลื่อนเรื่องนี้อย่างจริงจัง

7. การส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสในประชาคมอาเซียน

การรวมตัวเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนซึ่งจะมีผลใช้บังคับอย่างเต็มที่ ณ สิ้นปี 2558 จะเกิดประโยชน์แก่ประเทศไทยเป็นอย่างมาก หากประเทศไทยเตรียมการในเรื่องต่าง ๆ ให้พร้อม การ

เร่งดำเนินการเตรียมความพร้อมทั้งในเรื่องความเชื่อมโยงด้านระบบการขนส่งและโลจิสติกส์ ด้านกฎระเบียบการอำนวยความสะดวกทางการค้า การพัฒนาด่านชายแดนและการเตรียมการด้านทรัพยากรมนุษย์ จะส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสของประเทศไทยในประชาคมอาเซียนให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชนชาวไทยร่วมกับประชาชนอาเซียน

7.1 เร่งส่งเสริมความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน ในภูมิภาค อาเซียน และขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยใช้ประโยชน์จากโครงข่ายคมนาคมขนส่งและโทรคมนาคมที่เชื่อมโยงระหว่างกันของอาเซียน ระบบการออกใบรับรอง /ใบอนุญาตผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ การทำธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ร่วมกันในอาเซียน รวมทั้งการสนับสนุนการใช้ประโยชน์จากความตกลงทางการค้าการลงทุนภายใต้กรอบความร่วมมือในระดับทวิภาคีและพหุภาคีที่มีผลใช้บังคับแล้ว เร่งขยายการจัดทำข้อตกลงการยอมรับร่วมกันของสินค้าด้านการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานโดยให้ความสำคัญต่อสินค้าที่ประเทศไทยมีศักยภาพสูงโดยเฉพาะกลุ่มสินค้าอุปโภคและบริโภค รวมถึงการปรับกฎเกณฑ์การค้าและระบบพิธีการศุลกากรให้สะดวก ลดขั้นตอนต่าง ๆ หรือยกเลิกขั้นตอนบางเรื่อง และปรับระบบภาษีและการอำนวยความสะดวกอื่น ๆ เพื่อดึงดูดให้มีการตั้งสำนักงานปฏิบัติการประจำภูมิภาคที่กรุงเทพมหานคร เพื่อพัฒนาให้กรุงเทพมหานครเป็นศูนย์กลางทางธุรกิจ การค้า การลงทุนของภูมิภาคได้ในที่สุด

7.2 พัฒนาศักยภาพในการแข่งขันของผู้ประกอบการไทยทุกระดับโดยสอดคล้องกับข้อตกลงในการเคลื่อนย้ายในด้านสินค้า บริการ การลงทุน แรงงานฝีมือ และปัจจัยการผลิตต่าง ๆ ที่เปิดเสรีมากขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของไทย ให้สามารถแข่งขันได้ รวมทั้งสามารถดำเนินธุรกิจร่วมกับผู้ประกอบการในประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อนำไปสู่ความเชื่อมโยงกับห่วงโซ่อุปทานตลาดโลกได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ฐานการผลิตสินค้าหลายชนิดและธุรกิจเกี่ยวเนื่องที่ประเทศไทยได้เข้าไปลงทุนขยายฐานการผลิตในประเทศอื่นในอาเซียนมาเป็นเวลานานแล้ว ตลอดจนกลุ่มการผลิตที่ผู้ประกอบการของไทยเตรียมที่จะขยายฐานการผลิตเพิ่มเติมอีกหลายชนิด ซึ่งช่วยให้ประเทศไทยมีฐานการผลิตสินค้าคุณภาพหลากหลาย เพื่อขายในตลาดต่าง ๆ ได้มากขึ้น ทั้งในอาเซียนและในตลาดโลก และเป็นการช่วยเหลือประเทศเพื่อนบ้านในกระบวนการพัฒนาอุตสาหกรรม

7.3 พัฒนาแรงงานของภาคอุตสาหกรรมเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ทั้งแรงงานวิชาชีพ แรงงานมีทักษะ และแรงงานไม่มีทักษะ โดยการเร่งรัดและขยายผล การใช้ระบบคุณวุฒิวิชาชีพให้เกิดผลในทางปฏิบัติโดยคำนึงถึงความเป็นเอกภาพกับระบบมาตรฐานฝีมือแรงงานและมาตรฐานวิชาชีพใน 8 กลุ่ม ที่มีข้อตกลงการเปิดเสรีในอาเซียนควบคู่ไปกับการวางแผนด้านการผลิตให้เพียงพอ การยกระดับฝีมือแรงงานในกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพและอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานเข้มข้น การส่งเสริมการพัฒนาระบบการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานเพื่อใช้ในการประเมินค่าจ้างแรงงาน

7.4 เร่งพัฒนาความเชื่อมโยงด้านการขนส่งและระบบโลจิสติกส์ภายในอนุภูมิภาคและภูมิภาคอาเซียน โดยเร่งขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนงานการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง 6 ประเทศ (GMS) แผนพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่ายอินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย (IMT-GT) แผนความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิระวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (ACMECS) แผนความร่วมมือแห่งอ่าวเบงกอลสำหรับความร่วมมือหลากหลายสาขาวิชาการและเศรษฐกิจ (BIMSTEC) และแผนแม่บทความเชื่อมโยงในอาเซียนซึ่งจะช่วยสนับสนุนให้ความเชื่อมโยงด้านการขนส่งและระบบโลจิสติกส์ในอาเซียนสัมฤทธิผลได้อย่างเป็นรูปธรรม

7.5 ต่อเชื่อมเส้นทางคมนาคมขนส่งและระบบโลจิสติกส์จากฐานการผลิตในชุมชนสู่แหล่งแปรรูป เพื่อเพิ่มมูลค่าทั้งภายในประเทศและเชื่อมโยงกับอาเซียน เพื่อยกระดับศักยภาพของผู้ประกอบการรายย่อยสู่ตลาดที่กว้างขวางยิ่งขึ้นทั้งในประเทศและระหว่างประเทศและขณะเดียวกันก็ช่วย

สร้างโอกาสทางเศรษฐกิจแก่พื้นที่ต่าง ๆ ภายในประเทศด้วย

7.6 พัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษโดยเริ่มจากการพัฒนาด่านการค้าชายแดน และโครงข่ายการคมนาคมขนส่งบริเวณประตูการค้าหลักของประเทศเพื่อรองรับการเชื่อมโยงกระบวนการผลิตและการลงทุนข้ามแดน โดยปรับปรุงโครงข่ายระบบถนน พัฒนาระบบ National Single Window (NSW) และสิ่งอำนวยความสะดวกทางการค้าและการขนส่งสินค้าข้ามแดนอย่างต่อเนื่อง โดยในระยะแรกให้ความสำคัญกับด่านชายแดนที่สำคัญ 6 ด่าน ได้แก่ ปาดังเบซาร์ สะเดา อรัญประเทศ แม่สอด บ้านคลองลึก และบ้านคลองใหญ่ ซึ่งจะทำให้ระบบขนส่งและโลจิสติกส์สามารถเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านได้อย่างมีประสิทธิภาพและรองรับปริมาณการเดินทางและการขนส่งที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้นจากการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

8. การพัฒนาและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรม

รัฐบาลให้ความสำคัญต่อการวิจัย การพัฒนาต่อยอด และการสร้างนวัตกรรม เพื่อนำไปสู่การผลิตและบริการที่ทันสมัยดังนี้

8.1 สนับสนุนการเพิ่มค่าใช้จ่ายในการวิจัยและพัฒนาของประเทศเพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมายให้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 1 ของรายได้ประชาชาติและมีสัดส่วนรัฐต่อเอกชน 30 : 70 ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทั้งนี้ เพื่อให้ประเทศมีความสามารถในการแข่งขันและมีความก้าวหน้าทัดเทียมกับประเทศอื่นที่มีระดับการพัฒนาใกล้เคียงกัน และจัดระบบบริหารงานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรมให้มีเอกภาพและประสิทธิภาพ โดยให้มีความเชื่อมโยงกับภาคเอกชน

8.2 เร่งเสริมสร้างสังคมนวัตกรรม โดยส่งเสริมระบบการเรียนการสอนที่เชื่อมโยงระหว่างวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ การผลิตกำลังคนในสาขาที่ขาดแคลน การเชื่อมโยงระหว่างการเรียนรู้กับการทำงาน การให้บุคลากรด้านการวิจัยของภาครัฐสามารถไปทำงานในภาคเอกชน และการให้อุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมมีช่องทางได้เทคโนโลยีโดยความร่วมมือจากหน่วยงานและสถานศึกษาภาครัฐ

8.3 ปฏิรูประบบการให้สิ่งจูงใจ ระเบียบ และกฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อการนำงานวิจัยและพัฒนาไปต่อยอดหรือใช้ประโยชน์ รวมทั้งส่งเสริมการจัดทำแผนพัฒนาการวิจัยและพัฒนาในระดับภาคหรือกลุ่มจังหวัด เพื่อให้ตรงกับความต้องการของท้องถิ่น ผลักดันงานวิจัยและพัฒนาไปสู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ โดยส่งเสริมความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยหน่วยงานวิจัยของรัฐ และภาคเอกชน

8.4 ส่งเสริมให้โครงการลงทุนขนาดใหญ่ของประเทศ เช่น ด้านพลังงานสะอาด ระบบราง ยานยนต์ ไฟฟ้า การจัดการน้ำและขยะ ใช้ประโยชน์จากผลการศึกษาวิจัย และพัฒนา และนวัตกรรมของไทยตามความเหมาะสม ไม่เพียงแต่จะใช้เทคโนโลยีจากต่างประเทศ ส่งเสริมการใช้เครื่องมือ วัสดุ และสินค้าอื่น ๆ ที่เป็นผลจากการวิจัยและพัฒนาภายในประเทศในวงกว้าง โดยจัดให้มีนโยบายจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐที่เอื้ออำนวย เพื่อสร้างโอกาสการพัฒนาเทคโนโลยีของประเทศ ในกรณีที่จำเป็นจะต้องจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์หรือเทคโนโลยีจากต่างประเทศจะให้มีเงื่อนไขการถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อให้สามารถพึ่งตนเองได้ในอนาคตด้วย

8.5 ปรับปรุงและจัดเตรียมให้มีโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีด้านการวิจัยและพัฒนา และด้านนวัตกรรมซึ่งเป็นโครงสร้างพื้นฐานทางปัญญาที่สำคัญในการต่อยอดสู่การใช้เชิงพาณิชย์ของภาคอุตสาหกรรมให้มีความพร้อม ทันสมัย และกระจายในพื้นที่ต่าง ๆ เช่น การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ การตั้งศูนย์วิเคราะห์ ห้องปฏิบัติการสถาบัน และศูนย์วิจัย เป็นต้น

9. การรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร และการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

ในปัจจุบันมีการบุกรุกที่ดินของรัฐและตัดไม้ทำลายป่ามากขึ้น ทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพที่เคยอุดมสมบูรณ์ เช่น ป่าไม้ สัตว์ป่า พันธุ์พืช และแร่ธาตุถูกทำลายหรือนำไปใช้ประโยชน์ทางพาณิชย์โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายเป็นอันมาก ทั้งปัญหาภาวะมลพิษ โดยเฉพาะขยะประเภท ต่าง ๆ ก็รุนแรงยิ่งขึ้น รัฐบาลจึงมีนโยบายจะรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติโดยสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนดังนี้

9.1 ในระยะเฉพาะหน้า เร่งปกป้องและฟื้นฟูพื้นที่อนุรักษ์ ทรัพยากรป่าไม้ และสัตว์ป่า โดยให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ จัดทำแนวเขตที่ดินของรัฐให้ชัดเจน เร่งรัดกระบวนการพิสูจน์สิทธิการถือครองที่ดินในเขตที่ดินของรัฐโดยนำระบบสารสนเทศมาใช้เพื่อการบริหารจัดการ ปรับปรุงกฎหมายให้ทันสมัยและ สร้างบรรทัดฐานในการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรม โดยเฉพาะในพื้นที่ป่าต้นน้ำและพื้นที่อนุรักษ์ที่มีความสำคัญเชิงนิเวศ กำหนดพื้นที่แนวกันชนและที่ราบเชิงเขาให้เป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์การปลูกป่าเพื่อป้องกันภัยพิบัติและป้องกันการบุกรุกป่า ขยายป่าชุมชน และส่งเสริมการปลูกไม้มีค่าทางเศรษฐกิจในพื้นที่เอกชนเพื่อลดแรงกดดันในการตัดไม้จากป่าธรรมชาติ รวมทั้งผลักดันแนวทางการประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของระบบนิเวศและการสร้างรายได้จากการอนุรักษ์ เช่น โครงการปลูกป่าเพื่อฟื้นฟูระบบนิเวศ โครงการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้แบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน เป็นต้น

9.2 ส่งเสริมการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพและความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน คำนึงถึงขีดจำกัดและศักยภาพในการฟื้นตัว สร้างโอกาสในการเข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์อันเกิดขึ้นจากการใช้ทรัพยากรพันธุกรรมอย่างยุติธรรมและเท่าเทียม เพื่อสร้างความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน ความมั่นคงทางด้านอาหาร สุขอนามัยสนับสนุนวิถีชีวิตของชุมชน และการพัฒนา เพื่อสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ รวมทั้งให้การคุ้มครองเพื่อให้เกิดความปลอดภัยทางชีวภาพ

9.3 ในระยะต่อไป พัฒนาระบบบริหารจัดการที่ดิน และแก้ไขการบุกรุก ที่ดินของรัฐโดยยึดแนวพระราชดำริที่ให้ประชาชนสามารถอยู่ร่วมกับป่าได้ เช่น กำหนดเขตป่าชุมชนให้ชัดเจน พื้นที่ใดที่สงวนหรือกันไว้เป็นพื้นที่ป่าสมบูรณ์ก็ใช้มาตรการทางกฎหมายอย่างเคร่งครัดพื้นที่ใดสมควรให้ประชาชนใช้ประโยชน์ได้ก็จะผ่อนผันให้ตามความจำเป็นโดยใช้มาตรการทางการบริหารจัดการ มาตรการทางสังคมจิตวิทยา และการปลูกป่าทดแทนเข้าดำเนินการ ทั้งจะให้เชื่อมโยงกับการส่งเสริมการมีอาชีพและรายได้อื่นอันเป็นบ่อเกิดของเศรษฐกิจชุมชนที่ต่อเนื่องเพื่อให้คนเหล่านั้นสามารถพึ่งพาตนเองได้ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง โดยที่ดินยังเป็นของรัฐจะจัดทำฐานข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการ จัดทำทะเบียนผู้ถือครองที่ดินในที่ดินของรัฐ ปรับปรุงกลไกการบริหารจัดการที่ดินของรัฐและเอกชนให้มีเอกภาพเพื่อทำหน้าที่กำหนดนโยบายด้านที่ดินในภาพรวม และปรับปรุงกลไกภาษีเพื่อกระจายการถือครองที่ดิน เร่งรัดการจัดสรรที่ดินให้แก่ผู้ยากไร้โดยไม่ต้องเป็นกรรมสิทธิ์ แต่รับรองสิทธิร่วมในการจัดการที่ดินของชุมชน กำหนดรูปแบบที่เหมาะสมของธนาคารที่ดินเพื่อให้เป็นกลไกในการนำทรัพยากรที่ดินมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

9.4 บริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศให้เป็นเอกภาพในทุกมิติทั้งเชิงปริมาณ

และคุณภาพ จัดให้มีแผนบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศและมีกระบวนการบูรณาการแผนงานและงบประมาณร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดทำแผนงานโครงการ ไม่เกิดความซ้ำซ้อน มีความเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ และสอดคล้องกับทิศทางและนโยบายการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ โดยจัดตั้งหรือกำหนดกลไกในการบริหารจัดการน้ำพร้อมทั้งมีการนำเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพสูงมาใช้ในระบบของการบริหารจัดการน้ำและการเตือนภัย

9.5 เร่งรัดการควบคุมมลพิษทั้งทางอากาศ ขยะ และน้ำเสีย ที่เกิดจากการผลิตและบริโภค เพื่อสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีให้แก่ประชาชน โดยให้ความสำคัญในการเร่งรัดแก้ไขปัญหาการจัดการขยะเป็นลำดับแรก ส่งเสริมให้เกิดกลไกการคัดแยกขยะ เพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ให้มากที่สุด เร่งกำจัดขยะมูลฝอยตกค้างสะสมในสถานที่กำจัดขยะ ในพื้นที่วิกฤติซึ่งจะใช้ที่ดินของรัฐเป็นหลัก ในพื้นที่ใดที่สามารถจัดการขยะมูลฝอย โดยการแปรรูปเป็นพลังงานก็จะสนับสนุนให้ดำเนินการ ส่วนขยะอุตสาหกรรมนั้น จะวางระเบียบมาตรการการบริหารจัดการเป็นพิเศษ โดยกำหนดให้ทิ้งในบ่อขยะอุตสาหกรรมที่สร้างขึ้นอย่างถูกต้องตามมาตรฐานและให้แยกเป็นสัดส่วนจากบ่อขยะชุมชน สำหรับขยะของเสียอันตราย ขยะอิเล็กทรอนิกส์ และขยะติดเชื้อจะพัฒนาระบบกำกับติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังไม่ให้มีการลักลอบทิ้ง รวมทั้งจัดการสารเคมีโดยลดความเสี่ยงและอันตรายที่เกิดจากการรั่วไหล และการเกิดอุบัติเหตุ ให้ความสำคัญในการจัดการอย่างครบวงจร และใช้มาตรการทางกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายอย่างเด็ดขาดในระดับพื้นที่ จะเร่งแก้ไขปัญหาในพื้นที่มาบตาพุดซึ่งเป็นฐานอุตสาหกรรมหลักของประเทศอย่างต่อเนื่องครอบคลุมทุกมิติ ทั้งการลดและขจัดมลพิษ การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การดูแลคุณภาพชีวิตประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากอุตสาหกรรม รวมทั้งการพัฒนาปรับปรุงขีดความสามารถโครงสร้างพื้นฐาน และการพัฒนาสู่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

10. การส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาลและการป้องกัน ปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ

ระบบราชการเป็นระบบที่ใหญ่โตมหึมา ประกอบด้วยบุคลากร งบประมาณและอำนาจตามตัวบทกฎหมาย ตลอดจนดุลพินิจอันกว้างขวางของเจ้าหน้าที่ซึ่งสามารถให้คุณให้โทษให้ความสะดวก หรือเป็นอุปสรรคต่อการทำมาหากินและการดำรงชีวิตได้ แต่น่าเสียดายว่าในเวลาที่ผ่านมา ระบบราชการและเจ้าหน้าที่บางส่วนกลายเป็นสาเหตุหนึ่งของความขัดแย้งในสังคมตั้งแต่ระดับท้องถิ่นจนถึงระดับประเทศ เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศเพราะติดขัดที่กฎระเบียบนานาประการซึ่งมีมาแต่อดีตและยังมิได้แก้ไข ให้ทันกระแสความเปลี่ยนแปลงของโลก ทั้งยังไม่อาจใช้เป็นกลไกเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันกับนานาประเทศ เช่น เสียค่าใช้จ่ายสูง ใช้เวลามากมีการขออนุญาตซ้ำซ้อน ใช้ระบบตรวจสอบที่ไม่จำเป็นจนเป็นภาระแก่ประชาชน บางครั้งมีการปล่อยปละละเลยสลับกับการเข้มงวดกวดขัน จัดระเบียบแบบไฟไหม้ฟาง มีการทุจริตคอร์รัปชันสร้างความไม่เป็นธรรมและเหลื่อมล้ำในสังคม ไม่จูงใจให้นักลงทุนเข้ามาประกอบการในประเทศดังที่ปรากฏในผลการสำรวจหรือรายงานประจำปีของหน่วยงานต่างประเทศบางแห่งเกี่ยวกับการจัดอันดับความน่าเชื่อถือและความสะดวกหรือยากง่ายในการทำธุรกิจในประเทศไทยมาแล้ว รัฐบาลจึงมีนโยบายดังนี้

10.1 ปรับปรุงระบบราชการในด้านองค์กรหรือหน่วยงานภาครัฐทั้งในระดับประเทศ ภูมิภาค และท้องถิ่น ทบทวนการจัดโครงสร้างหน่วยงานภาครัฐที่มีอำนาจหน้าที่ซ้ำซ้อนหรือลักลั่นกันหรือมีเส้นทางการปฏิบัติงานที่ยืดยาว ปรับปรุงวิธีปฏิบัติราชการให้ทันสมัยโดยนำเทคโนโลยีมาใช้ แก้ไขกฎระเบียบให้โปร่งใส ชัดเจน สามารถบริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนจัดระบบอัตรากำลังและปรับปรุงค่าตอบแทนบุคลากรภาครัฐให้เหมาะสมและเป็นธรรม ยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี การบริหารจัดการภาครัฐแบบใหม่การตอบสนองความต้องการของประชาชนในฐานะที่เป็นศูนย์กลาง และการอำนวย

ความสะดวกแก่ผู้ใช้บริการเพื่อสร้างความเชื่อมั่นวางใจในระบบราชการ ลดต้นทุนดำเนินการของภาคธุรกิจ เพิ่มศักยภาพในการแข่งขันกับนานาประเทศ และการรักษาบุคลากรภาครัฐที่มีประสิทธิภาพไว้ในระบบราชการ โดยจะดำเนินการตั้งแต่ระยะเฉพาะหน้าไปตามลำดับความจำเป็น และตามที่กฎหมายเอื้อให้สามารถดำเนินการได้

10.2 ในระยะแรก กระจายอำนาจเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการสาธารณะได้โดยรวดเร็ว ประหยัด และสะดวก ทั้งจะวางมาตรการทางกฎหมาย กำหนดผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน ขั้นตอนที่แน่นอน ระยะเวลาดำเนินการที่รวดเร็ว และระบบอุทธรณ์ที่เป็นธรรม โปร่งใสมิให้เจ้าหน้าที่หลีกเลี่ยง ประวิงเวลา หรือใช้อำนาจโดยมิชอบก่อให้เกิดการทุจริต การสูญเสียโอกาสหรือสร้างความเสียหายแก่ประชาชน โดยเฉพาะนักลงทุน ในระยะเฉพาะหน้าจะเน้นการปรับปรุงหน่วยงานให้บริการด้านการทำธุรกิจ การลงทุน และด้านบริการสาธารณะในชีวิตประจำวันเป็นสำคัญ

10.3 ยกระดับสมรรถนะของหน่วยงานของรัฐให้มีประสิทธิภาพ สามารถให้บริการเชิงรุกทั้งในรูปแบบการเพิ่มศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์จากประชาชนในต่างจังหวัดโดยไม่ต้องเดินทางเข้ามายังส่วนกลาง ศูนย์บริการสาธารณะแบบครบวงจรที่ครอบคลุมการให้บริการหลากหลายซึ่งจะจัดตั้งตามที่ชุมชนต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนสามารถเดินทางไปติดต่อขอรับบริการได้โดยสะดวกการให้บริการถึงตัวบุคคลผ่านระบบศูนย์บริการร่วม ณ จุดเดียว (One Stop Service) และระบบรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ที่สมบูรณ์แบบ พัฒนาหน่วยงานของรัฐให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้มีการสร้างนวัตกรรมในการทำงานอย่างประหยัด มีประสิทธิภาพ และมีระบบบูรณาการ

10.4 เสริมสร้างระบบคุณธรรมในการแต่งตั้งและโยกย้ายบุคลากรภาครัฐ วางมาตรการป้องกัน การแทรกแซงจากนักการเมือง และส่งเสริมให้มีการนำระบบพิทักษ์คุณธรรมมาใช้ในการบริหารงานบุคคลของเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ

10.5 ใช้มาตรการทางกฎหมาย การปลูกฝังค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม และจิตสำนึกในการรักษาศักดิ์ศรีของความเป็นข้าราชการและความซื่อสัตย์สุจริต ควบคู่กับการบริหารจัดการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกระดับอย่างเคร่งครัด ยกเลิกหรือแก้ไขกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่ไม่จำเป็น สร้างภาระแก่ประชาชนเกินควร หรือเปิดช่องโอกาสการทุจริต เช่น ระเบียบการจัดซื้อ จัดจ้าง การอนุญาต อนุมัติ และการขอรับบริการจากรัฐ ซึ่งมีขั้นตอนยืดยาว ใช้เวลานาน ซ้ำซ้อน และเสียค่าใช้จ่ายทั้งของภาครัฐและประชาชน

10.6 ปรับปรุงและจัดให้มีกฎหมายเพื่อให้ครอบคลุมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ และการมีผลประโยชน์ทับซ้อนในภาครัฐทุกระดับ โดยถือว่าเรื่องนี้เป็นวาระสำคัญเร่งด่วนแห่งชาติและเป็นเรื่องที่ต้องแทรกอยู่ในการปฏิรูปทุกด้าน ทั้งจะเร่งรัดการดำเนินการต่อผู้กระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในด้านวินัยและคดี รวมทั้งให้ผู้ใช้บริการมีโอกาสประเมินระดับความน่าเชื่อถือของหน่วยงานของรัฐและเปิดเผยผลการประเมินต่อประชาชน ทั้งจะนำกรณีศึกษาที่เคยเป็นปัญหา เช่น การจัดซื้อจัดจ้างการร่วมทุน การใช้จ่ายเงินภาครัฐ การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติ โดยมิชอบ การใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ การมีผลประโยชน์ขัดแย้งหรือทับซ้อน ซึ่งได้มีคำวินิจฉัยขององค์กรต่าง ๆ เป็นบรรทัดฐานแล้วมาเป็นบทเรียนให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ และประมวลเป็นกฎระเบียบหรือคู่มือในการปฏิบัติราชการ

10.7 ส่งเสริมและสนับสนุนภาคีองค์กรภาคเอกชนและเครือข่ายต่างๆ ที่จัดตั้งขึ้นเพื่อสอดส่อง เฝ้าระวัง ตรวจสอบเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือต่อต้านการทุจริตและประพฤติ มิชอบทั้งจะวางมาตรการคุ้มครองพยานและผู้เกี่ยวข้องเพื่อให้การดำเนินคดีทุจริตและประพฤติมิชอบเป็นไปอย่างมี

ประสิทธิภาพโดยไม่ถูกแทรกแซงหรือขัดขวาง

11. การปรับปรุงกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

ในสังคมที่อารยะ การยึดหลักนิติธรรมคือมีกฎหมายเป็นใหญ่ ไม่ใช่ตัวบุคคลหรืออำเภอใจของเจ้าหน้าที่ผู้ปกครองย่อมเป็นสาระสำคัญ แต่หลักนิติธรรมจะเป็นที่ยอมรับนับถือได้มิใช่เพียงสักแต่ว่ามีกฎหมาย หากกฎหมายเหล่านั้นต้องสอดคล้องกับความเป็นจริงและความต้องการของประชาชน เป็นธรรม คุ้มครองสิทธิมนุษยชน ทั้งต้องมีกระบวนการยุติธรรมที่เข้าถึงได้ง่ายมีมาตรฐานตามหลักสากล ทันสมัยและเป็นธรรมด้วย มิฉะนั้นจะกลายเป็นสาเหตุแห่งความขัดแย้งและการโกรธแค้นชิงชังไม่สิ้นสุด รัฐบาลจึงมีนโยบายในเรื่องดังกล่าวดังนี้

11.1 ในระยะเฉพาะหน้า จะเร่งปรับปรุงประมวลกฎหมายหลักของประเทศและกฎหมายอื่น ๆ ที่ล้าสมัย ไม่เป็นธรรม ไม่สอดคล้องกับความตกลงระหว่างประเทศ เป็นอุปสรรคต่อการบริหารราชการแผ่นดิน การประกอบธุรกิจหรือไม่เอื้อต่อศักยภาพในการแข่งขันกับต่างประเทศโดยจะใช้กลไกของหน่วยงานเดิมที่มีอยู่และระดมผู้ทรงคุณวุฒิมาเป็นคณะกรรมการที่จะจัดตั้งขึ้นเฉพาะกิจเป็นผู้เร่งดำเนินการ

11.2 เพิ่มศักยภาพหน่วยงานที่มีหน้าที่ให้ความเห็นทางกฎหมายและจัดทำกฎหมายให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างรวดเร็ว สามารถให้ความช่วยเหลือแก่ภาคเอกชนและประชาชนได้ตามหลักเกณฑ์ที่จะเปิดกว้างขึ้น และให้บุคลากรของหน่วยงานทางกฎหมายมีส่วนให้ความรู้เสริมศักยภาพในทางกฎหมายมหาชน การดำเนินคดีปกครอง การยกร่างกฎหมาย และการตีความกฎหมายแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและเกื้อกูลการปฏิบัติราชการเพื่อประชาชน

11.3 ในระยะต่อไป จะจัดตั้งองค์กรปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมที่ปราศจากการแทรกแซงของรัฐ

11.4 นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยและความรู้ทางนิติวิทยาศาสตร์มาใช้เพื่อเร่งรัด การดำเนินคดีทุกขั้นตอนให้รวดเร็ว เกิดความเป็นธรรม และมีระบบฐานข้อมูลที่เชื่อมโยงกันสามารถใช้ติดตามผลและนำไปใช้ในการปรับปรุงประสิทธิภาพของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมได้

11.5 ปรับปรุงระบบการช่วยเหลือทางกฎหมายและค่าใช้จ่ายแก่ประชาชน ที่ไม่ได้รับความเป็นธรรม โดยให้เข้าถึงความเป็นธรรมได้ง่าย รวดเร็ว ส่งเสริมกองทุนยุติธรรมเพื่อคุ้มครองช่วยเหลือคนจนและผู้ด้อยโอกาส คุ้มครองผู้ถูกล่วงละเมิดสิทธิเสรีภาพ และเยียวยาผู้บริสุทธิ์หรือได้รับผลกระทบจากความไม่เป็นธรรม โดยเน้นความสุจริตและความมีประสิทธิภาพของภาครัฐ ความเป็นธรรมของผู้ได้รับผลกระทบ และการไม่แอบอ้างฉวยโอกาสโดยทุจริตจากระบบการช่วยเหลือดังกล่าว

11.6 นำมาตรการทางการเงิน ภาษี และการป้องกันการฟอกเงินมาใช้ในการป้องกันและปราบปราม ผู้มีอิทธิพลและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ทุจริตและประพฤติมิชอบ หรือกระทำผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ แรงงานทาส การก่อการร้ายสากล ยาเสพติด และอาชญากรรมข้ามชาติ

<u>6.การวิเคราะห์ศักยภาพการพัฒนาจังหวัดชัยภูมิ (SWOT)</u>

การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมของจังหวัดชัยภูมิโดยนำข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญของจังหวัด ผลการพัฒนาที่ผ่านมา ศักยภาพการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคมและทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคและสาขา แผนการบริหารราชการแผ่นดิน ความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ประเทศไทย นโยบาย Thailand 4.0 รวมทั้งนโยบายรัฐบาลปัจจุบัน ปัญหาความต้องการของประชาชนในพื้นที่ สามารถนำมาวิเคราะห์ศักยภาพโดยเครื่องมือ SWOT Analysis ซึ่งได้มีประชุมระดมความคิดเห็นจากภาคส่วนต่าง ๆ มีผลการวิเคราะห์ภาพรวมดังนี้

1. ปัจจัยภายใน(Internal Factors) พบว่าจุดแข็ง (S) หรือข้อได้เปรียบ และจุดอ่อน (W) หรือข้อเสียเปรียบที่สำคัญมีดังนี้

1.1 จุดแข็ง (Strength = S) ในภาพรวมของจังหวัดชัยภูมิ ประกอบด้วย

(1) มีพื้นที่ที่เหมาะสมในการทำการเกษตรประมาณ 3.4 ล้านไร่ สามารถเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจหลายชนิด ได้แก่ ข้าว ข้าวโพด มันสำปะหลัง อ้อย พริก และพืชผักผลไม้อื่น ๆ มีอุตสาหกรรมการเกษตรรองรับ ทั้งนี้มีอัตราผลผลิตต่อไร่สูงเมื่อเทียบกับผลผลิตเฉลี่ยของประเทศ

(2) มีโรงงานอุตสาหกรรมการแปรรูปการเกษตรกระจายตัวอยู่ในทุกพื้นที่ของจังหวัดชัยภูมิเพื่อรองรับผลผลิตทางการเกษตร ทำให้สินค้าทางการเกษตรมีมูลค่ามากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 20 โรงงานในจังหวัดชัยภูมิที่สำคัญ ได้แก่ การทำผลิตภัณฑ์จากมันสำปะหลัง เป็นหลัก จำนวน 81 โรงงาน โรงสีข้าว จำนวน 17 โรงงาน และอุตสาหกรรมการผลิตน้ำตาลทราย จำนวน 2 โรงงาน

(3) เป็นพื้นที่เหมาะสมต่อการพัฒนาแหล่งน้ำต้นทุนด้านการเกษตรเนื่องจากเป็นพื้นที่ต้นกำเนิดลำน้ำชี ไหลผ่านหลายอำเภอของจังหวัดชัยภูมิ และผ่านจังหวัดอื่น ๆ ก่อนลงสู่แม่น้ำโขง และมีเขื่อนและอ่างเก็บกักน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลางโดยสามารถเก็บกักน้ำได้ประมาณ 339.468 ล้านลูกบาศก์เมตร

(4) ลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดมีความเหมาะสมสามารถเชื่อมโยงการคมนาคมขนส่งกับภาคเหนือตอนล่าง ภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยรอบ และมีเส้นทางคมนาคมขนส่งเชื่อมโยงสู่อาเซียน

(5) มีทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า และมีพื้นที่ป่าเป็นจำนวนมากซึ่งเป็นอันดับสองของภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยมีพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ 11 แห่ง อุทยานแห่งชาติ 4 แห่ง เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า 2 แห่ง สวนรุกขชาติ 2 แห่ง และเขตห้ามล่าสัตว์ 1 แห่ง

(6) มีแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพทางด้านการท่องเที่ยวจำนวนมากประกอบด้วยแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ 28 แห่ง แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุและโบราณสถาน 12 แห่ง และแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม 6 แห่ง ซึ่งมีสภาพสวยงามเป็นธรรมชาติ โดยในปี พ.ศ.2558 จังหวัดชัยภูมิ มีจำนวนนักท่องเที่ยว จำนวน 1,418,833 คน มีรายได้ จำนวน 1,467.85 ล้านบาท

(7) จังหวัดมีแหล่งแร่ที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจ คือแร่โปแตชที่มีคุ้มค่า ต่อการทำเหมืองแร่และอุตสาหกรรมต่อเนื่อง ซึ่งมีรายงานผลการศึกษาเรียบร้อย

(8) มีหัตถกรรมผ้าทอที่แสดงถึงเอกลักษณ์ ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่วิจิตร สวยงามเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของจังหวัด รวมทั้งมีศูนย์กลางผ้าไหม ผ้าฝ้ายแหล่งใหญ่ตั้งอยู่ในหลายอำเภอของจังหวัดชัยภูมิ เช่น อำเภอบ้านเขว้า อำเภอเมืองชัยภูมิ อำเภอเกษตรสมบูรณ์ อำเภอหนองบัวแดง เป็นต้น

(9) จังหวัดชัยภูมิสามารถผลิตเส้นไหมที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน ตามหลักเกณฑ์ของกรมหม่อนไหม และผลิตภัณฑ์ไหมที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว คือ หมี่คั่นขอนารี

(10) มีองค์กรชุมชนที่เข้มแข็ง ซึ่งมีการจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบลครอบคลุมพื้นที่อำเภอต่าง ๆ ของจังหวัดและเป็นแรงขับเคลื่อนภาคประชาสังคม

(11) มีสถานบริการด้านสาธารณสุขและบุคลากรด้านสาธารณสุขครอบคลุมพื้นที่และประชากรของจังหวัด โดยมีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล 167 แห่ง โรงพยาบาลระดับจังหวัด 1 แห่ง และโรงพยาบาลชุมชน 15 แห่ง มีแพทย์ ทันตแพทย์และเภสัชกร 328 คน

(12) จังหวัดมีสถานที่ออกกำลังกายที่พร้อมเพียงพอหลายแห่ง เช่นสนามกีฬากลางจังหวัด สนามกีฬาพละศึกษา สนามกีฬาเทศบาล ศูนย์เยาวชนเทศบาลเมืองชัยภูมิ สวนสาธารณะ

หนองปลาเฒ่า สวนสาธารณะหนองหลอด เป็นต้น สามารถรองรับการจัดการแข่งขันกีฬาได้ทุกประเภทและเป็นสถานที่พักผ่อนและออกกำลังกายของประชาชน การจัดงานและกิจกรรมการกุศลต่าง ๆ

(13) มีศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานที่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน

(14) มีแหล่งผลิตพลังงานทดแทน จำนวนมาก เช่น กังหันลม โซล่าเซลล์ เป็นต้น

(15) มีศักยภาพด้านพลังงานทดแทน เช่น พลังงานจากลม น้ำ ชีวมวล ชีวภาพ เอทานอล (จังหวัดมีกำลังการผลิตเอทานอล 5 แสนลิตร/วัน) จากข้อมูลการใช้พลังงานในจังหวัดชัยภูมิ พบว่า จังหวัดมีศักยภาพการผลิตอยู่ที่ 95% โดยอีก 5% จะเป็นพลังงานทดแทน

(16) จังหวัดชัยภูมิเป็นจังหวัดตอนในที่ยังมีความสัมพันธ์นอกรูปแบบราชการ ความเป็นพี่น้องสูง การทำงานมีความสอดรับและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

(17) จังหวัดชัยภูมิ เป็นจังหวัดที่ไม่ค่อยมีปัญหาด้านสังคม หรือปัญหาอาชญากรรม เนื่องจากสภาวะทางสังคมความเป็นอยู่ดีขึ้น สถานการณ์ความเครียดลดน้อยลง

(18) จังหวัดชัยภูมิ มีผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้ก็สามารถประกอบอาชีพและเลี้ยงตนเองได้

(19) จังหวัดชัยภูมิ มีสัดส่วนคนยากจนด้านอาหารลดลง

(20) มีการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพิ่มมากขึ้นในแต่ละหมู่บ้าน เพื่อรองรับการขยายตัวของชุมชนที่เพิ่มมากขึ้น

1.2 จุดอ่อน (Weakness = W) ในภาพรวมของจังหวัดชัยภูมิ ประกอบด้วย

(1) แหล่งกักเก็บน้ำต้นทุนและระบบชลประทานไม่เพียงพอต่อความต้องการของเกษตรกรและไม่ทั่วถึง โดยเฉพาะเขื่อนขนาดใหญ่ พื้นที่ที่อยู่ในระบบชลประทาน ประมาณ 148,252 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 4.36 ของพื้นที่เกษตรกรรม

(2) สภาพภูมิประเทศเป็นพื้นที่มีความแห้งแล้ง ปริมาณน้ำฝนโดยเฉลี่ยต่อปีไม่มากเท่าที่ควรในฤดูฝน เนื่องจากสภาพภูมิประเทศตั้งอยู่ในเขตเงาฝน โดยเฉพาะพื้นที่ทางด้านตะวันตกเฉียงเหนือและด้านตะวันตกของจังหวัด ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยย้อนหลัง 5 ปีเท่ากับ 1,379± 125 มิลลิเมตร

(3) ลักษณะดินบางพื้นที่เป็นดินเค็มและดินทราย ทำการเกษตรไม่ได้ผลหรือผลผลิตต่ำไม่สามารถเก็บกักน้ำไว้ใช้ในฤดูแล้งได้ ซึ่งพื้นที่ดินเค็มมีความเค็มแตกต่างกันครอบคลุมพื้นที่ 7 อำเภอ รวมพื้นที่ทั้งสิ้น 709,563 ไร่ คิดเป็นร้อย 8.89 ของพื้นที่ทั้งจังหวัดหรือประมาณร้อยละ 22 ของพื้นที่ทำนาในจังหวัดทั้งหมด

(4) เกษตรกรบางส่วนไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง และพื้นที่การเกษตรบางส่วนไม่มีเอกสารสิทธิ์

(5) ขาดแคลนแรงงานทั้งภาคเกษตรและภาคอุตสาหกรรม เนื่องจากแรงงานส่วนใหญ่เคลื่อนย้ายไปทำงานต่างถิ่น และบางส่วนเป็นแรงงานไร้ฝีมือและกระจายตัวอยู่ในพื้นที่ห่างไกล ส่วนแรงงานอีกส่วนเป็นแรงงานที่อยู่ในช่วงของการศึกษา

(6) มีความไม่เสมอภาคด้านรายได้ มีความเหลื่อมล้ำค่อนข้างสูง

(7) เกษตรกรไม่สามารถคาดการณ์ปริมาณผลผลิตของตนเองที่จะได้รับในแต่ละฤดู และไม่สามารถจำหน่ายผลผลิตได้เท่าที่ควร รวมทั้งผลผลิตมีราคาตกต่ำ

(8) สินค้าแปรรูปทางการเกษตรไม่มีตลาดรองรับเพียงพอ และไม่มีคุณภาพที่สามารถแข่งขันได้

(9) ขาดการพัฒนาความรู้ด้านเทคโนโลยี การตลาด การบริหารจัดการของ

ผู้ประกอบการหัตถกรรมพื้นบ้าน และสินค้าพื้นเมือง

(10) แหล่งท่องเที่ยวบางแห่งขาดการบริหารจัดการและการมีส่วนร่วมจากภาครัฐ ชุมชนและท้องถิ่น ในด้านเส้นทางคมนาคมเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ระบบสาธารณูปโภค ตลอดจนการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวที่ยังไม่มีการบูรณาการที่ชัดเจน

(11) ระบบโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภคและสาธารณูปการยังไม่ได้มาตรฐานและไม่เพียงพอ ไฟฟ้าและประปายังไม่ทั่วถึงทุกหมู่บ้าน

(12) ระบบสาธารณสุขยังครอบคลุมไม่ทั่วถึง พื้นที่ที่ห่างไกลไม่ได้รับการบริหารทางการแพทย์ที่ดีพอ

(13) ระดับการศึกษาของประชาชนส่วนใหญ่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน มีปัญหาด้านคุณภาพการศึกษา ภาวการณ์อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่อยู่ห่างไกลความเจริญและมีฐานะความเป็นอยู่ยากจน ทำให้ต้องประกอบอาชีพตั้งแต่อายุยังน้อย จึงขาดโอกาสทางการศึกษา

(14) บุคลากรทางการแพทย์โดยเฉพาะแพทย์และพยาบาลขาดแคลนไม่สอดคล้องกับจำนวนประชากร

(15) ขาดศูนย์บริการข้อมูลสารสนเทศ และบริการเพื่อส่งเสริมการลงทุนและการท่องเที่ยว

(16) การบริหารจัดการภาครัฐยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอต่อการให้บริการประชาชนและบริหารจัดการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ได้อย่างทันท่วงทีและมีประสิทธิภาพ

(17) จังหวัดชัยภูมิมีลักษณะภูมิประเทศที่มิใช่ทางผ่านของจังหวัดอื่น ๆ เส้นทางเชื่อมต่อกับจังหวัดอื่น ๆ ส่วนใหญ่ยังเป็นถนนสองเลนและเป็นถนนสายรอง รวมทั้งยังไม่เป็นที่รู้จักของคนภายนอกจังหวัด

2. ปัจจัยภายนอก (External Factors)พบว่าโอกาส (Opportunities) หรือข้อได้เปรียบของจังหวัดที่ส่งผลต่อการพัฒนา และข้อจำกัด/อุปสรรค (Threats) หรือสภาพแวดล้อมที่เป็นปัญหาต่อการพัฒนาจังหวัดสรุปดังนี้

2.1 โอกาส (O) ในภาพรวมของจังหวัดชัยภูมิ ประกอบด้วย

(1) รัฐบาลมีนโยบายสนับสนุนโครงการทั้งหลายอันเนื่องมาจากพระราชดำริส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่สถานศึกษา ตลอดจนหน่วยงานทั้งหลายของรัฐเรียนรู้เข้าใจหลักการทรงงาน สามารถนำหลักดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติราชการและการพัฒนา ตลอดจนเร่งขยายผลตามโครงการและแบบอย่างที่ทรงวางรากฐานไว้ให้แพร่หลายเป็นที่ประจักษ์และเกิดประโยชน์ในวงกว้าง อันจะช่วยสร้างความสมบูรณ์ พูนสุขแก่ประชาชนในที่สุด

(2) รัฐบาลมีนโยบายเร่งสร้างโอกาส อาชีพ และการมีรายได้ที่มั่นคงแก่ผู้ที่เข้าสู่ตลาดแรงงาน รวมทั้งสตรี ผู้ด้อยโอกาส และแรงงานข้ามชาติที่ถูกกฎหมาย พร้อมทั้งยกระดับคุณภาพแรงงานโดยให้แรงงานทั้งระบบมีโอกาสเข้าถึงการเรียนรู้และพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานในทุกระดับอย่างมีมาตรฐาน ทั้งจะเชื่อมโยงข้อมูลและการดำเนินการระหว่างหน่วยงานของรัฐกับเอกชน เพื่อให้ตรงกับความต้องการของพื้นที่และของประเทศโดยรวม นอกจากนี้จะส่งเสริมให้แรงงานนอกระบบเข้าสู่ระบบที่ถูกกฎหมายมากขึ้น

(3) รัฐบาลมีนโยบายจะพัฒนาระบบการคุ้มครองทางสังคม ระบบการออมและระบบสวัสดิการชุมชนให้มีประสิทธิภาพและมีความยั่งยืนมากยิ่งขึ้น รวมทั้งการดูแลให้มีระบบการกู้ยืมที่เป็นธรรมและการสงเคราะห์ผู้ยากไร้ตามอัตภาพ พัฒนาศักยภาพ คุ้มครองและพิทักษ์สิทธิจัดสวัสดิการช่วยเหลือและพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ ผู้สูงอายุ สตรี และเด็ก

(4) รัฐบาลมีนโยบายแก้ปัญหาการไร้ที่ดินทำกินของเกษตรกรและการรุกล้ำเขตป่าสงวน โดยการกระจายสิทธิการถือครองให้แก่ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ที่ไม่ได้รุกล้ำ และออกมาตรการป้องกันการเปลี่ยนมือไปอยู่ในครอบครองของผู้ที่มิใช่เกษตรกร ใช้เทคโนโลยีดาวเทียมสำรวจและวิธีการแผนที่ที่ทันสมัย แก้ไขปัญหาเขตที่ดินทับซ้อนและแนวเขตพื้นที่ป่าที่ ไม่ชัดเจน อันก่อให้เกิดข้อขัดแย้งระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่รัฐ

(5) รัฐบาลจัดให้มีการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ โดยให้ความสำคัญทั้งการศึกษา ในระบบและการศึกษาทางเลือกไปพร้อมกัน เพื่อสร้างคุณภาพของคนไทยให้สามารถเรียนรู้ พัฒนาตนได้เต็มตามศักยภาพ ประกอบอาชีพและดำรงชีวิตได้โดยมีความใฝ่รู้และทักษะที่เหมาะสม เป็นคนดีมีคุณธรรม สร้างเสริมคุณภาพการเรียนรู้ โดยเน้นการเรียนรู้เพื่อสร้างสัมมาชีพในพื้นที่ ลดความเหลื่อมล้ำ และพัฒนากำลังคนให้เป็นที่ต้องการเหมาะสมกับพื้นที่ ทั้งในด้านการเกษตร อุตสาหกรรม และธุรกิจบริการ

(6) รัฐบาลมีนโยบายวางรากฐานให้ระบบหลักประกันสุขภาพครอบคลุมประชากรในทุกภาคส่วนอย่างมีคุณภาพ โดยไม่มีความเหลื่อมล้ำของคุณภาพบริการในแต่ละระบบ และบูรณาการข้อมูลระหว่างทุกระบบหลักประกันสุขภาพเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ

(7) รัฐบาลมีนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจตามที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติได้จัดทำไว้ในการบูรณาการงบประมาณและความพร้อมในการดำเนินงานรวมทั้งนำแหล่งเงินอื่นมาประกอบการพิจารณาด้วย เพื่อขับเคลื่อนนโยบายให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมประหยัด ไม่ซ้ำซ้อน และมีประสิทธิภาพ ทบทวนภารกิจที่มีลักษณะไม่ยั่งยืนหรือสร้างภาระหนี้สาธารณะของประเทศเกินความจำเป็น และแสดงรายการลงทุนในระดับจังหวัดเพื่อแสดงความโปร่งใส เป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ ควบคู่ไปกับการเพิ่มประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณตั้งแต่ระดับกระทรวงจนถึงระดับท้องถิ่น เพื่อช่วยสร้างงานและกระตุ้นการบริโภค โดยจะจัดให้มีระบบและกลไกในการติดตามตรวจสอบไม่ให้มีการใช้จ่ายที่สูญเปล่า

(8) รัฐบาลมีนโยบายดูแลเกษตรกรให้มีรายได้ที่เหมาะสมด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การลดต้นทุนการผลิต การช่วยเหลือในเรื่องปัจจัยการผลิตอย่างทั่วถึง การช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อยตลอดจนถึงการใช้กลไกตลาดดูแลราคาสินค้าเกษตรประเภทที่ราคาต่ำผิดปกติให้สูงขึ้นตามสมควร

(9) รัฐบาลมีนโยบายชักจูงให้นักท่องเที่ยวต่างชาติเข้ามาเที่ยวในประเทศไทย โดยพิจารณามาตรการลดผลกระทบจากการประกาศใช้กฎอัยการศึกในบางพื้นที่ที่มีต่อการท่องเที่ยวในโอกาสแรกที่จะทำได้ และสร้างสิ่งจูงใจและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เกื้อกูลต่อบรรยากาศการท่องเที่ยวส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ครอบคลุมแหล่งท่องเที่ยวอันมีลักษณะโดดเด่นร่วมกันหรือจัดเป็นกลุ่มได้ เช่น กลุ่มธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และสุขภาพ เช่น น้ำพุร้อนธรรมชาติ ทั้งจะให้เชื่อมโยงกับผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาจากวิถีชีวิตชุมชน รวมทั้งพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในประเทศทั้งที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวเดิมและแหล่งท่องเที่ยวใหม่ โดยเน้นการให้ความรู้และเพิ่มมาตรฐานความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การควบคุมสินค้าและบริการให้มีคุณภาพราคาเป็นธรรม ตลอดจนการอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ แก่นักท่องเที่ยว

(10) กระแสการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ กำลังเป็นที่นิยมในโลกยุคโลกาภิวัตน์ พื้นที่ป่าภูเขาทรัพยากรธรรมชาติของจังหวัด มีความสมบูรณ์พร้อมต่อการรองรับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และสภาพภูมิอากาศเหมาะสมตลอดทั้งปี

(11) ระบบเศรษฐกิจของโลกโดยเฉพาะเศรษฐกิจแบบทุนนิยมที่มีอิทธิพลแผ่ขยายไปทั่วโลกทำให้เกิดเศรษฐกิจไร้พรมแดนที่มีผลต่อระบบการเคลื่อนย้ายทุนและการบริโภค จะมีส่วนช่วยให้เกิดโอกาสในการลงทุนทั้งด้านอุตสาหกรรม การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร

(12) การจัดตั้งเขตเศรษฐกิจภูมิภาคต่าง ๆ ของโลกทำให้มีการจัดทำข้อตกลง

ระหว่างประเทศ และความร่วมมือด้านเศรษฐกิจระหว่างกัน เช่น เขตการค้าเสรี (FTA) องค์กรการค้าโลก (WTO) และที่สำคัญคือการรวมตัวกันเป็นประชาคมอาเซียน ของกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 10 ประเทศ ที่จะเป็นการลดอัตราภาษีระหว่างกันและการเคลื่อนย้ายแรงงานและทุนได้อย่างเสรีเพิ่มการแข่งขันและกลุ่มผู้บริโภคมากขึ้น

(13) นโยบายระดับชาติต้องการเพิ่มศักยภาพของชุมชนเพื่อเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายเป็นรากฐานการพัฒนาเศรษฐกิจ คุณภาพชีวิตและอนุรักษ์ฟื้นฟูใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนนำไปสู่การพึ่งพาตนเองและลดปัญหาความยากจนอย่างบูรณาการ

(14) ความต้องการใช้พลังงานทดแทนและอาหารปลอดภัย

(15) นโยบายให้มีการปรับโครงสร้างการผลิตสู่การเพิ่มคุณค่า (Value Creation) ของสินค้าและบริการบนรากฐานความรู้และนวัตกรรม รวมทั้งสนับสนุนให้เกิดความเชื่อมโยงระหว่างสาขาการผลิตเพื่อทำให้มูลค่าการผลิตสูงขึ้น

(16) การจัดตั้งกลุ่มจังหวัดของรัฐบาลเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของจังหวัดในกลุ่ม โดยจังหวัดชัยภูมิอยู่ในกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ประกอบด้วย จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์และสุรินทร์ ซึ่งจะสามารถขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ทั้งด้านการเกษตร การท่องเที่ยว และการผลิตและจำหน่ายผ้าไหมของจังหวัดในกลุ่มให้มีศักยภาพเพิ่มมากยิ่งขึ้น

(17) อัตราค่าจ้างแรงงานของจังหวัดชัยภูมิที่มีการปรับเพิ่มสูงขึ้นตามนโยบายรัฐบาลจะส่งผลให้การเคลื่อนย้ายแรงงานออกนอกจังหวัดน้อยลง และมีแรงงานบางส่วนกลับคืนถิ่น ซึ่งสามารถสนับสนุนอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานฝีมือและแรงงานจำนวนมากได้

(18) การเติบโตของเศรษฐกิจจีนและความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อนบ้าน เช่น เวียดนาม ลาว พม่าและกัมพูชา ทำให้ผู้ประกอบการติดต่อค้าขายในภูมิภาคนี้เพิ่มสูงขึ้น

(19) รัฐบาลมีนโยบายปฏิรูปโครงสร้างราคาเชื้อเพลิงประเภทต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับต้นทุนและให้มีภาระภาษี ที่เหมาะสมระหว่างน้ำมันต่างชนิดและผู้ใช้ต่างประเภท เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานของประเทศและให้ผู้บริโภคระมัดระวังที่จะไม่ใช้อย่างฟุ่มเฟือย รวมถึงดำเนินการให้มีการสำรวจและผลิตก๊าซธรรมชาติและน้ำมันดิบรอบใหม่ทั้งในทะเลและบนบก และดำเนินการให้มีการสร้างโรงไฟฟ้าเพิ่มขึ้นโดยหน่วยงานของรัฐและเอกชน ทั้งจากการใช้ฟอสซิลเป็นเชื้อเพลิงและจากพลังงานทดแทนทุกชนิด ด้วยวิธีการที่เปิดเผย โปร่งใส เป็นธรรม และเป็นมิตรต่อสภาวะแวดล้อม พร้อมกับร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในการพัฒนาพลังงาน

(20) รัฐบาลส่งเสริมการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพและความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน คำนึงถึงขีดจำกัดและศักยภาพในการฟื้นตัว สร้างโอกาสในการเข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์อันเกิดขึ้นจากการใช้ทรัพยากรพันธุกรรมอย่างยุติธรรมและเท่าเทียม เพื่อสร้างความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน ความมั่นคงทางด้านอาหาร สุขอนามัยสนับสนุนวิถีชีวิตของชุมชน และการพัฒนาเพื่อสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ รวมทั้งให้การคุ้มครองเพื่อให้เกิดความปลอดภัยทางชีวภาพ

(21) การเข้าร่วมกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน จะส่งผลต่อการขยายการส่งออกและโอกาสทางการค้า รวมถึงเป็นศูนย์กลางด้านการท่องเที่ยวของประชาคมอาเซียน เนื่องจากมีความพร้อมทั้งภูมิศาสตร์ อีกทั้งมีความพร้อมทางด้านคมนาคมต่างๆ มีสถานที่ท่องเที่ยวมากมาย

2.2 ข้อจำกัด/อุปสรรค (T) ในภาพรวมของจังหวัดชัยภูมิ ประกอบด้วย

(1) การรวมตัวทางการค้าของโลกทำให้เกิดการกีดกันทางการค้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งสินค้าเกษตรจะส่งผลให้เกิดการแข่งขันมากขึ้นจนมีแนวโน้มส่งผลให้ราคาสินค้าเกษตรบางชนิดตกต่ำ เช่น ข้าว

มันสำปะหลัง ทำให้ฐานะทางเศรษฐกิจของเกษตรกรลดต่ำลงเมื่อประสบกับการแข่งขันที่รุนแรง

(2) สภาพภูมิอากาศของโลกและของประเทศไทยมีแนวโน้มที่จะนำไปสู่ความแห้งแล้งและน้ำท่วมมากขึ้นอันเป็นผลมาจากภาวะโลกร้อน การตัดไม้ทำลายป่า การทำลายธรรมชาติและการพัฒนาบ้านเมืองของประเทศต่าง ๆ

(3) จังหวัดชัยภูมิมีแนวโน้มที่จะประสบปัญหาการแข่งขันในทุกด้านจากจังหวัดนครราชสีมา และขอนแก่น ในการดึงดูดทุนและทรัพยากรไปจากจังหวัดมากยิ่งขึ้นหากไม่มียุทธศาสตร์ที่จะต่อสู้ผลักดันให้จังหวัดมีศักยภาพในการลงทุนสูงขึ้นจะทำให้ความสามารถในการแข่งขันลดลง

(4) ราคาสินค้าเกษตรมีความผันผวนตามราคาตลาดโลก และมีการแข่งขันกับประเทศอื่นทั้งด้านราคาและคุณภาพ ในขณะที่ต้นทุนการผลิตทางเกษตรของจังหวัดสูงซึ่งจะส่งผลต่อปัญหาด้านการตลาด

(5) ต่างประเทศโดยเฉพาะประเทศในกลุ่มประชาคมยุโรปประสบปัญหาหนี้สาธารณะหลายประเทศ และประเทศสหรัฐอเมริกาก็ประสบปัญหาการชะลอตัวของเศรษฐกิจ ในขณะเดียวกันประเทศญี่ปุ่นก็ประสบปัญหาเศรษฐกิจถดถอย ซึ่งประเทศเหล่านี้เป็นตลาดส่งออกสินค้าของไทย ทำให้กำลังซื้อลดลงซึ่งจะส่งผลกระทบถึงจังหวัดชัยภูมิเช่นเดียวกัน

(6) ประเทศในภูมิภาคเอเชีย เช่น จีน เวียดนาม ฟิลิปปินส์ จะเป็นคู่แข่งทางการค้าสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมของไทยและของจังหวัด ทำให้การแข่งขันสูงซึ่งจะเป็นอุปสรรต่อการผลิตของไทยที่จะต้องปรับตัวในการลดต้นทุนการผลิต และเพิ่มผลผลิตให้สูงขึ้น

ตารางแสดงการวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมเพื่อการประเมินโอกาสในการพัฒนาจังหวัดชัยภูมิ

ปัจจัยภายในของจังหวัด	โอกาสในการพัฒนา

สภาวะแวดล้อมภายในของจังหวัดที่เป็นโอกาสที่ได้วิเคราะห์ภาพรวมในข้อ (1) – (20) และสภาวะแวดล้อมที่เป็นอุปสรรค ในข้อ (1) – (6)	สมรรถนะหลักหรือศักยภาพของจังหวัดชัยภูมิมีดังนี้ 1. จังหวัดชัยภูมิมีพื้นที่เพื่อการเกษตรของจังหวัดจำนวนมาก สามารถเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจได้หลายชนิด และมีผลผลิตจากพืชเศรษฐกิจในแต่ละปีจำนวนมาก ซึ่งเป็นโอกาสในการส่งเสริมการทำการเกษตรแบบพอเพียง การลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มผลผลิตสร้างมูลค่าเพิ่ม ที่จะทำให้รายได้มวลรวมจังหวัดภาคการเกษตรเพิ่มขึ้น 2. จังหวัดชัยภูมิมีพื้นที่ในการประกอบอาชีพประมงและปศุสัตว์จำนวนมากที่สามารถสร้างรายได้ให้กับประชาชนได้เป็นอย่างดี 3. จังหวัดชัยภูมิมีพื้นที่ปลูกหม่อนเลี้ยงไหม จำนวนมาก ซึ่งสามารถผลิตเส้นไหมที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน สามารถนำไปผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชนที่มีเอกลักษณ์ และสร้างรายได้ให้กับประชาชนได้เป็นอย่างดี 4. มีทรัพยากรธรรมชาติที่สมบูรณ์และมากเป็นลำดับ 3 ของภาค รวมทั้งเป็นต้นกำเนิดลำน้ำชีและลำน้ำสาขา 14 สาขา ซึ่งเป็นต้นทุนฐานของจังหวัด จะเป็นโอกาสในการอนุรักษ์เป็นแหล่งต้นน้ำลำธารและพัฒนาแหล่งน้ำหล่อเลี้ยงพื้นที่การเกษตรและการอุปโภคบริโภคได้อย่างมั่นคง 5. จังหวัดมีแหล่งท่องเที่ยวทั้งทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์และโบราณสถานจำนวนมากซึ่งยังได้รับการพัฒนาแต่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยว จะเป็นโอกาสให้จังหวัดสามารถพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ๆ ให้มีความพร้อมได้มาตรฐาน รองรับนักท่องเที่ยวได้ ซึ่งสร้างรายได้ให้กับคนในพื้นที่และจังหวัดได้เพิ่มขึ้น
ปัจจัยภายนอกของจังหวัด	**โอกาสในการพัฒนา**

สภาวะแวดล้อมภายนอกของจังหวัดที่เป็นโอกาสที่ได้วิเคราะห์ภาพรวมในข้อ (1) – (21) และสภาวะแวดล้อมที่เป็นอุปสรรค ในข้อ (1) – (6)	ปัจจัยแห่งความสำเร็จการพัฒนาที่สำคัญของจังหวัดมีดังนี้ 1. รัฐบาลทุกรัฐบาลมีนโยบายสนับสนุนและส่งเสริมภาคการเกษตร ซึ่งทำให้ได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อนำมาพัฒนาและส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ส่งผลให้มีผลผลิตทางการเกษตรเพิ่มสูงขึ้น ดังนั้นจึงเป็นโอกาสที่จะพัฒนาด้านการเกษตรของจังหวัด ทั้งด้านแหล่งน้ำ และพืชเศรษฐกิจให้มีศักยภาพทางการผลิตที่มีคุณภาพและปริมาณมากเพียงพอ 2.รัฐบาลสนับสนุนพืชพลังงานทดแทนให้มีบทบาทในภาคการเกษตรและอุตสาหกรรม เช่น อ้อย มันสำปะหลัง ทำให้แนวโน้มราคาผลผลิตของพืชดังกล่าวจะสามารถมีความเสถียรภาพทางด้านราคามากขึ้น 3.รัฐบาลมีนโยบายดูแลเกษตรกรให้มีรายได้ที่เหมาะสมด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การลดต้นทุนการผลิต การช่วยเหลือในเรื่องปัจจัยการผลิตอย่างทั่วถึง การช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อยตลอดจนถึงการใช้กลไกตลาดดูแลราคาสินค้าเกษตรประเภทที่ราคาต่ำผิดปกติให้สูงขึ้นตามสมควร ซึ่งเป็นโอกาสอันที่ของเกษตรกรในจังหวัดชัยภูมิ เพราะในปัจจุบันยังขาดการดูแลเรื่องปัจจัยการผลิตที่มีราคาต่ำ ทำให้เกษตรกรสามารถมีรายได้ที่มากขึ้นเนื่องจากปัจจัยการผลิตที่ลดลง 4. การรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนของประเทศในภูมิภาคจะเป็นโอกาสในกระจายสินค้า แรงงาน และทุนได้อย่างเสรีและปลอดภาษี ซึ่งจะเป็นโอกาสให้จังหวัดปรับโครงสร้างการผลิตภาคการเกษตรและอุตสาหกรรมเพื่อให้สามารถแข่งขันกับต่างประเทศในภูมิภาคเดียวกันได้ 5. รัฐบาลส่งเสริมการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพและความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน คำนึงถึงขีดจำกัดและศักยภาพในการฟื้นตัว สร้างโอกาสในการเข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์อันเกิดขึ้นจากการใช้ทรัพยากรพันธุกรรมอย่างยุติธรรมและเท่าเทียม เพื่อสร้างความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน ความมั่นคงทางด้านอาหาร สุขอนามัยสนับสนุนวิถีชีวิตของชุมชน และการพัฒนา เพื่อสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ รวมทั้งให้การคุ้มครองเพื่อให้เกิดความปลอดภัยทางชีวภาพ ซึ่งเป็นโอกาสให้จังหวัดชัยภูมิในการพัฒนาการสร้างพลังงานทดแทนซึ่งทางจังหวัดมีศักยภาพในด้านนี้อยู่แล้ว

การวิเคราะห์ศักยภาพแบบไขว้ (TOWS) ของจังหวัดชัยภูมิ

จากข้อมูลจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และข้อจำกัด ถ้านำมาวิเคราะห์ศักยภาพแบบตารางไขว้ (TOWS) จะได้ข้อมูลในการนำไปพัฒนาจังหวัด ดังนี้

เชิงรุก (SO)	เชิงพัฒนา (WO)
(1) พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรและการแปรรูปเพื่อ	(1) พัฒนาแหล่งน้ำอย่างเป็นระบบเพื่อสนับสนุนภาค

เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด (2) พัฒนารูปแบบการผลิตสินค้าปศุสัตว์และประมงให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน (3) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพให้เป็นที่รู้จักและมีสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีคุณภาพและมาตรฐานรองรับนักท่องเที่ยว (4) พัฒนาระบบชลประทานและแหล่งน้ำต้นทุนเพื่อการเกษตร และการอุปโภคบริโภค ทั้งขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ตามขนาดและลักษณะของพื้นที่อย่างเป็นระบบ (5) พัฒนาทักษะฝีมือแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด (6) ปรับปรุงคุณภาพดินเค็ม โดยใช้เทคโนโลยีและพืชที่เหมาะสมกับพื้นที่ เพื่อให้สามารถเพาะปลูกและเพิ่มผลผลิตได้ (7) ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าทางการเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร (8) ส่งเสริมให้ประชาชนได้ใช้ประโยชน์การใช้สนามกีฬาและสวนสาธารณะเพื่อออกกำลังกายและกิจกรรมนันทนาการ (9) สนับสนุนและส่งเสริมให้ชุมชน/ประชาชน มีส่วนร่วมในการรักษาความสงบเรียบร้อยของหมู่บ้าน/ชุมชน การแก้ไขปัญหายาเสพติดในเชิงรุก และพัฒนาระบบการเฝ้าระวังการแพร่ระบาดของยาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน โดยการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและคณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.)	การผลิต การอุปโภคบริโภคให้มั่นคงและยั่งยืน (2) พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภคให้มีมาตรฐานและครอบคลุมทั่วถึงทุกหมู่บ้าน (3) ส่งเสริมการลงทุนอุตสาหกรรมโปแตชอย่างจริงจัง สามารถสร้างงานและรายได้ให้กับจังหวัดและท้องถิ่น (4) ส่งเสริมให้ประชาชนปลูกพืชเศรษฐกิจ เลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจ ให้เหมาะสมกับพื้นที่และใช้พื้นที่ในการทำการเกษตรและการปศุสัตว์อย่างมีประสิทธิภาพ (Zoning) (5) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพให้ได้มาตรฐานและส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดให้สามารถเที่ยวได้ตลอดทั้งปี (6) ประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการตลาดด้านการท่องเที่ยวให้ตรงจุดและส่งเสริมการลงทุนของภาคเอกชน เช่น โรงแรม ที่พัก ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก (7) สนับสนุนให้มีการผลิตพลังงานทดแทนในรูปแบบต่างๆ (8) ส่งเสริมให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการด้านสาธารณสุขของภาครัฐได้อย่างทั่วถึง (9) ส่งเสริมการศึกษาในทุกช่วงวัย โดยสนับสนุนให้ประชาชนได้รับบริการการศึกษาอย่างทั่วถึง และติดตามการให้บริการด้านการศึกษาให้มีคุณภาพ
เชิงตั้งรับ (ST)	**เชิงแก้ปัญหา (WT)**
(1) บริหารจัดการน้ำและพัฒนาแหล่งน้ำอย่างเป็นระบบเพื่อการกระจายน้ำภาคการเกษตร การอุปโภคบริโภคและการอุตสาหกรรมอย่างเป็นระบบ ป้องกันปัญหาน้ำท่วมน้ำแล้ง (2) สร้างกระแสและความตระหนักการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ทรัพยากรคงความอุดมสมบูรณ์ (3) ปรับโครงสร้างการผลิตภาคการเกษตรและอุตสาหกรรมโดยการลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิตพัฒนาคุณภาพให้ได้มาตรฐานรองรับการแข่งขัน	(1) ป้องกันและแก้ไขปัญหาสภาพพื้นที่ดินเค็มเพื่อให้มีศักยภาพในการเพาะปลูกพืชและเพิ่มผลผลิตสูงขึ้น (2) ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพของจังหวัดให้เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ (3) รณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด การตัดไม้ทำลายป่า การบุกรุกพื้นที่ป่าและพื้นที่สาธารณะและบังคับใช้กฎหมายกับผู้กระทำผิดอย่างเคร่งครัด (4) สร้างกระแสและค่านิยมให้มีวิถีชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อเป็นภูมิคุ้มกันต่อ

(4) ส่งเสริมความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวกับจังหวัดใกล้เคียงเพื่อเชื่อมโยงตลาดการท่องเที่ยว (5) สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร ชุมชนและสถาบันเกษตรกร (6) ส่งเสริมเศรษฐกิจแบบพอเพียงเพื่อให้สามารถพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลง	กระแสการเปลี่ยนแปลง (5) พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตทั้งภาคเกษตร อุตสาหกรรม ผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่นและมีคุณภาพได้มาตรฐาน โดยการลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิต รวมทั้งสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้า (6) ส่งเสริมและสนับสนุนการแก้ไขปัญหาในด้านต่างๆของประชาชนโดยศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดและอำเภอ

ส่วนที่ 3
ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดชัยภูมิ

การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดชัยภูมิ พ.ศ. 2561 - 2564 ได้นำข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญซึ่งเป็นข้อมูลสภาพทั่วไปในหลายด้าน โดยมีข้อมูลบ่งชี้ที่สำคัญ ผลการพัฒนาช่วงครึ่งแผนพัฒนาที่ผ่านมา การวิเคราะห์ศักยภาพด้านเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปัญหาความต้องการของประชาชน ทิศทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560 - 2564) นโยบายรัฐบาล ยุทธศาสตร์อาเซียน ข้อมูลตัวชี้วัดการพัฒนาระดับจังหวัดของ สศช.และการประเมินสภาวะแวดล้อมที่มีผลต่อการพัฒนา โอกาสในการพัฒนาในอนาคตของจังหวัด การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และข้อจำกัด เมื่อนำข้อมูลทั้งหมดที่กล่าวแล้วข้างต้นมาวิเคราะห์ร่วมแล้ว จึงได้มีการจัดประชุมหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคในจังหวัดชัยภูมิ ส่วนท้องถิ่น องค์กรภาคเอกชน ชุมชน เพื่อระดมความคิดเห็นในการทบทวนแผนพัฒนาจังหวัดชัยภูมิ และได้มีความคิดเห็นร่วมกันในการกำหนดวิสัยทัศน์ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์หลัก ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย และกลยุทธ์แนวทางการพัฒนาในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 - 2561 ดังนี้

1. ตำแหน่งการพัฒนา (Positioning) ของจังหวัดชัยภูมิ

1.1 เป็นฐานการผลิตและศูนย์กลางสินค้าเกษตรที่เข้มแข็งและยั่งยืน

1.2 เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรมที่มีชื่อเสียง

1.3 เป็นเมืองแห่งความสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ดี

1.4 เป็นเมืองที่สังคมมีคุณภาพมั่นคงและปลอดภัย

2. วิสัยทัศน์จังหวัดชัยภูมิ

“เศรษฐกิจก้าวหน้า สังคมและสิ่งแวดล้อม มีคุณภาพอย่างยั่งยืน”

3. พันธกิจ

3.1 เศรษฐกิจจังหวัดก้าวหน้า เศรษฐกิจฐานรากมั่นคง

3.2 ทรัพยากรธรรมชาติสมบูรณ์ สิ่งแวดล้อมปลอดภัย

3.3 สังคมมีความมั่นคงปลอดภัย ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี

4. เป้าประสงค์รวม

4.1 ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้นและกระจายอย่างเหมาะสม

4.2 สถานที่ท่องเที่ยวมีความสมบูรณ์และมีมาตรฐาน

4.3 ทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์และมีสิ่งแวดล้อมที่ดี

4.4 ประชาชนดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ มั่นคงและปลอดภัย

5. ห่วงโซ่คุณค่าตามประเด็นยุทธศาสตร์ (Value Chain)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจฐานรากและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

ต้นทาง 1. ส่งเสริมอาชีพและสร้างรายได้แก่ประชาชน

กลางทาง 2. ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตสินค้าทางการเกษตร

ปลายทาง 3. จัดตั้งศูนย์กลางการตลาดสินค้าทางการเกษตร

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การบริหารจัดการ การท่องเที่ยวสู่มาตรฐานสากล

ต้นทาง 1. พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานสถานที่ท่องเที่ยว

กลางทาง 2. ส่งเสริมพัฒนามรดกทางวัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยว

ปลายทาง 3. ส่งเสริมพัฒนาธุรกิจบริหารเพื่อการท่องเที่ยว

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน

ต้นทาง 1. อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ

กลางทาง 2. พัฒนาคุณภาพและความปลอดภัยด้านสิ่งแวดล้อม

ปลายทาง 3. เฝ้าระวังและตอบโต้ภาวะฉุกเฉินจากภัยพิบัติ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตให้มั่นคงตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ต้นทาง 1. ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน

กลางทาง 2. ส่งเสริมพัฒนาชุมชนสู่ความอยู่เย็นเป็นสุขอย่างยั่งยืน

ปลายทาง 3. ส่งเสริมพัฒนาด้านความมั่นคงและปลอดภัย

6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายการพัฒนา (KPI)

6.1 อัตราการขยายตัวของ GPP เพิ่มขึ้น
6.2 ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภาคการเกษตร
6.3 ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภาคอุตสาหกรรม
6.4 ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยว
6.5 รายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนเพิ่มขึ้น
6.6 จำนวนชุมชนที่ดำเนินการตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
6.7 สัมประสิทธิ์การกระจายรายได้ลดลง
6.8 จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยเพิ่มขึ้น
6.9 ค่าเฉลี่ย O-Net ทุกระดับเพิ่มขึ้น
6.10 ร้อยละของประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจนลดลง
6.11 ร้อยละผู้อยู่ในระบบประกันสังคมต่อกำลังแรงงานเพิ่มขึ้น
6.12 อัตราการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ป่าไม้ในจังหวัดลดลง
6.13 สัดส่วนการใช้พลังงานทดแทนในจังหวัดชัยภูมิเพิ่มขึ้น

7. ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดชัยภูมิ

7.1 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจฐานรากและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

เป้าประสงค์

1. ผลิตภาพการผลิตของภาคการเกษตรเพิ่มขึ้น
2. ผลิตภาพการผลิตของภาคอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น
3. ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น
4. สินค้าและบริการมีมูลค่าเพิ่มขึ้น
5. ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้นและกระจายอย่างเหมาะสม

ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย

1. อัตราการขยายตัวของ GPP เพิ่มขึ้น
2. อัตราการขยายตัวของ GPP ภาคการเกษตรเพิ่มขึ้น
3. อัตราการขยายตัวของ GPP ภาคอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น
4. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน

กลยุทธ์และแนวทาง

1.การเพิ่มประสิทธิภาพและศักยภาพการผลิตภาคการเกษตร

1.1 การพัฒนาทรัพยากรการเกษตรให้เข้มแข็งและยั่งยืน

1.1.1 อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรการเกษตรให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างยั่งยืน

1.1.2 บริหารจัดการน้ำอย่างบูรณาการ เพื่อเพิ่มพื้นที่ชลประทานโดยการก่อสร้างระบบชลประทานขนาดใหญ่ กลางและเล็ก เพื่อบรรเทาอุทกภัย ภัยแล้งและเพิ่มประสิทธิภาพการกระจายน้ำ

1.1.3 การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำภาคเกษตร เพื่อสนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต

1.2 พัฒนาผลิตภาพการผลิตสินค้าการเกษตร ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง อ้อย โรงงาน พริก ยางพารา ตลอดห่วงโซ่อุปทานเชื่อมโยงการตลาด และเครือข่ายสินค้าเกษตร

1.2.1 เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ เพื่อลดต้นทุนการผลิตโดยส่งเสริมการใช้ปัจจัยผลิตทางการเกษตรที่เหมาะสม รวมทั้งพัฒนาระบบการจัดการด้านการตลาด

1.2.2 เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าปศุสัตว์และประมง

1.2.3 ส่งเสริมและพัฒนาการปลูกหม่อนเลี้ยงไหมเพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ไหมที่มีคุณภาพ

1.2.4 สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ เพื่อลดต้นทุนการผลิตโดยส่งเสริมการใช้ปัจจัยการผลิตทางการเกษตรที่เหมาะสม รวมทั้งพัฒนาระบบการจัดการด้านการตลาด

1.2.5 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการเกษตร การกระจายทรัพยากรการผลิตทางการเกษตรในระดับชุมชนเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการผลิตสินค้าเกษตร

1.2.6 ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการใช้เทคโนโลยีด้านการเกษตรที่เหมาะสมและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อลดต้นทุนการผลิต พัฒนาคุณภาพผลผลิต และรองรับการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ

1.2.7 ส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ โดยการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้และพัฒนาองค์ความรู้ให้ชุมชน สนับสนุนการผลิตและใช้ปุ๋ยอินทรีย์เพื่อพัฒนาคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยของสินค้าเกษตรและอาหาร

1.2.8 สนับสนุนการบริหารจัดการสินค้าเกษตรแบบกลุ่มการผลิต และส่งเสริมสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปที่มีมูลค่าเพิ่มสูง และมีโอกาสทางการตลาด

1.2.9 ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีพลังงานทดแทนและปลูกพืชพลังงานทดแทน

1.2.10 พัฒนาด้านการวางแผนพัฒนาการเกษตรและระบบสารสนเทศทางการเกษตร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการวางแผนการผลิต และการจำหน่ายผลผลิต

1.2.11 ส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตในพื้นที่ที่เหมาะสมและปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม

1.3 พัฒนาเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน

1.3.1 สนับสนุนบทบาทของเกษตรกร สถาบันเกษตรกร สภาเกษตรกรแห่งชาติ และเครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเกษตรกร

1.3.2 ส่งเสริมการทำการเกษตรตามแนวพระราชดำริ เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรอินทรีย์ และการทำเกษตรยั่งยืน และลดการใช้สารเคมีในการผลิตสินค้าเกษตรและการปรับปรุงคุณภาพดิน เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร

1.3.3 เพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน และการบริหารจัดการของสถาบันเกษตรกร และพัฒนาการดำเนินงานขององค์กรเกษตรกรโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อรองรับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้า

1.4 พัฒนาพื้นที่การเกษตร และการถือครองที่ดิน

1.4.1 วางระบบการถือครองที่ดินการจัดที่ดินทำกินและกระจายสิทธิ โดยเร่งรัดการออกโฉนดที่ดินให้ทั่วถึงและเป็นธรรม

1.4.2 เร่งรัดการออกเอกสารสิทธิ์/จัดสรรที่ดินทำกินให้แก่เกษตรกรผู้ไร้ที่ทำกิน และประชาชนที่ยากจนให้มีที่ดินเป็นของตนเองอย่างเป็นธรรม

1.4.3 ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากที่ดิน โดยกำหนดแนวเขตการใช้ที่ดินอย่างเหมาะสม ทั้งเขตเกษตรเศรษฐกิจและการจัดทำผังเมือง และผังชุมชน

2. การเพิ่มประสิทธิภาพและศักยภาพการผลิตภาคอุตสาหกรรม

2.1 พัฒนาอุตสาหกรรม และอุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตการเกษตร

2.1.1 พัฒนาประสิทธิภาพและผลิตภาพการผลิต (Productivity) ของภาคอุตสาหกรรม

2.1.2 ส่งเสริมการพัฒนาพื้นที่และโครงสร้างพื้นฐานที่เหมาะสมเพื่อรองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพของจังหวัด เช่น อุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรและพลังงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ และอุตสาหกรรมต่อเนื่องจากแร่โปแตช

2.1.3 ส่งเสริมการสร้างคุณค่าสินค้าอุตสาหกรรม อุตสาหกรรมการเกษตรจากวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี นวัตกรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น

2.1.4 ส่งเสริมการพัฒนาระบบโลจิสติกส์อุตสาหกรรม เพื่อพัฒนาการผลิตการขนส่งสินค้าอุตสาหกรรมและสินค้าอื่น ๆ อย่างเป็นระบบ

2.1.5 ส่งเสริมและพัฒนาให้มีการรวมกลุ่มอุตสาหกรรมหรือกลุ่มสินค้า (Cluster และ Supply Chain) เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน

2.1.6 พัฒนาผู้ประกอบการอุตสาหกรรม เพื่อยกระดับความสามารถด้านการบริหารจัดการรวมทั้งเสริมสร้างความเป็นบรรษัทภิบาลให้แก่ผู้ประกอบการ เพื่อพัฒนาภาคอุตสาหกรรมให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มีความรับผิดชอบต่อสังคมเชิงรุก และอยู่ร่วมกับชุมชนอย่างยั่งยืน

2.1.7 ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนายกระดับความสามารถในการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรม เพื่อรองรับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้า

2.2 พัฒนาฝีมือแรงงานและบริหารจัดการแรงงานอย่างเป็นระบบ

2.2.1 สนับสนุนการฝึกอบรมแรงงานให้มีความรู้และพัฒนาทักษะฝีมือที่ได้มาตรฐานสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน เพื่อเตรียมการรองรับการเปิดการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีภายใต้ประชาคมอาเซียน รวมทั้งฝึกอาชีพอิสระให้กับคนหางานตามความต้องการของตลาดแรงงาน

2.2.2 ส่งเสริมให้กลุ่มบุคคลพิเศษมีโอกาสและทางเลือกในการทำงานภาคอุตสาหกรรม และมีความเสมอภาคในการจ้างงาน

2.2.3 สนับสนุนและส่งเสริมให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อกำหนดมาตรฐานแรงงาน การคุ้มครองแรงงานให้ได้รับสิทธิตามมาตรฐานแรงงาน ส่งเสริมการคุ้มครองแรงงานนอกระบบให้ครอบคลุมมากขึ้น

2.2.4 พัฒนาระบบสารสนเทศบริหารจัดการด้านแรงงานให้มีประสิทธิภาพและมีการพัฒนาระบบค่าจ้าง

2.2.5 ส่งเสริมความปลอดภัยในการทำงาน แรงงานสัมพันธ์ มีสวัสดิการแรงงานและมีหลักประกันความมั่นคงในการดำรงชีวิต

2.2.6 จัดระเบียบบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวอย่างเป็นระบบ จัดระบบแรงงานต่างด้าวให้เหมาะสมกับความต้องการของภาคเอกชน และการรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงภายในประเทศ

2.2.7 ส่งเสริมแรงงานให้เข้าสู่ระบบประกันสังคม

2.3 พัฒนาและส่งเสริมการทำเหมืองแร่โปแตช และอุตสาหกรรมต่อเนื่อง

2.3.1 ผลักดันอุตสาหกรรมเหมืองแร่โปแตชของจังหวัดไปสู่นโยบายระดับชาติ

2.3.2 ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาวิจัยเพื่อรองรับการเกิดอุตสาหกรรมต่อเนื่องจากแร่โปแตช

3. การเพิ่มประสิทธิภาพและศักยภาพของสินค้าและบริการ

3.1 พัฒนาผลิตภัณฑ์ไหมและผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่นให้มีคุณภาพ

3.1.1 เสริมสร้างศักยภาพองค์กรวิสาหกิจชุมชนให้เกิดความเข้มแข็ง พัฒนาบุคลากรและผู้ประกอบการให้มีความคิดในเชิงสร้างสรรค์ สามารถตอบสนองต่อความต้องการของภาคการผลิตและบริการ

3.1.2 ส่งเสริมการดำเนินงานวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่นให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน โดยใช้ทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นควบคู่กับองค์ความรู้สมัยใหม่ ส่งเสริมกิจกรรมการประกวดแข่งขัน การประยุกต์ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในกลุ่มเยาวชนและผู้ประกอบการ

3.1.3 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการผลิตภัณฑ์ชุมชน สนับสนุนให้มีศูนย์กระจายและแสดงสินค้า และพัฒนาช่องทางการตลาดทั้งในและต่างประเทศ

3.1.4 เสริมสร้างชุมชนให้มีการใช้ความคิดสร้างสรรค์ผสานกับภูมิปัญญาท้องถิ่น องค์ความรู้ เอกลักษณ์ วัฒนธรรมในการสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มของสินค้า มีการรวมกลุ่มผู้ผลิตเชิงธุรกิจพึ่งพาตนเองได้

3.2 พัฒนาผู้ประกอบการและเครือข่ายด้านการตลาด

3.2.1 พัฒนาองค์ความรู้ด้านการตลาดโดยเพิ่มบทบาทศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการให้ครอบคลุมสินค้าและบริการ เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถแข่งขันได้ ตลอดจนเสริมสร้างองค์กรวิสาหกิจชุมชน(SMEs) ให้เกิดความเข้มแข็ง และเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้

3.2.2 สร้างและเชื่อมโยงเครือข่ายผู้ประกอบการทั้งในระดับจังหวัด และภูมิภาคเพื่อเพิ่มช่องทางทางการค้า และกระจายผลผลิตจากแหล่งผลิตถึงผู้บริโภคให้มีความรวดเร็วและทั่วถึง รวมทั้งเชื่อมโยงเครือข่ายการค้ากับประเทศเพื่อนบ้าน

3.2.3 จัดตั้งศูนย์ประสานการลงทุนด้านอุตสาหกรรมและพาณิชกรรมในระดับจังหวัดเพื่อรองรับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้า

7.2 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การบริหารจัดการ การท่องเที่ยวสู่มาตรฐานสากล

เป้าประสงค์

1. จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น
2. สินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวมีมูลค่าเพิ่มขึ้น
3. แหล่งท่องเที่ยวได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพได้มาตรฐานเพิ่มขึ้น
4. สถานที่ท่องเที่ยวมีความสมบูรณ์และมีมาตรฐาน

ตัวชี้วัด

1. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยว
2. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากสินค้าและบริการการท่องเที่ยว
3. จำนวนแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน

กลยุทธ์และแนวทาง

1. ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวให้มีคุณภาพมาตรฐาน

1.1 พัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวเดิม และส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวใหม่ที่มีศักยภาพให้มีคุณภาพมาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาดเพื่อให้เป็นจังหวัดท่องเที่ยวชั้นนำของภาคอีสาน

1.2 พัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานที่สนับสนุนการท่องเที่ยว ปรับปรุงมาตรฐานสิ่งอำนวยความสะดวก ความปลอดภัย และสุขอนามัย ตลอดจนให้ความสำคัญกับการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวของผู้พิการและผู้สูงอายุ

1.3 พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแบบครบวงจรและท่องเที่ยวได้ตลอดปีและทุกฤดูกาล

2. ส่งเสริมการตลาดและการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ

2.1 ประชาสัมพันธ์เผยแพร่กิจกรรมการตลาดของแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพไปยังตลาดการท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมาย

2.2 ส่งเสริมธุรกิจการท่องเที่ยวและสนับสนุนกิจกรรมและรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยว

2.3 พัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว และบริการให้มีคุณภาพและปริมาณที่เพียงพอ

2.4 พัฒนายกระดับมาตรฐานสินค้าชุมชน และบริการ เพื่อพัฒนาสินค้าการท่องเที่ยวที่สร้างสรรค์จากเอกลักษณ์และวัฒนธรรมท้องถิ่นโดยใช้ความรู้และนวัตกรรมในการสร้างมูลค่าเพิ่ม

2.5 พัฒนาและปรับปรุงศูนย์สารสนเทศด้านการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบและเชื่อมโยงข้อมูลการท่องเที่ยวระดับจังหวัดเข้ากับการท่องเที่ยวในระดับชาติ เพื่ออำนวยการความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ

3. ส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีศักยภาพในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน

3.1 เสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน และวิสาหกิจชุมชน ให้เข้ามามีบทบาทในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวที่บูรณาการเชื่อมโยงกับวิถีชีวิต วัฒนธรรม และทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวสู่ความยั่งยืน

3.2 สนับสนุน พัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ โดยสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม

3.3 สนับสนุนชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่เพื่อให้เกิดความยั่งยืน

3.4 ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งศูนย์จำหน่ายสินค้าชุมชนเพื่อการท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มทางเลือกในการประกอบอาชีพให้กับประชาชนในท้องถิ่น

3.5 การดูแลรักษาความปลอดภัยและให้บริการอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ

7.3 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน

เป้าประสงค์

1. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความสมดุลและยั่งยืน
2. การใช้พลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงานอย่างยั่งยืน
3. การเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ป่าไม้ในจังหวัดลดลง
4. ปริมาณขยะในจังหวัดลดลง
5. ทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์และมีสิ่งแวดล้อมที่ดี

ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย

1. สัดส่วนของพื้นที่ป่าสมบูรณ์ต่อพื้นที่จังหวัดเพิ่มขึ้น
2. สัดส่วนการใช้พลังงานทดแทนในจังหวัดเพิ่มขึ้น
3. อัตราการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ป่าไม้ในจังหวัดลดลง
4. ปริมาณขยะในจังหวัดลดลง

กลยุทธ์และแนวทาง

1. การอนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

1.1 ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และทุกภาคส่วน ในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู พัฒนา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ รวมทั้งความหลากหลายทางชีวภาพ

1.2 การบริหารจัดการที่ดินของรัฐเพื่อให้ประชาชนสามารถใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสม รวมทั้งแก้ปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ และลดข้อพิพาทเกี่ยวกับแนวเขตที่ดินของรัฐ

1.3 ควบคุมการใช้ประโยชน์พื้นที่ต้นน้ำและการใช้สารเคมีการเกษตรในพื้นที่ต้นน้ำอย่างเข้มงวด

1.4 พัฒนาและฟื้นฟูคุณภาพดิน การแก้ไขปัญหาดินเค็ม ดินขาดอินทรียวัตถุ และการชะล้างพังทลายของหน้าดิน ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตการเกษตร

1.5 เสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กรลุ่มน้ำและองค์กรท้องถิ่นในการจัดการน้ำ และการจัดทำแผนบริหารจัดการน้ำในแต่ละลุ่มน้ำอย่างบูรณาการที่เชื่อมโยงกับแผนพัฒนาท้องถิ่น อำเภอ และจังหวัด/กลุ่มจังหวัด เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพการจัดการน้ำ

2.การพัฒนาระบบการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างบูรณาการ

2.1 พัฒนาชุมชนให้เข้มแข็ง และส่งเสริมสิทธิชุมชนในการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลและยั่งยืน ตลอดจนสนับสนุนกระบวนการมีส่วนร่วมและพัฒนาศักยภาพของท้องถิ่นและชุมชนเพื่อให้เกิดความเป็นหุ้นส่วนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม

2.2 ส่งเสริมให้ชุมชน ท้องถิ่น และองค์กรภาคเอกชนเกิดการรวมกลุ่มและการสร้างเครือข่ายด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดความตระหนักและทัศนคติที่เป็นมิตรกับ

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2.3 เพิ่มขีดความสามารถขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการกำจัดขยะมูลฝอยและการจัดการน้ำเสียชุมชน

2.4 ส่งเสริมบทบาทของชุมชนในการกำหนดเขตและการจัดการเชิงพื้นที่อย่างมีส่วนร่วมในพื้นที่อนุรักษ์ที่มีความสำคัญในการรักษาสมดุลของระบบนิเวศ ให้คนกับป่าอยู่ร่วมกันอย่างยั่งยืน

2.5 พัฒนาระบบฐานข้อมูล ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ การจัดการองค์ความรู้ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการวางแผนและพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2.6 การสร้างรายได้จากการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพโดยการอนุรักษ์ การวิจัยและพัฒนาพันธุกรรมท้องถิ่นและพืชพื้นบ้าน เพื่อสร้างนวัตกรรมในการผลิตสินค้าและบริการที่มีมูลค่าเพิ่มตามแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์

2.7 ส่งเสริมเกษตรกร ชุมชน และท้องถิ่นวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับท้องถิ่นในการใช้พลังงานทดแทน การผลิตพืชพลังงานทดแทน การปลูกพืชพลังงานทดแทนในที่ดินรกร้าง เพื่อสร้างรายได้ และลดรายจ่ายด้านพลังงาน

3. การเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือกับภัยพิบัติทางธรรมชาติ และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

3.1 การจัดทำแผนที่เพื่อบ่งชี้พื้นที่เสี่ยงภัยทั้งในระดับหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ และจังหวัด โดยจัดลำดับความสำคัญพื้นที่เสี่ยง เพื่อกำหนดแนวทางเฝ้าระวัง และแนวทางบรรเทาและป้องกันผลกระทบ

3.2 พัฒนาการจัดการภัยพิบัติให้มีประสิทธิภาพ สามารถรองรับการเกิดภัยพิบัติที่รุนแรงในอนาคต โดยให้ความสำคัญกับการบูรณาการและสร้างเอกภาพในการบริหารจัดการ

3.3 พัฒนาระบบงานอาสาสมัคร โดยการวางระบบเพื่อส่งเสริมการดำเนินงานของภาคส่วนต่างๆ ให้มีมาตรฐานตามหลักสากล

3.4 สนับสนุนภาคเอกชน สถานประกอบการ โรงเรียน และท้องถิ่น ให้มีการเตรียมความพร้อม จัดทำแผนปฏิบัติการรองรับภัยพิบัติ และการซักซ้อมรับมือภัยพิบัติอย่างสม่ำเสมอ

3.5 พัฒนาศักยภาพชุมชนให้เข้มแข็งมีขีดความสามารถในการรับมือและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเพื่อให้สังคมมีภูมิคุ้มกัน

3.6 การถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศให้ทุกภาคส่วนได้ทราบ เพื่อสร้างความตระหนักให้แก่ประชาชนในการร่วมกันดำเนินการแก้ไขและบรรเทาผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

4. พัฒนาศักยภาพการผลิตและการใช้พลังงานทดแทน

4.1 สนับสนุนครัวเรือน ชุมชนตลอดจนส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีส่วนร่วมในการผลิต การใช้พลังงานทดแทน

4.2 ส่งเสริมให้เกิดการลงทุนด้านพลังงานทดแทนอย่างเหมาะสมแก่ผู้ผลิตและผู้ใช้ทั้งในและต่างประเทศ

4.3 ส่งเสริมการลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มประสิทธิภาพธุรกิจพลังงานทดแทน

4.4 พัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อบริหารจัดการฐานข้อมูลด้านพลังงานทดแทน

4.5 เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร องค์ความรู้และข้อมูลสถิติพลังงานทดแทน

4.6 พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจด้านพลังงานทดแทน เพื่อสร้างความสามารถในการใช้ประโยชน์จากพลังงานทดแทนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

4.7 พัฒนาเครือข่ายด้านพลังงานทดแทนที่เกี่ยวข้องและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของ

เครือข่ายทั้งในระดับประเทศและในระดับนานาชาติ

7.4 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตให้มั่นคงตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

เป้าประสงค์

1. ดัชนีมวลรวมความสุขของประชาชนเพิ่มขึ้น
2. ประชาชนและชุมชนเข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้
3. สังคม ชุมชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
4. ประชาชนดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ มั่นคงและปลอดภัย

ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย

1. สัมประสิทธิ์การกระจายรายได้ลดลง
2. จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยเพิ่มขึ้น
3. ค่าเฉลี่ย O-Net ทุกระดับเพิ่มขึ้น
4. สัดส่วนคนจนลดลง
5. ร้อยละของผู้อยู่ในระบบประกันสังคมต่อกำลังแรงงานเพิ่มขึ้น
6. จำนวนองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยเฉลี่ยต่อหมู่บ้านเพิ่มขึ้น
7. ร้อยละที่ลดลงของการเกิดคดีอาชญากรรมในพื้นที่

กลยุทธ์และแนวทาง

1. การพัฒนาคุณภาพชีวิต

1.1 เพิ่มศักยภาพและส่งเสริมให้ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม มีบทบาทนำในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้แก่ประชาชน รวมทั้งร่วมกับครอบครัว ชุมชน และสถาบันการศึกษา ในการสร้างค่านิยมครอบครัวอบอุ่น และการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้เป็นคนดี มีคุณธรรมนำความรู้

1.2 สร้างเครือข่ายชุมชน/ท้องถิ่น และทุกภาคส่วน เข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมที่มีผลกระทบต่อการเบี่ยงเบนทางวัฒนธรรมและพฤติกร รมของเด็กและเยาวชน และฟื้นฟูเผยแพร่สืบสานคุณค่าของวัฒนธรรม ประเพณี ค่านิยม ซึ่งเป็นวิถีชีวิตที่ดีงาม

1.3 สร้างโอกาสให้เด็กและเยาวชน และประชาชนผู้มีความรู้ความสามารถด้านวัฒนธรรมได้มีเวทีแสดงออก เผยแพร่ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกลุ่มวัฒนธรรมต่างๆ ทั้งในระดับชุมชนและระดับท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง

1.4 พัฒนาศักยภาพของเด็กและเยาวชนให้มีขีดความสามารถที่เหมาะสมและสอดคล้องกับพัฒนาความรู้ทางวิชาการและสติปัญญาทางอารมณ์ที่เข้มแข็ง รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคม

1.5 เสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่น่าอยู่โดยส่งเสริมให้ภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมกับชุมชน สามารถวางและจัดทำผังเมือง การจัดบริการขั้นพื้นฐาน และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่

เหมาะสมในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับศักยภาพพื้นที่และความต้องการของประชาชน ควบคู่กับการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยสาธารณะ และสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด

1.6 ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนจากสภาวัฒนธรรมหมู่บ้านสู่สภาวัฒนธรรมตำบล

1.7 ส่งเสริมให้เด็ก เยาวชนและประชาชนได้ปฏิบัติตามหลักธรรมทางศาสนา มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมหลัก 12 ประการ

1.8 ขยายโอกาสการมีงานทำและเพิ่มทางเลือกในการประกอบอาชีพสำหรับประชาชนทุกกลุ่ม

1.9 ส่งเสริมและสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพโดยการจัดกิจกรรมและเพิ่มช่องทางให้ประชาชนเข้าถึงกีฬาและนันทนาการ

1.10 ส่งเสริมและพัฒนากีฬาสู่ความเป็นเลิศและกีฬาอาชีพโดยการพัฒนาและนำวิทยาศาสตร์ทางการกีฬามาใช้อย่างจริงจัง

1.11 ส่งเสริมให้ประชาชนทุกกลุ่มวัยมีการออกกำลังกายและเล่นกีฬาเป็นประจำเพื่อเสริมสร้างสุขภาพและพัฒนาคุณภาพชีวิต

1.12 ส่งเสริมให้ประชาชนได้รับการคุ้มครองการการประกันสังคมอย่างทั่วถึง

1.13 พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับสู่มาตรฐานสากล ปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนเพื่อการมีงานทำให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นในการสร้างกระบวนการเรียนรู้ โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการสร้างกระบวนการเรียนรู้ ปลูกฝังจิตสำนึกค่านิยมหลัก 12 ประการ คุณธรรมจริยธรรม วัฒนธรรม ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

1.14 สร้างและกระจายโอกาสทางการศึกษาสำหรับประชาชนให้เข้าถึงบริการการศึกษาและแหล่งเรียนรู้ตลอดจนสร้างปัจจัยและสภาพแวดล้อมเพื่อเอื้อต่อการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างต่อเนื่องให้กับคนทุกช่วงวัย

1.15 ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการศึกษามุ่งสู่สากล พัฒนาระบบบริหารจัดการความรู้ เพื่อการเรียนรู้ให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกัน

1.16 สร้างความเสมอภาคและเพิ่มโอกาสเข้าถึงบริการการศึกษา และสร้างหลักประกันโอกาสทางการศึกษาแก่ผู้ด้อยโอกาส ผู้ยากไร้และผู้พิการ รวมทั้งพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือในการให้บริการ และช่วยเหลือทางการศึกษาให้กับผู้ยากไร้และผู้ด้อยโอกาส

1.17 สนับสนุนการสร้างเครือข่ายร่วมกันระหว่างสถาบันการศึกษากับชุมชน/วิสาหกิจชุมชน ในการถ่ายทอดความรู้ให้แก่ช่างท้องถิ่น ทักษะอาชีพสู่ชุมชน รวมทั้งการรับรองและตรวจสอบคุณภาพสินค้าชุมชน

1.18 ส่งเสริมการผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด เพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน

2. การสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม

2.1 ส่งเสริมประชาชนให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข สร้างกลไกชุมชนในการส่งเสริมประชาธิปไตยเพื่อให้

เกิดความสมัครสมานสามัคคีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

2.2 ส่งเสริมและสนับสนุนองค์กรชุมชนและผู้นำชุมชนให้มีศักยภาพในการบริหารจัดการ และการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาสังคมของชุมชน

2.3 ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของชุมชน ในการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการพัฒนาชุมชน ผ่านกลไกการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชน

2.4 ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพทุนชุมชนทั้ง 5 ด้าน ประกอบด้วย ทุนมนุษย์ ทุนสังคม ทุนกายภาพ ทุนธรรมชาติ และทุนการเงิน ให้มีการบริหารจัดการที่ดี ตามหลักธรรมาภิบาล

2.5 เพิ่มประสิทธิภาพของระบบหลักประกันสุขภาพให้ประชาชนเข้าถึงบริการได้อย่างไม่เป็นอุปสรรค รวมทั้งพัฒนาระบบบริการสุขภาพให้มีคุณภาพมาตรฐาน

2.6 พัฒนาระบบบริการ วิชาการและการบริหารจัดการทางการแพทย์และสาธารณสุข ให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2.7 พัฒนาระบบเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรค รวมทั้งการดูแลสุขภาพของคนในชุมชนโดยมุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพและความเข้มแข็งของเครือข่าย

2.8 ส่งเสริมและพัฒนากระบวนการประเมินความเสี่ยงและเตือนภัยสุขภาพ รวมทั้งพัฒนาคุณภาพมาตรฐานประสิทธิภาพ และความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์สุขภาพ

2.9 สนับสนุนสร้างแรงจูงใจ ทักษะความรู้แก่อาสาสมัครสาธารณสุขเพื่อรองรับการขยายภารกิจในการปฏิบัติงานด้านพฤติกรรมสุขภาพและลดปัจจัยเสี่ยงต่อโรคเรื้อรัง โดยเชื่อมโยงการดำเนินการร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.10 พัฒนาคุณภาพการให้บริการของหน่วยงานของรัฐแก่ประชาชน โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและเครื่องมืออันทันสมัยมาใช้ในการให้บริการเชิงรุก เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน

2.11 พัฒนาสมรรถนะข้าราชการให้มีจิตสำนึกสาธารณะ มาตรฐานด้านคุณธรรม จริยธรรมธรรมาภิบาล และทัศนคติ ที่เอื้อต่อการบริการประชาชน

2.12 สร้างจิตสำนึกค่านิยม จรรยาบรรณ ของข้าราชการ ในการปฏิบัติราชการด้วยคุณธรรม จริยธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต ตลอดจนป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการอย่างต่อเนื่อง

2.13 ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดทำแผนพัฒนาในทุกระดับอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเสริมสร้างขีดความสามารถของอำเภอในการประสานและบูรณาการแผนพัฒนาในระดับชุมชน ตำบล และอำเภอ ให้สามารถเชื่อมโยงกับการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดเพื่อให้ระบบแผนและงบประมาณของจังหวัดสามารถแก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่ได้ตรงตามความต้องการของประชาชน

2.14 ส่งเสริมการพัฒนาหน่วยงานไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ พัฒนาประสิทธิภาพในการบริหารทรัพยากรบุคคลไปสู่ระบบที่เป็นสากลและมีประสิทธิภาพ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

3. การพัฒนาความมั่นคงและความปลอดภัยของสังคม

3.1 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน/ประชาชนในการรักษาความสงบเรียบร้อยของหมู่บ้าน/ชุมชน การแก้ไขปัญหายาเสพติดในเชิงรุก และพัฒนาระบบการเฝ้าระวังการแพร่ระบาดของยาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน โดยการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและคณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.)

3.2 เสริมสร้างสมรรถนะเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งและระงับ

ข้อพิพาทเบื้องต้นรวมทั้งการรักษาความสงบเรียบร้อย เสริมสร้างความปลอดภัยและสร้างเครือข่ายภาคประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในพื้นที่

3.3 คุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชนและผู้บริโภคเชิงรุก เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจและพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอำนวยความยุติธรรม

3.4 ส่งเสริมและสนับสนุนการแก้ไขปัญหาในด้านต่างๆของประชาชนโดยศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดและอำเภอ

3.5 สร้างภูมิคุ้มกันให้เด็กและเยาวชนต่อการรองรับสภาพปัญหายาเสพติดในสังคม

3.6 สร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันในผู้ใหญ่และวัยแรงงาน

3.7 เร่งรัดปราบปรามการค้ายาเสพติด และผู้มีอิทธิพลในทุกๆ ด้าน ดำเนินการป้องกันมิให้กลุ่มเสี่ยงตกเป็นเหยื่อของยาเสพติด ตลอดจนบำบัดฟื้นฟู ผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดและติดตามช่วยเหลือให้สามารถกลับไปใช้ชีวิตในสังคมได้ โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของหมู่บ้าน/ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคประชาสังคม

3.8 สนับสนุนให้ทุกภาคส่วนในสังคมให้มามีส่วนร่วมในการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดโดยให้สอดรับกับยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของรัฐบาล

3.9 บริหารจัดการอย่างบูรณาการทุกภาคส่วนที่มีประสิทธิภาพ เอื้ออำนวยต่อการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพโดยยึดผู้เสพเป็นศูนย์กลาง

3.10 สร้างและพัฒนาระบบรองรับสนับสนุนการคืนคนดีให้สังคม

แนวคิดห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain)

ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) เป็นเครื่องมือที่ช่วยในการตรวจสอบกิจกรรมที่ต้องดำเนินการอย่างครบวงจร ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำสำหรับการผลิต การแปรรูป การจัดจำหน่าย และระบบการตลาด รวมทั้งการขนส่งโดยใช้กรอบแนวคิดห่วงโซ่คุณค่า (Value chain) ของ Michael E. Porter เป็นกรอบแนวทางในการศึกษา

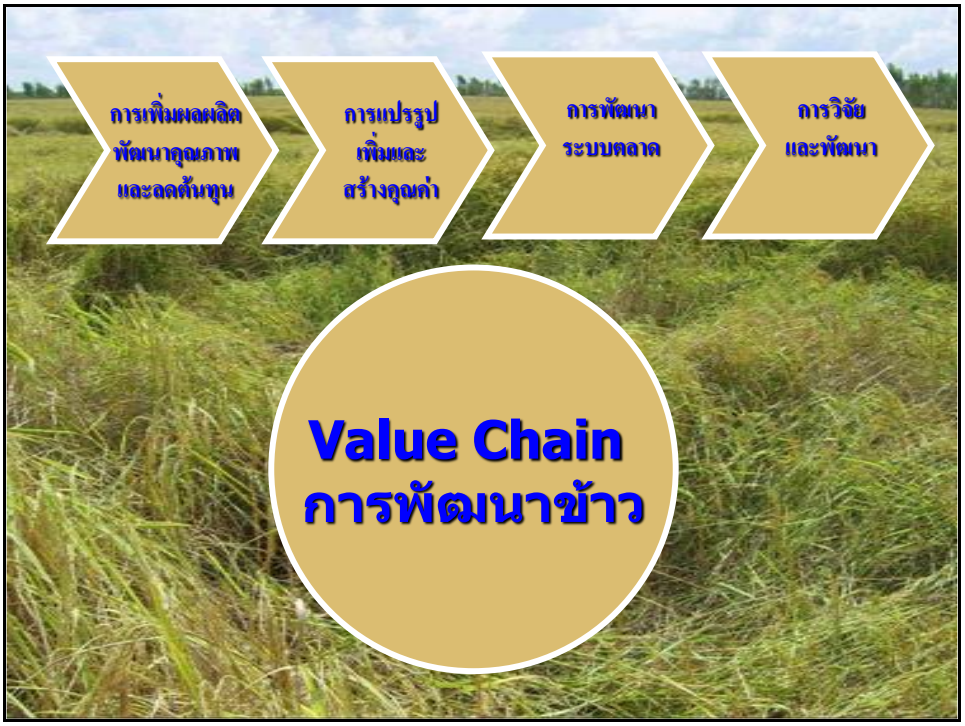
Michael E. Porter ได้อธิบายว่าในการปรับกลยุทธ์เพื่อการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันของ สินค้าตัวใดตัวหนึ่ง จำเป็นต้องหาจุด (Positioning) ที่โดดเด่นของตัวสินค้าที่สามารถสร้างความได้เปรียบในแข่งขันได้ทั้งในด้าน ราคาและการสร้างความแตกต่าง (Differentiation) ในการที่จะทำความเข้าใจและสร้างจุดโดดเด่นของสินค้าจำเป็นต้องทำความเข้าใจ กับกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสินค้าตัวนั้นทั้งที่เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการทั้งภายในและ ภายนอกองค์กร ที่มีผลต่อการออกแบบ การผลิต การตลาดและการกระจายสินค้าไปยังผู้บริโภครวมทั้งวิเคราะห์สินค้าตัวอื่นๆ ที่สนับสนุน กิจกรรมต่างๆ เหล่านี้จะเป็นตัวช่วยให้เจ้าของธุรกิจกำหนดราคา และความแตกต่างของสินค้าเพื่อสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันได้และการสร้างสรรค์คุณค่า (Value Creation) ของตัวสินค้าได้ ซึ่งกิจกรรมต่างๆ เหล่านี้ประกอบด้วยกิจกรรมหลัก

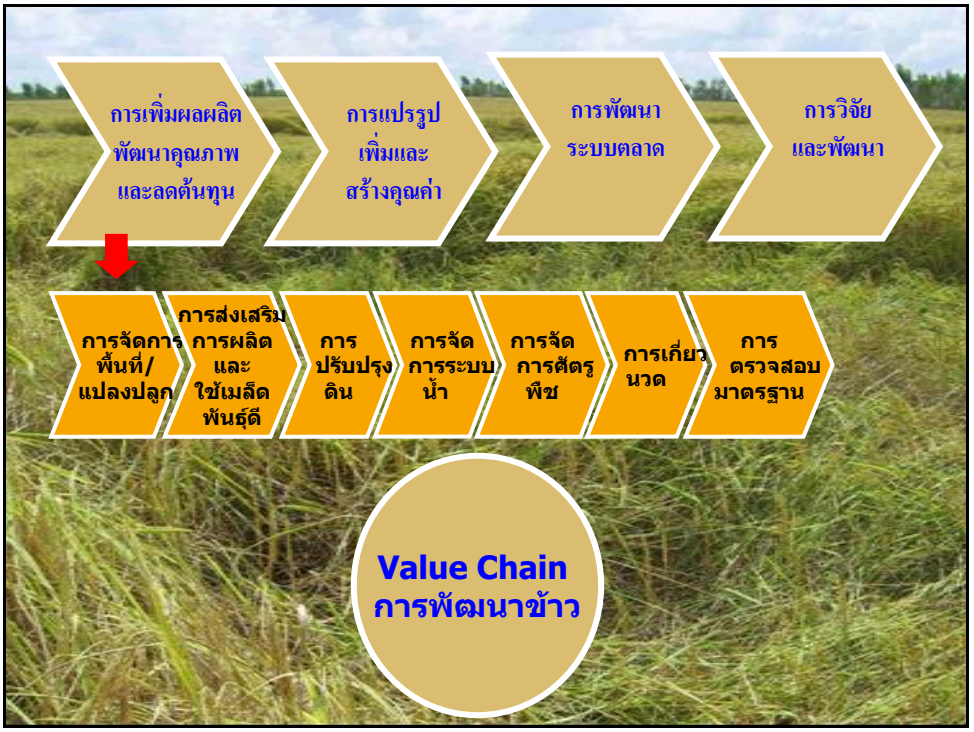
(Primary activities) และกิจกรรมสนับสนุน (Support activities) กิจกรรมหลักในห่วงโซ่ต้องทำงานประสานงานกันตามลำดับขั้นที่เหมาะสมและมีการส่งต่อไปยังกิจกรรมถัดไปพร้อมการเพิ่มคุณค่าที่เป็นผลลัพธ์ของแต่ละกิจกรรม ลักษณะของการส่งต่อภาระงานมีความสัมพันธ์กันเป็นห่วงโซ่ที่ขาดจากกันไม่ได้ และต้องได้รับการดูแลและพัฒนาเท่าเทียมกัน และการที่กิจกรรมหลักจะทำงานประสานงานกันได้ดีจนก่อให้เกิดคุณค่าได้นั้น ต้องอาศัยกิจกรรมสนับสนุน (Support activities) เป็นแรงผลักที่สำคัญ

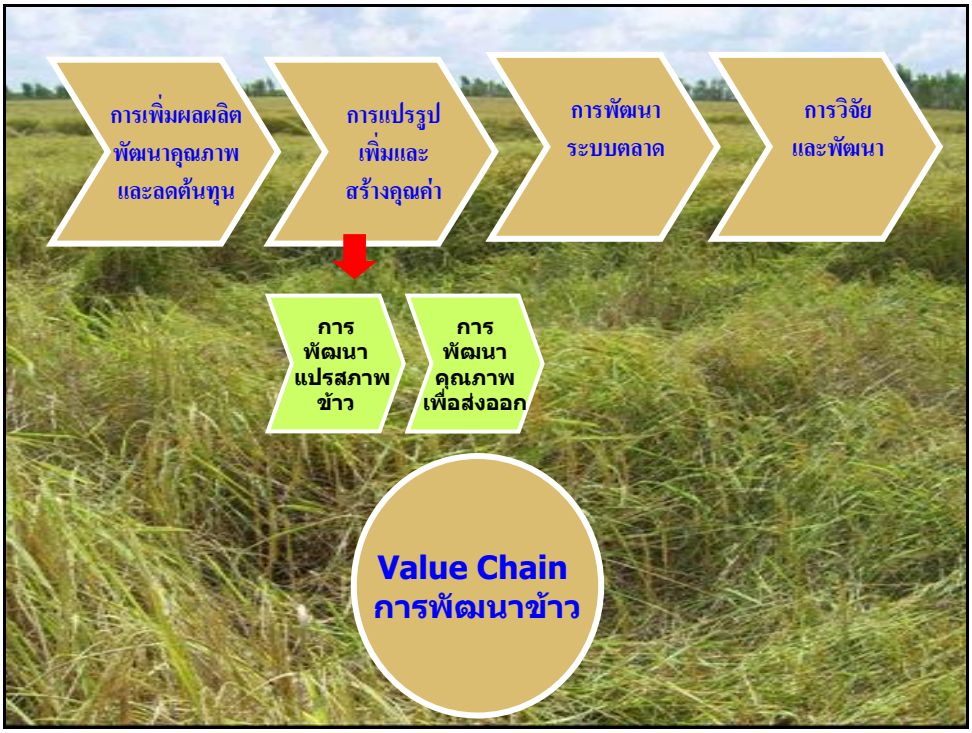
การจัดทำ Value Chain การพัฒนาข้าว การพัฒนาพริก การพัฒนาสิ่งทอ (ผลิตภัณฑ์ชุมชน) การพัฒนาอ้อย การพัฒนามันสำปะหลัง และการพัฒนาการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน

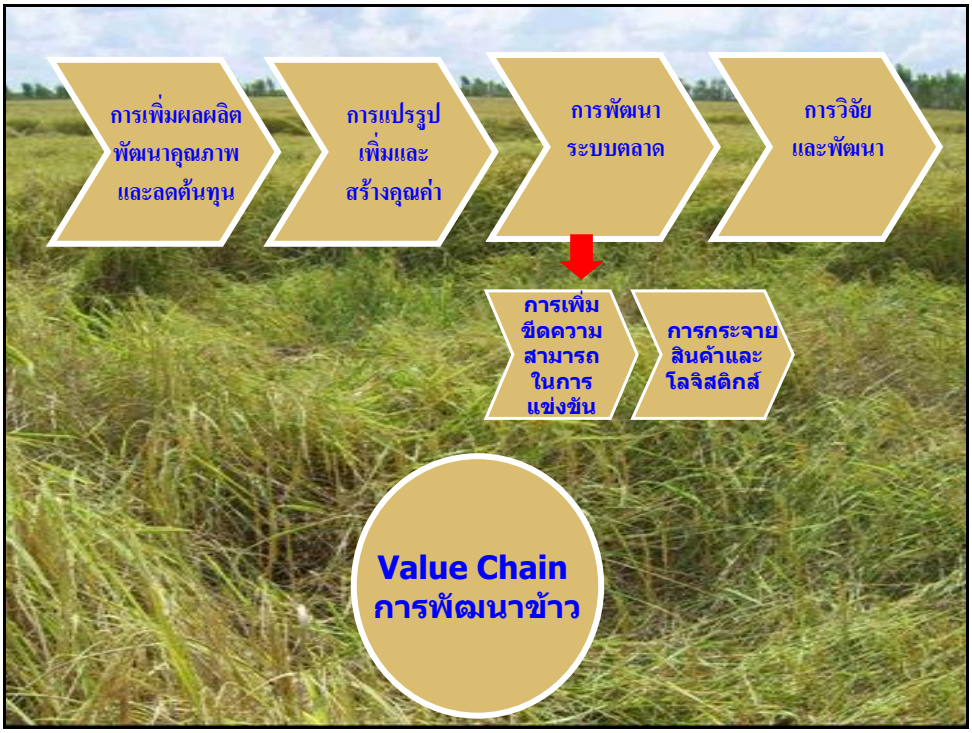
สำนักงานจังหวัดชัยภูมิได้จัดทำ Value Chain 6 เรื่อง คือ การพัฒนาข้าว การพัฒนาพริก การพัฒนาสิ่งทอ การพัฒนาอ้อย การพัฒนามันสำปะหลัง และการพัฒนาการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน โดยนำผลจากการศึกษาข้อมูลทั้งปฐมภูมิและทุติยภูมิ มาจัดทำร่าง Value Chain ทั้งนี้จะพิจารณาให้สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด/จังหวัด สรุปดังนี้

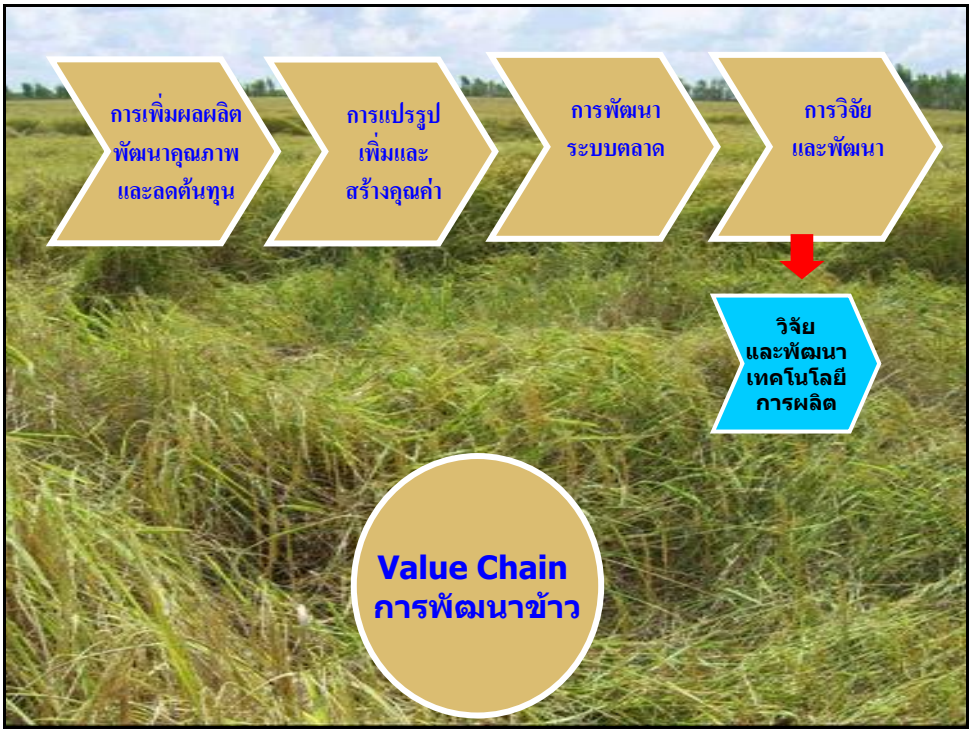
3.1 Value Chain การพัฒนาข้าว

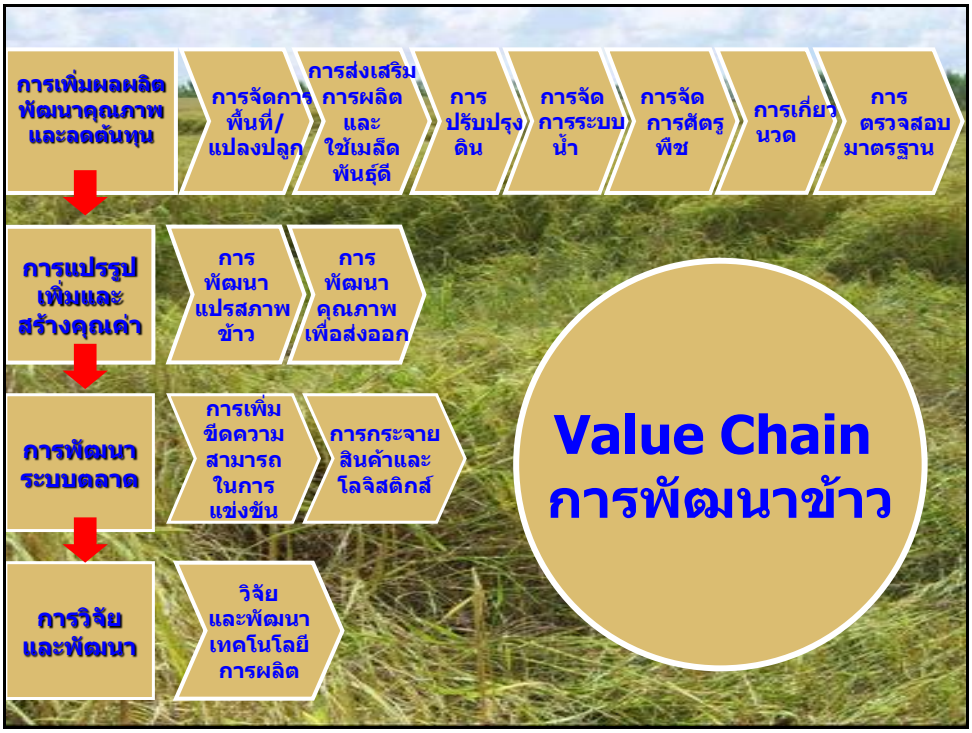

การเพิ่มผลผลิต
พัฒนาคุณภาพ
และลดต้นทุน
การแปรรูป
เพิ่มและ
สร้างคุณค่า
การพัฒนา
ระบบตลาด
การวิจัย
และพัฒนา
Value Chain
การพัฒนาข้าว

การเพิ่มผลผลิต
พัฒนาคุณภาพ
และลดต้นทุน
การแปรรูป
เพิ่มและ
สร้างคุณค่า
การพัฒนา
ระบบตลาด
การวิจัย
และพัฒนา
การจัดการ
พื้นที่/
แปลงปลูก
การส่งเสริม
การผลิต
และ
ใช้เมล็ด
พันธุ์ดี
การ
ปรับปรุง
ดิน
การจัด
การระบบ
น้ำ
การจัด
การศัตรู
พืช
การเกี่ยว
นวด
การ
ตรวจสอบ
มาตรฐาน
Value Chain
การพัฒนาข้าว

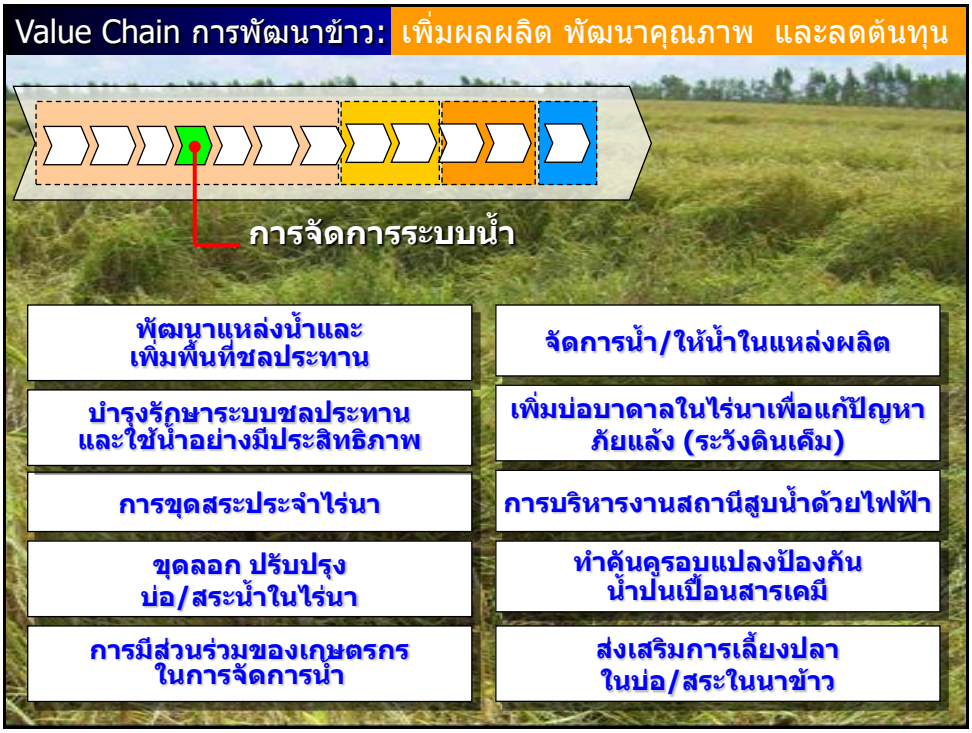

การเพิ่มผลผลิต พัฒนาคุณภาพ และลดต้นทุน
การแปรรูป เพิ่มและ สร้างคุณค่า
การพัฒนา ระบบตลาด
การวิจัย และพัฒนา
การ พัฒนา แปรสภาพ ข้าว
การ พัฒนา คุณภาพ เพื่อส่งออก
Value Chain การพัฒนาข้าว

การเพิ่มผลผลิต พัฒนาคุณภาพ และลดต้นทุน
การแปรรูป เพิ่มและ สร้างคุณค่า
การพัฒนา ระบบตลาด
การวิจัย และพัฒนา
การเพิ่ม ขีดความ สามารถ ในการ แข่งขัน
การกระจาย สินค้าและ โลจิสติกส์
Value Chain การพัฒนาข้าว

การเพิ่มผลผลิต พัฒนาคุณภาพ และลดต้นทุน
การแปรรูป เพิ่มและ สร้างคุณค่า
การพัฒนา ระบบตลาด
การวิจัย และพัฒนา
วิจัย และพัฒนา เทคโนโลยี การผลิต
Value Chain การพัฒนาข้าว

การเพิ่มผลผลิต พัฒนาคุณภาพ และลดต้นทุน
การจัดการ พื้นที่/ แปลงปลูก
การส่งเสริม การผลิต และ ใช้เมล็ด พันธุ์ดี
การ ปรับปรุง ดิน
การจัด การระบบ น้ำ
การจัด การศัตรู พืช
การเกี่ยว นวด
การ ตรวจสอบ มาตรฐาน
การแปรรูป เพิ่มและ สร้างคุณค่า
การ พัฒนา แปรสภาพ ข้าว
การ พัฒนา คุณภาพ เพื่อส่งออก
การพัฒนา ระบบตลาด
การเพิ่ม ขีดความ สามารถ ในการ แข่งขัน
การกระจาย สินค้าและ โลจิสติกส์
การวิจัย และพัฒนา
วิจัย และพัฒนา เทคโนโลยี การผลิต
Value Chain การพัฒนาข้าว

Value Chain การพัฒนาข้าว: เพิ่มผลผลิต พัฒนาคุณภาพ และลดต้นทุน
การปรับปรุงดิน
ปรับปรุง/บำรุงดิน
ส่งเสริมความเข้าใจด้านปศุสัตว์
สร้างแรงจูงใจผู้นำในการส่งเสริมการบำรุงดิน/ใช้ปุ๋ยอินทรีย์
ส่งเสริมเครื่องมือ/เครื่องจักรในการไถกลบตอซังข้าว
ส่งเสริมการเลี้ยงปศุสัตว์ (โค กระบือ)ได้ปุ๋ยคอก
การส่งเสริมการจัดตั้งธนาคารเมล็ดพันธุ์ประจำหมู่บ้านปุ๋ยพืชสด
ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์

Value Chain การพัฒนาข้าว: เพิ่มผลผลิต พัฒนาคุณภาพ และลดต้นทุน
การจัดการระบบน้ำ
พัฒนาแหล่งน้ำและเพิ่มพื้นที่ชลประทาน
จัดการน้ำ/ให้น้ำในแหล่งผลิต
บำรุงรักษาระบบชลประทานและใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ
เพิ่มบ่อบาดาลในไร่นาเพื่อแก้ปัญหาภัยแล้ง (ระวังดินเค็ม)
การขุดสระประจำไร่นา
การบริหารงานสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า
ขุดลอก ปรับปรุงบ่อ/สระน้ำในไร่นา
ทำคันคูรอบแปลงป้องกันน้ำปนเปื้อนสารเคมี
การมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการจัดการน้ำ
ส่งเสริมการเลี้ยงปลาในบ่อ/สระในนาข้าว

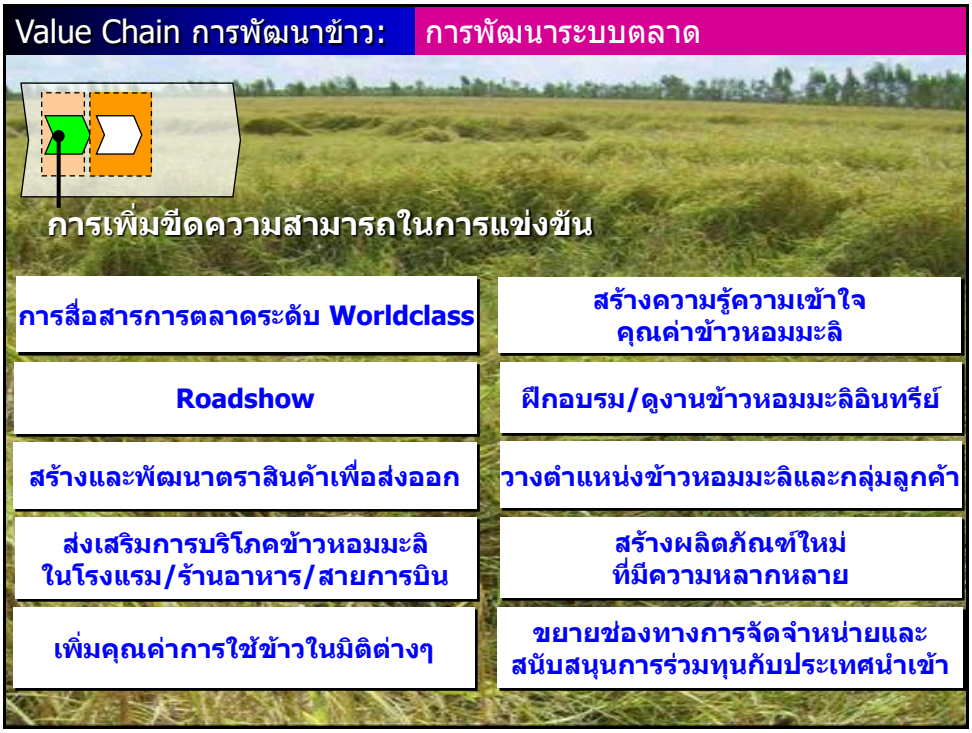

Value Chain การพัฒนาข้าว: เพิ่มผลผลิต พัฒนาคุณภาพ และลดต้นทุน
การจัดการศัตรูพืช
ป้องกันศัตรูพืช(เตรียมดินให้ดี)
ลด/ทดแทนการใช้เคมี
การจัดการศัตรูพืชด้วยวิธี IPM
✓ ใส่สารอินทรีย์ (พด.7)
✓ ใช้ชีวินทรีย์ (ชีวะ+อินทรีย์) - ตัวห้ำ ตัวเบียน
✓ การจัดการน้ำที่เหมาะสม
✓ การเลี้ยงสัตว์ในนาข้าวหลังเก็บเกี่ยว
✓ เอาใจใส่ในการตรวจแปลง

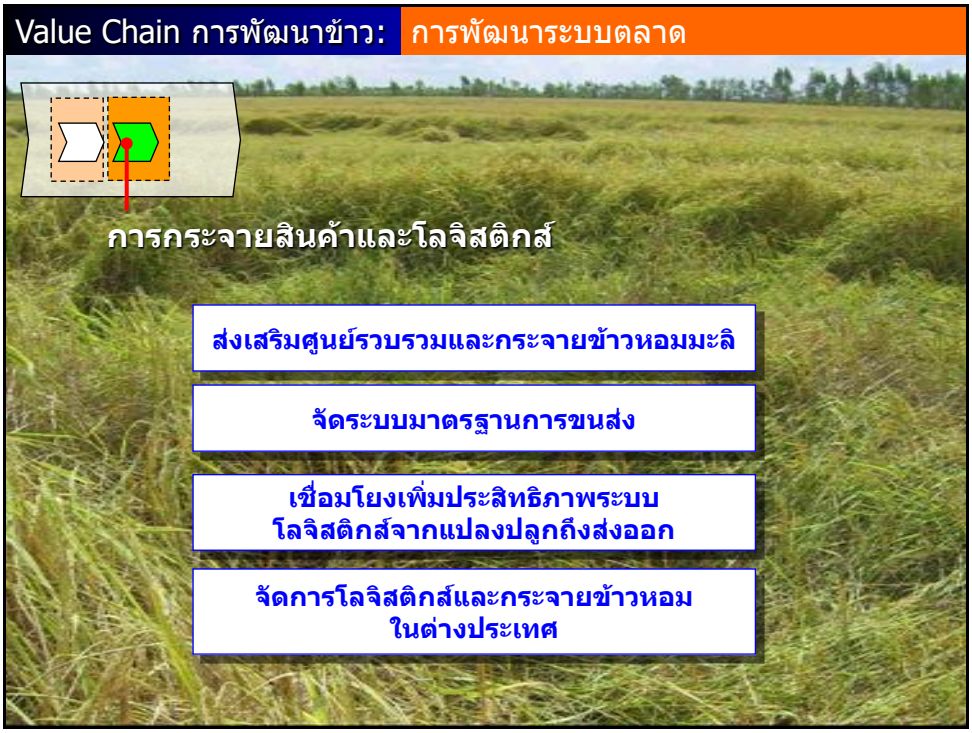

Value Chain การพัฒนาข้าว: เพิ่มผลผลิต พัฒนาคุณภาพ และลดต้นทุน
การเกี่ยวนวด
ส่งเสริมโรงสีเกษตรอินทรีย์ที่พร้อมให้มีโรงอบ
สร้างลานตาก/ยุ้งฉางข้าวชุมชน ลานตากที่วัด
เก็บเกี่ยวในระยะเวลาที่เหมาะสม
ใช้เครื่องเกี่ยวนวดให้เหมาะสมตามสภาพพื้นที่
ส่งเสริมใช้เครื่องเกี่ยวนวดขนาดเล็กด้วยมือ
จัดระเบียบรถเกี่ยวนวดก่อนลงพื้นที่เก็บเกี่ยว
เก็บเกี่ยวตอซังให้เป็นพืชอาหารสัตว์
เพิ่มความรู้ในด้านการบริหารจัดการ การรวบรวมการรับซื้อและการขาย เมื่อมีโรงอบ

Value Chain การพัฒนาข้าว: เพิ่มผลผลิต พัฒนาคุณภาพ และลดต้นทุน
การตรวจสอบมาตรฐาน
จัดการระบบคุณภาพและมาตรฐาน
การมอบอำนาจและขยาย หน่วยงานในการตรวจรับรอง
มีการรับรองคุณภาพ ตั้งแต่ในระดับไร่นา
พัฒนาการตรวจสอบ ที่ทราบผลเร็ว
สร้างความรู้ความเข้าใจในระบบ คุณภาพและสามารถตรวจติดตาม อย่างต่อเนื่องด้วยกลุ่มเกษตรกรเอง
การจัดทำฐานข้อมูลเกษตรกรที่ผ่าน เกณฑ์การตรวจรับรองมาตรฐาน

Value Chain การพัฒนาข้าว: การแปรรูปเพิ่มและสร้างคุณค่า
การพัฒนาแปรสภาพข้าวสาร
ส่งเสริมการเชื่อมโยง supply chain ระหว่างโรงสี-แหล่งผลิต
ส่งเสริมให้โรงสีเอกชน ใช้เครื่องอบแห้ง
การตรวจสอบและพัฒนา เครื่องจักร/อุปกรณ์
แหล่งเงินทุนสำหรับโรงสี/สหกรณ์ฯ
การรับรองมาตรฐานโรงสี-โรง ปรับปรุงคุณภาพข้าว
การพัฒนาเครื่องจักรที่มีประสิทธิภาพ และประหยัดพลังงาน
การพัฒนาบุคลากร ตามระบบมาตรฐาน
การปรับปรุงโรงสีตามระบบมาตรฐาน HACCP และอาหารปลอดภัย
ส่งเสริมระบบ contract farming
การสร้างเครือข่ายผู้ประกอบการ โรงสี/กลุ่มเกษตรกร

Value Chain การพัฒนาข้าว:
การแปรรูปเพิ่มและสร้างคุณค่า
การพัฒนาคุณภาพเพื่อส่งออก
การพัฒนาศักยภาพ ผู้ประกอบการ/วิสาหกิจโรงสี
การผลิตข้าวหอมมะลิ พรีเมียม-บริสุทธิ์
การพัฒนาบุคลากรในการส่งออก
การตรวจสอบคุณภาพข้าว ที่ทราบผลเร็ว
สนับสนุนให้สถาบันการศึกษา ตั้งศูนย์ตรวจสอบDNAข้าว
พัฒนารูปแบบการใช้ประโยชน์ และรูปลักษณ์ที่ดึงดูด
ใช้ผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์ และ การขนส่งให้ได้มาตรฐาน ตามเงื่อนไขของประเทศคู่ค้า

Value Chain การพัฒนาข้าว:
การพัฒนาระบบตลาด
การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
การสื่อสารการตลาดระดับ Worldclass
สร้างความรู้ความเข้าใจ คุณค่าข้าวหอมมะลิ
Roadshow
ฝึกอบรม/ดูงานข้าวหอมมะลิอินทรีย์
สร้างและพัฒนาตราสินค้าเพื่อส่งออก
วางตำแหน่งข้าวหอมมะลิและกลุ่มลูกค้า
ส่งเสริมการบริโภคข้าวหอมมะลิ ในโรงแรม/ร้านอาหาร/สายการบิน
สร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ ที่มีความหลากหลาย
เพิ่มคุณค่าการใช้ข้าวในมิติต่างๆ
ขยายช่องทางการจัดจำหน่ายและ สนับสนุนการร่วมทุนกับประเทศนำเข้า

Value Chain การพัฒนาข้าว: การพัฒนาระบบตลาด
การกระจายสินค้าและโลจิสติกส์
ส่งเสริมศูนย์รวบรวมและกระจายข้าวหอมมะลิ
จัดระบบมาตรฐานการขนส่ง
เชื่อมโยงเพิ่มประสิทธิภาพระบบโลจิสติกส์จากแปลงปลูกถึงส่งออก
จัดการโลจิสติกส์และกระจายข้าวหอมในต่างประเทศ

Value Chain การพัฒนาข้าว: การวิจัยและพัฒนา
การวิจัยและพัฒนา
วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิต
สนับสนุนการนำองค์ความรู้และนวัตกรรมไปใช้ในเชิงพาณิชย์
พัฒนาระบบฐานข้อมูลและโครงข่าย

การเพิ่มผลผลิตพัฒนาคุณภาพและลดต้นทุน

การจัดการพื้นที่/แปลงปลูก

โครงการ	ผู้รับผิดชอบ	งบประมาณ

การส่งเสริมการผลิตและใช้เมล็ดพันธุ์ดี

โครงการ	ผู้รับผิดชอบ	งบประมาณ

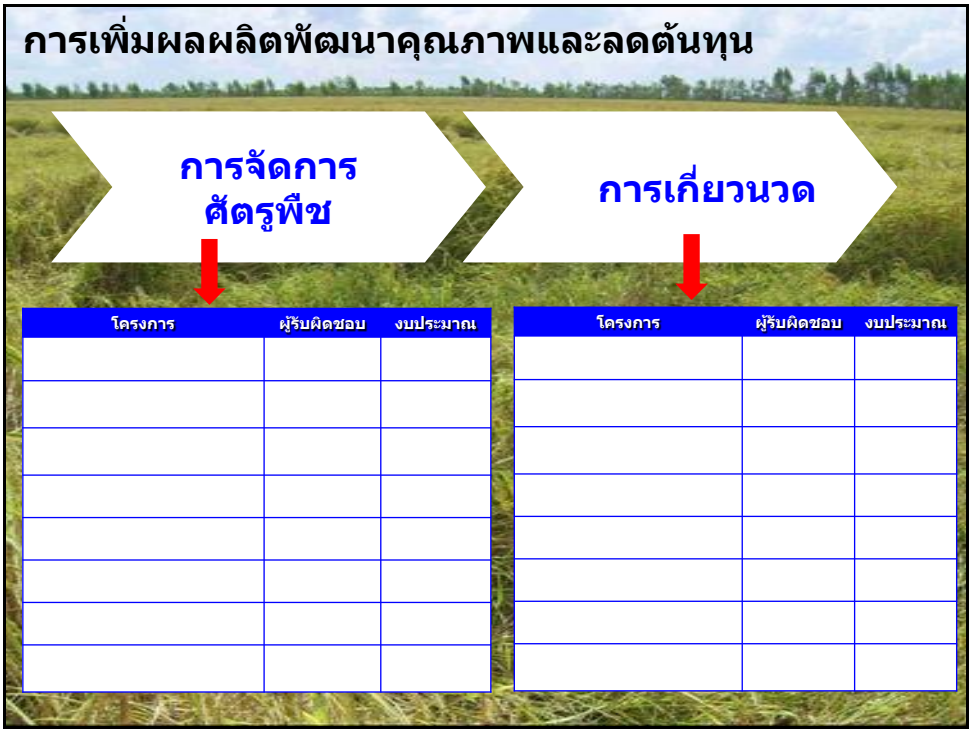
การเพิ่มผลผลิตพัฒนาคุณภาพและลดต้นทุน

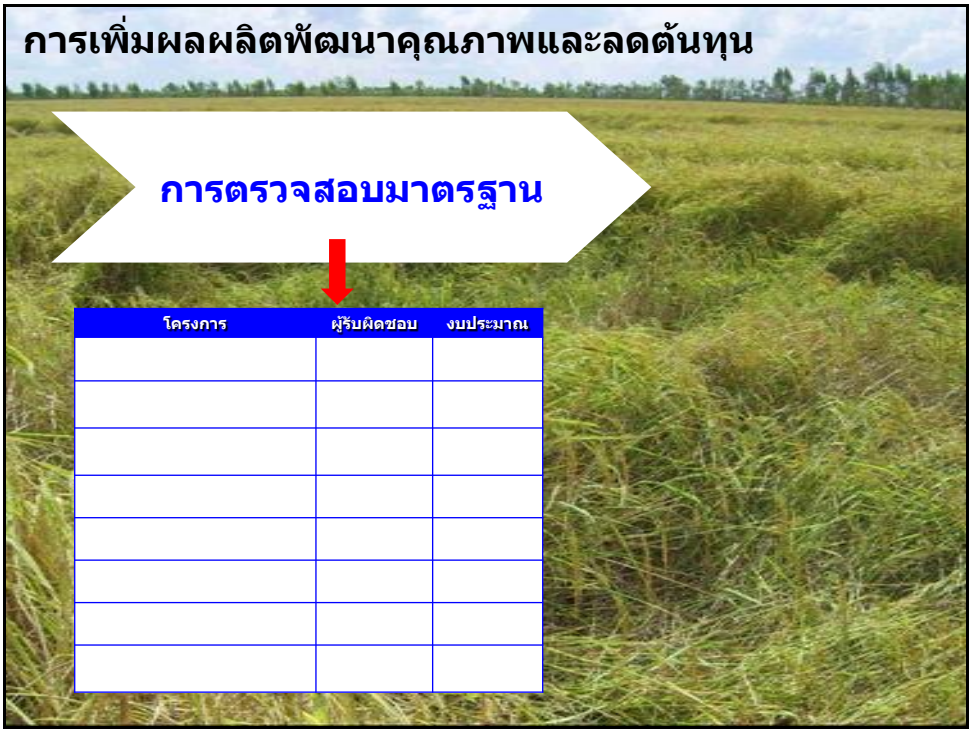
การปรับปรุงดิน

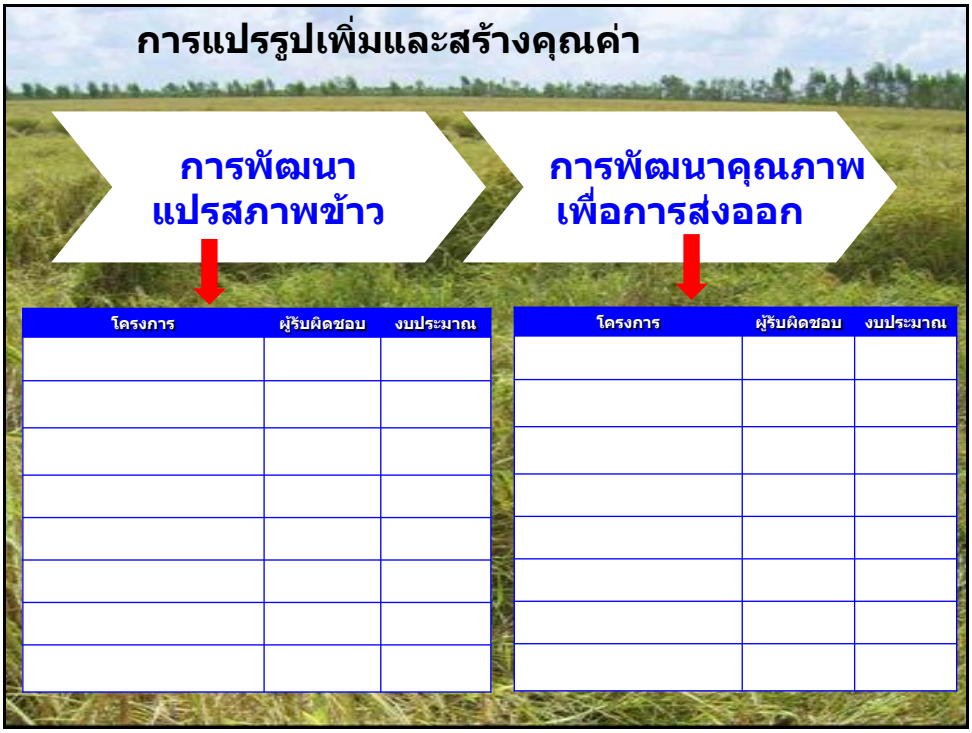
โครงการ	ผู้รับผิดชอบ	งบประมาณ

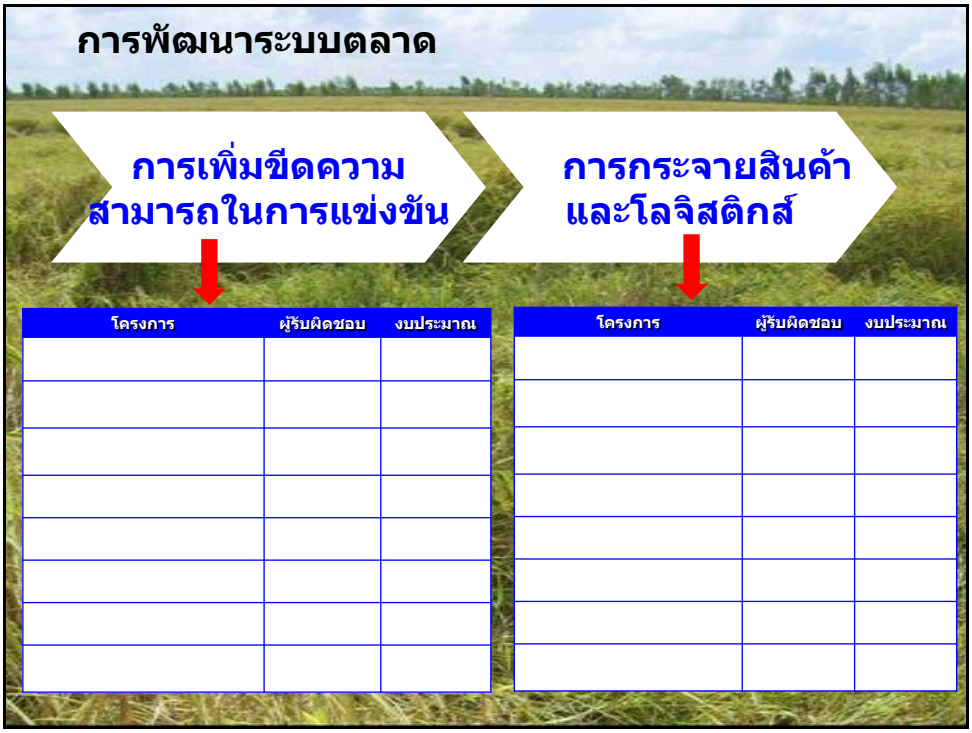
การจัดการระบบน้ำ

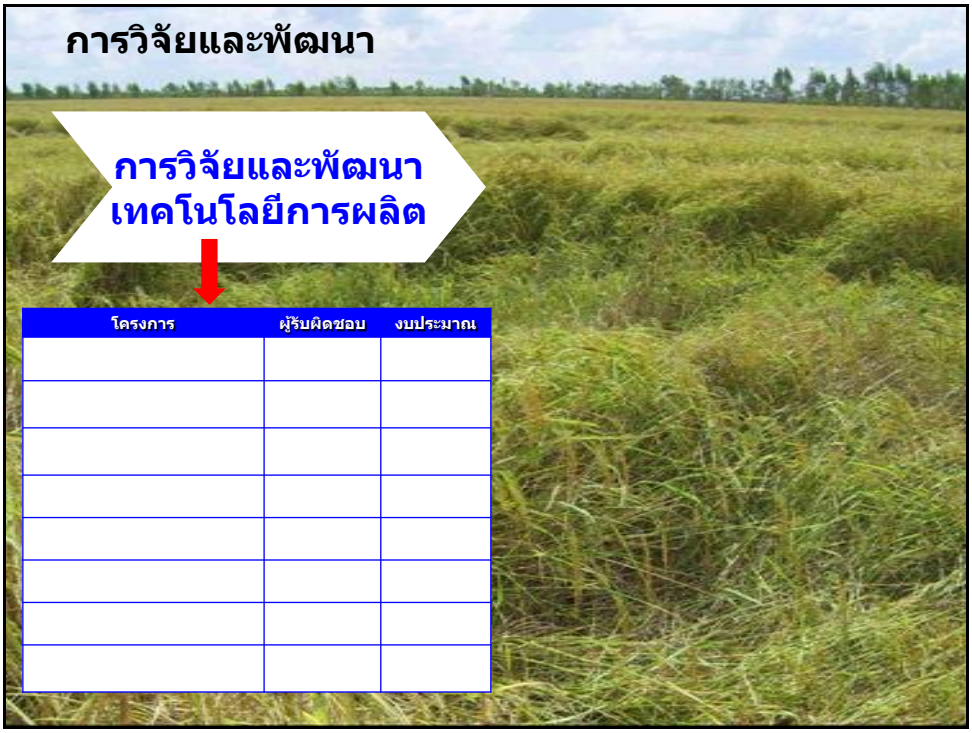
โครงการ	ผู้รับผิดชอบ	งบประมาณ

การเพิ่มผลผลิตพัฒนาคุณภาพและลดต้นทุน
การจัดการศัตรูพืช
การเกี่ยวนวด
โครงการ
ผู้รับผิดชอบ
งบประมาณ
โครงการ
ผู้รับผิดชอบ
งบประมาณ

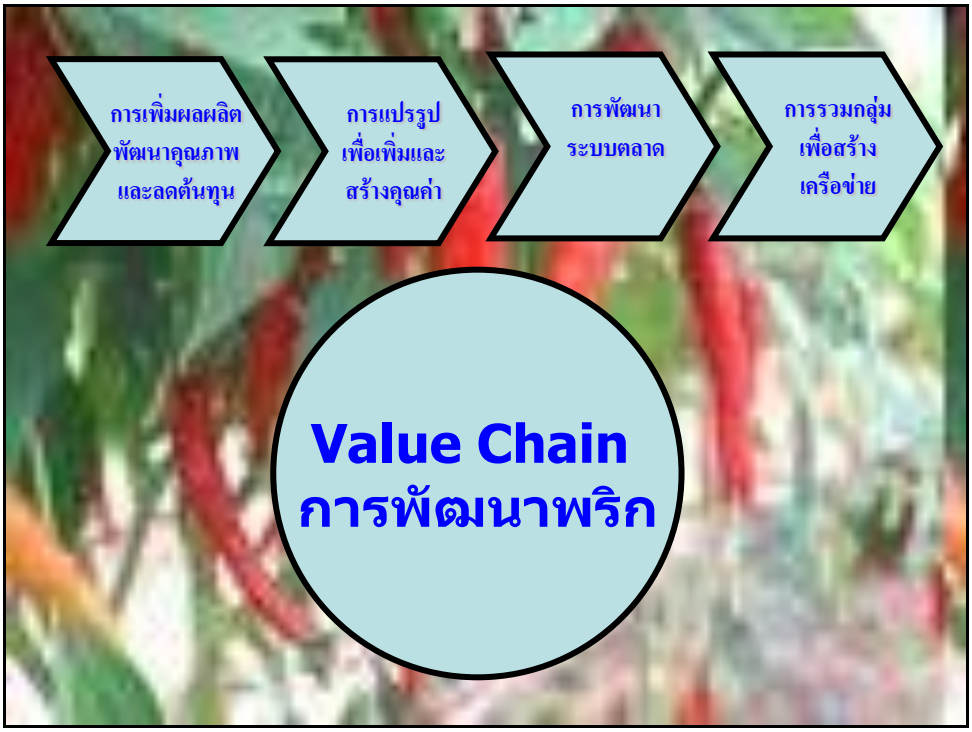

การเพิ่มผลผลิตพัฒนาคุณภาพและลดต้นทุน
การตรวจสอบมาตรฐาน
โครงการ
ผู้รับผิดชอบ
งบประมาณ

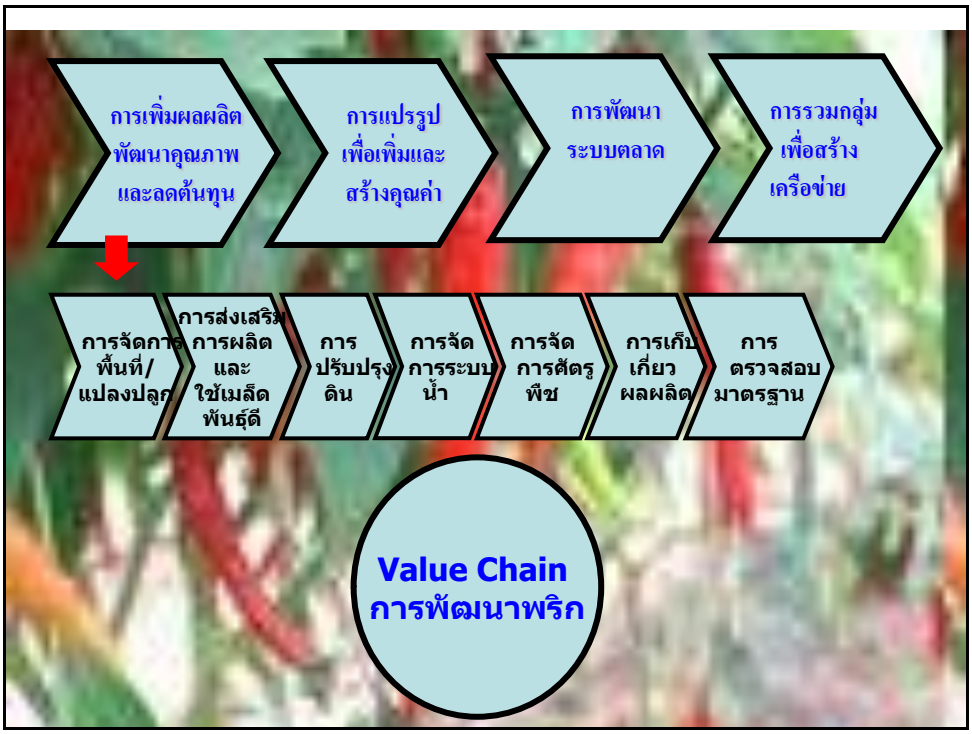

การแปรรูปเพิ่มและสร้างคุณค่า
การพัฒนาแปรสภาพข้าว
การพัฒนาคุณภาพเพื่อการส่งออก
โครงการ
ผู้รับผิดชอบ
งบประมาณ
โครงการ
ผู้รับผิดชอบ
งบประมาณ

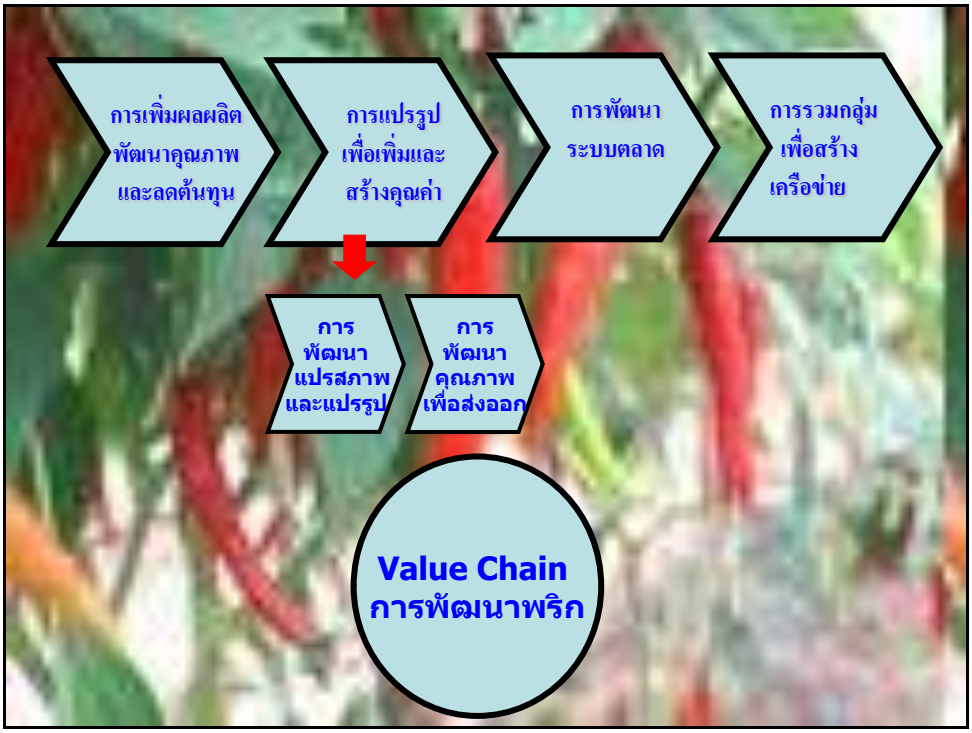

การพัฒนาระบบตลาด
การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
การกระจายสินค้าและโลจิสติกส์
โครงการ
ผู้รับผิดชอบ
งบประมาณ
โครงการ
ผู้รับผิดชอบ
งบประมาณ

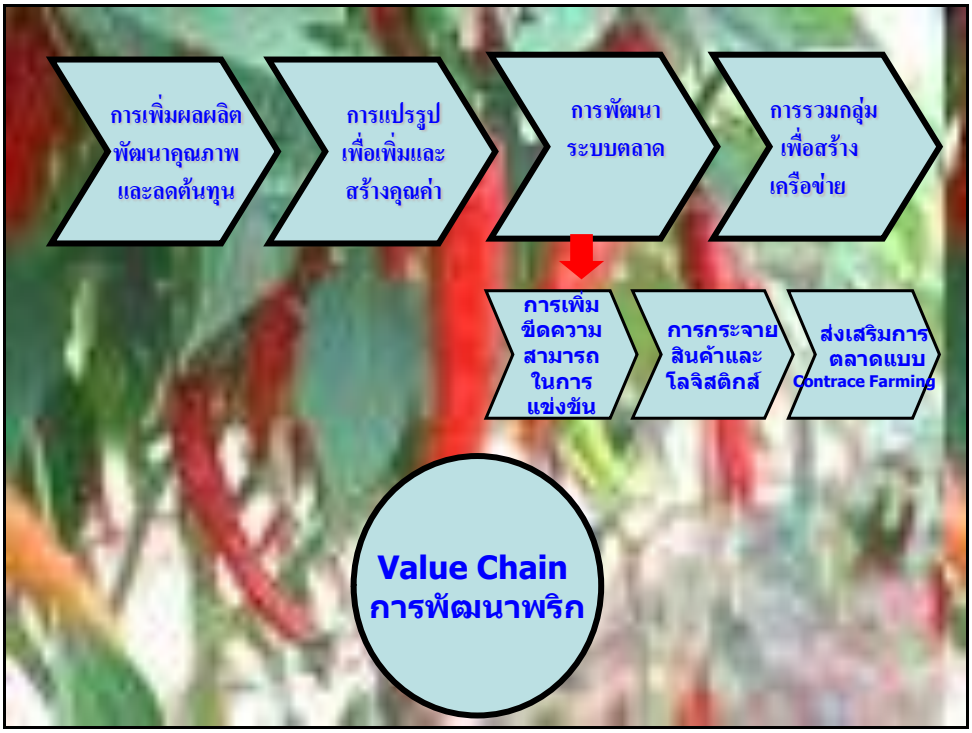

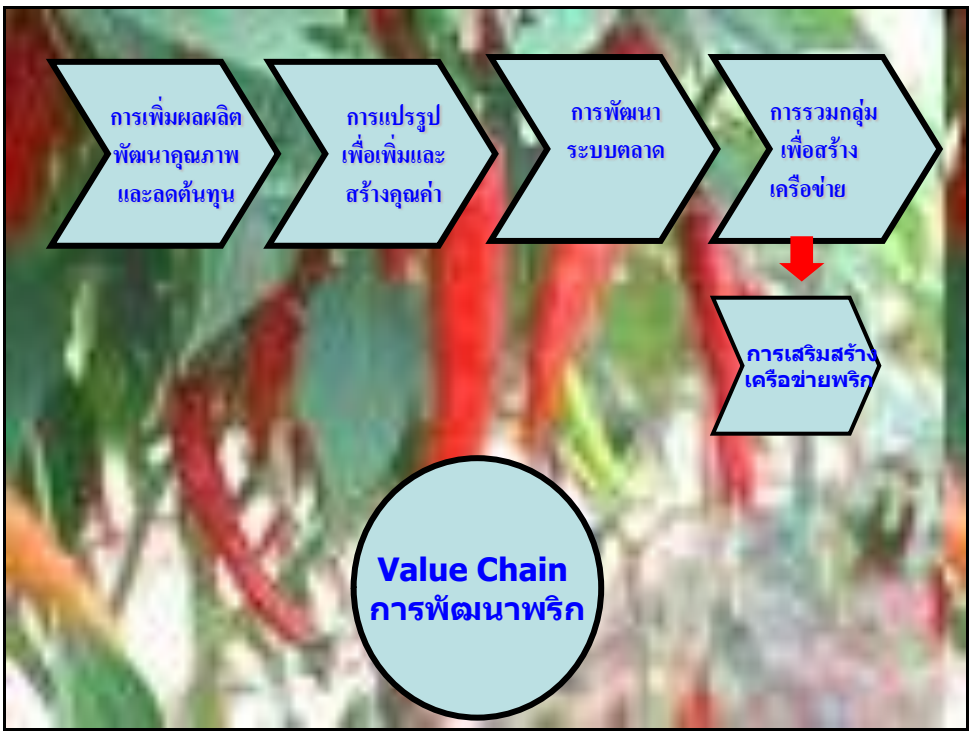
3.2 Value Chain การพัฒนาพริก

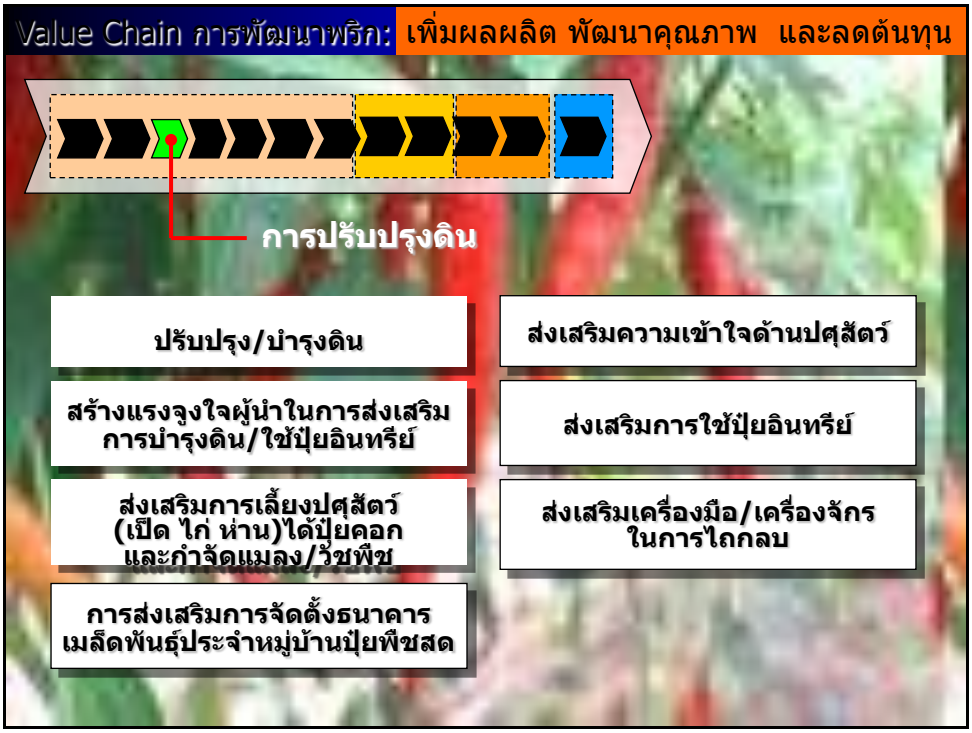

การเพิ่มผลผลิต พัฒนาคุณภาพ และลดต้นทุน
การแปรรูป เพื่อเพิ่มและ สร้างคุณค่า
การพัฒนา ระบบตลาด
การรวมกลุ่ม เพื่อสร้าง เครือข่าย
การจัดการ พื้นที่/ แปลงปลูก
การส่งเสริม การผลิต และ ใช้เมล็ด พันธุ์ดี
การ ปรับปรุง ดิน
การจัด การระบบ น้ำ
การจัด การศัตรู พืช
การเก็บ เกี่ยว ผลผลิต
การ ตรวจสอบ มาตรฐาน
Value Chain การพัฒนาพริก

การเพิ่มผลผลิต พัฒนาคุณภาพ และลดต้นทุน
การแปรรูป เพื่อเพิ่มและ สร้างคุณค่า
การพัฒนา ระบบตลาด
การรวมกลุ่ม เพื่อสร้าง เครือข่าย
การ พัฒนา แปรสภาพ และแปรรูป
การ พัฒนา คุณภาพ เพื่อส่งออก
Value Chain การพัฒนาพริก

การเพิ่มผลผลิต พัฒนาคุณภาพ และลดต้นทุน
การแปรรูป เพื่อเพิ่มและ สร้างคุณค่า
การพัฒนา ระบบตลาด
การรวมกลุ่ม เพื่อสร้าง เครือข่าย
การเพิ่ม ขีดความ สามารถ ในการ แข่งขัน
การกระจาย สินค้าและ โลจิสติกส์
ส่งเสริมการ ตลาดแบบ Contrace Farming
Value Chain การพัฒนาพริก

การเพิ่มผลผลิต พัฒนาคุณภาพ และลดต้นทุน
การแปรรูป เพื่อเพิ่มและ สร้างคุณค่า
การพัฒนา ระบบตลาด
การรวมกลุ่ม เพื่อสร้าง เครือข่าย
การเสริมสร้าง เครือข่ายพริก
Value Chain การพัฒนาพริก

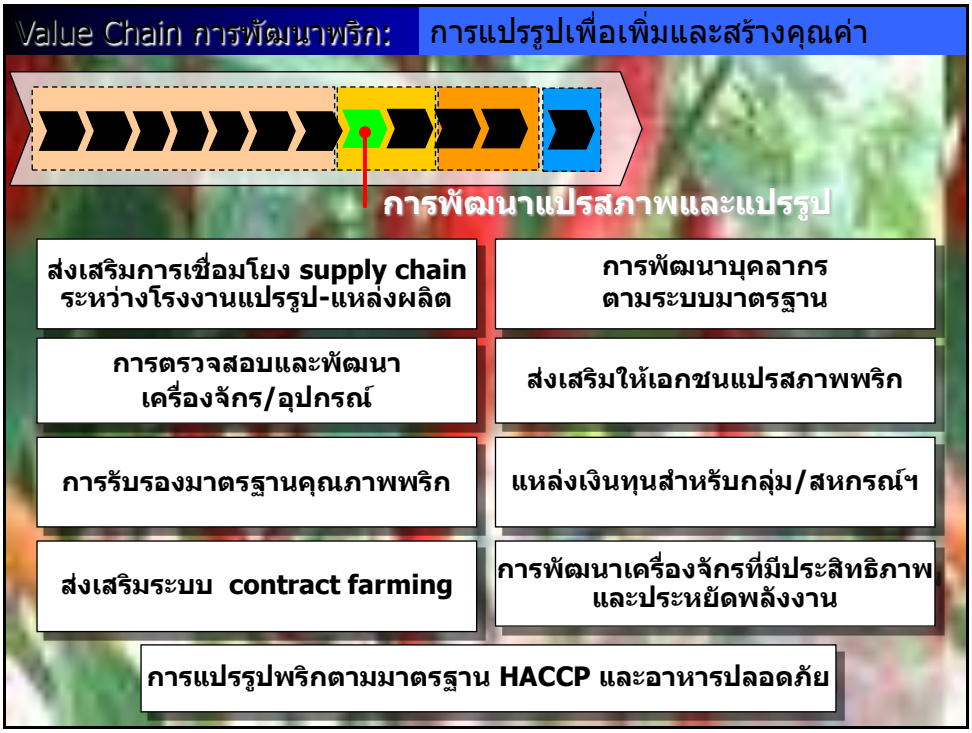

การเพิ่มผลผลิต พัฒนาคุณภาพ และลดต้นทุน
การจัดการพื้นที่/แปลงปลูก
การส่งเสริมการผลิตและใช้เมล็ดพันธุ์ดี
การปรับปรุงดิน
การจัดการระบบน้ำ
การจัดการศัตรูพืช
การเก็บเกี่ยวผลผลิต
การตรวจสอบมาตรฐาน
การแปรรูปเพื่อเพิ่มและสร้างคุณค่า
การพัฒนาแปรสภาพและแปรรูป
การพัฒนาคุณภาพเพื่อส่งออก
การพัฒนาระบบตลาด
การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
การกระจายสินค้าและโลจิสติกส์
ส่งเสริมการตลาดแบบ Contrace Farming
การรวมกลุ่มเพื่อสร้างเครือข่าย
การเสริมสร้างเครือข่ายพริก
Value Chain การพัฒนาพริก

Value Chain การพัฒนาพริก: เพิ่มผลผลิต พัฒนาคุณภาพ และลดต้นทุน
การปรับปรุงดิน
ปรับปรุง/บำรุงดิน
สร้างแรงจูงใจผู้นำในการส่งเสริมการบำรุงดิน/ใช้ปุ๋ยอินทรีย์
ส่งเสริมการเลี้ยงปศุสัตว์ (เป็ด ไก่ ห่าน)ได้ปุ๋ยคอก และกำจัดแมลง/วัชพืช
การส่งเสริมการจัดตั้งธนาคารเมล็ดพันธุ์ประจำหมู่บ้านปุ๋ยพืชสด
ส่งเสริมความเข้าใจด้านปศุสัตว์
ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์
ส่งเสริมเครื่องมือ/เครื่องจักรในการไถกลบ

Value Chain การพัฒนาพริก: เพิ่มผลผลิต พัฒนาคุณภาพ และลดต้นทุน
การจัดการระบบน้ำ
พัฒนาแหล่งน้ำและเพิ่มพื้นที่ชลประทาน
การบริหารงานสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า
บำรุงรักษาระบบชลประทานและใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ
จัดการน้ำ/ให้น้ำในแหล่งผลิต
การขุดสระประจำไร่นา
เพิ่มบ่อบาดาลในไร่นาเพื่อแก้ปัญหาภัยแล้ง(ระวังดินเค็ม)
ขุดลอก ปรับปรุงบ่อ/สระน้ำในไร่นา
ส่งเสริมการเลี้ยงปลาในบ่อ/สระในพื้นที่
การมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการจัดการน้ำ
ทำคันคูรอบแปลง ป้องกันน้ำปนเปื้อนสารเคมี

Value Chain การพัฒนาพริก: เพิ่มผลผลิต พัฒนาคุณภาพ และลดต้นทุน
การเก็บเกี่ยวผลผลิต
เก็บเกี่ยวในระยะเวลาที่เหมาะสม
สร้างลานตาก/ชุมชนลานตากที่วัด
ส่งเสริมการจัดตั้งห้องเย็น
เพิ่มความรู้ในด้านการบริหารจัดการการรวบรวมการรับซื้อและการขายเมื่อมีห้องเย็น

Value Chain การพัฒนาพริก: เพิ่มผลผลิต พัฒนาคุณภาพ และลดต้นทุน
การตรวจสอบมาตรฐาน
จัดการระบบคุณภาพและมาตรฐาน
การมอบอำนาจและขยายหน่วยงานในการตรวจรับรอง
สร้างความรู้ความเข้าใจในระบบคุณภาพและสามารถตรวจติดตามอย่างต่อเนื่องด้วยกลุ่มเกษตรกรเอง
พัฒนาการตรวจสอบที่ทราบผลเร็ว
มีการรับรองคุณภาพตั้งแต่ในระดับไร่นา
การจัดทำฐานข้อมูลเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์การตรวจรับรองมาตรฐาน

Value Chain การพัฒนาพริก: การแปรรูปเพื่อเพิ่มและสร้างคุณค่า
การพัฒนาแปรสภาพและแปรรูป
ส่งเสริมการเชื่อมโยง supply chain ระหว่างโรงงานแปรรูป-แหล่งผลิต
การพัฒนาบุคลากรตามระบบมาตรฐาน
การตรวจสอบและพัฒนาเครื่องจักร/อุปกรณ์
ส่งเสริมให้เอกชนแปรสภาพพริก
การรับรองมาตรฐานคุณภาพพริก
แหล่งเงินทุนสำหรับกลุ่ม/สหกรณ์ฯ
ส่งเสริมระบบ contract farming
การพัฒนาเครื่องจักรที่มีประสิทธิภาพและประหยัดพลังงาน
การแปรรูปพริกตามมาตรฐาน HACCP และอาหารปลอดภัย

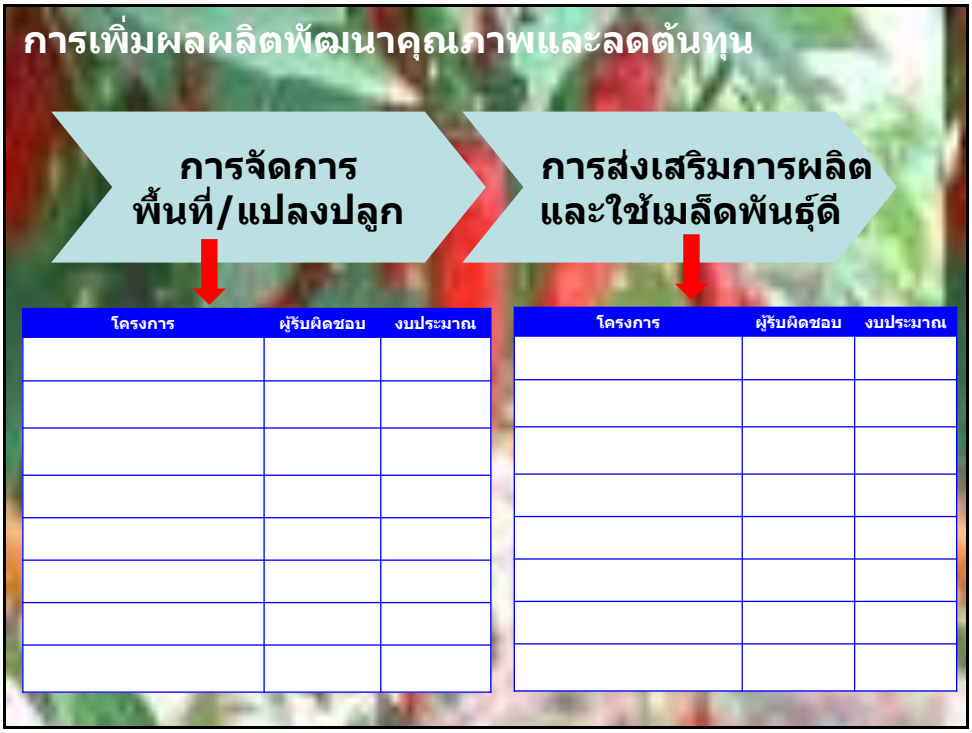

Value Chain การพัฒนาพริก: การแปรรูปเพื่อเพิ่มและสร้างคุณค่า
การพัฒนาคุณภาพเพื่อส่งออก
การพัฒนาศักยภาพ ผู้ประกอบการ/วิสาหกิจ
การผลิตพริก พรีเมียม-บริสุทธิ์
การพัฒนาบุคลากร ในการส่งออก
การตรวจสอบคุณภาพพริก ที่ทราบผลเร็ว
สนับสนุนให้สถาบันการศึกษา ตั้งศูนย์ตรวจสอบคุณภาพ
พัฒนารูปแบบการใช้ประโยชน์ และรูปลักษณ์ที่ดึงดูด
ใช้ผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์ และ การขนส่งให้ได้มาตรฐาน ตามเงื่อนไขของประเทศคู่ค้า

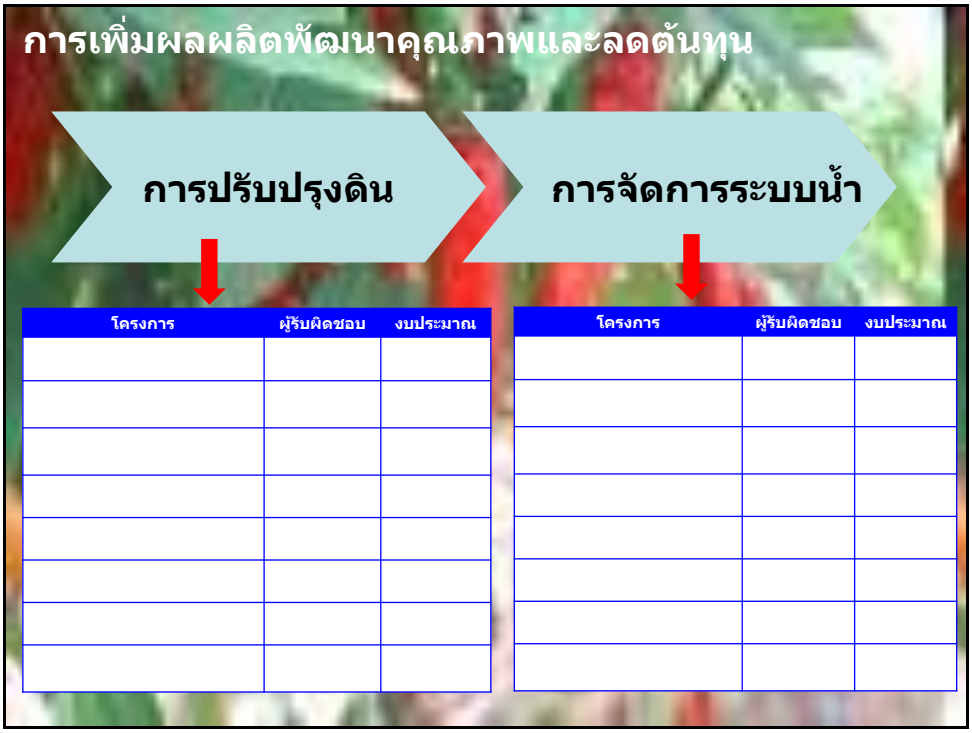

Value Chain การพัฒนาพริก: การพัฒนาระบบตลาด
การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
การสื่อสารการตลาดระดับ Worldclass
เพิ่มคุณค่าการใช้พริกในมิติต่างๆ
Roadshow
วางตำแหน่งพริกชัยภูมิและกลุ่มลูกค้า
สร้างและพัฒนาตราสินค้าเพื่อส่งออก
ฝึกอบรม/ดูงานพริกอินทรีย์
สร้างความรู้ความเข้าใจ คุณค่าพริกปลอดภัย
ขยายช่องทางการจัดจำหน่ายและ สนับสนุนการร่วมทุนกับประเทศนำเข้า
ส่งเสริมการบริโภคพริกปลอดภัย ในโรงแรม/ร้านอาหาร/สายการบิน
สร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ ที่มีความหลากหลาย

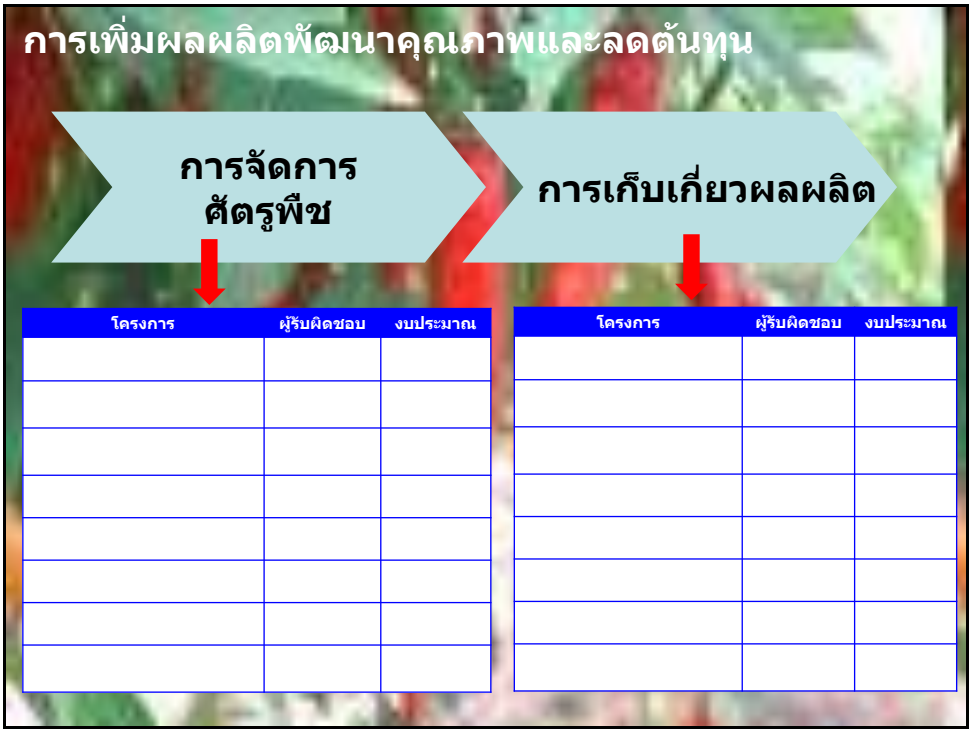

Value Chain การพัฒนาพริก: การพัฒนาระบบตลาด
การกระจายสินค้าและโลจิสติกส์
ส่งเสริมศูนย์รวบรวมและกระจายพริก
จัดระบบมาตรฐานการขนส่ง
เชื่อมโยงเพิ่มประสิทธิภาพระบบโลจิสติกส์จากแปลงปลูกถึงส่งออก
จัดการโลจิสติกส์และกระจายพริกในต่างประเทศ

Value Chain การพัฒนาพริก: การพัฒนาระบบตลาด
ส่งเสริมการตลาดแบบ Contrace Farming
การบริหารจัดการ Contrace Farming
การเจรจาตกลงกลุ่มเป้าหมาย
การให้ความช่วยเหลือในการยกระดับการผลิต

Value Chain การพัฒนาพริก:
การรวมกลุ่มเพื่อสร้างเครือข่าย
เสริมสร้างเครือข่ายพริก
การจัดเก็บข้อมูลและองค์ความรู้
พัฒนาระบบฐานข้อมูลและโครงข่าย
การสร้างเครือข่ายพริก ให้มีความเข้มแข็ง
การเพิ่มศักยภาพเครือข่าย ผู้ประกอบการและเกษตรกร

การเพิ่มผลผลิตพัฒนาคุณภาพและลดต้นทุน
การจัดการ พื้นที่/แปลงปลูก
การส่งเสริมการผลิต และใช้เมล็ดพันธุ์ดี
โครงการ
ผู้รับผิดชอบ
งบประมาณ
โครงการ
ผู้รับผิดชอบ
งบประมาณ

การเพิ่มผลผลิตพัฒนาคุณภาพและลดต้นทุน
การปรับปรุงดิน
การจัดการระบบน้ำ
โครงการ
ผู้รับผิดชอบ
งบประมาณ
โครงการ
ผู้รับผิดชอบ
งบประมาณ

การเพิ่มผลผลิตพัฒนาคุณภาพและลดต้นทุน
การจัดการศัตรูพืช
การเก็บเกี่ยวผลผลิต
โครงการ
ผู้รับผิดชอบ
งบประมาณ
โครงการ
ผู้รับผิดชอบ
งบประมาณ

การเพิ่มผลผลิตพัฒนาคุณภาพและลดต้นทุน

การตรวจสอบมาตรฐาน

โครงการ	ผู้รับผิดชอบ	งบประมาณ

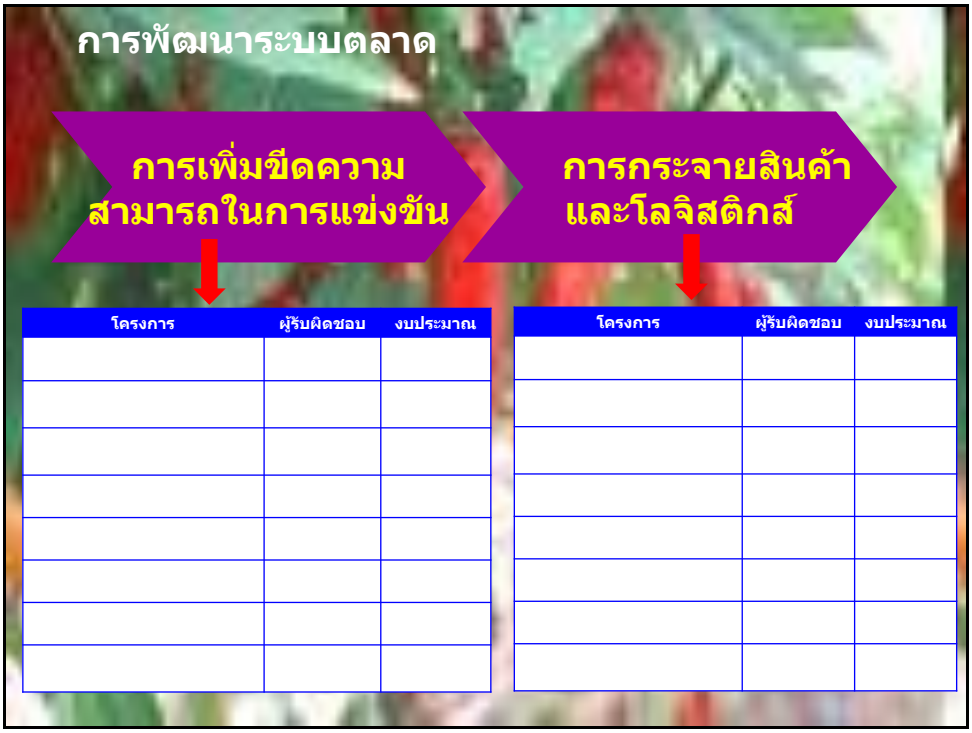
การแปรรูปเพิ่มและสร้างตุณค่า

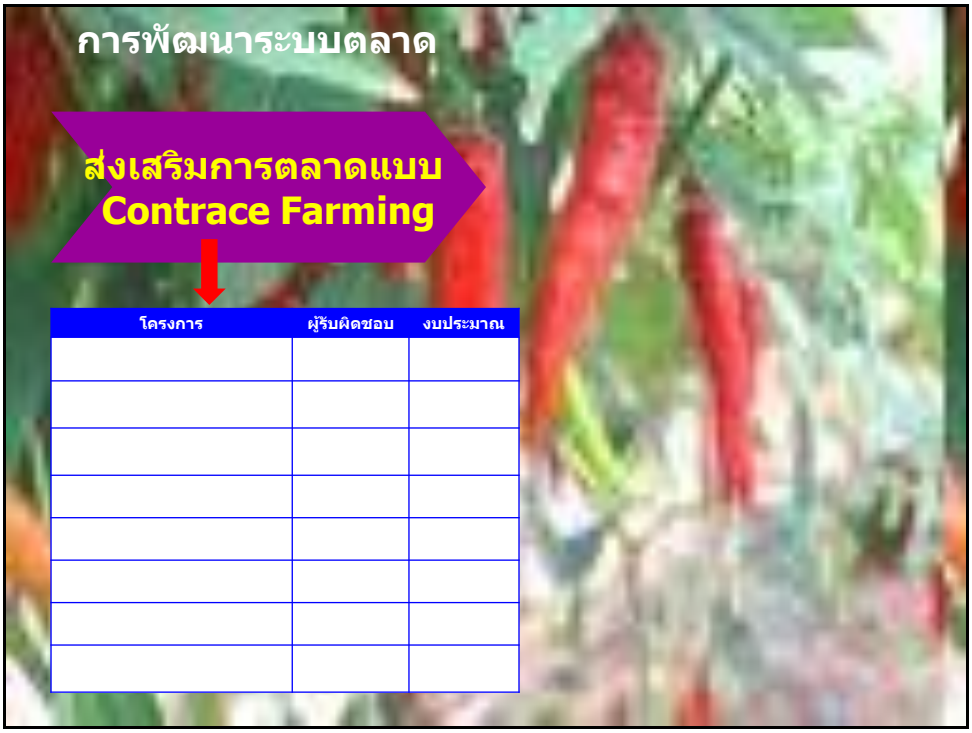
การพัฒนาแปรสภาพและแปรรูป

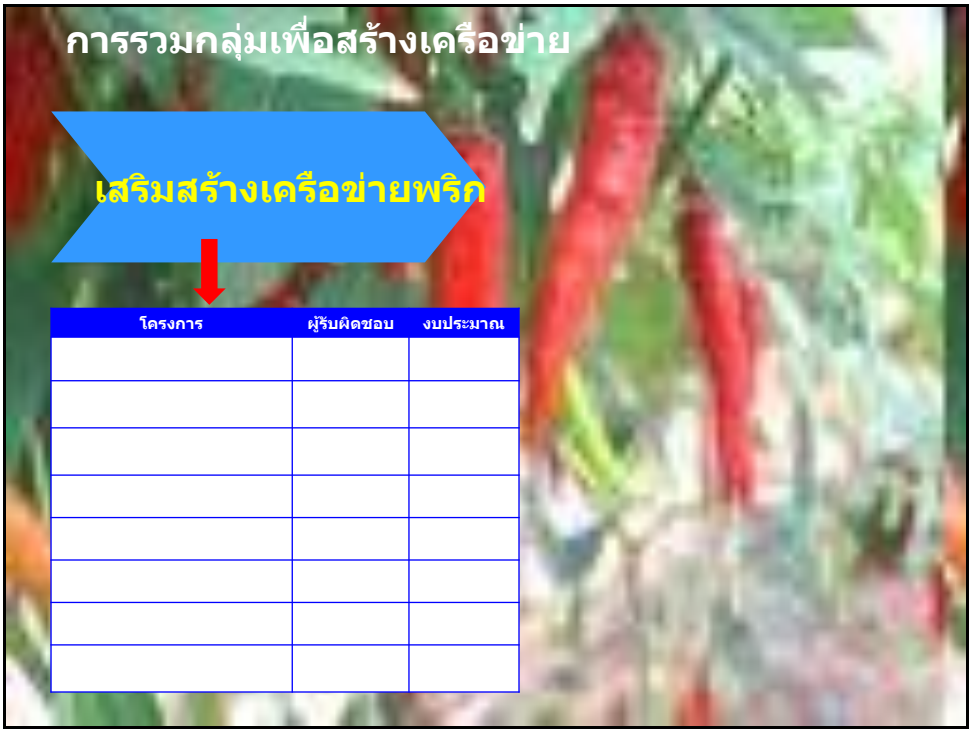
โครงการ	ผู้รับผิดชอบ	งบประมาณ

การพัฒนาคุณภาพเพื่อการส่งออก

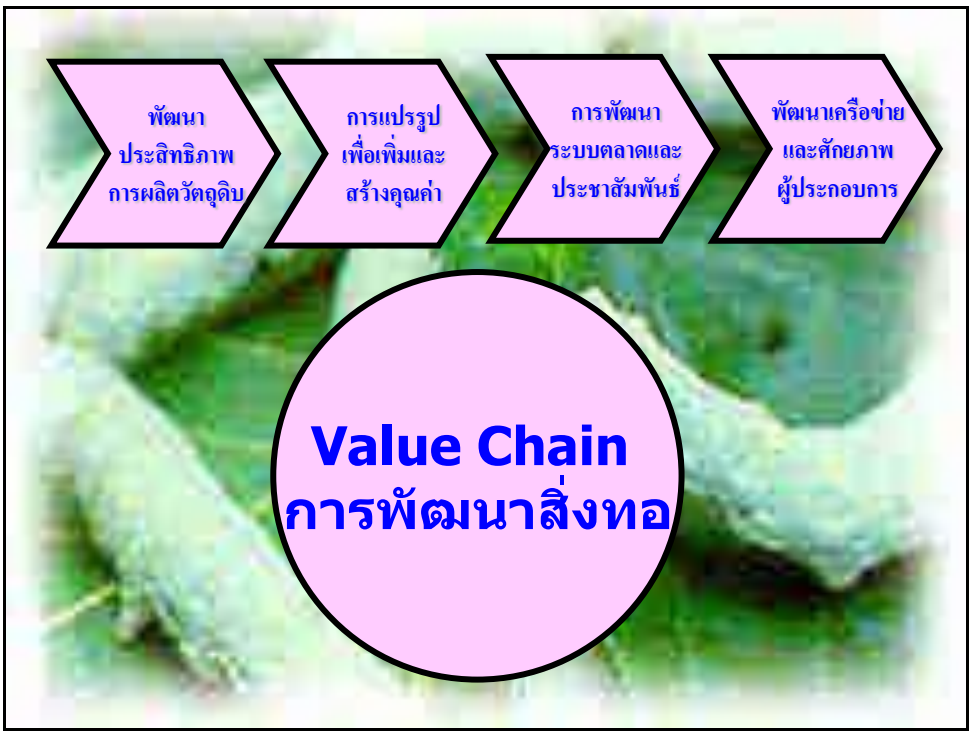
โครงการ	ผู้รับผิดชอบ	งบประมาณ

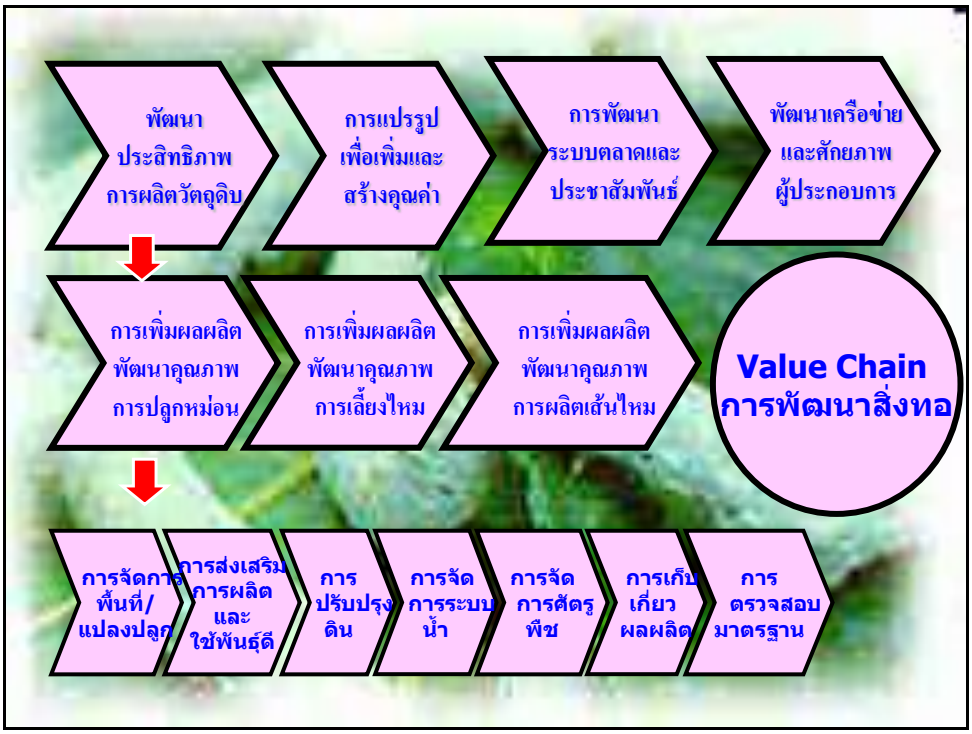

การพัฒนาระบบตลาด
การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
การกระจายสินค้าและโลจิสติกส์
โครงการ
ผู้รับผิดชอบ
งบประมาณ
โครงการ
ผู้รับผิดชอบ
งบประมาณ

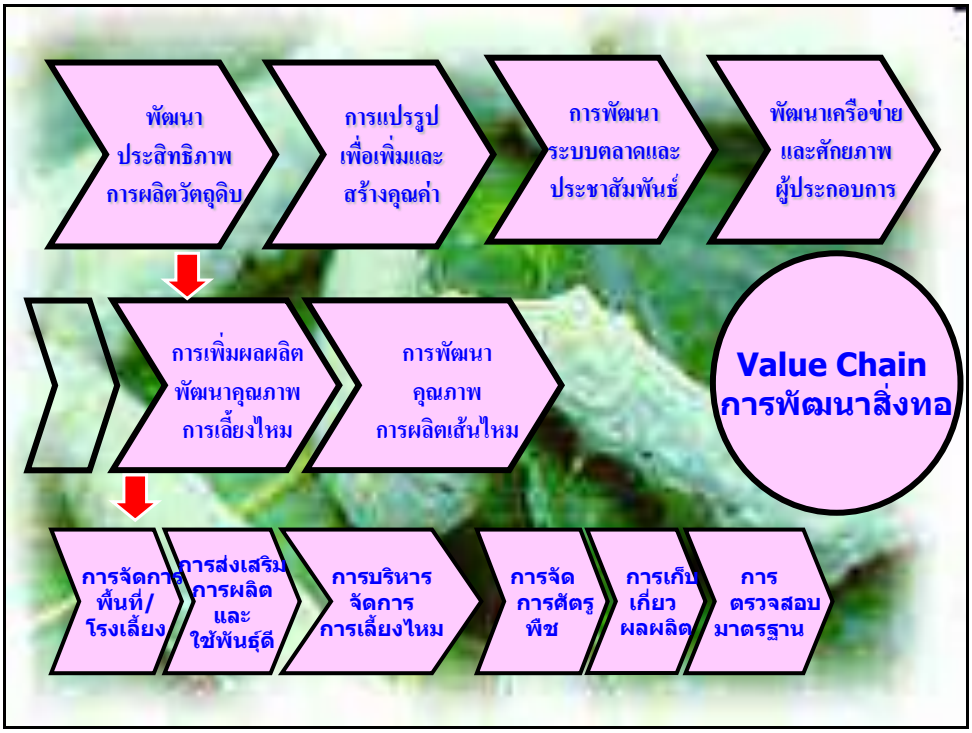

การพัฒนาระบบตลาด
ส่งเสริมการตลาดแบบ Contrace Farming
โครงการ
ผู้รับผิดชอบ
งบประมาณ

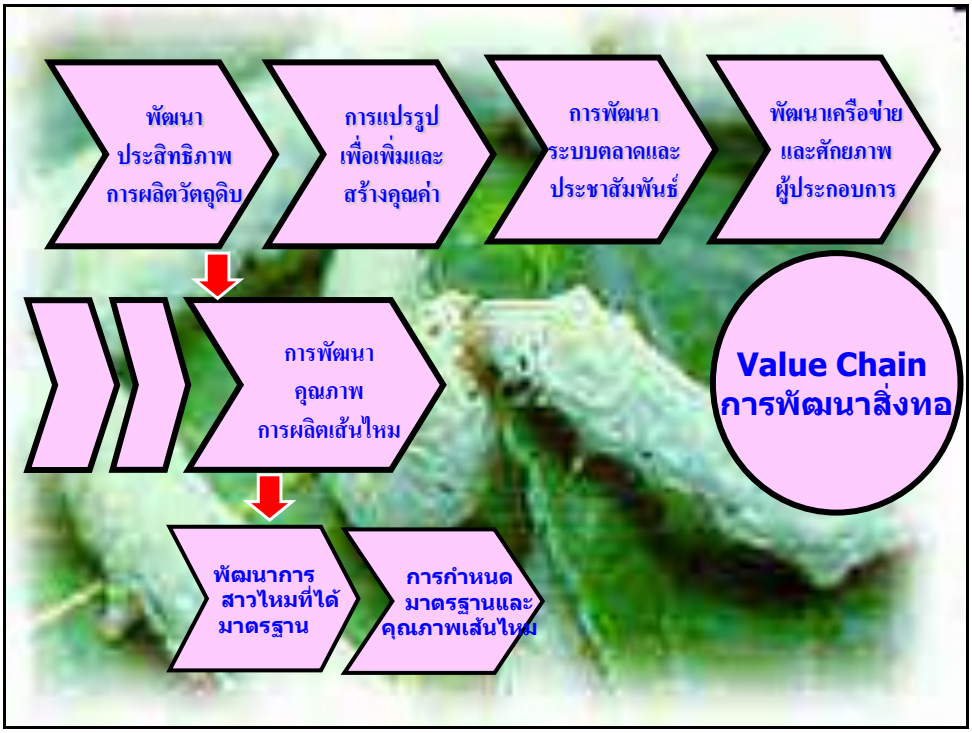

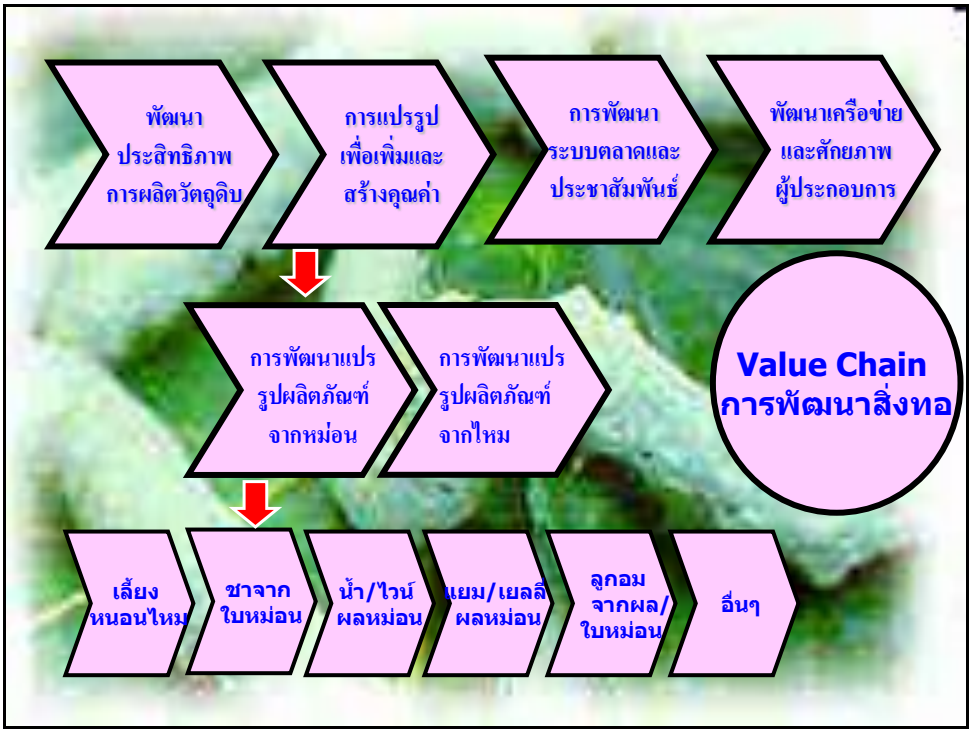
3.3 Value Chain การพัฒนาสิ่งทอ (ผลิตภัณฑ์ชุมชน)

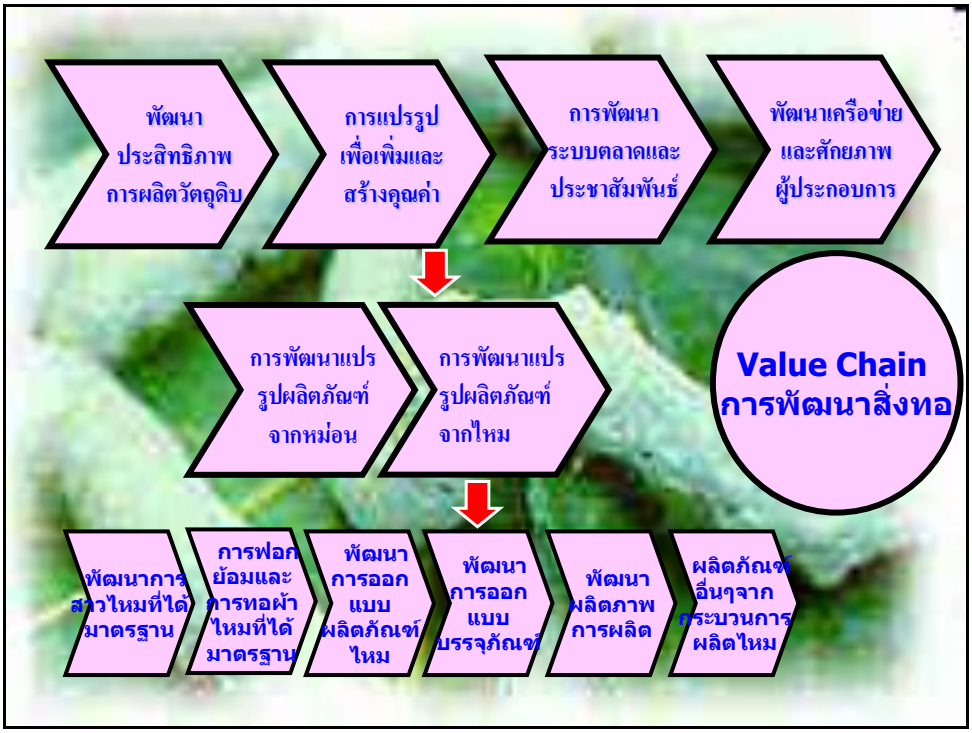

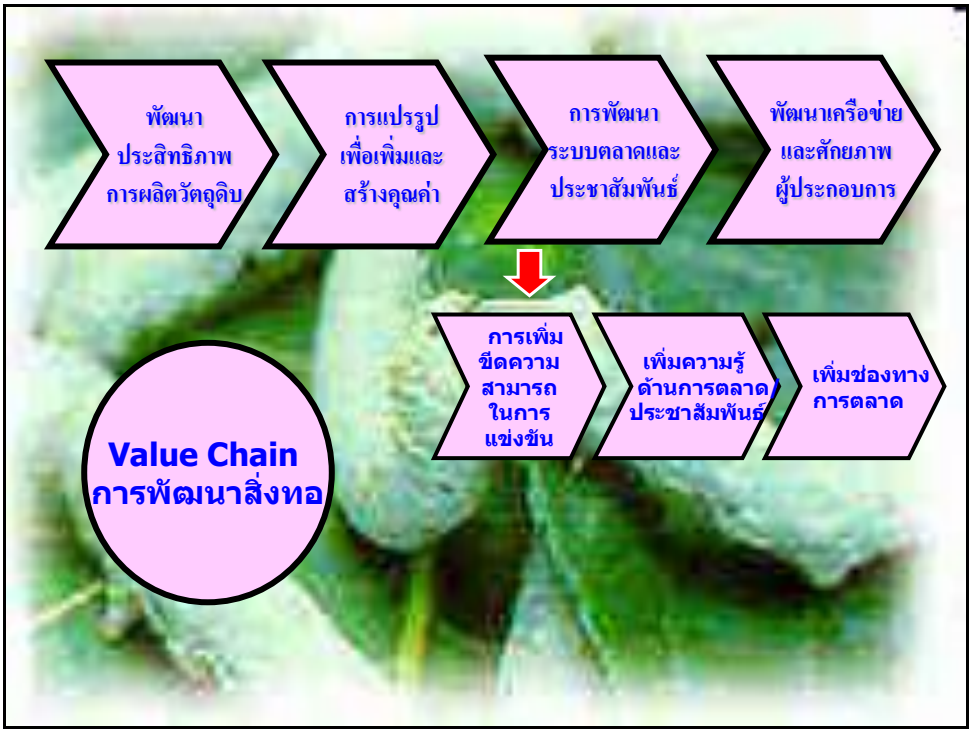

พัฒนา
ประสิทธิภาพ
การผลิตวัตถุดิบ
การแปรรูป
เพื่อเพิ่มและ
สร้างคุณค่า
การพัฒนา
ระบบตลาดและ
ประชาสัมพันธ์
พัฒนาเครือข่าย
และศักยภาพ
ผู้ประกอบการ
การเพิ่มผลผลิต
พัฒนาคุณภาพ
การปลูกหม่อน
การเพิ่มผลผลิต
พัฒนาคุณภาพ
การเลี้ยงไหม
การเพิ่มผลผลิต
พัฒนาคุณภาพ
การผลิตเส้นไหม
Value Chain
การพัฒนาสิ่งทอ
การจัดการ
พื้นที่/
แปลงปลูก
การส่งเสริม
การผลิต
และ
ใช้พันธุ์ดี
การ
ปรับปรุง
ดิน
การจัด
การระบบ
น้ำ
การจัด
การศัตรู
พืช
การเก็บ
เกี่ยว
ผลผลิต
การ
ตรวจสอบ
มาตรฐาน

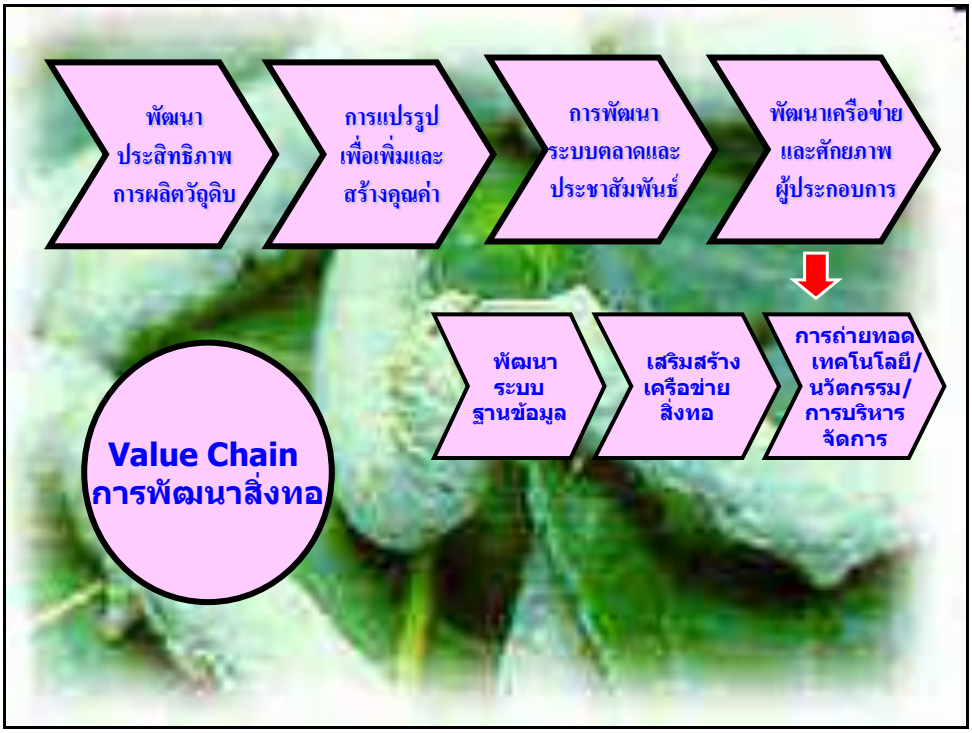

พัฒนา
ประสิทธิภาพ
การผลิตวัตถุดิบ
การแปรรูป
เพื่อเพิ่มและ
สร้างคุณค่า
การพัฒนา
ระบบตลาดและ
ประชาสัมพันธ์
พัฒนาเครือข่าย
และศักยภาพ
ผู้ประกอบการ
การเพิ่มผลผลิต
พัฒนาคุณภาพ
การเลี้ยงไหม
การพัฒนา
คุณภาพ
การผลิตเส้นไหม
Value Chain
การพัฒนาสิ่งทอ
การจัดการ
พื้นที่/
โรงเลี้ยง
การส่งเสริม
การผลิต
และ
ใช้พันธุ์ดี
การบริหาร
จัดการ
การเลี้ยงไหม
การจัด
การศัตรู
พืช
การเก็บ
เกี่ยว
ผลผลิต
การ
ตรวจสอบ
มาตรฐาน

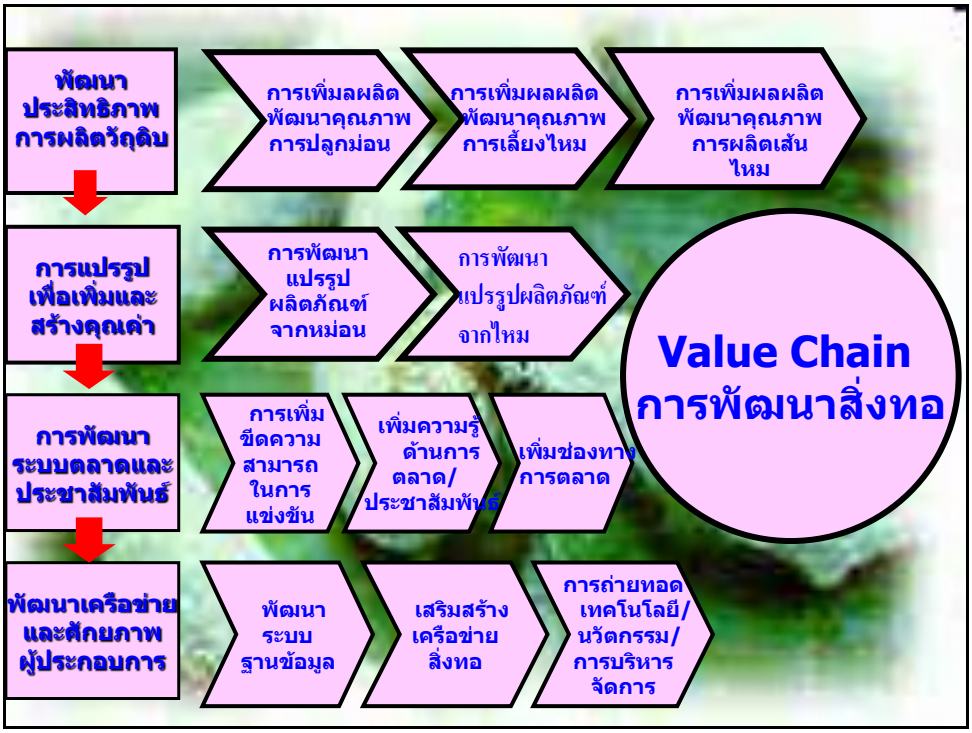

พัฒนา
ประสิทธิภาพ
การผลิตวัตถุดิบ
การแปรรูป
เพื่อเพิ่มและ
สร้างคุณค่า
การพัฒนา
ระบบตลาดและ
ประชาสัมพันธ์
พัฒนาเครือข่าย
และศักยภาพ
ผู้ประกอบการ
การพัฒนา
คุณภาพ
การผลิตเส้นไหม
Value Chain
การพัฒนาสิ่งทอ
พัฒนาการ
สาวไหมที่ได้
มาตรฐาน
การกำหนด
มาตรฐานและ
คุณภาพเส้นไหม

พัฒนา
ประสิทธิภาพ
การผลิตวัตถุดิบ
การแปรรูป
เพื่อเพิ่มและ
สร้างคุณค่า
การพัฒนา
ระบบตลาดและ
ประชาสัมพันธ์
พัฒนาเครือข่าย
และศักยภาพ
ผู้ประกอบการ
การพัฒนาแปร
รูปผลิตภัณฑ์
จากหม่อน
การพัฒนาแปร
รูปผลิตภัณฑ์
จากไหม
Value Chain
การพัฒนาสิ่งทอ
เลี้ยง
หนอนไหม
ชาจาก
ใบหม่อน
น้ำ/ไวน์
ผลหม่อน
แยม/เยลลี่
ผลหม่อน
ลูกอม
จากผล/
ใบหม่อน
อื่นๆ

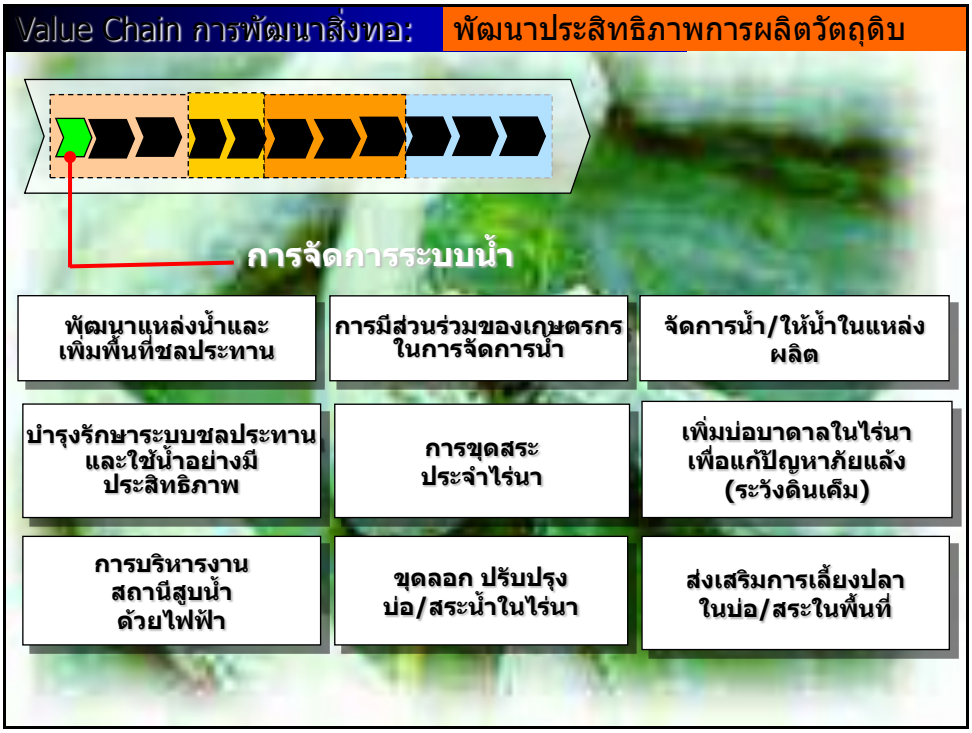

พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตวัตถุดิบ
การแปรรูปเพื่อเพิ่มและสร้างคุณค่า
การพัฒนาระบบตลาดและประชาสัมพันธ์
พัฒนาเครือข่ายและศักยภาพผู้ประกอบการ
Value Chain การพัฒนาสิ่งทอ
การพัฒนาแปรรูปผลิตภัณฑ์จากหม่อน
การพัฒนาแปรรูปผลิตภัณฑ์จากไหม
พัฒนาการสาวไหมที่ได้มาตรฐาน
การฟอกย้อมและการทอผ้าไหมที่ได้มาตรฐาน
พัฒนาการออกแบบผลิตภัณฑ์ไหม
พัฒนาการออกแบบบรรจุภัณฑ์
พัฒนาผลิตภาพการผลิต
ผลิตภัณฑ์อื่นๆจากกระบวนการผลิตไหม

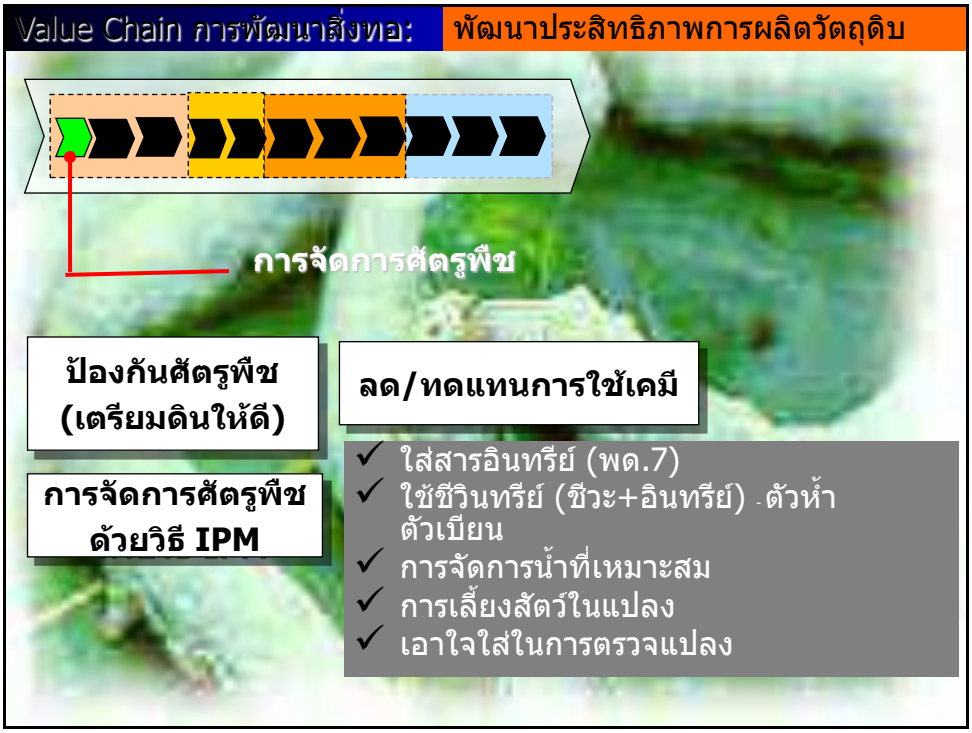

พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตวัตถุดิบ
การแปรรูปเพื่อเพิ่มและสร้างคุณค่า
การพัฒนาระบบตลาดและประชาสัมพันธ์
พัฒนาเครือข่ายและศักยภาพผู้ประกอบการ
Value Chain การพัฒนาสิ่งทอ
การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
เพิ่มความรู้ด้านการตลาด/ประชาสัมพันธ์
เพิ่มช่องทางการตลาด

พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตวัฤดิบ
การแปรรูปเพื่อเพิ่มและสร้างคุณค่า
การพัฒนาระบบตลาดและประชาสัมพันธ์
พัฒนาเครือข่ายและศักยภาพผู้ประกอบการ
การถ่ายทอดเทคโนโลยี/นวัตกรรม/การบริหารจัดการ
เสริมสร้างเครือข่ายสิ่งทอ
พัฒนาระบบฐานข้อมูล
Value Chain
การพัฒนาสิ่งทอ

พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตวัฤดิบ
การเพิ่มผลผลิตพัฒนาคุณภาพการปลูกม่อน
การเพิ่มผลผลิตพัฒนาคุณภาพการเลี้ยงไหม
การเพิ่มผลผลิตพัฒนาคุณภาพการผลิตเส้นไหม
การแปรรูปเพื่อเพิ่มและสร้างคุณค่า
การพัฒนาแปรรูปผลิตภัณฑ์จากหม่อน
การพัฒนาแปรรูปผลิตภัณฑ์จากไหม
การพัฒนาระบบตลาดและประชาสัมพันธ์
การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
เพิ่มความรู้ด้านการตลาด/ประชาสัมพันธ์
เพิ่มช่องทางการตลาด
พัฒนาเครือข่ายและศักยภาพผู้ประกอบการ
พัฒนาระบบฐานข้อมูล
เสริมสร้างเครือข่ายสิ่งทอ
การถ่ายทอดเทคโนโลยี/นวัตกรรม/การบริหารจัดการ
Value Chain
การพัฒนาสิ่งทอ

Value Chain การพัฒนาสิ่งทอ:
พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตวัตถุดิบ
การปรับปรุงดิน
ปรับปรุง/บำรุงดิน
สร้างแรงจูงใจผู้นำในการส่งเสริมการบำรุงดิน/ใช้ปุ๋ยอินทรีย์
ส่งเสริมความเข้าใจด้านปศุสัตว์
ส่งเสริมการเลี้ยงปศุสัตว์(ห่าน/เป็ด/ไก่)ได้ปุ๋ยคอก และกำจัดแมลง/วัชพืช
ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์

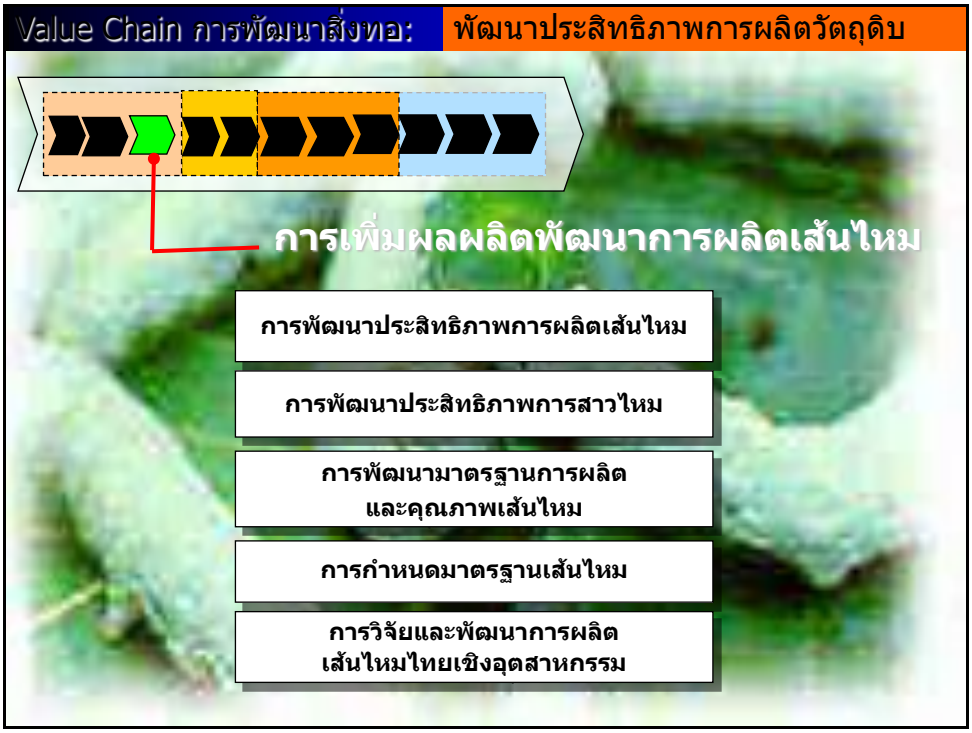

Value Chain การพัฒนาสิ่งทอ:
พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตวัตถุดิบ
การจัดการระบบน้ำ
พัฒนาแหล่งน้ำและเพิ่มพื้นที่ชลประทาน
การมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการจัดการน้ำ
จัดการน้ำ/ให้น้ำในแหล่งผลิต
บำรุงรักษาระบบชลประทานและใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ
การขุดสระประจำไร่นา
เพิ่มบ่อบาดาลในไร่นาเพื่อแก้ปัญหาภัยแล้ง (ระวังดินเค็ม)
การบริหารงานสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า
ขุดลอก ปรับปรุงบ่อ/สระน้ำในไร่นา
ส่งเสริมการเลี้ยงปลาในบ่อ/สระในพื้นที่

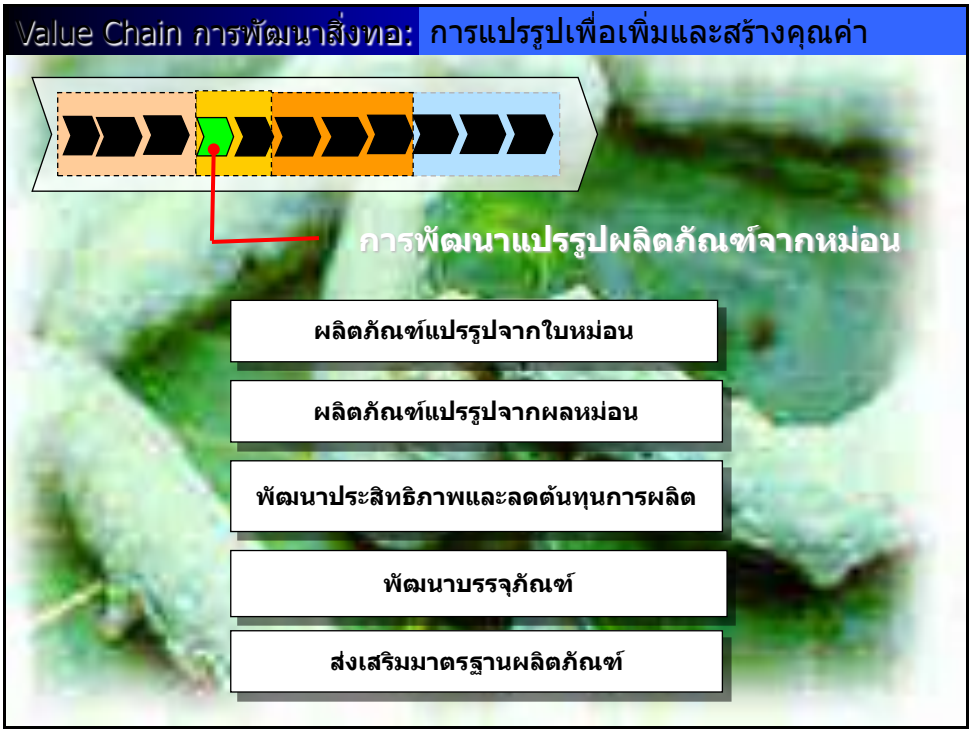

Value Chain การพัฒนาสิ่งทอ:
พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตวัตถุดิบ
การจัดการศัตรูพืช
ป้องกันศัตรูพืช (เตรียมดินให้ดี)
การจัดการศัตรูพืช ด้วยวิธี IPM
ลด/ทดแทนการใช้เคมี
ใส่สารอินทรีย์ (พด.7)
ใช้ชีวินทรีย์ (ชีวะ+อินทรีย์) -ตัวห้ำ ตัวเบียน
การจัดการน้ำที่เหมาะสม
การเลี้ยงสัตว์ในแปลง
เอาใจใส่ในการตรวจแปลง

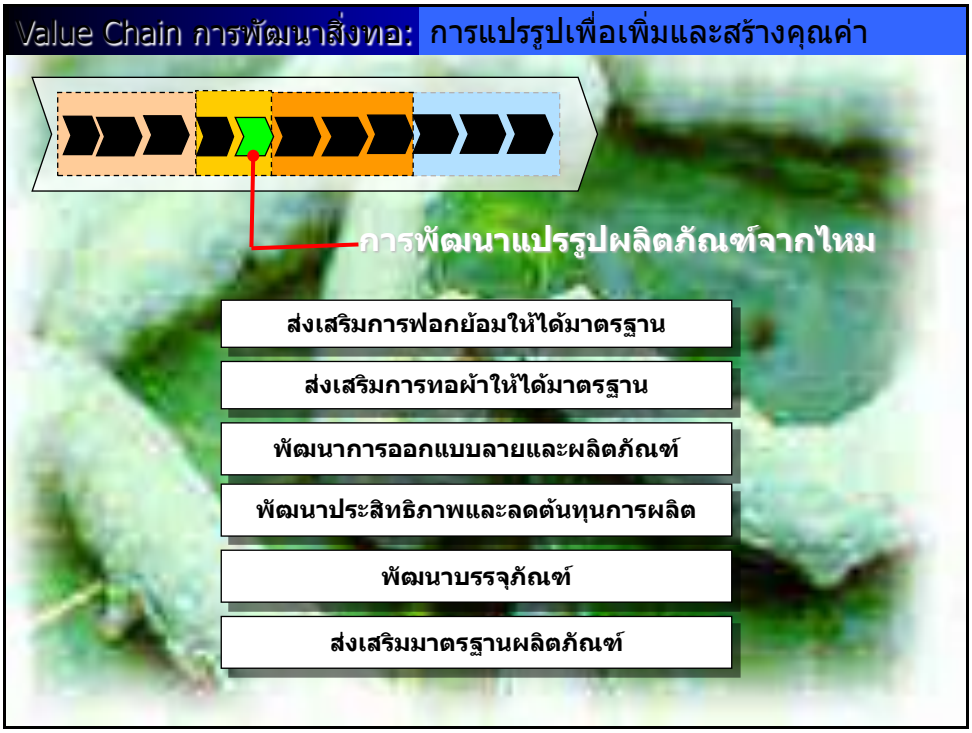

Value Chain การพัฒนาสิ่งทอ:
พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตวัตถุดิบ
การเก็บเกี่ยวผลผลิต
เก็บเกี่ยวในระยะเวลาที่เหมาะสม
เพิ่มความรู้ในด้านการบริหารจัดการ การรวบรวมการรับซื้อและการขาย

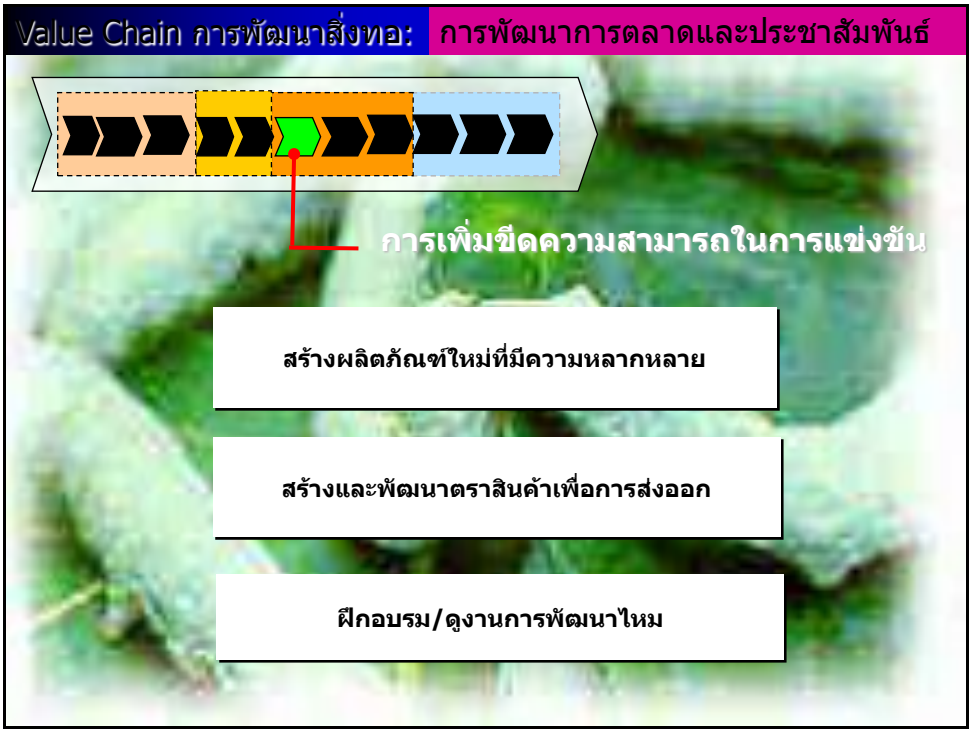

Value Chain การพัฒนาสิ่งทอ:
พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตวัตถุดิบ
การตรวจสอบมาตรฐาน
จัดการระบบ
คุณภาพและมาตรฐาน
การมอบอำนาจและขยาย
หน่วยงานในการตรวจรับรอง
สร้างความรู้ความเข้าใจในระบบคุณภาพและ
สามารถตรวจติดตามอย่างต่อเนื่อง
ด้วยกลุ่มเกษตรกรเอง
การจัดทำฐานข้อมูลเกษตรกร
ที่ผ่านเกณฑ์การตรวจรับรอง
มาตรฐาน
มีการรับรองคุณภาพ
ตั้งแต่ในระดับไร่นา
พัฒนาการตรวจสอบ
ที่ทราบผลเร็ว

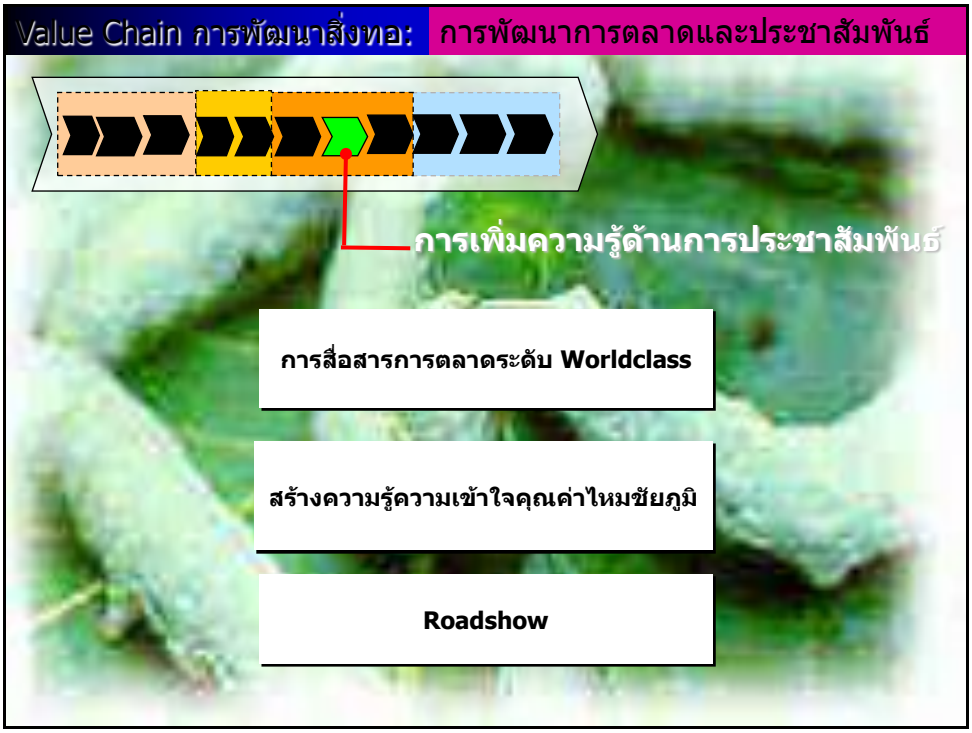

Value Chain การพัฒนาสิ่งทอ:
พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตวัตถุดิบ
การเพิ่มผลผลิตพัฒนาการเลี้ยงไหม
การบริหารจัดการโรงเลี้ยงไหม
การผลิตและใช้ไหมพันธุ์ดี
การป้องกันกำจัดแมลงศัตรูไหม
การตรวจสอบมาตรฐานรังไหม
การเก็บเกี่ยวผลผลิต

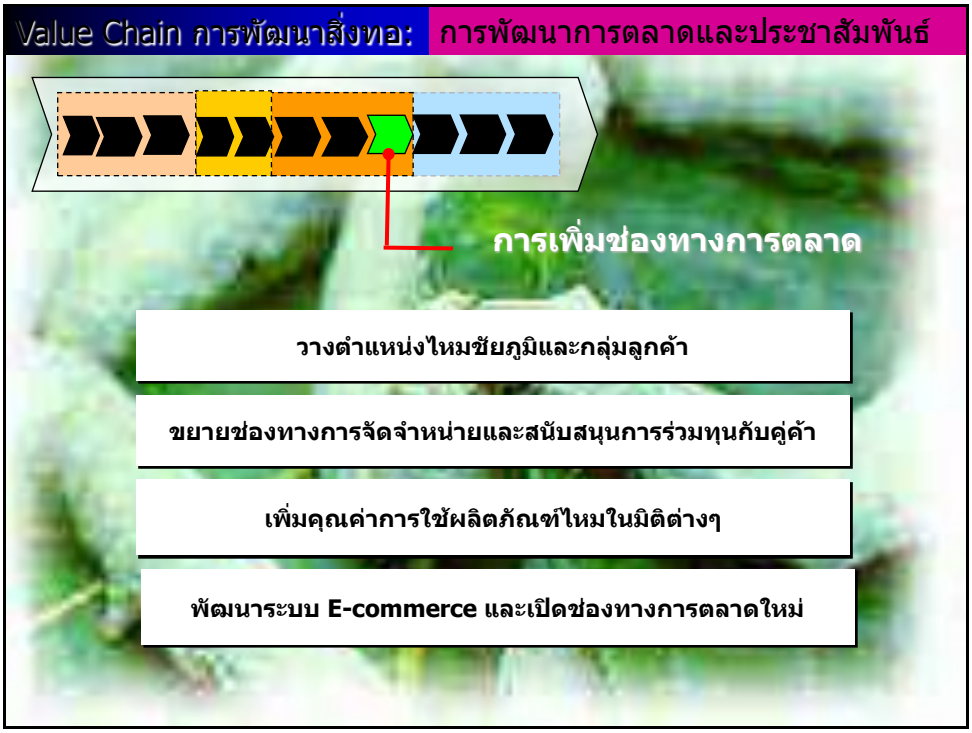

Value Chain การพัฒนาสิ่งทอ:
พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตวัตถุดิบ
การเพิ่มผลผลิตพัฒนาการผลิตเส้นไหม
การพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตเส้นไหม
การพัฒนาประสิทธิภาพการสาวไหม
การพัฒนามาตรฐานการผลิต
และคุณภาพเส้นไหม
การกำหนดมาตรฐานเส้นไหม
การวิจัยและพัฒนาการผลิต
เส้นไหมไทยเชิงอุตสาหกรรม

Value Chain การพัฒนาสิ่งทอ:
การแปรรูปเพื่อเพิ่มและสร้างคุณค่า
การพัฒนาแปรรูปผลิตภัณฑ์จากหม่อน
ผลิตภัณฑ์แปรรูปจากใบหม่อน
ผลิตภัณฑ์แปรรูปจากผลหม่อน
พัฒนาประสิทธิภาพและลดต้นทุนการผลิต
พัฒนาบรรจุภัณฑ์
ส่งเสริมมาตรฐานผลิตภัณฑ์

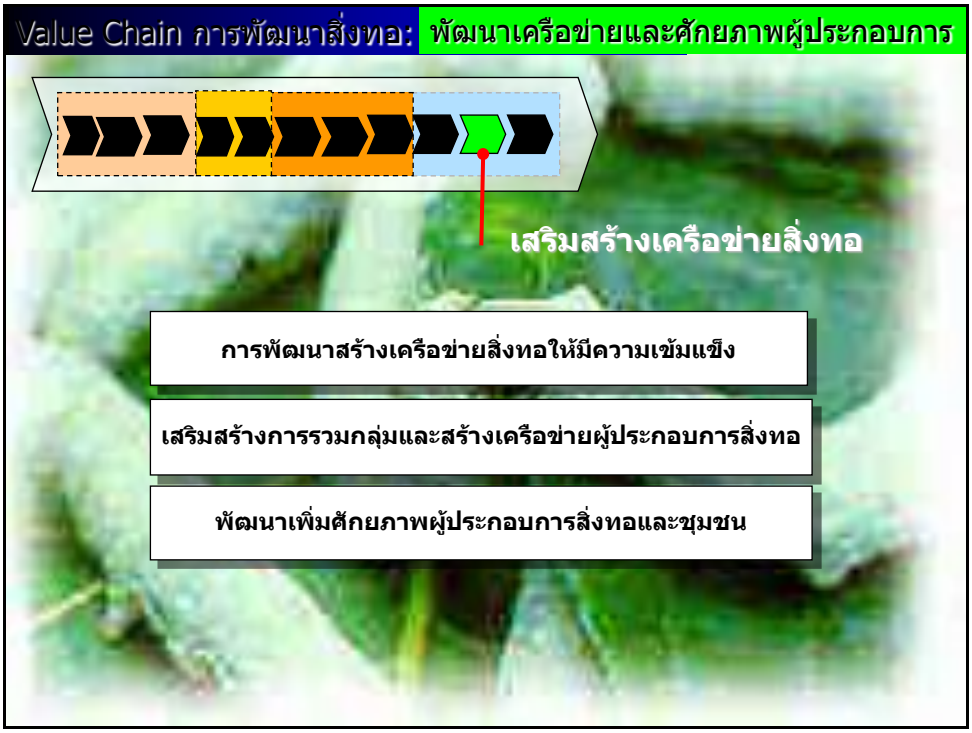

Value Chain การพัฒนาสิ่งทอ: การแปรรูปเพื่อเพิ่มและสร้างคุณค่า
การพัฒนาแปรรูปผลิตภัณฑ์จากไหม
ส่งเสริมการฟอกย้อมให้ได้มาตรฐาน
ส่งเสริมการทอผ้าให้ได้มาตรฐาน
พัฒนาการออกแบบลายและผลิตภัณฑ์
พัฒนาประสิทธิภาพและลดต้นทุนการผลิต
พัฒนาบรรจุภัณฑ์
ส่งเสริมมาตรฐานผลิตภัณฑ์

Value Chain การพัฒนาสิ่งทอ: การพัฒนาการตลาดและประชาสัมพันธ์
การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
สร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีความหลากหลาย
สร้างและพัฒนาตราสินค้าเพื่อการส่งออก
ฝึกอบรม/ดูงานการพัฒนาไหม

Value Chain การพัฒนาสิ่งทอ:
การพัฒนาการตลาดและประชาสัมพันธ์
การเพิ่มความรู้ด้านการประชาสัมพันธ์
การสื่อสารการตลาดระดับ Worldclass
สร้างความรู้ความเข้าใจคุณค่าไหมชัยภูมิ
Roadshow

Value Chain การพัฒนาสิ่งทอ:
การพัฒนาการตลาดและประชาสัมพันธ์
การเพิ่มช่องทางการตลาด
วางตำแหน่งไหมชัยภูมิและกลุ่มลูกค้า
ขยายช่องทางการจัดจำหน่ายและสนับสนุนการร่วมทุนกับคู่ค้า
เพิ่มคุณค่าการใช้ผลิตภัณฑ์ไหมในมิติต่างๆ
พัฒนาระบบ E-commerce และเปิดช่องทางการตลาดใหม่

Value Chain การพัฒนาสิ่งทอ: พัฒนาเครือข่ายและศักยภาพผู้ประกอบการ
พัฒนาระบบฐานข้อมูล
การพัฒนาและบริหารจัดการระบบฐานข้อมูลและโครงข่าย
การจัดเก็บข้อมูลและองค์ความรู้

Value Chain การพัฒนาสิ่งทอ: พัฒนาเครือข่ายและศักยภาพผู้ประกอบการ
เสริมสร้างเครือข่ายสิ่งทอ
การพัฒนาสร้างเครือข่ายสิ่งทอให้มีความเข้มแข็ง
เสริมสร้างการรวมกลุ่มและสร้างเครือข่ายผู้ประกอบการสิ่งทอ
พัฒนาเพิ่มศักยภาพผู้ประกอบการสิ่งทอและชุมชน

พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตวัตถุดิบ

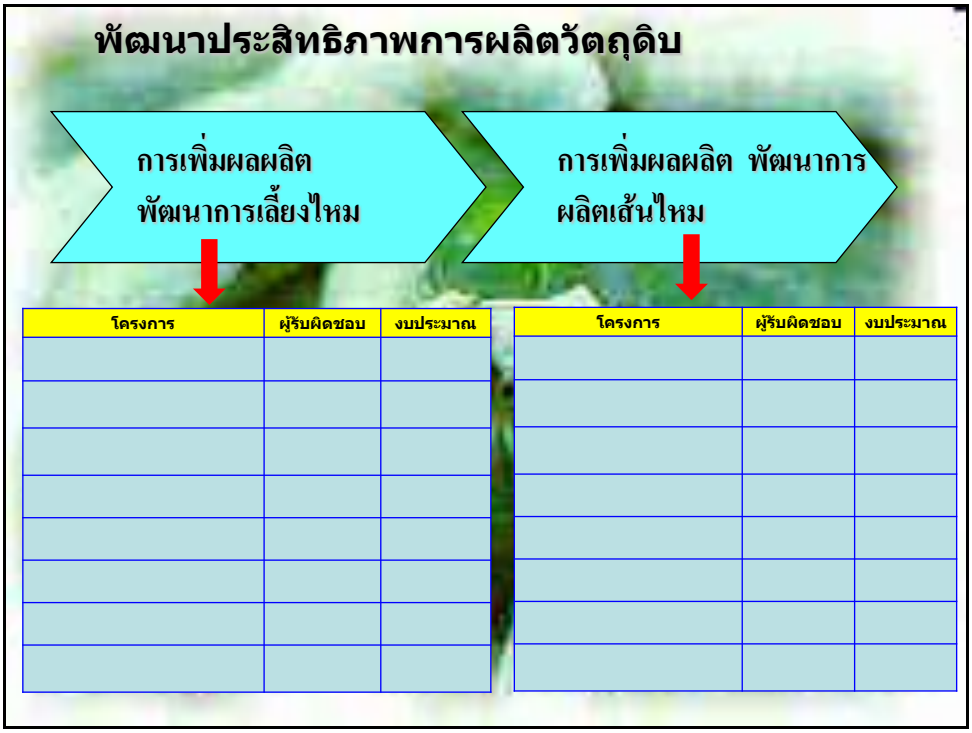
การปรับปรุงดิน

โครงการ	ผู้รับผิดชอบ	งบประมาณ

การจัดการระบบน้ำ

โครงการ	ผู้รับผิดชอบ	งบประมาณ

พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตวัตถุดิบ
การจัดการศัตรูพืช
การเก็บเกี่ยวผลผลิต
โครงการ
ผู้รับผิดชอบ
งบประมาณ
โครงการ
ผู้รับผิดชอบ
งบประมาณ

พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตวัตถุดิบ
การเพิ่มผลผลิต
พัฒนาการเลี้ยงไหม
การเพิ่มผลผลิต พัฒนาการ
ผลิตเส้นไหม
โครงการ
ผู้รับผิดชอบ
งบประมาณ
โครงการ
ผู้รับผิดชอบ
งบประมาณ

การแปรรูปเพื่อเพิ่มและสร้างคุณค่า

การพัฒนาแปรรูปผลิตภัณฑ์จากหม่อน

โครงการ	ผู้รับผิดชอบ	งบประมาณ

การพัฒนาแปรรูปผลิตภัณฑ์จากไหม

โครงการ	ผู้รับผิดชอบ	งบประมาณ

การพัฒนาระบบตลาดและประชาสัมพันธ์

การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

โครงการ	ผู้รับผิดชอบ	งบประมาณ

การเพิ่มความรู้ด้านการประชาสัมพันธ์

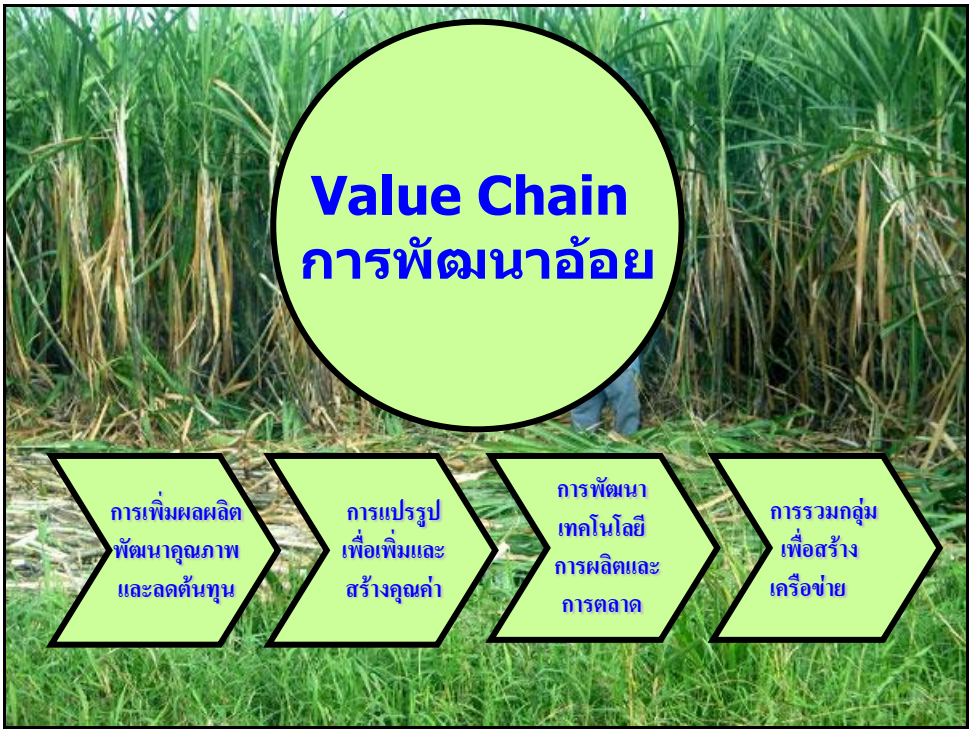
โครงการ	ผู้รับผิดชอบ	งบประมาณ

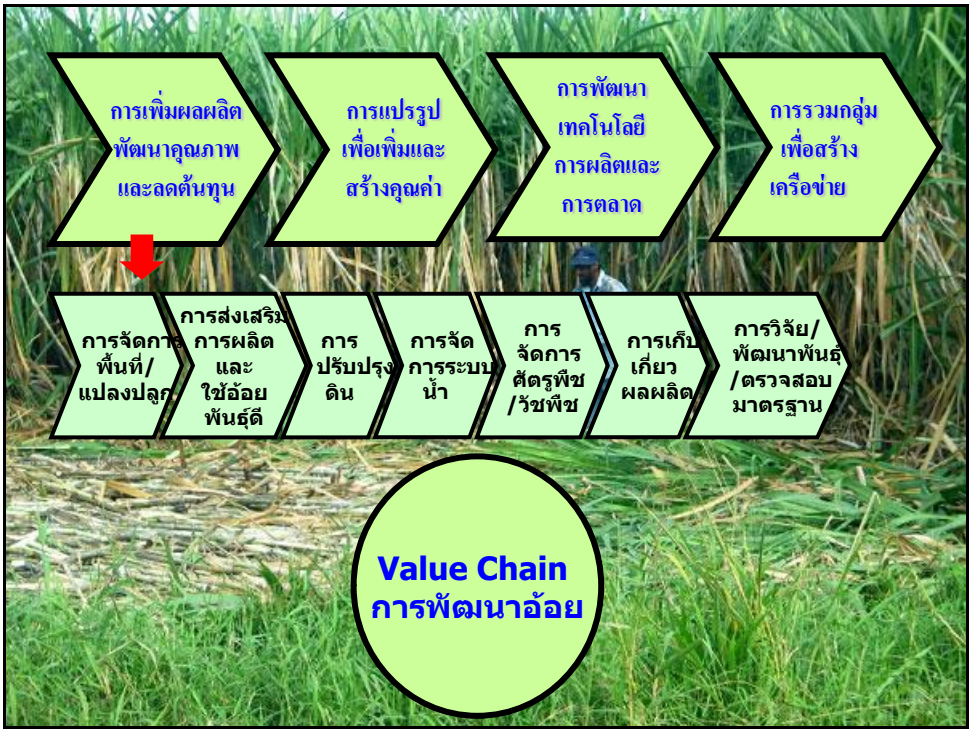

การพัฒนาระบบตลาดและประชาสัมพันธ์
การเพิ่มช่องทางการตลาด
โครงการ
ผู้รับผิดชอบ
งบประมาณ

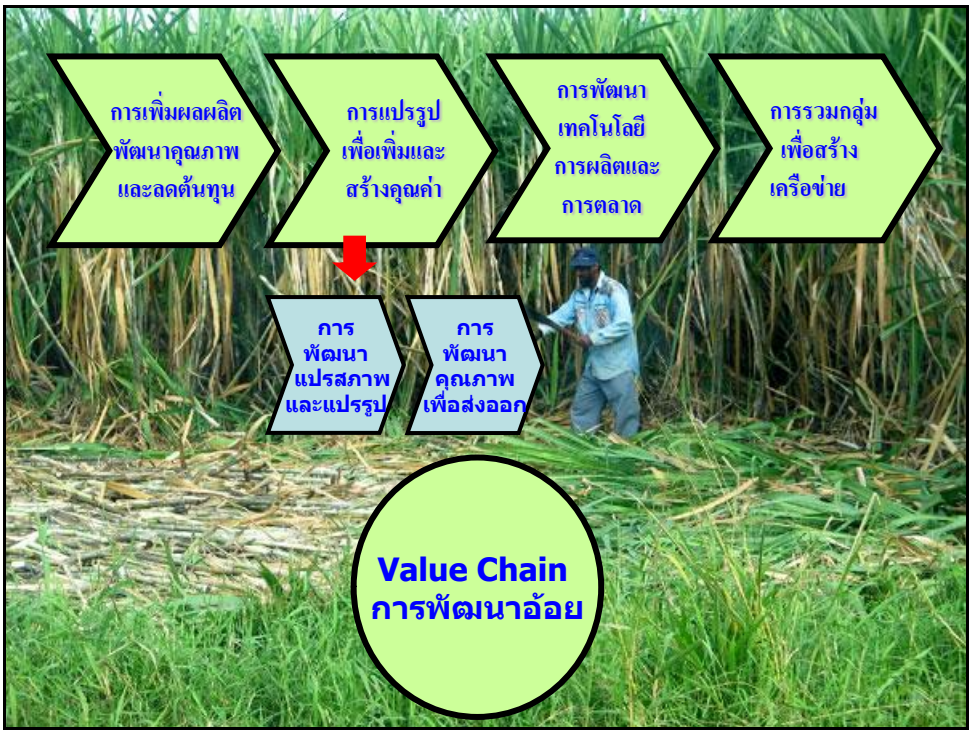

พัฒนาเครือข่ายและศักยภาพผู้ประกอบการ
พัฒนาระบบฐานข้อมูล
เสริมสร้างเครือข่ายสิ่งทอ
โครงการ
ผู้รับผิดชอบ
งบประมาณ
โครงการ
ผู้รับผิดชอบ
งบประมาณ

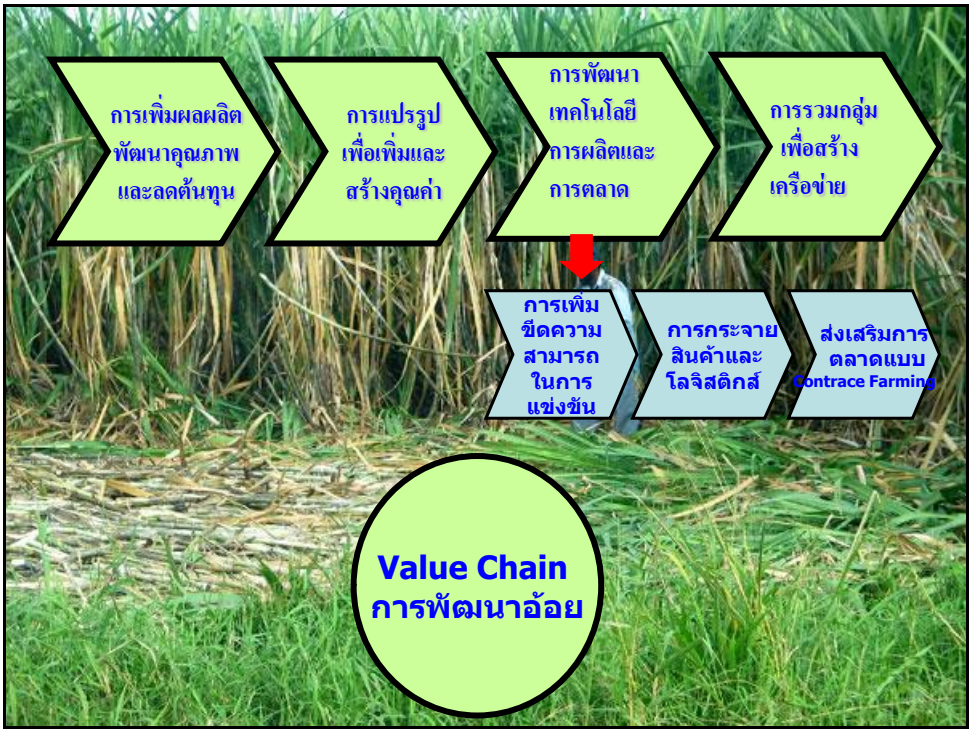

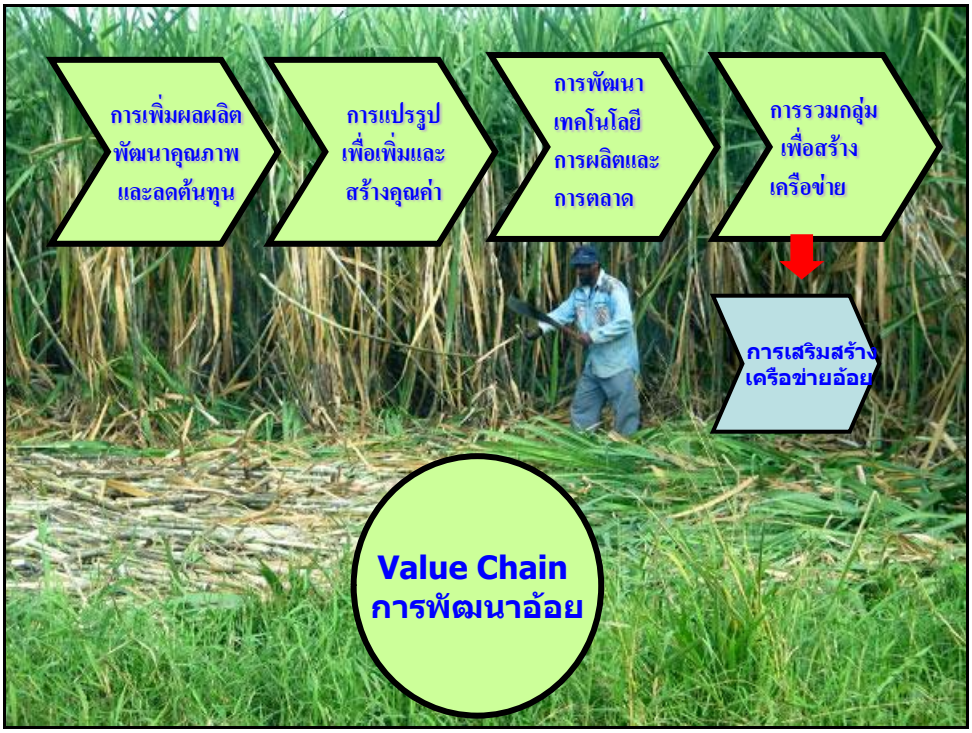
3.4 Value Chain การพัฒนาอ้อย

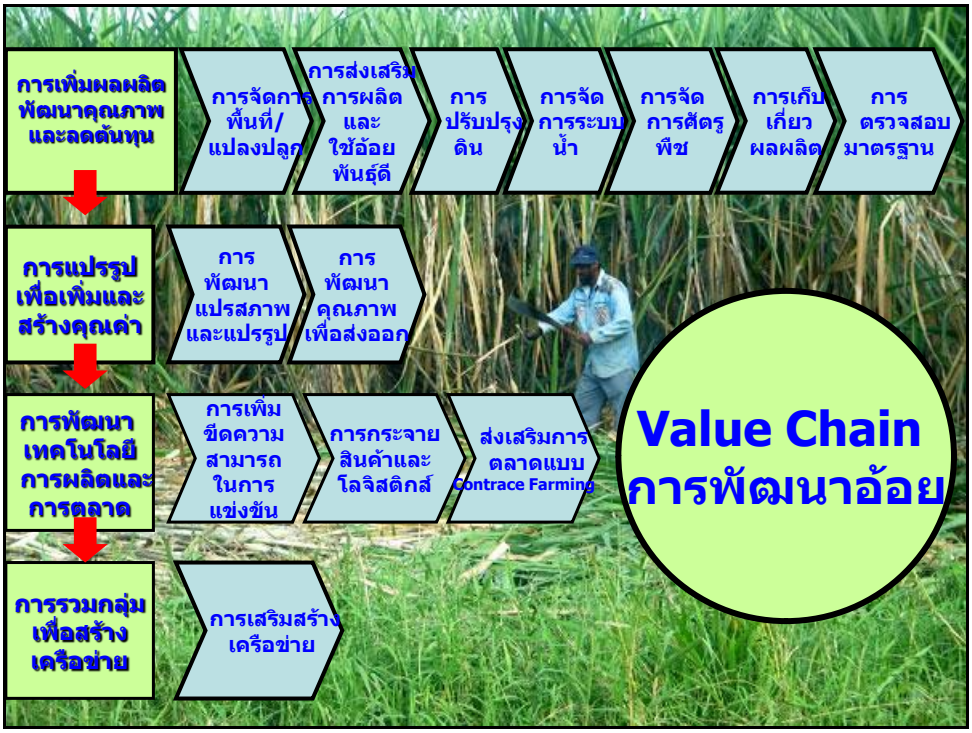

การเพิ่มผลผลิต พัฒนาคุณภาพ และลดต้นทุน
การแปรรูป เพื่อเพิ่มและ สร้างคุณค่า
การพัฒนา เทคโนโลยี การผลิตและ การตลาด
การรวมกลุ่ม เพื่อสร้าง เครือข่าย
การจัดการ พื้นที่/ แปลงปลูก
การส่งเสริม การผลิต และ ใช้อ้อย พันธุ์ดี
การ ปรับปรุง ดิน
การจัด การระบบ น้ำ
การ จัดการ ศัตรูพืช /วัชพืช
การเก็บ เกี่ยว ผลผลิต
การวิจัย/ พัฒนาพันธุ์ /ตรวจสอบ มาตรฐาน
Value Chain การพัฒนาอ้อย

การเพิ่มผลผลิต พัฒนาคุณภาพ และลดต้นทุน
การแปรรูป เพื่อเพิ่มและ สร้างคุณค่า
การพัฒนา เทคโนโลยี การผลิตและ การตลาด
การรวมกลุ่ม เพื่อสร้าง เครือข่าย
การ พัฒนา แปรสภาพ และแปรรูป
การ พัฒนา คุณภาพ เพื่อส่งออก
Value Chain การพัฒนาอ้อย

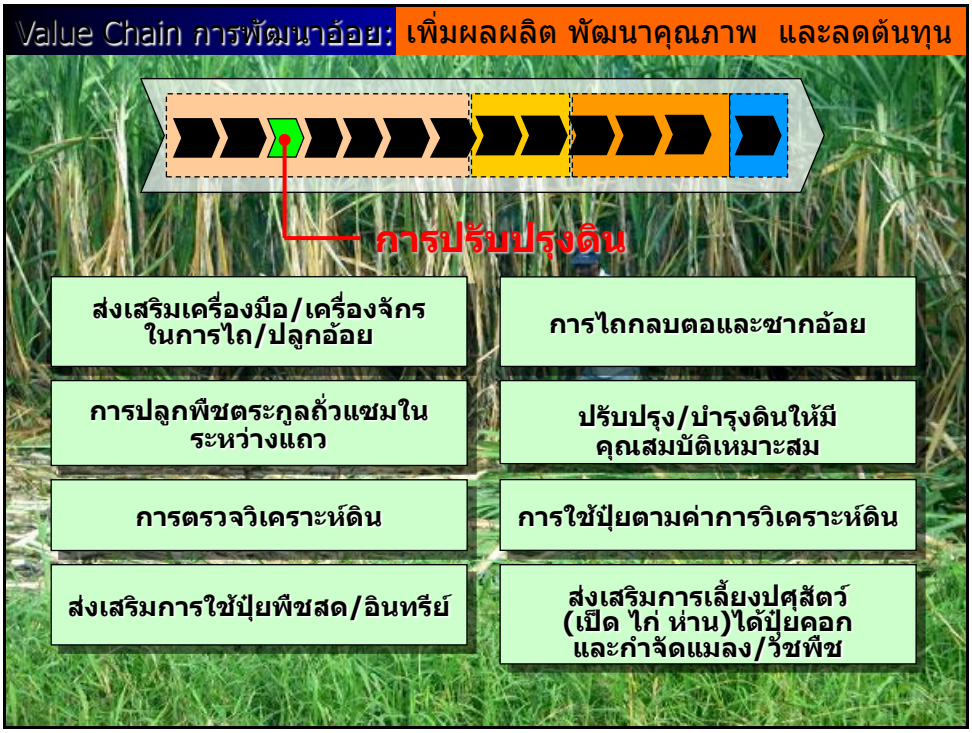

การเพิ่มผลผลิต พัฒนาคุณภาพ และลดต้นทุน
การแปรรูป เพื่อเพิ่มและ สร้างคุณค่า
การพัฒนา เทคโนโลยี การผลิตและ การตลาด
การรวมกลุ่ม เพื่อสร้าง เครือข่าย
การเพิ่ม ขีดความ สามารถ ในการ แข่งขัน
การกระจาย สินค้าและ โลจิสติกส์
ส่งเสริมการ ตลาดแบบ Contrace Farming
Value Chain การพัฒนาอ้อย

การเพิ่มผลผลิต พัฒนาคุณภาพ และลดต้นทุน
การแปรรูป เพื่อเพิ่มและ สร้างคุณค่า
การพัฒนา เทคโนโลยี การผลิตและ การตลาด
การรวมกลุ่ม เพื่อสร้าง เครือข่าย
การเสริมสร้าง เครือข่ายอ้อย
Value Chain การพัฒนาอ้อย

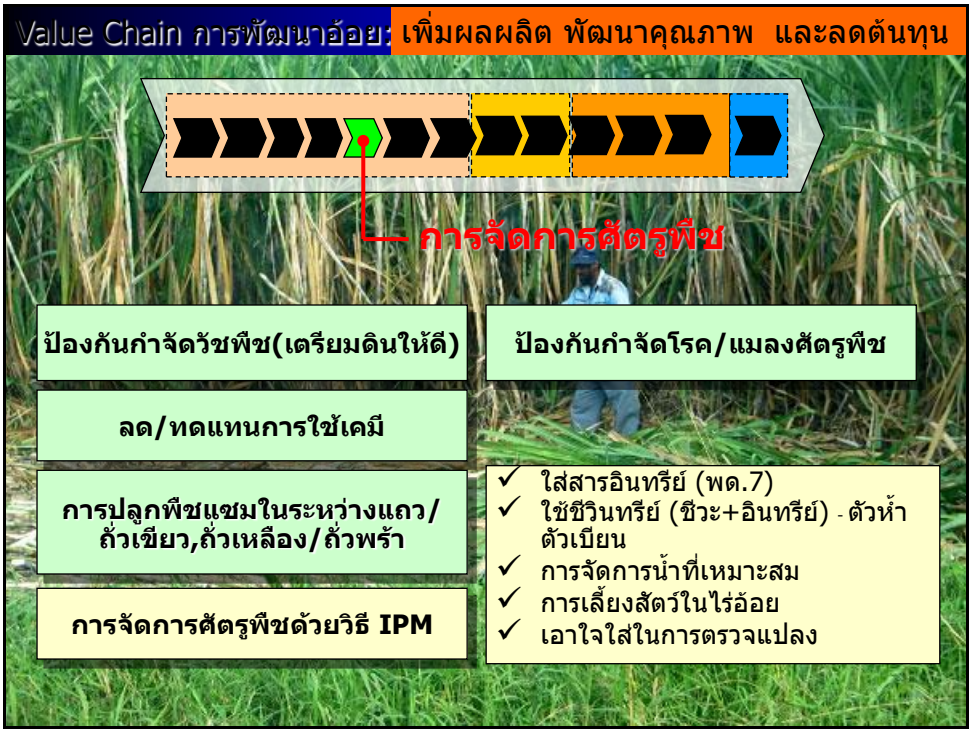

การเพิ่มผลผลิต พัฒนาคุณภาพ และลดต้นทุน
การจัดการพื้นที่/แปลงปลูก
การส่งเสริมการผลิตและใช้อ้อยพันธุ์ดี
การปรับปรุงดิน
การจัดการระบบน้ำ
การจัดการศัตรูพืช
การเก็บเกี่ยวผลผลิต
การตรวจสอบมาตรฐาน
การแปรรูปเพื่อเพิ่มและสร้างคุณค่า
การพัฒนาแปรสภาพและแปรรูป
การพัฒนาคุณภาพเพื่อส่งออก
การพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตและการตลาด
การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
การกระจายสินค้าและโลจิสติกส์
ส่งเสริมการตลาดแบบ Contrace Farming
การรวมกลุ่มเพื่อสร้างเครือข่าย
การเสริมสร้างเครือข่าย
Value Chain การพัฒนาอ้อย

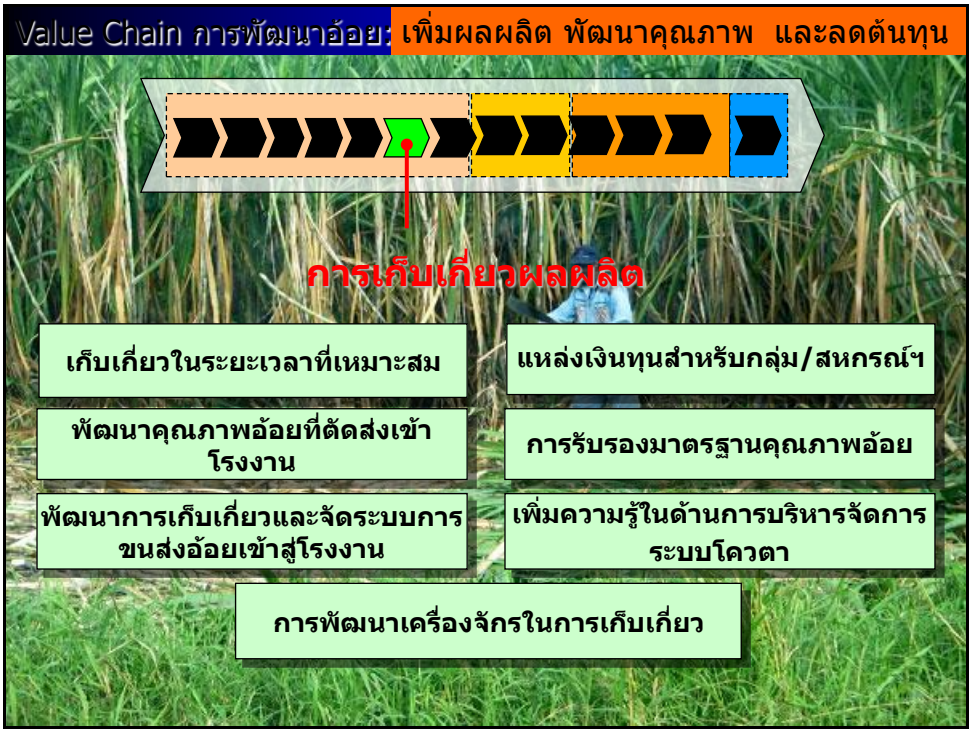

Value Chain การพัฒนาอ้อย: เพิ่มผลผลิต พัฒนาคุณภาพ และลดต้นทุน
การจัดการพื้นที่/แปลงปลูก
กำหนดเขตการปลูกอ้อยให้เหมาะสม
การจัดการแปลง/การรวมแปลงปลูกให้เหมาะสมกับพื้นที่
การเตรียมแปลง/เทคโนโลยีการปลูก/การไถ

Value Chain การพัฒนาอ้อย: เพิ่มผลผลิต พัฒนาคุณภาพ และลดต้นทุน
การส่งเสริมการผลิตและใช้อ้อยพันธุ์ดี
การคัดเลือกพันธุ์อ้อยที่เหมาะสมกับพื้นที่
การผลิตและขยายอ้อยพันธุ์ดีสู่เกษตรกร
ส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตอ้อย
ส่งเสริมให้เกษตรกรจัดทำแปลงต้นพันธุ์อ้อย

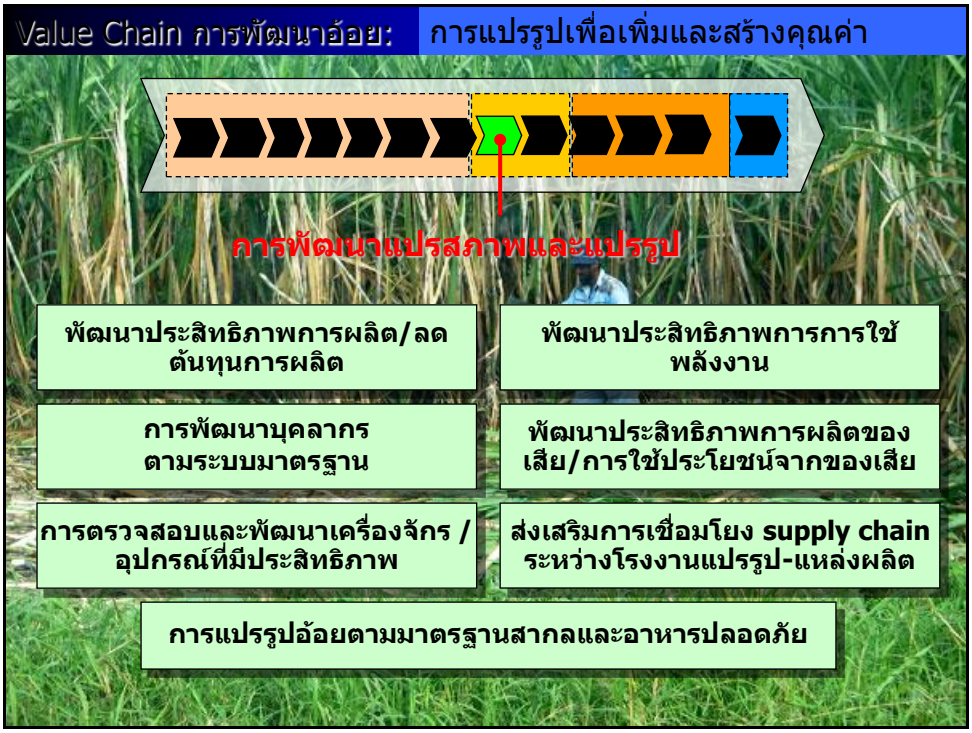

Value Chain การพัฒนาอ้อย: เพิ่มผลผลิต พัฒนาคุณภาพ และลดต้นทุน
การปรับปรุงดิน
ส่งเสริมเครื่องมือ/เครื่องจักร ในการไถ/ปลูกอ้อย
การไถกลบตอและซากอ้อย
การปลูกพืชตระกูลถั่วแซมในระหว่างแถว
ปรับปรุง/บำรุงดินให้มีคุณสมบัติเหมาะสม
การตรวจวิเคราะห์ดิน
การใช้ปุ๋ยตามค่าการวิเคราะห์ดิน
ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยพืชสด/อินทรีย์
ส่งเสริมการเลี้ยงปศุสัตว์ (เป็ด ไก่ ห่าน)ได้ปุ๋ยคอก และกำจัดแมลง/วัชพืช

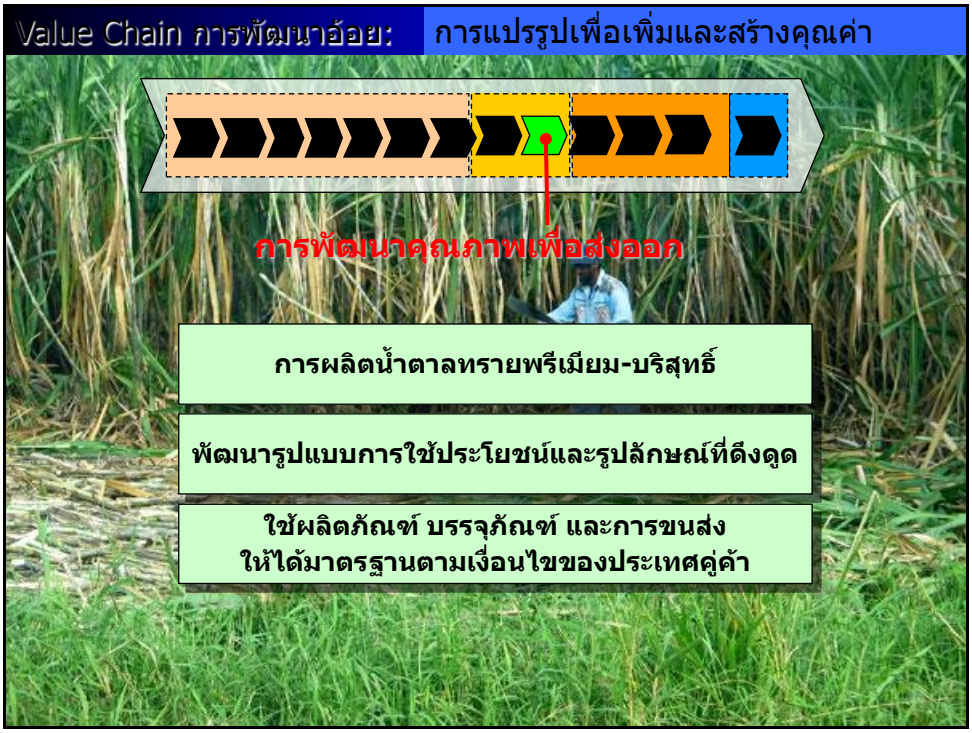

Value Chain การพัฒนาอ้อย: เพิ่มผลผลิต พัฒนาคุณภาพ และลดต้นทุน
การจัดการระบบน้ำ
พัฒนาแหล่งน้ำและเพิ่มพื้นที่ชลประทาน
การบริหารงานสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า
บำรุงรักษาระบบชลประทานและใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ
จัดการน้ำ/ให้น้ำในแหล่งผลิต
การขุดสระประจำไร่นา
เพิ่มบ่อบาดาลในไร่นาเพื่อแก้ปัญหาภัยแล้ง(ระวังดินเค็ม)
ขุดลอก ปรับปรุงบ่อ/สระน้ำในไร่นา
ส่งเสริมการเลี้ยงปลาในบ่อ/สระในพื้นที่
การมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการจัดการน้ำ
ทำคันคูรอบแปลง ป้องกันน้ำปนเปื้อนสารเคมี

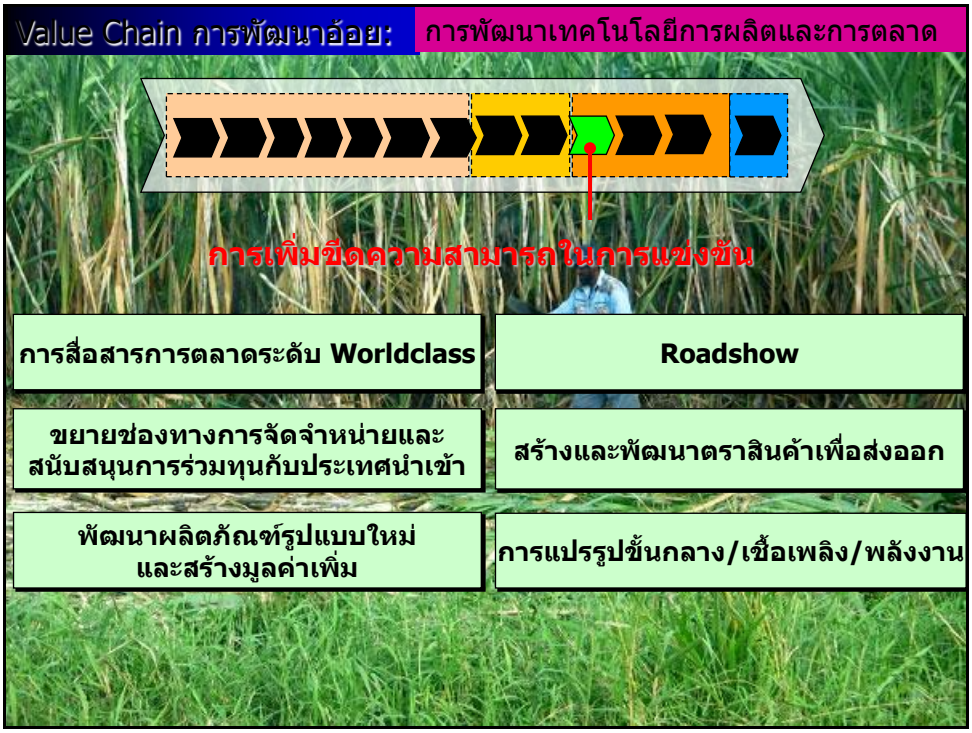

Value Chain การพัฒนาอ้อย: เพิ่มผลผลิต พัฒนาคุณภาพ และลดต้นทุน
การจัดการศัตรูพืช
ป้องกันกำจัดวัชพืช(เตรียมดินให้ดี)
ป้องกันกำจัดโรค/แมลงศัตรูพืช
ลด/ทดแทนการใช้เคมี
การปลูกพืชแซมในระหว่างแถว/ถั่วเขียว,ถั่วเหลือง/ถั่วพร้า
การจัดการศัตรูพืชด้วยวิธี IPM
✓ ใส่สารอินทรีย์ (พด.7)
✓ ใช้ชีวินทรีย์ (ชีวะ+อินทรีย์) - ตัวห้ำตัวเบียน
✓ การจัดการน้ำที่เหมาะสม
✓ การเลี้ยงสัตว์ในไร่อ้อย
✓ เอาใจใส่ในการตรวจแปลง

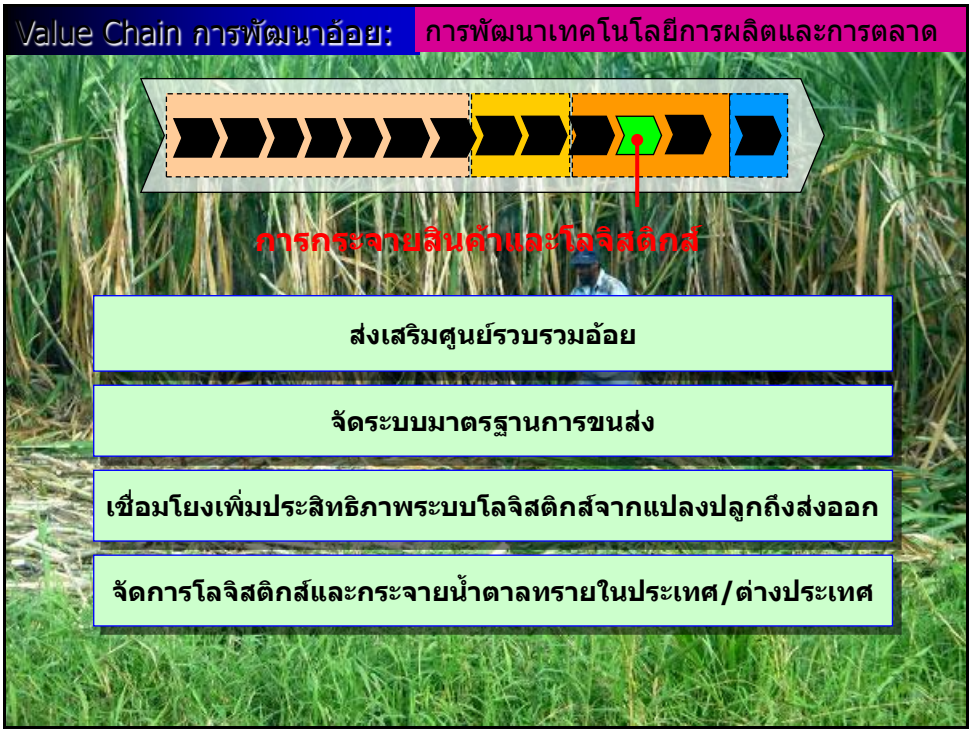

Value Chain การพัฒนาอ้อย: เพิ่มผลผลิต พัฒนาคุณภาพ และลดต้นทุน
การเก็บเกี่ยวผลผลิต
เก็บเกี่ยวในระยะเวลาที่เหมาะสม
แหล่งเงินทุนสำหรับกลุ่ม/สหกรณ์ฯ
พัฒนาคุณภาพอ้อยที่ตัดส่งเข้าโรงงาน
การรับรองมาตรฐานคุณภาพอ้อย
พัฒนาการเก็บเกี่ยวและจัดระบบการขนส่งอ้อยเข้าสู่โรงงาน
เพิ่มความรู้ในด้านการบริหารจัดการระบบโควตา
การพัฒนาเครื่องจักรในการเก็บเกี่ยว

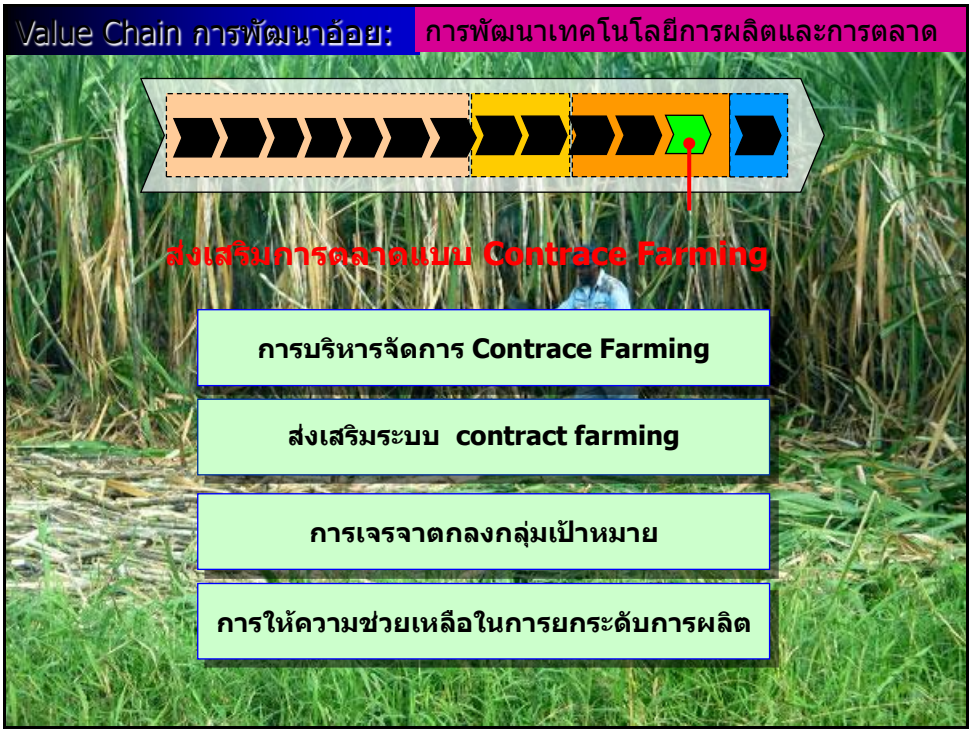

Value Chain การพัฒนาอ้อย: เพิ่มผลผลิต พัฒนาคุณภาพ และลดต้นทุน
การวิจัย/พัฒนาพันธุ์/ตรวจสอบมาตรฐาน
การวิจัยพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการผลิตอ้อย
สร้างความรู้ความเข้าใจในระบบคุณภาพและสามารถตรวจติดตามอย่างต่อเนื่องด้วยกลุ่มเกษตรกรเอง
การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานผลผลิตอ้อยในระดับไร่

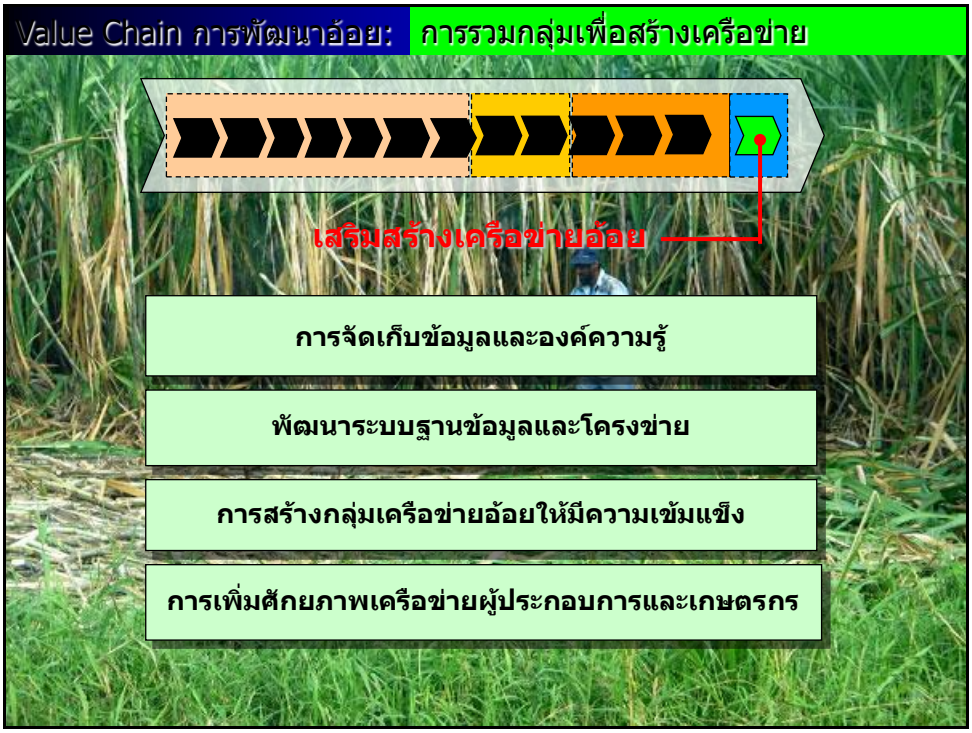

Value Chain การพัฒนาอ้อย: การแปรรูปเพื่อเพิ่มและสร้างคุณค่า
การพัฒนาแปรสภาพและแปรรูป
พัฒนาประสิทธิภาพการผลิต/ลดต้นทุนการผลิต
พัฒนาประสิทธิภาพการการใช้พลังงาน
การพัฒนาบุคลากรตามระบบมาตรฐาน
พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตของเสีย/การใช้ประโยชน์จากของเสีย
การตรวจสอบและพัฒนาเครื่องจักร / อุปกรณ์ที่มีประสิทธิภาพ
ส่งเสริมการเชื่อมโยง supply chain ระหว่างโรงงานแปรรูป-แหล่งผลิต
การแปรรูปอ้อยตามมาตรฐานสากลและอาหารปลอดภัย

Value Chain การพัฒนาอ้อย: การแปรรูปเพื่อเพิ่มและสร้างคุณค่า
การพัฒนาคุณภาพเพื่อส่งออก
การผลิตน้ำตาลทรายพรีเมียม-บริสุทธิ์
พัฒนารูปแบบการใช้ประโยชน์และรูปลักษณ์ที่ดึงดูด
ใช้ผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์ และการขนส่งให้ได้มาตรฐานตามเงื่อนไขของประเทศคู่ค้า

Value Chain การพัฒนาอ้อย:
การพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตและการตลาด
การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
การสื่อสารการตลาดระดับ Worldclass
Roadshow
ขยายช่องทางการจัดจำหน่ายและสนับสนุนการร่วมทุนกับประเทศนำเข้า
สร้างและพัฒนาตราสินค้าเพื่อส่งออก
พัฒนาผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่และสร้างมูลค่าเพิ่ม
การแปรรูปขั้นกลาง/เชื้อเพลิง/พลังงาน

Value Chain การพัฒนาอ้อย:
การพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตและการตลาด
การกระจายสินค้าและโลจิสติกส์
ส่งเสริมศูนย์รวบรวมอ้อย
จัดระบบมาตรฐานการขนส่ง
เชื่อมโยงเพิ่มประสิทธิภาพระบบโลจิสติกส์จากแปลงปลูกถึงส่งออก
จัดการโลจิสติกส์และกระจายน้ำตาลทรายในประเทศ/ต่างประเทศ

Value Chain การพัฒนาอ้อย:
การพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตและการตลาด
ส่งเสริมการตลาดแบบ Contrace Farming
การบริหารจัดการ Contrace Farming
ส่งเสริมระบบ contract farming
การเจรจาตกลงกลุ่มเป้าหมาย
การให้ความช่วยเหลือในการยกระดับการผลิต

Value Chain การพัฒนาอ้อย:
การรวมกลุ่มเพื่อสร้างเครือข่าย
เสริมสร้างเครือข่ายอ้อย
การจัดเก็บข้อมูลและองค์ความรู้
พัฒนาระบบฐานข้อมูลและโครงข่าย
การสร้างกลุ่มเครือข่ายอ้อยให้มีความเข้มแข็ง
การเพิ่มศักยภาพเครือข่ายผู้ประกอบการและเกษตรกร

การเพิ่มผลผลิตพัฒนาคุณภาพและลดต้นทุน

การจัดการพื้นที่/แปลงปลูก

โครงการ	ผู้รับผิดชอบ	งบประมาณ

การส่งเสริมการผลิตและใช้อ้อยพันธุ์ดี

โครงการ	ผู้รับผิดชอบ	งบประมาณ

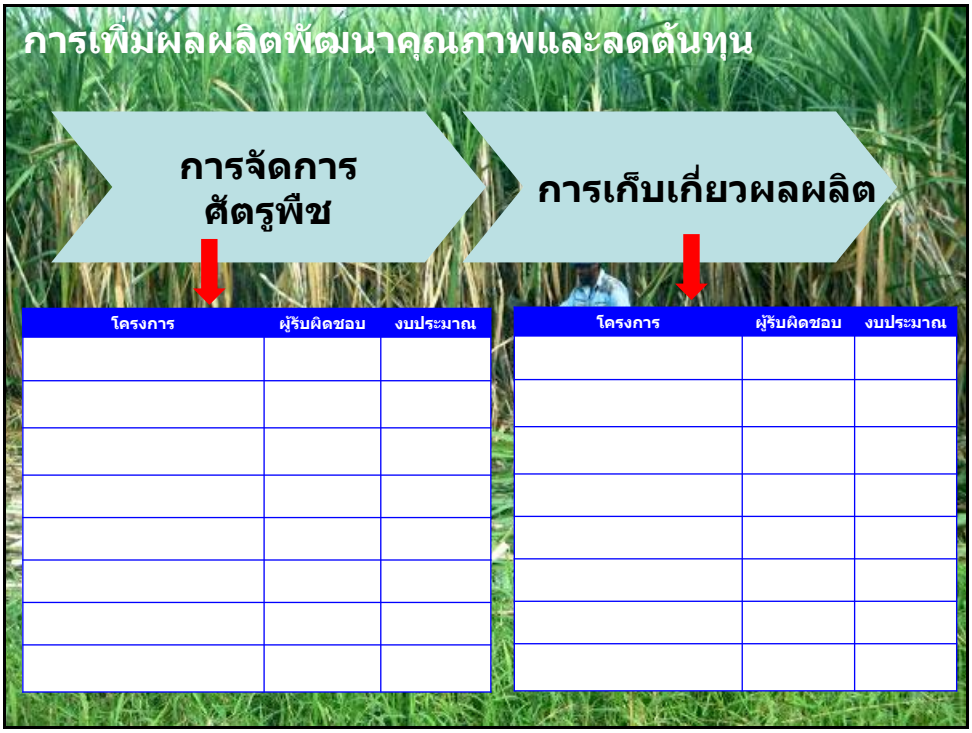
การเพิ่มผลผลิตพัฒนาคุณภาพและลดต้นทุน

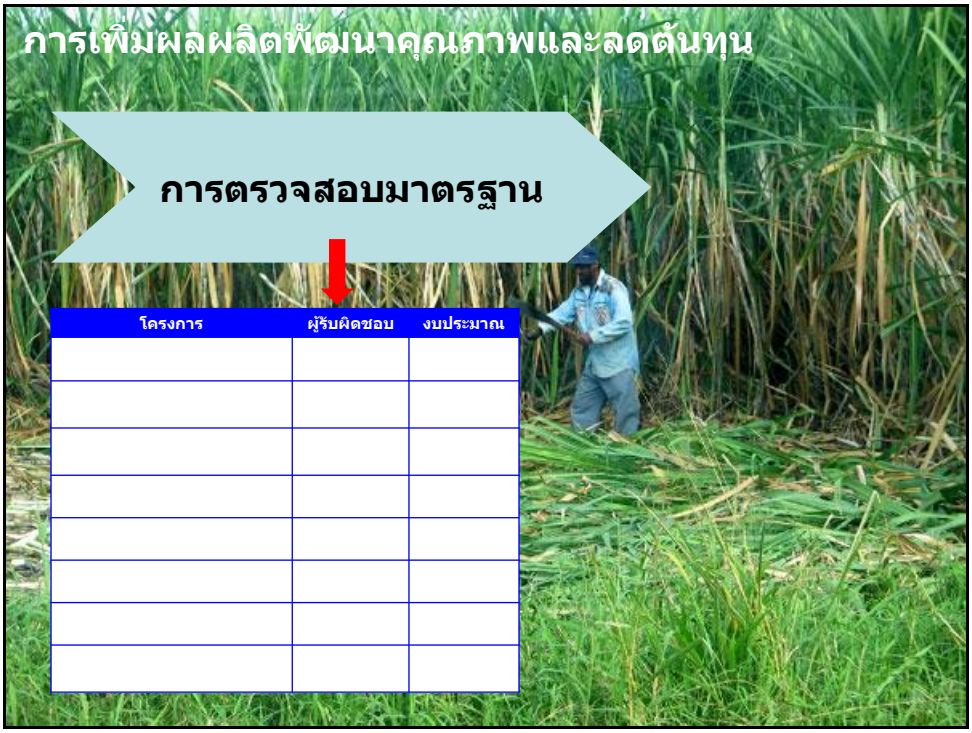
การปรับปรุงดิน

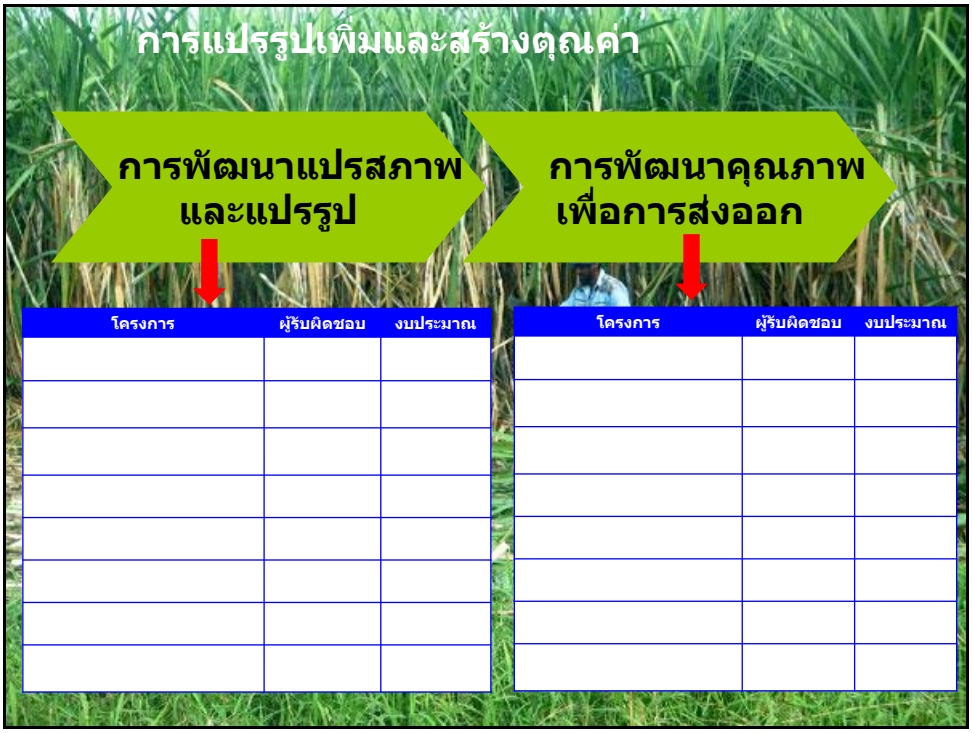
โครงการ	ผู้รับผิดชอบ	งบประมาณ

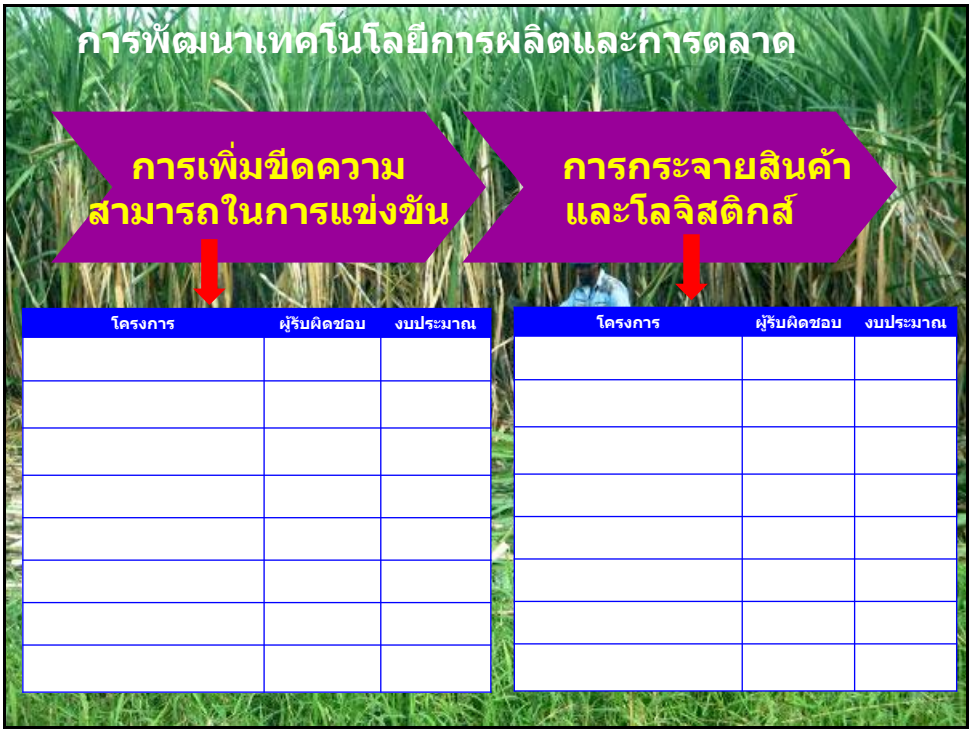
การจัดการระบบน้ำ

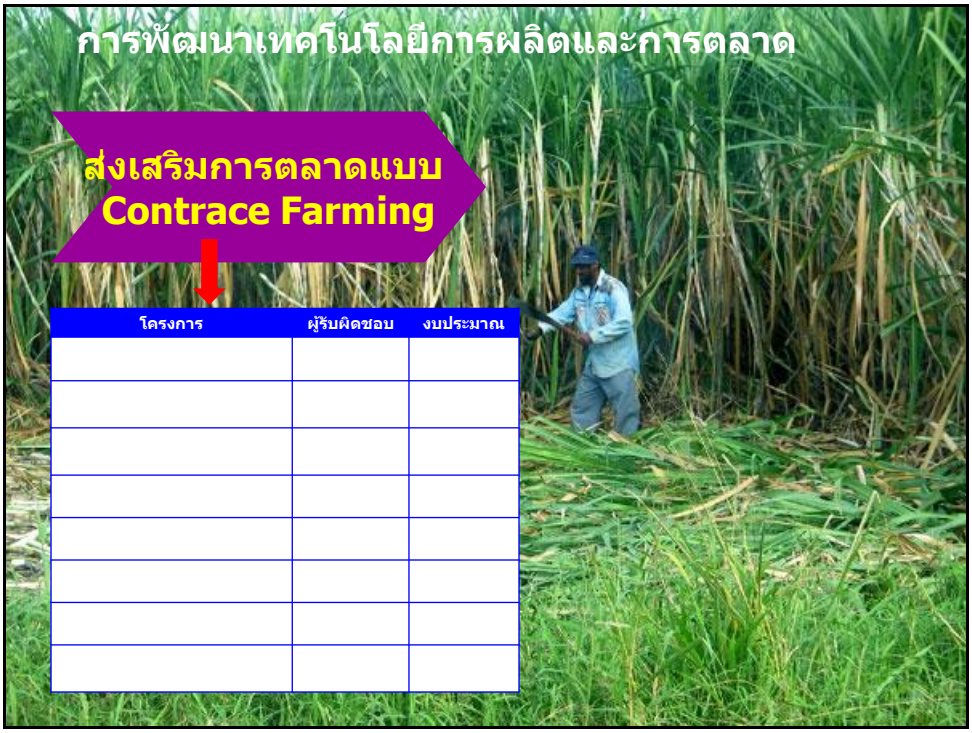
โครงการ	ผู้รับผิดชอบ	งบประมาณ

การเพิ่มผลผลิตพัฒนาคุณภาพและลดต้นทุน
การจัดการศัตรูพืช
การเก็บเกี่ยวผลผลิต
โครงการ
ผู้รับผิดชอบ
งบประมาณ
โครงการ
ผู้รับผิดชอบ
งบประมาณ

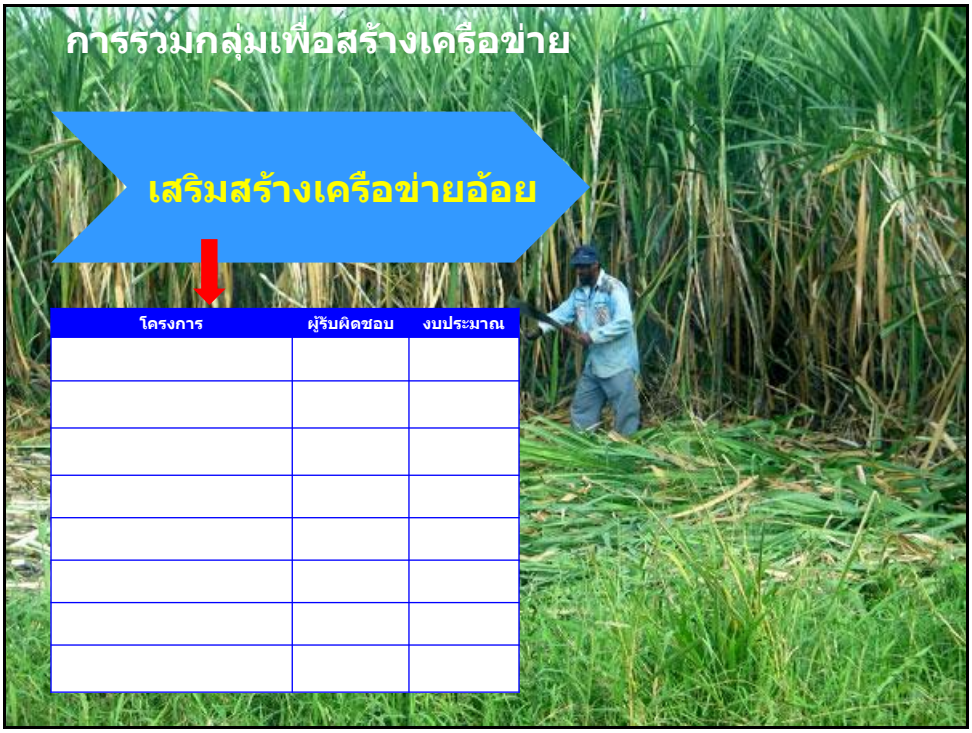

การเพิ่มผลผลิตพัฒนาคุณภาพและลดต้นทุน
การตรวจสอบมาตรฐาน
โครงการ
ผู้รับผิดชอบ
งบประมาณ

การแปรรูปเพิ่มและสร้างตุณค่า
การพัฒนาแปรสภาพและแปรรูป
การพัฒนาคุณภาพเพื่อการส่งออก
โครงการ
ผู้รับผิดชอบ
งบประมาณ
โครงการ
ผู้รับผิดชอบ
งบประมาณ

การพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตและการตลาด
การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
การกระจายสินค้าและโลจิสติกส์
โครงการ
ผู้รับผิดชอบ
งบประมาณ
โครงการ
ผู้รับผิดชอบ
งบประมาณ

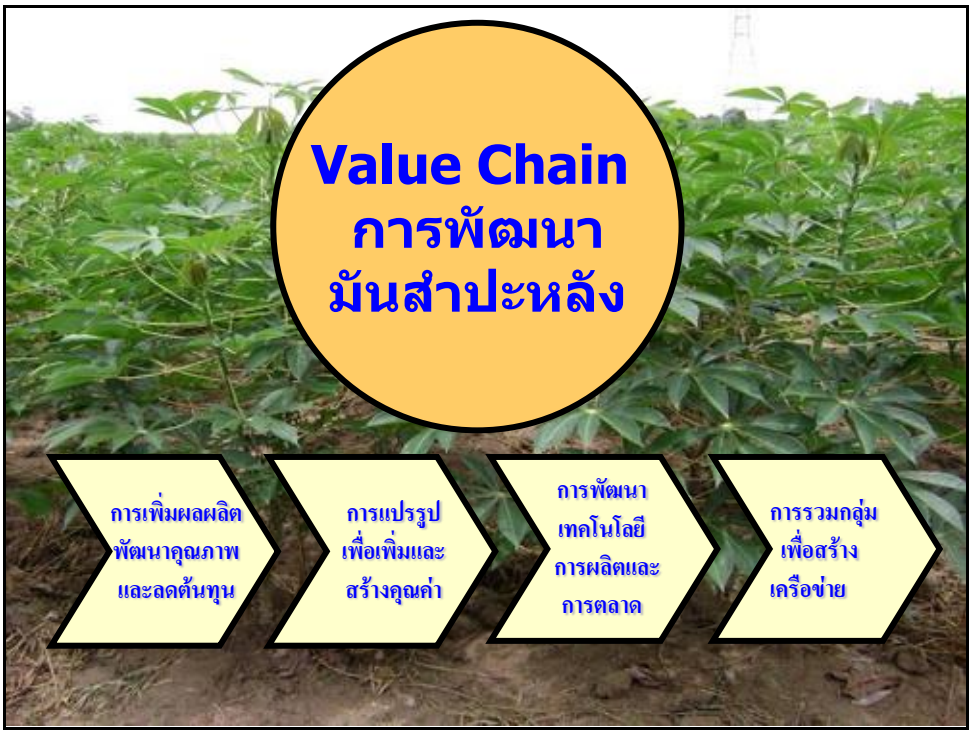

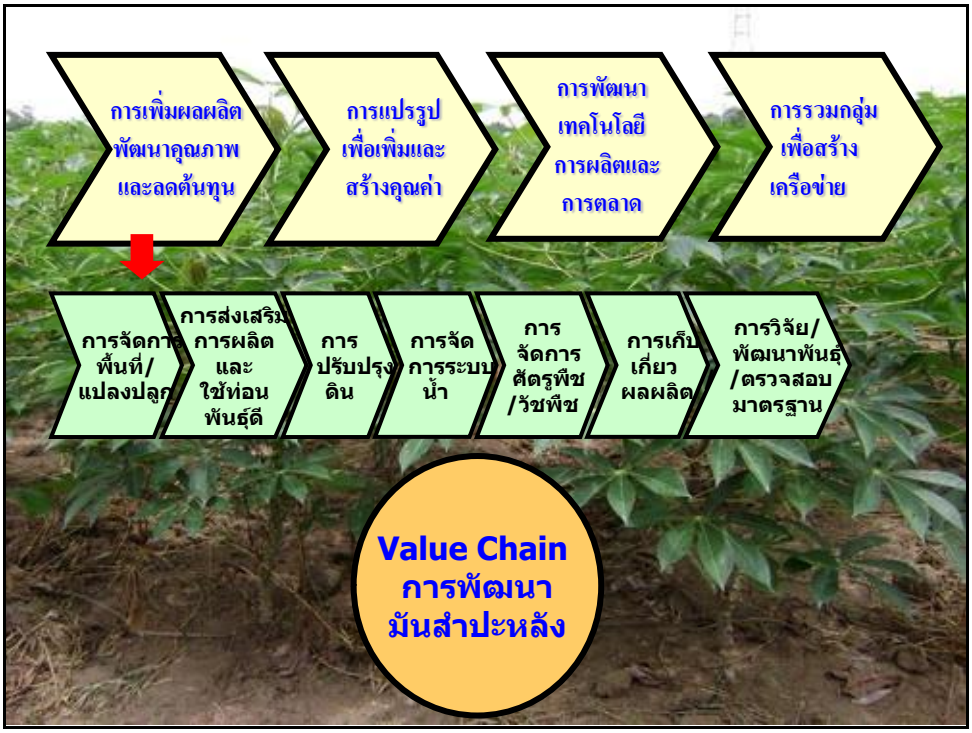
โครงการ	ผู้รับผิดชอบ	งบประมาณ

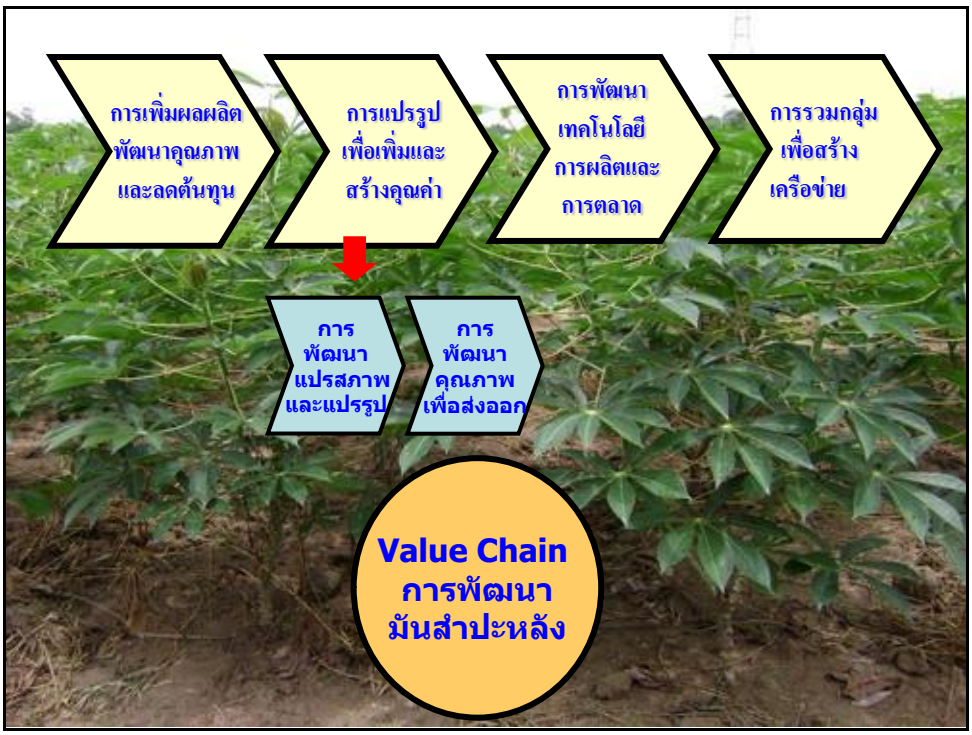

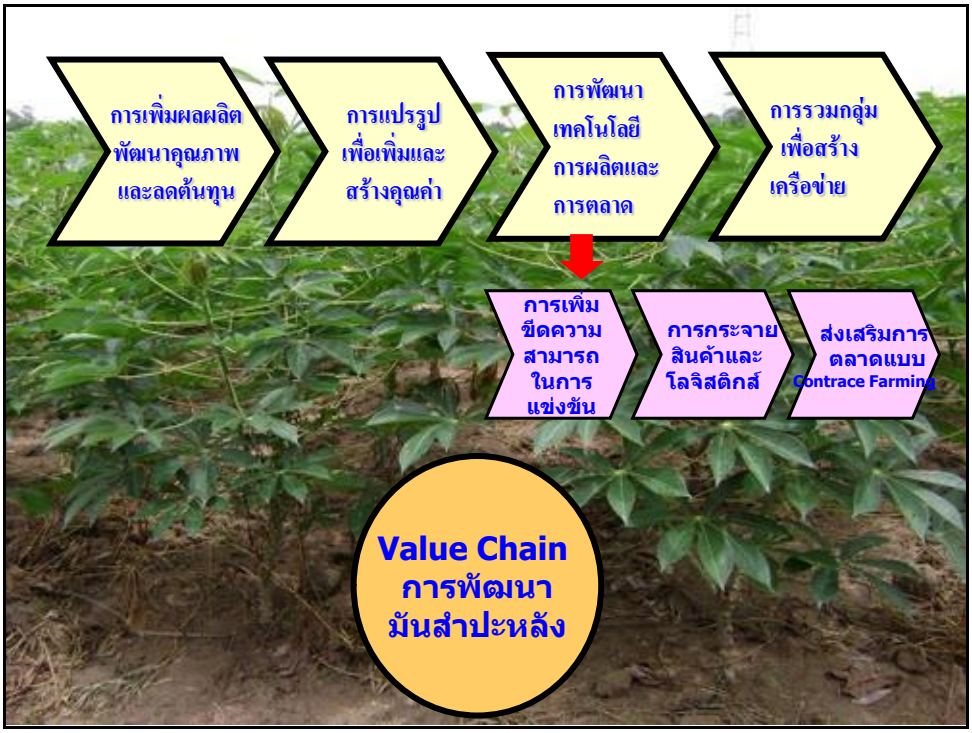
โครงการ	ผู้รับผิดชอบ	งบประมาณ

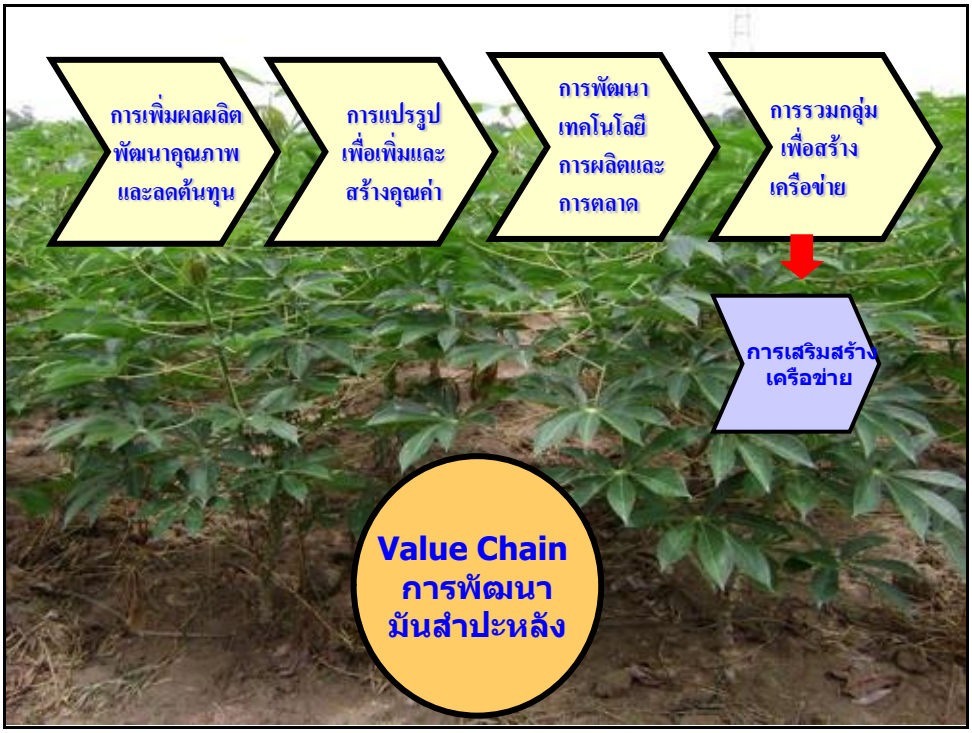
3.5 Value Chain การพัฒนามันสำปะหลัง

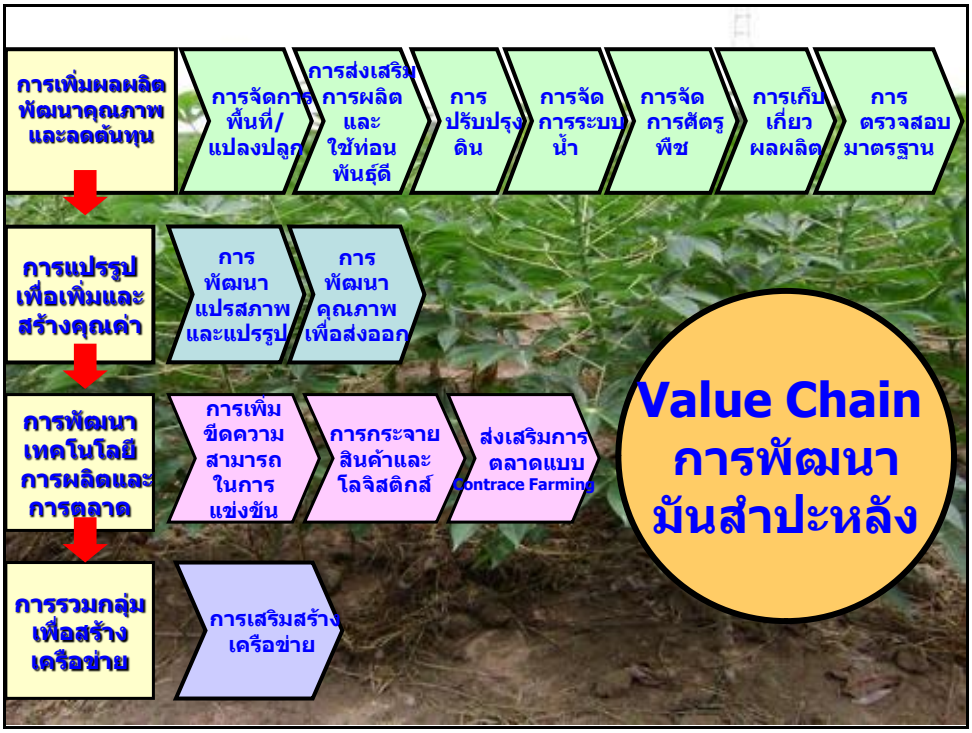

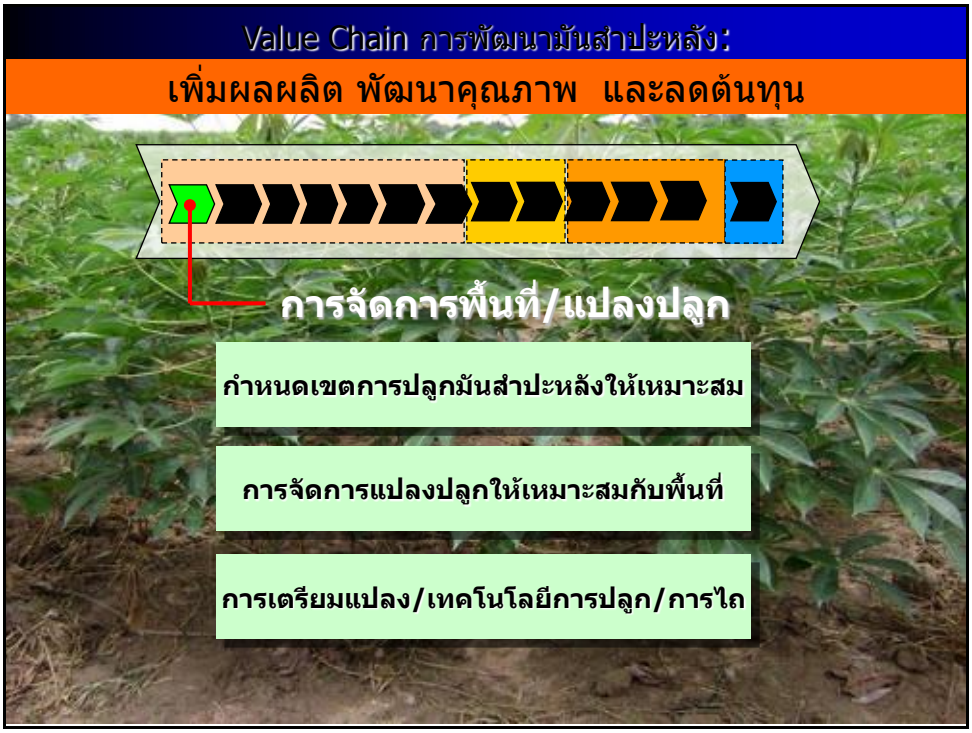

การเพิ่มผลผลิต พัฒนาคุณภาพ และลดต้นทุน
การแปรรูป เพื่อเพิ่มและ สร้างคุณค่า
การพัฒนา เทคโนโลยี การผลิตและ การตลาด
การรวมกลุ่ม เพื่อสร้าง เครือข่าย
การจัดการ พื้นที่/ แปลงปลูก
การส่งเสริม การผลิต และ ใช้ท่อน พันธุ์ดี
การ ปรับปรุง ดิน
การจัด การระบบ น้ำ
การ จัดการ ศัตรูพืช /วัชพืช
การเก็บ เกี่ยว ผลผลิต
การวิจัย/ พัฒนาพันธุ์ /ตรวจสอบ มาตรฐาน
Value Chain การพัฒนา มันสำปะหลัง

การเพิ่มผลผลิต พัฒนาคุณภาพ และลดต้นทุน
การแปรรูป เพื่อเพิ่มและ สร้างคุณค่า
การพัฒนา เทคโนโลยี การผลิตและ การตลาด
การรวมกลุ่ม เพื่อสร้าง เครือข่าย
การ พัฒนา แปรสภาพ และแปรรูป
การ พัฒนา คุณภาพ เพื่อส่งออก
Value Chain การพัฒนา มันสำปะหลัง

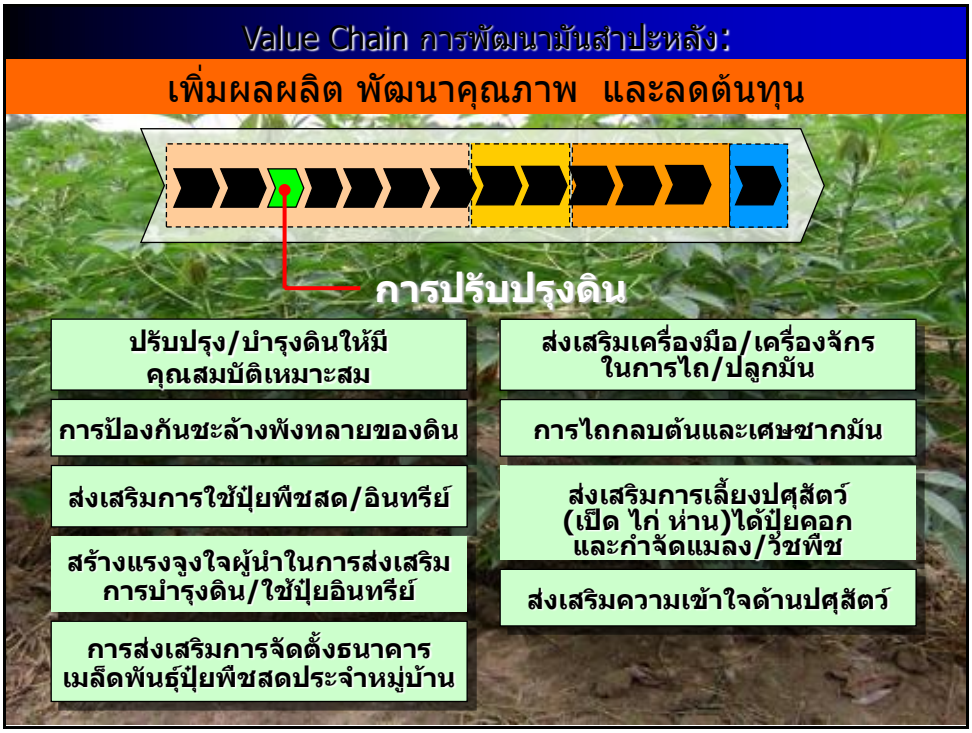

การเพิ่มผลผลิต พัฒนาคุณภาพ และลดต้นทุน
การแปรรูป เพื่อเพิ่มและ สร้างคุณค่า
การพัฒนา เทคโนโลยี การผลิตและ การตลาด
การรวมกลุ่ม เพื่อสร้าง เครือข่าย
การเพิ่ม ขีดความ สามารถ ในการ แข่งขัน
การกระจาย สินค้าและ โลจิสติกส์
ส่งเสริมการ ตลาดแบบ Contrace Farming
Value Chain การพัฒนา มันสำปะหลัง

การเพิ่มผลผลิต พัฒนาคุณภาพ และลดต้นทุน
การแปรรูป เพื่อเพิ่มและ สร้างคุณค่า
การพัฒนา เทคโนโลยี การผลิตและ การตลาด
การรวมกลุ่ม เพื่อสร้าง เครือข่าย
การเสริมสร้าง เครือข่าย
Value Chain การพัฒนา มันสำปะหลัง

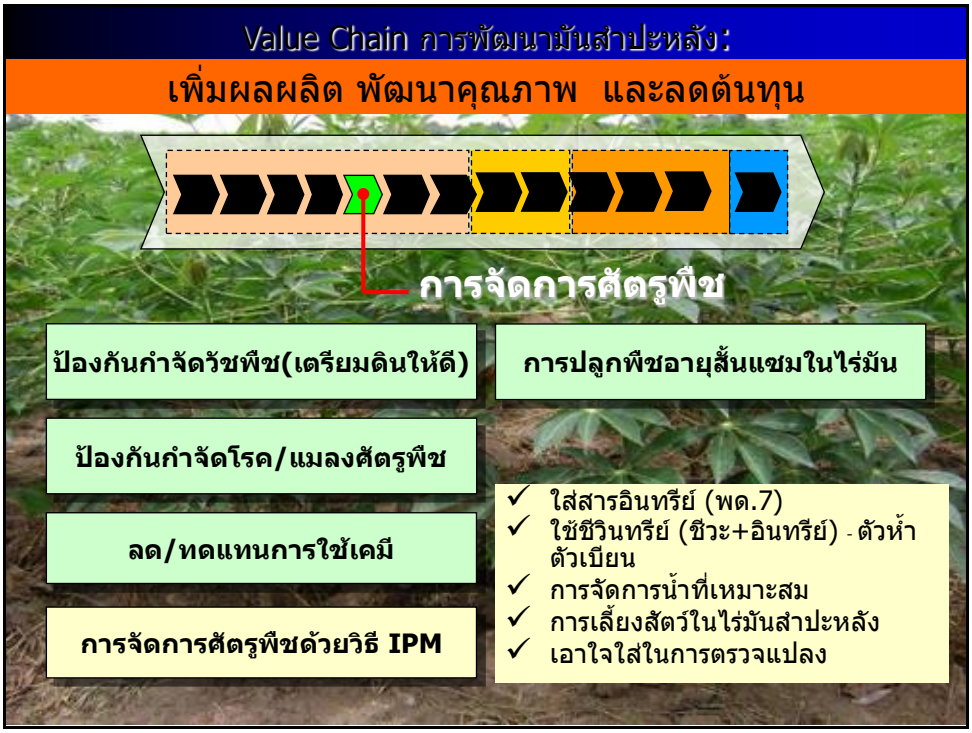

การเพิ่มผลผลิต พัฒนาคุณภาพ และลดต้นทุน
การจัดการพื้นที่/แปลงปลูก
การส่งเสริมการผลิตและใช้ท่อนพันธุ์ดี
การปรับปรุงดิน
การจัดการระบบน้ำ
การจัดการศัตรูพืช
การเก็บเกี่ยวผลผลิต
การตรวจสอบมาตรฐาน
การแปรรูปเพื่อเพิ่มและสร้างคุณค่า
การพัฒนาแปรสภาพและแปรรูป
การพัฒนาคุณภาพเพื่อส่งออก
การพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตและการตลาด
การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
การกระจายสินค้าและโลจิสติกส์
ส่งเสริมการตลาดแบบ Contrace Farming
การรวมกลุ่มเพื่อสร้างเครือข่าย
การเสริมสร้างเครือข่าย
Value Chain การพัฒนามันสำปะหลัง

Value Chain การพัฒนามันสำปะหลัง:
เพิ่มผลผลิต พัฒนาคุณภาพ และลดต้นทุน
การจัดการพื้นที่/แปลงปลูก
กำหนดเขตการปลูกมันสำปะหลังให้เหมาะสม
การจัดการแปลงปลูกให้เหมาะสมกับพื้นที่
การเตรียมแปลง/เทคโนโลยีการปลูก/การไถ

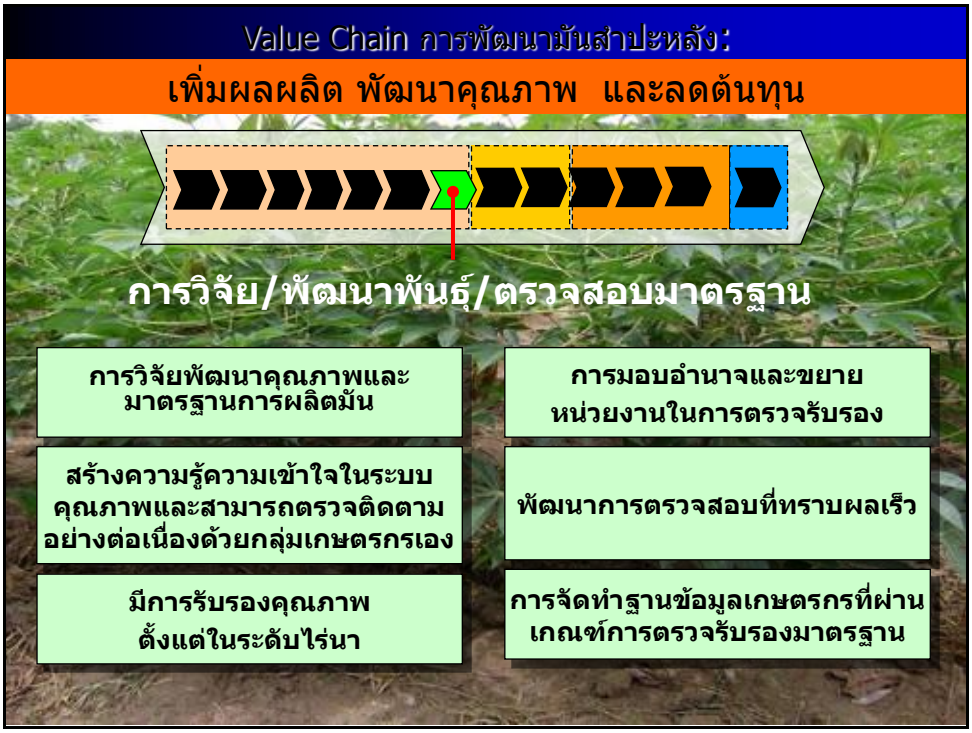

Value Chain การพัฒนามันสำปะหลัง:
เพิ่มผลผลิต พัฒนาคุณภาพ และลดต้นทุน
การส่งเสริมการผลิตและใช้ท่อนมันสำปะหลังพันธุ์ดี
การคัดเลือกพันธุ์ที่เหมาะสมกับพื้นที่
การผลิตและขยายมันสำปะหลังพันธุ์ดีสู่เกษตรกร
ส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต
ส่งเสริมให้เกษตรกรจัดทำแปลงต้นพันธุ์

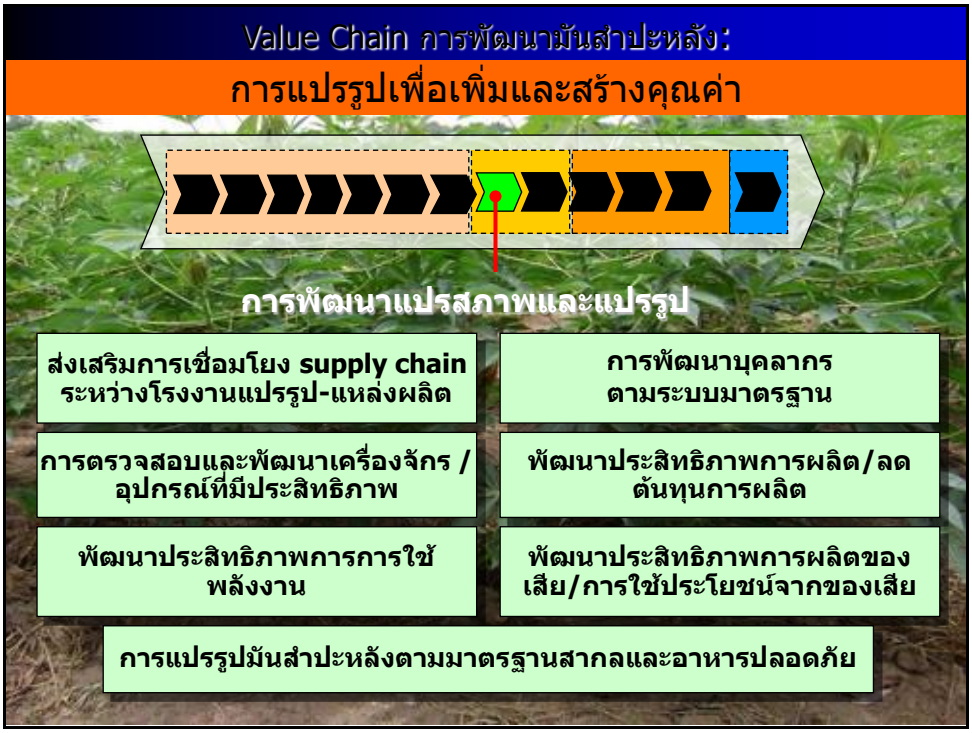

Value Chain การพัฒนามันสำปะหลัง:
เพิ่มผลผลิต พัฒนาคุณภาพ และลดต้นทุน
การปรับปรุงดิน
ปรับปรุง/บำรุงดินให้มีคุณสมบัติเหมาะสม
การป้องกันชะล้างพังทลายของดิน
ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยพืชสด/อินทรีย์
สร้างแรงจูงใจผู้นำในการส่งเสริมการบำรุงดิน/ใช้ปุ๋ยอินทรีย์
การส่งเสริมการจัดตั้งธนาคารเมล็ดพันธุ์ปุ๋ยพืชสดประจำหมู่บ้าน
ส่งเสริมเครื่องมือ/เครื่องจักรในการไถ/ปลูกมัน
การไถกลบต้นและเศษซากมัน
ส่งเสริมการเลี้ยงปศุสัตว์ (เป็ด ไก่ ห่าน)ได้ปุ๋ยคอกและกำจัดแมลง/วัชพืช
ส่งเสริมความเข้าใจด้านปศุสัตว์

Value Chain การพัฒนามันสำปะหลัง:
เพิ่มผลผลิต พัฒนาคุณภาพ และลดต้นทุน
การจัดการระบบน้ำ
พัฒนาแหล่งน้ำและเพิ่มพื้นที่ชลประทาน
การบริหารงานสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า
บำรุงรักษาระบบชลประทานและใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ
จัดการน้ำ/ให้น้ำในแหล่งผลิต
การขุดสระประจำไร่นา
เพิ่มบ่อบาดาลในไร่นาเพื่อแก้ปัญหาภัยแล้ง(ระวังดินเค็ม)
ขุดลอก ปรับปรุงบ่อ/สระน้ำในไร่นา
ส่งเสริมการเลี้ยงปลาในบ่อ/สระในพื้นที่
การมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการจัดการน้ำ
ทำคันคูรอบแปลง ป้องกันน้ำปนเปื้อนสารเคมี

Value Chain การพัฒนามันสำปะหลัง:
เพิ่มผลผลิต พัฒนาคุณภาพ และลดต้นทุน
การจัดการศัตรูพืช
ป้องกันกำจัดวัชพืช(เตรียมดินให้ดี)
การปลูกพืชอายุสั้นแซมในไร่มัน
ป้องกันกำจัดโรค/แมลงศัตรูพืช
ลด/ทดแทนการใช้เคมี
การจัดการศัตรูพืชด้วยวิธี IPM
✓ ใส่สารอินทรีย์ (พด.7)
✓ ใช้ชีวินทรีย์ (ชีวะ+อินทรีย์) - ตัวห้ำ ตัวเบียน
✓ การจัดการน้ำที่เหมาะสม
✓ การเลี้ยงสัตว์ในไร่มันสำปะหลัง
✓ เอาใจใส่ในการตรวจแปลง

Value Chain การพัฒนามันสำปะหลัง:
เพิ่มผลผลิต พัฒนาคุณภาพ และลดต้นทุน
การเก็บเกี่ยวผลผลิต
เก็บเกี่ยวในระยะเวลาที่เหมาะสม
พัฒนาคุณภาพมันสำปะหลังที่ส่งเข้าโรงงาน
พัฒนาการเก็บเกี่ยวและจัดระบบการขนส่งมันเข้าสู่โรงงาน
เพิ่มความรู้ในด้านการบริหารจัดการผลผลิต

Value Chain การพัฒนามันสำปะหลัง:
เพิ่มผลผลิต พัฒนาคุณภาพ และลดต้นทุน
การวิจัย/พัฒนาพันธุ์/ตรวจสอบมาตรฐาน
การวิจัยพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการผลิตมัน
สร้างความรู้ความเข้าใจในระบบคุณภาพและสามารถตรวจติดตามอย่างต่อเนื่องด้วยกลุ่มเกษตรกรเอง
มีการรับรองคุณภาพตั้งแต่ในระดับไร่นา
การมอบอำนาจและขยายหน่วยงานในการตรวจรับรอง
พัฒนาการตรวจสอบที่ทราบผลเร็ว
การจัดทำฐานข้อมูลเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์การตรวจรับรองมาตรฐาน

Value Chain การพัฒนามันสำปะหลัง:
การแปรรูปเพื่อเพิ่มและสร้างคุณค่า
การพัฒนาแปรสภาพและแปรรูป
ส่งเสริมการเชื่อมโยง supply chain ระหว่างโรงงานแปรรูป-แหล่งผลิต
การพัฒนาบุคลากร ตามระบบมาตรฐาน
การตรวจสอบและพัฒนาเครื่องจักร / อุปกรณ์ที่มีประสิทธิภาพ
พัฒนาประสิทธิภาพการผลิต/ลดต้นทุนการผลิต
พัฒนาประสิทธิภาพการการใช้พลังงาน
พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตของเสีย/การใช้ประโยชน์จากของเสีย
การแปรรูปมันสำปะหลังตามมาตรฐานสากลและอาหารปลอดภัย

Value Chain การพัฒนามันสำปะหลัง:
การแปรรูปเพื่อเพิ่มและสร้างคุณค่า
การพัฒนาคุณภาพเพื่อส่งออก
การพัฒนาศักยภาพ ผู้ประกอบการ/วิสาหกิจ
การพัฒนาบุคลากร ในการส่งออก
การผลิตแป้งพรีเมียม-บริสุทธิ์
พัฒนารูปแบบการใช้ประโยชน์และรูปลักษณ์ที่ดึงดูด
การตรวจสอบคุณภาพ ที่ทราบผลเร็ว
สนับสนุนให้สถาบันการศึกษาตั้งศูนย์ตรวจสอบคุณภาพ
ใช้ผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์ และการขนส่ง ให้ได้มาตรฐานตามเงื่อนไขของประเทศคู่ค้า

Value Chain การพัฒนามันสำปะหลัง:
การพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตและการตลาด
การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
การสื่อสารการตลาดระดับ Worldclass
Roadshow
ขยายช่องทางการจัดจำหน่ายและ สนับสนุนการร่วมทุนกับประเทศนำเข้า
สร้างและพัฒนาตราสินค้าเพื่อส่งออก
พัฒนาผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่ และสร้างมูลค่าเพิ่ม
การแปรรูปขั้นกลาง/เชื้อเพลิง/พลังงาน
พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการอุตสาหกรรมมันสำปะหลัง

Value Chain การพัฒนามันสำปะหลัง:
การพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตและการตลาด
การกระจายสินค้าและโลจิสติกส์
ส่งเสริมศูนย์รวบรวมมัน
จัดระบบมาตรฐานการขนส่ง
เชื่อมโยงเพิ่มประสิทธิภาพระบบโลจิสติกส์จากแปลงปลูกถึงส่งออก
จัดการโลจิสติกส์และกระจายผลิตภัณฑ์มันในประเทศ/ต่างประเทศ

Value Chain การพัฒนามันสำปะหลัง:
การพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตและการตลาด
ส่งเสริมการตลาดแบบ Contrace Farming
การบริหารจัดการ Contrace Farming
ส่งเสริมระบบ contract farming
การเจรจาตกลงกลุ่มเป้าหมาย
การให้ความช่วยเหลือในการยกระดับการผลิต

Value Chain การพัฒนามันสำปะหลัง:
การรวมกลุ่มเพื่อสร้างเครือข่าย
เสริมสร้างเครือข่าย
การจัดเก็บข้อมูลและองค์ความรู้
พัฒนาระบบฐานข้อมูลและโครงข่าย
การสร้างกลุ่มเครือข่ายมันสำปะหลังให้มีความเข้มแข็ง
การเพิ่มศักยภาพเครือข่ายผู้ประกอบการและเกษตรกร
จัดทำแผนยุทธศาสตร์ส่งเสริมและพัฒนามันสำปะหลัง

การเพิ่มผลผลิตพัฒนาคุณภาพและลดต้นทุน

การจัดการพื้นที่/แปลงปลูก

โครงการ	ผู้รับผิดชอบ	งบประมาณ

การส่งเสริมการผลิตและใช้ท่อนพันธุ์ดี

โครงการ	ผู้รับผิดชอบ	งบประมาณ

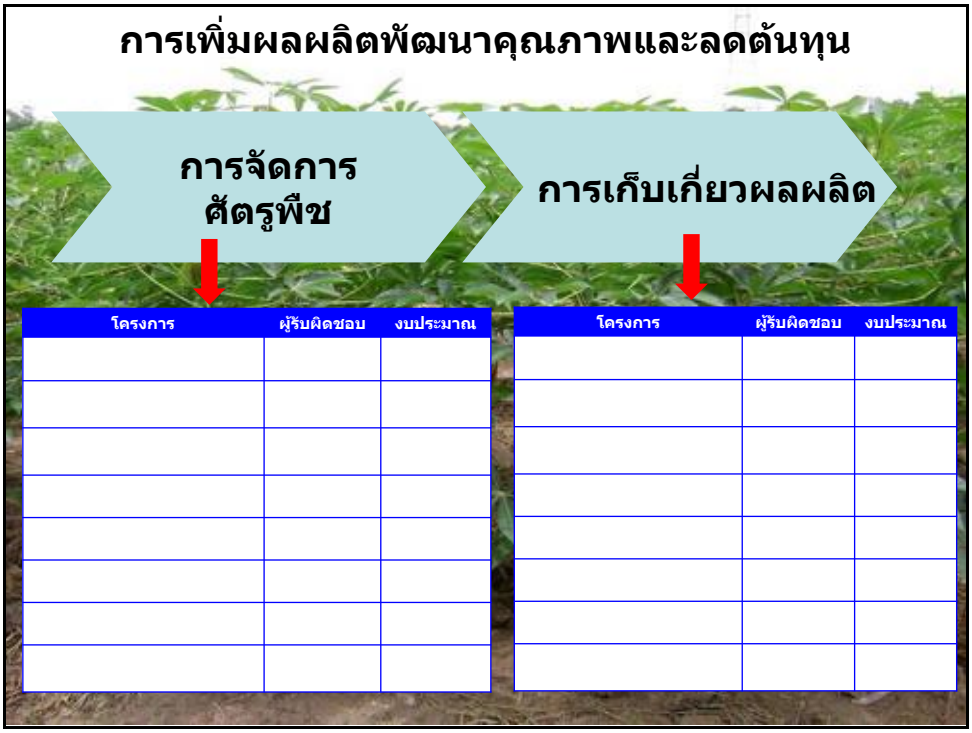
การเพิ่มผลผลิตพัฒนาคุณภาพและลดต้นทุน

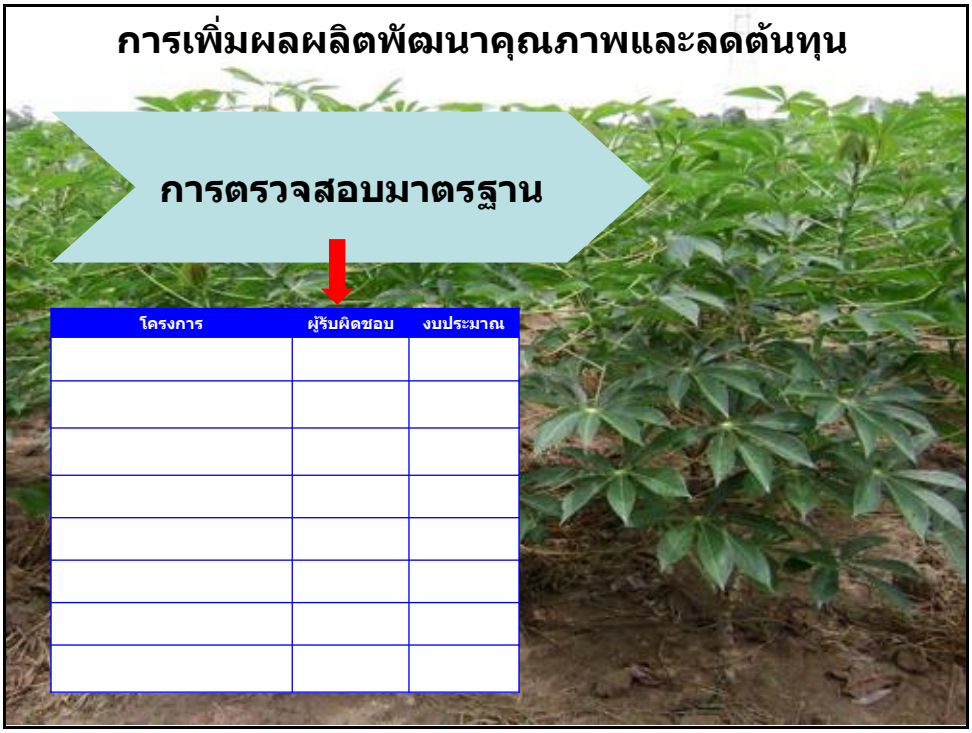
การปรับปรุงดิน

โครงการ	ผู้รับผิดชอบ	งบประมาณ

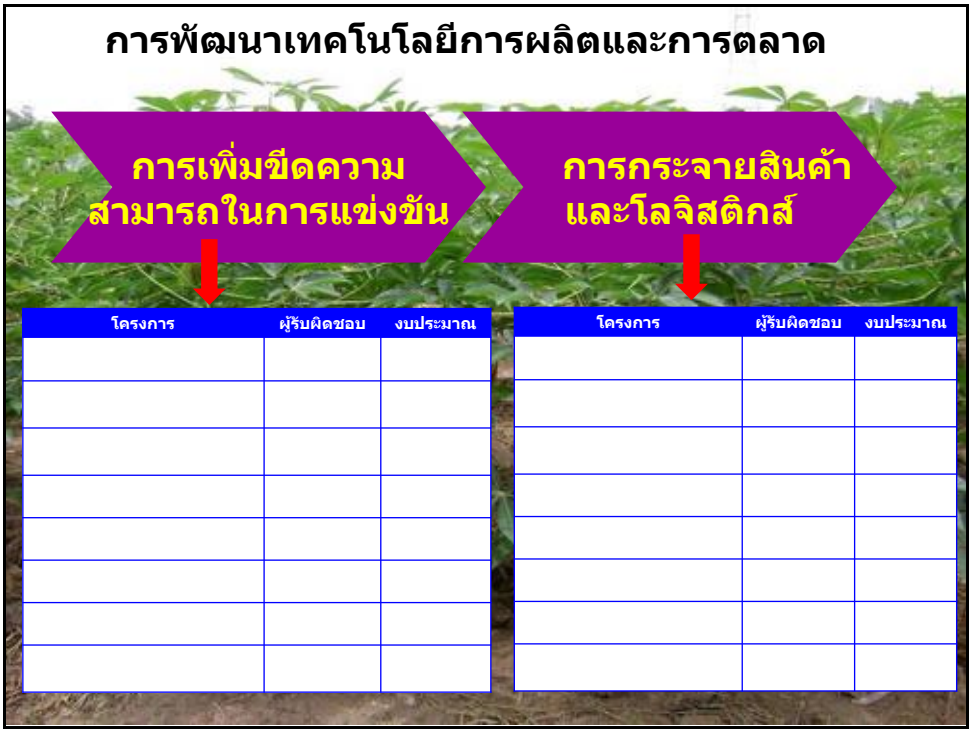
การจัดการระบบน้ำ

โครงการ	ผู้รับผิดชอบ	งบประมาณ

การเพิ่มผลผลิตพัฒนาคุณภาพและลดต้นทุน
การจัดการศัตรูพืช
การเก็บเกี่ยวผลผลิต
โครงการ
ผู้รับผิดชอบ
งบประมาณ
โครงการ
ผู้รับผิดชอบ
งบประมาณ

การเพิ่มผลผลิตพัฒนาคุณภาพและลดต้นทุน
การตรวจสอบมาตรฐาน
โครงการ
ผู้รับผิดชอบ
งบประมาณ

ข้อเสนอแนะในการนำกรอบการบูรณาการ Value Chain สู่การปฏิบัติ

1.นำเสนอกรอบการบูรณาการสร้างมูลค่าเพิ่มแก่ผลิตภัณฑ์โดยผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วยผู้บริหารระดับสูงในจังหวัด ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในระดับนโยบายในจังหวัด และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในทุกระดับ เช่น ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้แทนรัฐบาล นักการเมือง ผู้มีส่วนผลักดันนโยบายสู่การปฏิบัติ เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการร่วมรับรู้และให้

ความเห็นชอบในกรอบการบูรณาการสร้างมูลค่าเพิ่มแก่ผลิตภัณฑ์ดังกล่าว

2.กำหนดกรอบการบูรณาการสร้างมูลค่าเพิ่มแก่ผลิตภัณฑ์ Value Chain ที่มีการกำหนดกลุ่มเป้าหมายและพื้นที่การพัฒนาที่ชัดเจน เป็นนโยบายและทิศทางการพัฒนาจังหวัด เพื่อให้ส่วนราชการ หน่วยงาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน องค์กรประชาชน ที่เกี่ยวข้องนำไปสู่การจัดทำแผนพัฒนาของทุกภาคส่วน และแปลงไปสู่การปฏิบัติในรูปโครงการของแผนปฏิบัติการประจำปี และคำของบประมาณประจำปี

3.ให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการบูรณาการ (Value Creation) เฉพาะด้านขึ้นรับผิดชอบอย่างเป็นระบบ และมีบุคลากรและปราชญ์ชาวบ้านในพื้นที่เป็นที่ปรึกษาให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนในเรื่องของปัญหาและความต้องการในพื้นที่ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความครอบคลุมและสมบูรณ์แบบในทางปฏิบัติ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มแก่ผลิตภัณฑ์(Value Creation) ให้เกิดการพัฒนาจังหวัดที่ยั่งยืนต่อไป

4.จัดทำข้อเสนอแผนปฏิบัติการประจำปี ซึ่งจะประกอบด้วย แผนงาน/โครงการจำแนกตามผลิตภัณฑ์ โดยมีรายละเอียดของ ชื่อโครงการ วัตถุประสงค์ กิจกรรมหลัก ผลที่คาดว่าจะได้รับ ตัวชี้วัดความสำเร็จ ระยะดำเนินงาน หน่วยงานรับผิดชอบ และงบประมาณ

5.มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินการ ในทุกเดือน และสรุปผลรายไตรมาส เพื่อให้การช่วยเหลือและสนับสนุนการบูรณาการได้อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

****